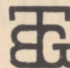
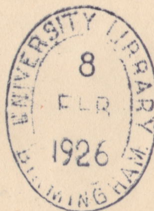
MIRACULA S. GEORGII

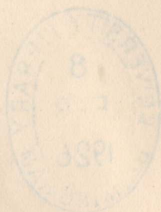
EDIDIT

JOANNES B. AUFHAUSER

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI MCMXIII

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

D. M.

CAROLI KRVMBACHER

PROLEGOMENA.

De s. Georgii miraculis cum universis iam breviter egerim in praefatione libri qui inscribitur „Das Drachenwunder des hl. Georg in der griechischen und lateinischen Überlieferung“ (Byzantinisches Archiv Heft 5, Leipzig, Teubner 1911), hic quotquot narratiunculae in codicibus seu graecis seu latinis exstant accuratius a sociis Bollandianis aliisque viris doctis iam descriptis propositurus sum. atque ideo narrationes illae dignae visae sunt quae publici iuris fierent, quia quamvis ab anonymis hagiographis exaratae sint quantopere animi illorum hominum fabellis atque miraculis dediti fuerint quantoque cultui ac venerationi sancti illius celeberrimi operam dederint luce clarius ostendunt. quo sperandum est eos qui moribus praeteritorum temporum perscrutandis incumbunt benevole hunc libellum esse accepturos eo magis quia nonnulla argumenta usque ad nostra tempora in aliis legendis reperiuntur.[1])

A quo auctore quove tempore illae fabellae conscriptae sint nonnulla in libro citato protuli (p. 26 ss) neque habeo quae addam; de neutro quidquam certi constat ac ne de Marco quidem monacho quodam qui res a Leonis ducis filio gestas scripsit (cf. infra p. 64) certiora sciscitari possumus. illud tantum pro certo habendum est ortas esse has narrationes illis saeculis, quibus Christiani cum Saracenis de principatu in Palaestina, Syria et Asia minore certabant.

Nonnullae quamquam historiolae iam pridem a sociis Bollandianis in opere celeberrimo «Acta Sanctorum», Aprilis t. III (Antwerpiae 1675) Append. p. XXIX—XXXVII [narratio

1) cf. W. Weyh, Ein byzantinischer Reflex in der Gralegende. Byzant. Zeitschrift 21 (1912), 458—60.

de filio ducis Leonis (infra p. 18ss), de bubus Theopisti (p. 44ss), de visione Saraceni (p. 65ss), de imagine sancti (p. 90ss)] vel a viro clarissimo H. Delehaye in Synaxario Ecclesiae Constantinopolitanae, p. 623 [recensio brevior legendae de columna viduae (cf. infra p. 2ss), ibidem narratio de iuvene Mitylenaeo capto (cf. infra p. 100ss)] editae sunt, tamen has quoque narratiunculas iterum edere non alienum mihi videbatur lectionibus recensionis AaSS discrepantibus in apparatu critico notatis, praesertim cum novis codicibus uti mihi licuerit.

Alias vero fabulas hic primus in lucem profero [narrationis de columna viduae recensionem ampliorem (infra p. 2ss), de imagine perfossa (p. 8ss), de iuvene Paphlagonensi capto (p. 13ss), legendae de visione Saraceni novam recensionem (p. 64ss), de milite interfecto (p. 93ss), de libo (p. 103ss), de Manuele (p. 107ss), de zona s. Georgii (p. 134ss), de visione s. Georgii (p. 137ss), quod capitulum a me primum editum in „*Βυζαντίς*“ I, Athenis 1911 (p. 137—42) hic novis manuscriptis allatis iterum propono]; item recensio vulgaris singulis fabellis addita hymnusque in s. Georgium (p. 148ss) et miraculum de mansionario ecclesiae s. Georgii in Velabro[1]) Romae sitae (p. 154ss) primum hic proponuntur; narrationes duas Adamnani de s. Georgio (p. 161ss) secundum editionem a P. Geyer in «Corpus scriptorum ecclesiasticorum latinorum» t. 39 p. 310ss confectam reddo apparatu critico paululum mutato.

Quibus praemissis restat, ut codices qui ad textum recensendum mihi subsidio erant, breviter [2]) describam:

1. Cod. Angelicus 46 (C. 4. 1) membraneus s. XII foll. 191 in altera parte, quae f. 170 incipit et solummodo textus de s. Georgio habet[3], continet haec miracula: narrationem de dracone f. 189—191^v et de daemone f. 191, quae tamen desinit mutila verbis *καὶ ἄρτι διὰ τὴν ὑπερηφανίαν μου πατοῦσιν οἱ πόδες μου* (cf. infra p. 131, 10), quorum textuum (f. 189—91^v) imaginem lucis ope depictam habeo.

1) cf. Drachenwunder p. 217 2) l. c. p. 32ss.
3) cf. G. Muccio — P. Franchi de Cavalieri, Index codicum graecorum bibliothecae Angelicae. Firenze—Roma 1896, p. 95ss.

2. Cod. Ambrosianus 192 (antea C 92 sup.) chartaceus s. XIV foll. 328 a pluribus manibus scriptus; cum alios libellos homileticos et hagiographicos[1]) tum haec miracula s. Georgii continet: *Ὀπτασία καὶ θαῦμα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* f. 6—8 (cuius photogramma faciendum curavi cf. infra p. 137 in apparatu critico = A); de filio ducis Leonis capto (cf. infra p. 18 in apparatu critico); *Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τὸ διὰ τῆς κόρης τοῦ βασιλέως θυγάτριον τοῦ*(!) *διὰ τοῦ δράκοντος* f. 18^v—19 (cf. Drachenwunder p. 52ff. in apparatu critico = B); miraculum de bubus Theopisti cum inscriptione *Ἕτερον θαῦμα* f. 19^v—22 (cf. infra p. 44 in apparatu critico).

3. Cod. Atheniensis bibliothecae nationalis 278 [2]) chartaceus s. XV foll. 349 initio et fine mutilus, exhibet cum alia hagiographica tum haec miracula s. Georgii: *Ἀποκάλυψις τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* f. 276^v—79 (cf. infra p. 137 in apparatu critico = B); *Ἐκ τῶν θαυμάτων τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν τῇ πόλει Λασίᾳ περὶ τοῦ δράκοντος* f. 281—83^v (cf. Drachenwunder p. 52 in apparatu critico = N); *Περὶ τοῦ καρποφόρου ἀνδρὸς τοῦ Μανουήλ* f. 283^v—86 (cf. infra p. 107ss); *Διήγησις περὶ πανενδόξου θαύματος τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τὸ*(!) *εἰς τὸ αἰχμαλωτισθέντα*(!) *παιδίον γενόμενον καὶ παρ' ἐλπίδα διασωθέντα* f. 286^v—91^v; tres narrationes priores arte photographica mihi depingendas curavi; foll. 279^v—86 transversis lineis deleta sunt, f. 279^v in margine manus recentior addidit: *ὅλον ψευδές*.

4. Cod. Athous Ioasaphaion 308 chartaceus a. 1878 pp. 336, f. 1—8 sunt vacua, f. 9 haec habentur: *Ἡ παροῦσα βίβλος τοῦ ἁγίου πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ἐμπεριέχει λόγους πανηγυρικοὺς ὀκτώ, συντεθειμένα παρ' ἀρχαίων διαφόρων ποιητῶν. ἑλληνικὰ μαρτύρια τρία. θαύματα διάφορα δέκα. Ὕμνος περιέχων ἐν συνόψει τὸν βίον αὐτοῦ, τὰ ἆθλα καὶ μερικὰ θαύματα. Συνελέχθησαν δ' ἅπασαι καὶ ἐτάχθησαν ἁρμοζόντως εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν δι' ἐπιμελείας μεγίστης καὶ ἁδρῶν ἐξόδων τοῦ ὁσιωτάτου ἐν μοναχοῖς Κυρίου Ἰωάσαφ ζωγράφου Καισαρέως τοῦ νῦν ἀσκοῦντος ἐν τῷ κατὰ Κερασιὰν τοῦ Ἁγιωνύμου ὄρους Ἄθω μονιδίῳ τιμωμένῳ ἐπ' ὀνόματι τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου. Ἐκαλλιγράφησαν δ' ὡσαύτως παρὰ τοῦ ἰδίου Κυρίου Ἰωάσαφ ζωγράφου μεγίστης εὐλαβείας καὶ πόθου πρὸς τὸν ἅγιον ἕνεκεν. Ἐν Ἁγιωνύμῳ ὄρει τοῦ Ἄθω κατὰ μῆνα*

1) cf. Ae. Martini et D. Bassi, Catalogus codicum graecorum bibliothecae Ambrosianae. Milano 1906, t. I, p. 205s.
2) *Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Ἰωάννου Σακκελίωνος. Ἀθῆναι* 1892, p. 49.

Νοέμβριον. 1878. f. 9[v] vacuum; f. 10 sequitur *Πίναξ*; f. 11 et 12 sunt vacua; f. 13[v] reperitur imago s. Georgii depicta; f. 14 nil continet; p. 1 incipiunt textus et quidem:

p. 1: *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα Γεώργιον τὸν τροπαιοφόρον, μεταφρασθὲν εἰς κοινὴν διάλεκτον* (manus altera add *ὑπὸ Νικοδήμου*). Inc. *Πάντοτε μὲν καὶ πάντων τῶν ἄλλων ἁγίων μαρτύρων αἱ ἑορταὶ εἶναι λαμπραὶ καὶ ἐπίσημαι* . . . Des. p. 30 . . . *καὶ ἀληθῶς πανένδοξον μάρτυρα ἅγιον Γεώργιον. ὥστε ὁποὺ νὰ ἠμποροῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ λέγωμεν χορεύοντες ἐκεῖνο τὸ ψαλμικόν «Ἡ ψυχὴ ἡμῶν*
Ps 123 *ὡς στρουθίον ἐρρύσθη ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων. ἡ παγὶς*
(124) 7 *συνετρίβη καὶ ἡμεῖς ἐρρύσθημεν, ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι*
κυρίου τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.» διατὶ ὅλη ἡ δύναμις τῆς σωτηρίας μας ἐν καιρῷ θλίψεως, ἄλλου δὲν εἶναι εἰ μὴ μόνον αὐτοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν. διὰ τοῦ ὁποίου καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου πρέπει ... p. 32 nil legitur; p. 33: *Λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν ἅγιον καὶ πανένδοξον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον.* Inc. *Μάρτυρες καρτερόψυχοι ὁποὺ μὲ τοὺς ἀγῶνάς σας ἐμεγαλύνατε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν πίστιν* . . . Des. p. 41 . . . *ὡς τῶν βασιλέων ὑπέρμαχος, ὑπερμάχησον τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ὑπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον. τροπαιοφόρε μεγαλομάρτυς Γεώργιε, πρόφθασον πανταχοῦ τοὺς πάντας ἐπικαλουμένους τὴν θερμήν σου ἀντίληψιν καὶ πρέσβευε Χριστῷ τῷ θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν. καὶ* (p. 42) *Χριστὲ βασιλεῦ, ταῖς τοῦ μεγαλομάρτυρος τροπαιοφόρου καὶ θαυματουργοῦ Γεωργίου σου πρεσβείαις ἐλέησον καὶ σῶσον πάντας ἡμᾶς. ἀμήν.* p. 43 et 44 nil cernitur; p. 45: *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀρκαδίου ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν ὁμοῦ καὶ κατάθεσιν τοῦ τιμίου σώματος τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ἐν τῷ εἰς Λύδδα ναῷ αὐτοῦ.* Inc. *Συγκαλεῖ πάλιν σήμερον ἡμᾶς, ὦ φιλόχριστοι, ὁ φιλόστοργος οὗτος τῆς εὐσεβείας τε καὶ ἀληθείας καλλίνικος μάρτυς Γεώργιος* . . . Des. p. 50 . . . *σὲ δοξάζομεν, σὲ ἱκετεύομεν, πρὸς σὲ καταφεύγομεν, ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν καὶ εἰς σὲ πιστεύομεν ἐλεῆσαι καὶ ἐπιστρέψαι τὴν αἰχμαλωσίαν ἡμῶν, ὅπως ἀγαλλόμενοι δοξάζωμεν σὲ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα νῦν καὶ ἀεὶ* ... p. 51 s nil continent; p. 53: *Νικοδήμου μοναχοῦ ἁγιορείτου λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὴν ἀνακομιδὴν ὁμοῦ καὶ κατάθεσιν τοῦ τιμίου σώματος τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ἐν τῷ εἰς τὴν Λύδδα ναῷ.* Inc. *Ἡμέρα χαρμόσυνος, καὶ τίς ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους νὰ μὴν χαρῇ;* . . . Des. p. 80 . . . *εἰς δὲ τὴν μέλλουσαν ἀξίωσέ μας διὰ τῶν πρεσβειῶν σου τῆς ποθουμένης σωτηρίας καὶ τῆς ἀτελευτήτου μακαριότητος, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα* ... p. 81 s vacuae; p. 83: *Κωνσταντίνου Δαπόντε τοῦ μετανομασθέντος Καισαρείου λόγος πανηγυρικὸς διὰ στίχων εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον τὸν μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον.* Inc.

Δὲν λάμπει τόσον ὁ λαμπρὸς ἥλιος ἀνατέλλων
ὡς ὁ λαμπρὸς Γεώργιος ἐλθεῖν σήμερον θέλων.

Des. p. 93:

Καὶ ὡς καθὼς ἕως ἀργοῦ λόγου ἀπολογίαν
θέλομεν δώσει τῷ θεῷ εἰς κρίσιν του τὴν θείαν,
Οὕτω καὶ ἕως τοῦ καλοῦ λόγου καὶ σωτηρίου
θέλομεν λάβει ἀμοιβὴν δόξαν παρὰ κυρίου. cf. Ps 67 (68) 36
Εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ ἡμῶν τοῦ ἐνδοξαζομένου
ἐν τοῖς ἁγίοις ἅπασι, καὶ τῆς ἀειπαρθένου.
Ὅτι αὐτῷ πρέπει καὶ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος
δόξα, τιμή, προσκύνησις, αὐτὸς γὰρ θεὸς μόνος.

p. 94 nil continet; p. 95: *Ἀθανασίου Παρίου λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν πανένδοξον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον.* Inc. *Δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ εἰς τὸν κόσμον καὶ εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων κανένα πρᾶγμα οὔτε τόσον τίμιον οὔτε τόσον ἀγαπητὸν καὶ ἀξιοσπούδαστον ἔξω ἀπὸ τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωήν* . . . Des. p. 105 . . . *συμπαράλαβε, τροπαιοφόρε, ἄξιον συμπρεσβευτὴν καὶ τὸν μέγαν καὶ μυροβλύτην θεῖον Δημήτριον, καὶ ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα καθὼς τὸ θεῖον ῥητὸν ἀποφαίνεται, καὶ ἀξιώσατε ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς νὰ τελειώσωμεν ἐν μετανοίᾳ τὸν ἐπίκηρον τοῦτον βίον, ἵνα τύχωμεν σωτηρίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος. ἀμήν*, p. 106—12 nil habent; p. 113: *Θαύματα τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Θαῦμα περὶ τῆς κόρης καὶ τοῦ δράκοντος* (cf. infra p. 114 ss); p. 119: *Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ δαίμονος* (cf. infra p. 130 ss); p. 121: *Ἕτερον θαῦμα παράδοξον τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ Θεοπίστου τοῦ ἀπολέσαντος τοὺς βόας αὐτοῦ* (cf. infra p. 45 ss); p. 131: *Ἕτερον θαῦμα παράδοξον τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ θανατωθέντος στρατιώτου* (cf. infra p. 94 ss); p. 135: *Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου περὶ τοῦ ἁρπασθέντος νέου* (cf. infra p. 13 ss); p. 138: *Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου περὶ τῶν Σαρακηνῶν* (cf. infra p. 9 ss); p. 141: *Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ Σαρακηνοῦ ὁποὺ εἶδε τὴν ὀπτασίαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, δι' ἣν καὶ ἐμαρτύρησε* (cf. infra p. 66 ss); p. 147: *Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τὸ κιόνιον τῆς χήρας* (cf. infra p. 3 ss); p. 149: *Ἕτερον θαῦμα παράδοξον*

τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ θαυμαστοῦ Γεωργίου περὶ τοῦ ἁρπασθέντος νέου (cf. infra p. 19ss); p. 155: Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου καὶ θαυματουργοῦ Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου περὶ τοῦ ἁρπασθέντος ἑτέρου τινὸς νέου (cf. infra p. 101ss); p. 157: Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανυπερενδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου περὶ τοῦ σφουγγάτου (cf. infra p. 104ss); p. 160 vacat; p. 161: Μακαρίου τοῦ Χριστιανοπούλου ἐγκώμιον εἰς τὸν πανένδοξον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον. «Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς διὰ
Io 16, 2 τὸ ὄνομά μου, ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ.» Inc. Εἰς ἔκπλ⟨η⟩ξιν καὶ ἀπορίαν ἔρχεται χωρὶς ἀμφιβολίαν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς . . . Des. p. 179 . . . καὶ τέλος πάντων, νὰ ἀνεβῶμεν ἀπὸ τῆς γῆς τὸ κέντρον ἄνωθεν τῆς οὐρανίου σφαίρας καὶ ἡμεῖς, νὰ ἀπολαύσωμεν σὺν σοὶ τῆς θεώσεως ὑμνολογοῦντες ἀκαταπαύστως καὶ δοξάζοντες τὸν ἕνα καὶ μόνον ἐν τριάδι δοξαζόμενον θεόν, ᾧ ἡ δόξα . . . p. 180 vacua est. p. 181—87: Ὕμνος εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον περιέχων ἐν συνόψει τὸν βίον αὐτοῦ, τὰ ἆθλα καὶ μερικὰ θαύματα (cf. infra p. 148ss); p. 188 vacua est; p. 189: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου ἀντίγραφον ἐξ ἀρχαιοτάτης μεμβράνης, ἥτις σώζεται ἐν τῷ Κουτλουμουσιανῷ κελλίῳ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῶν εἰσοδίων ἄνωθεν τῶν Καρεῶν ὅπου ἀντεγράφη τὸ παρὸν μαρτύριον τοῦ ἁγίου Γεωργίου καθὼς συνετάχθη ἀπὸ τὸν τοῦ ἁγίου δοῦλον Πασικράτην. Inc. Διοκλητιανοῦ τοῦ τυράννου τῶν τῆς Ῥώμης σκήπτρων ἐπειλημμένου . . . (= martyrium a Theodoro Daphnopates confectum cf. Krumbacher, Der hl. Georg p. 59ss) Des. p. 207 aliter ac apud Krumbacher . . . καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν κλίνας τὰ γόνατα ἐξέτεινε τὸν ἑαυτοῦ τράχηλον καὶ κρουσθεὶς τῷ ξίφει ὑπὸ τοῦ στρατιώτου ἐτελειώθη ἐν κυρίῳ . ἐμαρτύρησε δὲ ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς μηνὶ Ἀπριλίῳ εἰκάδι τρίτῃ ἡμέρᾳ παρασκευῇ ὥρᾳ ζ΄. ἐγὼ δὲ Πασικράτης ὁ [p. 208] δοῦλος τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀκολουθήσας τῷ ἐμῷ δεσπότῃ ἐπὶ πᾶσι τὰ ὑπομνήματα βεβαίως συνέταξα · καὶ μακάριος ὁ πιστεύσας Χριστῷ τῷ ἀληθινῷ θεῷ καὶ σωτῆρι ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ προσκύνησις νῦν τε καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων . ἀμήν (cf. Krumbacher l. c. „Der reine Normaltext“ p. 51, 7 est quidem textus hic compositus e „Bearbeitung des Theodoros Daphnopates“ qui desinit p. 195 verbis καὶ πῶς ἐπὶ τοσοῦτον προήχθης θρασύτητος ὥστε μετὰ τοσαύτης τόλμης καὶ τῷ φοβερῷ τούτῳ βήματι σαυτὸν ἐπιδοῦναι; ὁ ἅγιος Γεώρ[p. 196]γιος εἶπεν · ἐμοὶ τὸ μὲν πρῶτον καὶ τιμιώτατον ὄνομα Χριστιανός [cf. Krumbacher l. c. 62, 24] abhinc usque ad finem (p. 208) sequitur „Der reine Normaltext“ verbis εἰμι· τὸ δὲ ἐν ἀνθρώποις Γεώργιος λέγομαι, οὕτως εὐδοκήσαντος τοῦ θεοῦ μου [cf. Krumbacher l. c. 44, 5] p. 209s vacant; p. 211: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου

μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀρχετύπου Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ. Inc. Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων αὐτοκράτωρ... (cf. Aa SS, Aprilis t. III, Appendix p. IX—XV Krumbacher l. c. p. 187ss) Des. p. 232; p. 233s. vacuae; p. 235: Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ἀντιγραφὲν ἐξ ἀρχαιοτάτης μεμβράνης τῆς ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μεγίστης καὶ ἱερᾶς Λαύρας. Inc. Ἡ μὲν τοῦ σωτῆρος (= Reiner Normaltext apud Krumbacher l. c. p. 41ss) Des. p. 251 = Krumbacher l. c. 51, 7ss; p. 252 nil complectitur; p. 253: Λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὴν ἀνακομιδὴν ὁμοῦ καὶ κατάθεσιν τοῦ τιμίου σώματος τοῦ ἁγίου πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου ἐν τῷ εἰς τὴν Λύδδαν τῆς Παλαιστίνης ναῷ αὐτοῦ. Inc. Ἡμέρα χαρμόσυνος καὶ τίς τῶν ὀρθοδόξων οὐ μὴ χαρῇ (cf. supra p. 53) . . . Des. p. 274 . . . τοῦ λυτρωθῆναι ἡμᾶς ἐν μὲν τῇ παρούσῃ ζωῇ ἀπὸ παντοίας βλάβης ψυχῆς καὶ σώματος, ἐν δὲ τῇ μελλούσῃ ἀξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς οὐρανίου μακαριότητος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα . . . (non solum lingua, sed etiam re ipsa differt paululum a superiore homilia p. 53ss); p. 275s vacuae; p. 277: Τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου, διαπρέψαντος ἐπὶ ιγ΄ αἰῶνα, τῶν τῆς Κωνσταντίνου σκήπτρων κρατοῦντος Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου, λόγος εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον. Inc. Ἔθος τοῦτο τῶν λόγοις ἀγωνιζομένων (cf. Aa SS l. c. p. XXV—XXXIV, Krumbacher l. c. p. 225ss) Des. p. 315; p. 316 nil continet; p. 317: Διήγησις θαυμάτων τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Γεωργίου ἀντιγραφεῖσα ἐξ ἀρχαίου χειρογράφου τοῦ ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῶν Ἰβήρων. Inc. Οἱ τῶν θεοῦ δωρεῶν ἀξιωθῆναι ποθοῦντες . . . (cf. infra p. 2), quod initium sequitur p. 318: Ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ τὴν μητρῴαν . . (cf. infra p. 2; ergo ut in cod. Mosquensi 381 ibidem notato); p. 320: Ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἐν ᾗ ἐφάνη . . (cf. infra p. 8); p. 321: Ἐπελθόντος ποτὲ στρατεύματος Ἀγαρηνῶν τοῖς μέρεσι τῆς Παφλαγονίας καὶ πολλοὺς (cf. infra p. 13) . . . p. 323 Ἡμεῖς δὲ πρὸς ἑτέραν μίαν καὶ μόνην (correxi ex μόνον) θαυματουργίαν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ὁρμῶντες διήγησιν . . . εἰδέναι ὑμᾶς βούλομαι . . . (cf. infra p. 18) Des. p. 335 . . . καὶ κατεύθυνον ἡμᾶς εἰς ὁδὸν εἰρήνης . . . εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων . ἀμήν (cf. infra p. 42) est ergo haec Διήγησις eadem narratio atque in cod. Mosquensi 381 f. 8—16ᵛ, quam infra l. c. apposui; sequuntur adhuc 10 folia vacua.

Codicem hunc reverendi PP monasterii Ioasaphaion summa benevolentia mihi diutius Monachii excutiendum permiserunt.

5. Cod. Chalki, scholae theologicae 39 chartaceus a. 1559 foll. 302, initio mutilus; praeter alia hageographica continentur haec miracula s. Georgii: Θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος

Γεωργίου τὸ ἐν τῇ Λασαίων πόλει γενόμενον καὶ περὶ τῆς κόρης καὶ τοῦ δράκοντος f. 252—54^{v} (cf. Drachenwunder p. 108ss); Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ κίονος f. 255—57; Ἕτερον θαῦμα τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τοῦ παιδὸς τοῦ ἀναρπασθέντος ἐν τῷ στρατοπέδῳ f. 257—63; Ἕτερον θαῦμα τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῶν Σαρακηνῶν 263—63^{v}; Ἕτερον θαῦμα περὶ τοῦ ἁρπαγέντος νέου ἀπὸ Συρίας f. 263^{v}—65; Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ Θεοπίστου τοῦ ἀπολέσαντος τοὺς αὐτοῦ βόας f. 265—69^{v}; Ἕτερον θαῦμα τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τοῦ ἀναιρεθέντος στρατιώτου f. 269^{v}—72, qui textus, quem singularis benevolentia R^{mi} Archimandriti Dr. Strenopulos, directoris scholae theologicae, per Alumnum D. Thukydides Konstantinides describendum curavit, sequitur infra p. 93ss.

6. Cod. Laurentianus plut. X, 31 chartaceus s. XV foll. 335 continet diversorum homilias[1]) et hoc miraculum s. Georgii *Θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ* f. 186^{v}—189 (cf. infra p. 90).

7. Cod. Mosquensis biblioth. synodalis 381 membran. a. 1023 a monacho Theophane[2]) exaratus foll. 367 textus dogmaticos et exegeticos[3]) exhibet et haec miracula s. Georgii *Διήγησις θαυμάτων τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Γεωργίου* et quidem: de columna viduae f. 8—9 (cf. infra p. 2 in apparatu critico); de imagine perfossa f. 9—10 (cf. infra p. 8 in apparatu critico); de iuvene Paphlagonensi f. 10—11 (cf. infra p. 13 in apparatu critico); de filio ducis Leonis f. 11—16^{v} (cf. infra p. 18ss) pro quibus fabellis photogrammate usus sum.

8. Cod. Parisinus bibliothecae nationalis 401 (olim Colbertinus 6067, postea Regius 2991[3a]) chartaceus s. XIV—XV foll. 172 continet solum textus de s. Georgio[4]) et quidem haec miracula: *Περὶ τῆς ὀπτασίας τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν* f. 61—65^{v} (cf. infra p. 137 in apparatu critico = C); *Περὶ τῆς κόρης καὶ τοῦ δράκοντος* f. 65^{v}—72 (cf. Drachenwunder p. 52 = E); de daemone (sine inscriptione) f. 72—74^{v}; *Διήγησις περὶ τῆς τοῦ ἁγίου ζώνης* f. 75—78, qui textus photographica arte depictus sequitur infra p. 134ss; *Διήγησις περὶ τοῦ παραδόξου θαύματος τοῦ ἁγίου καὶ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ παρ' αὐτοῦ γεγονότος εἰς αἰχμαλωτισθέντα παῖδα καὶ παρ' ἐλπίδα διασωθέντα* f. 78—105; *Ἕτερον θαῦμα καὶ παράδοξον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν Καππαδόκοις ἐπὶ βασιλείας Θεοδοσίου* f. 105—107.

9. Cod. Parisinus eiusdem bibliothecae 770 (olim Colbertinus 2493, postea Regius 2356[1,1]) membraneus a. 1315 a Georgio presbytero et tabulario[1]) exaratus foll. 268 continet praeter alia hagiographica[2]) haec miracula s. Georgii: *Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τοῦ δράκοντος* f. 72—74^{v} (cf. Drachenwunder p. 52 in apparatu critico = A); de daemone f. 74^{v}—75^{v} (cf. infra p. 129), quarum narrationum photogramma faciendum curavi.

10. Cod. Parisinus eiusdem bibliothecae 1164 (olim Regius 2899[2]) chartaceus s. XV—XVI foll. 370 a pluribus manibus scriptus, in quo praeter alia hagiographica[3]) leguntur haec miracula s. Georgii: *Περὶ τοῦ Θεοπίστου ἕτερον θαῦμα* f. 99—104; *Ὀπτασία καὶ θαῦμα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου καὶ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* f. 104^{v}—108, cuius textus photogrammate usus sum, sequitur infra p. 137; *θαῦμα γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* f. 108—110^{v} (scl. de dracone cf. Drachenwunder p. 52 in apparatu critico = K); de daemone f. 110^{v}—112.

11. Cod. Parisinus eiusdem bibliothecae 1190 (olim Colbertinus 5108, postea Regius 2356[33]) chartaceus a. 1568 a monacho Paphnutio[4]) exaratus foll. 260 exhibet diversos textus homileticos et hagiographicos[5]) et hoc miraculum s. Georgii: *Ἕτερος λόγος καὶ διήγησις πάνυ ὠφέλιμος περὶ τοῦ Σαρακηνοῦ τοῦ πιστεύσαντος εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ μαρτυρήσαντος ἐπὶ τῆς βασιλείας Μήρμηνος τοῦ κατὰ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως βασιλεύοντος τῶν Σαρακηνῶν τῆς Συρίας καὶ Ἀραβίας καὶ Ἱεροσολύμων τοῦ αὐτοῦ Μάρκου μοναχοῦ* f. 211^{v}—217, quam historiam arte photographica depictam videas infra p. 64ss.

12. Cod. Parisinus eiusdem bibliothecae 1604 (olim Fonteblaudensis 175, postea Regius MCLXIX, 1282, 2991) membraneus s. XI foll. 293 praeter alia hagiographica[6]) complectitur *Θαύματα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* et

1) cf. Ang. Mar. Bandinius, Catalogus codicum manuscriptorum bibliothecae Mediceae Laurentianae I, Florentiae 1764, p. 495 s.

2) cf. M. Vogel-V. Gardthausen, Die griechischen Schreiber des Mittelalters und der Renaissance. XXXIII. Beiheft zum Zentralblatt für Bibliothekswesen. Leipzig 1909, p. 145.

3) cf. Vladimir, Систематическое Описаніе Рукописей Московской синодальной (Патріаршей) Библіотеки. ч. 1. Рукописи Греческія. (Systematische Beschreibung der Handschriften der Moskauer Synodalbibliothek. I. Griech. Handschriften) Moskau 1894, p. 574.

4) cf. Catalogus codicum hagiographicorum graecorum bibliothecae nationalis Parisiensis, ediderunt Hagiographi Bollandiani et H. Omont. Bruxellis 1896, p. 5 s.

1) cf. Vogel-Gardthausen l. c. p 77.
2) cf. Catalogus cit. p. 33 s. 3) l. c. p. 68 s.
4) cf. Vogel-Gardthausen l. c. p 379.
5) cf. Catalogus cit. p. 91 s. 6) l. c. p. 274 s.

quidem: de columna viduae f. 170v—73 (cf. infra p. 2ss); de imagine perfossa f. 173—74v (cf. infra p. 8ss); de iuvene Paphlagonensi f. 174v—77v (cf. infra p. 18ss), qui textus arte photographica depicti sunt; specimen huius codicis (f. 170v et 171v) videas in fine huius libelli.

13. Cod. Vaticanus 1130 chartaceus s. XVI—XVII diversis manibus exaratus foll. 56, miscellaneus[1]) unicum hunc textum hagiographicum continens *Λόγος ἱστορικὸς Γρηγορίου πάνυ ὠφέλιμος καὶ γλυκύτατος κατὰ πολλὰ περὶ ὀπτασίας ἥν τις Σαρακηνός ποτε ἰδὼν καὶ ἐπίστευσεν μαρτυρήσας διὰ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν* f. 1—11, qui textus arte photographica depictus sequitur infra p. 65ss.

14. Cod. Vaticanus 1190 chartaceus a. 1542 a Ioanne presbytero[2]) exaratus foll. 1387 qui continet permultos textus hagiographicos[3]), inter quos etiam *Βίος καὶ πολιτεία καὶ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου*: hic f. 184v miraculum de dracone (cf. Drachenwunder p. 37, p. 52 in apparatu critico = G) praecedit historiam martyrii; sequitur 189v miraculum de columna viduae, quod titulo caret (cf. infra p. 2), deinde f. 189v *ἕτερον θαῦμα* (de iuvene Mytilenensi cf. infra p. 100s), f. 190 *ἕτερον θαῦμά* (de libo cf. infra p. 103ss), f. 190v *ἕτερον θαῦμα* (de bubus Theopisti cf. infra p. 44ss), quorum textuum photogramma faciendum curavi.

15. Cod. Vaticanus Ottobonianus 415 chartaceus s. XIV foll. 431 praeter varias homilias[4]) continet f. 220 *Μερικὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Γεωργίου*, qui textus fine mutilus de columna viduae photographice expressus sequitur infra p. 2.

Cod. Monacensis lat. 14473 membraneus s. XII foll. 144 continet praeter alia hagiographica[5]) ex miraculis s. Georgii: f. 1—5 miraculum de dracone (cf. infra p. 115ss), f. 5v—6 de daemone (cf. infra p. 131 ss); f. 6—9 de mansionario capto (cf. infra p. 154).

Cod. Capituli s. Ioannis in Laterano A 79 membraneus s. XI/XII foll. 290 complectitur perplures textus hagiographicos[6]); quoad rem nostram spectat miraculum de mansionario ecclesiae s. Georgii (cf. infra p. 154); collationem huius textus Dr. Stein Romae versatus mihi benevole procuravit.

Alios adhuc plures codices, quibus singulae fabellae continentur, enumeravi in libro, qui inscribitur „Das Drachenwunder" p. 14ss, quorum codicum paucos tantum ad textum recensendum elegi tum quia historiolae illae, quippe quae sint levioris momenti, dignae non sunt, quae omnibus allatis manuscriptis recenseantur, tum quia inde parum fructus redundat ad textum recensendum ut patet ex lectionibus trium codicum in apparatu critico narrationis de visione sancti Georgii adnotatis (cf. p. 137ss).

Easdem me rationes in hac editione conficienda secutum esse, quas in libro „Das Drachenwunder" (p. 45ss, 49ss) non est quod moneam; etiam hic librariorum erroribus mere orthographicis, qui permulti reperiuntur, omnino neglectis textum rarissime coniectando correxi.

Restat gratum officium, ut omnibus huius libelli fautoribus gratias referam quam maximas cum DD praefectis bibliothecarum Monacensis, Parisiensis, Ambrosianae, Laurentianae, Vaticanae, Atheniensis (Dr. Bolides amicitia mihi coniuncto), Mosquensis et Chalcinensis, tum A. Heisenberg et C. Weymann praeceptoribus benevolentissimis, praeterea I. Heeg, I. Kalitsunakis, P. Lehmann amicis, qui comiter me in plagulis corrigendis et textibus emendandis adiuverunt.

Monachii IX. kal. Maii 1913 die natali s. Georgii.

1) Catalogus codicum hagiographicorum graecorum bibliothecae Vaticanae, ediderunt Hagiographi Bollandiani et Pius Franchi de' Cavalieri, Bruxellis 1899, p. 99.

2) cf. Vogel-Gardthausen l. c. p. 174.

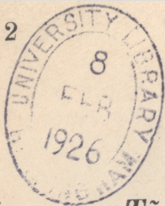
3) Catalogus codicum hagiographicorum graecorum bibliothecae Vaticanae, p. 102ss. 4) l. c. p. 285ss.

5) cf. Drachenwunder p. 180s.

6) cf. A. Poncelet, catalogus codicum hagiographicorum latinorum bibliothecarum Romanarum praeter quam Vaticanae, Bruxellis 1909, p. 55ss.

INDEX.

MIRACULA S. GEORGII

Cod. Par. bibl. nat. gr. 1604, f. 170v

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ (= d. 23. Aprilis).

Θαύματα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· εὐλόγησον πάτερ.

[1. De columna viduae. *Περὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ κίονος*

Cod. Chalki, schola theol. 39, f. 255v.]

Ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ τὴν μητρῴαν τοῦ ἁγίου πολίχνην, ἔνθα καὶ τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου κατάκειται,

Cod. Mosquensis bibl. syn. 381: **1** *τῇ* — **4** *ἐν*] *Διήγησις θαυμάτων τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Γεωργίου· εὐλόγησον πάτερ. Οἱ τῶν θεοῦ δωρεῶν ἀξιωθῆναι ποθοῦντες, τὰς τῶν ἁγίων μνήμας καὶ πανηγύρεις ἀδιστάκτῳ πίστει καὶ στοργῇ ἑορτάζειν μὴ ἐκκακήσωμεν, τοῦτο σαφῶς εἰδότες ὅτι οἱ ὑφ᾿ ἡμῶν εὐφημούμενοι καὶ δοξαζόμενοι καὶ μνημονευόμενοι ἅγιοι ἐπισκέπτονται καὶ προνοοῦνται καὶ ἀντιληπτικῶς περιέπουσι καθοδηγοῦντες ἡμᾶς πρὸς κρείττονα καὶ σωτηρίας ἐχόμενα· πρόκειται τοιγαροῦν ἡμῖν σήμερον ἡ παγκόσμιος καὶ σεβασμία αὕτη μνήμη τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ἱερὰ πανδαισία καὶ τρυφὴ ἀδάπανος, τρέφουσα ψυχάς τε καὶ καρδίας τῶν πίστει καὶ πόθῳ μετεχόντων τῆς πνευματικῆς ταύτης ἀπολαύσεως, μονονουχὶ τὴν τῆς ἀθλήσεως αὐτοῦ καὶ ἀνδρείας καρτερίας τε καὶ γενναιότητος μαρτυρίαν ἀνακηρύττουσα, καὶ τῶν παραδόξων θαυμάτων ἐνέργειαν, οὐ τῶν παρ᾿ αὐτοῦ πρόπαλαι γινομένων ἡμῖν ἐμφαίνουσα, ἀλλὰ καὶ τοῦ νυνὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς πραχθέντος ἐξαισίου τε καὶ παραδοξοτάτου. διὸ δὴ παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς, προσέχειν μετὰ ἀκριβείας τοῖς λεγομένοις, ὅπως καὶ τὴν τοῦ παντοδυνάμου καὶ φιλανθρώπου θεοῦ εὐσπλαγχνίαν ὑπερθαυμάσητε καὶ τὴν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος κηδεμονίαν καὶ προστασίαν καὶ θαυματοποιΐαν ὑπερδοξάσητε.* **2** (p. 2) *τοῦ ἁγίου*] *αὐτοῦ* **1** *τῷ αὐτοῦ ὀνόματι*] *τῷ ὀνόματι τούτου* **2** *ὁ βασιλεὺς* **9** *καὶ* om

[Recensio brevior e Cod. Vatic. 1190, f. 189v.]

Μετὰ δὲ χρόνων τινῶν, ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Συρίας κάστρον ἐστὶ λεγόμενον Ῥάβδιον· ἐν τούτῳ ναὸς ᾠκοδόμητο τοῦ ἁγίου

S = Synaxarion in Cod. Paris. Coislin. 223, ed. H. Delehaye, in Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae, Bruxelles 1902, p. 623. *O* = Cod. Vatic. Ottob. 415, f. 220.

1 *μερικὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Γεωργίου O* | *μετὰ — τινῶν*] om *O Πολλῶν δὲ ὄντων καὶ σχεδὸν ἀριθμοῦ κρειττόνων τῶν θαυμάτων καὶ τεραστίων, οἷς ὁ ἀγαθὸς δεσπότης θεὸς τὸν μεγαλομάρτυρα τοῦτον ἐξαιρέτως ἐδόξασεν, ἀναγκαῖον ἂν εἴη ἑνὸς ἢ δύο ἐκ τούτων ἐπιμνησθῆναι καὶ ὡς ἥδυσμά τι χαρίεν παραθεῖναι ταῖς τῶν φιλοθέων ψυχαῖς καὶ οὕτω καταπαῦσαι τὸν λόγον S* | *ἔστιν κάστρον O* | *κάστρον — λεγόμενον*] *πόλις ἐστὶν ἥτις ὀνομάζεται S* **2** *Ῥάβλιον S Ἀράβλιον O* | *τούτῳ*] *ταύτῃ*

τὸν ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ὀνόματι ἐκτισμένον εὐκτήριον οἶκον ἀνοικοδομῆσαι καὶ εἰς μείζονα κάλλος ἀνεγεῖραι βασιλεὺς ἐγνωκώς, ἀπέστειλέ τινα τῶν ἐν τέλει, χρήματα πολλὰ παρασχόμενος, καὶ ἐκ τῶν δημοσίων ἀναλωμάτων δαπάνας χορηγεῖσθαι προσέταξε, παραγγείλας τὴν οἰκοδομίαν ὡς τάχιστα εὖ διαθεῖναι. ἀπελθὼν οὖν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ καὶ τοὺς θεμελίους καταβαλόμενος, τοῦ ἔργου ἀπήρξατο· ἐπεὶ δὲ αὐτῷ καὶ κιόνων ἐδέησε, περιῆγε ζητῶν, πόθεν ἂν ἀξίως τοῦ οἴκου ἐφεύροι | καὶ κίονας. f. 171

Θαύματα τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου.

Cod. Athous Ioasaphaion 308, p. 113

Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τὸ κιόνιον τῆς χήρας. p. 147

Εἰς τὸν τόπον τῆς Συρίας, εἰς κάστρον λεγόμενον Ῥάμελ, ἐβουλήθησαν οἱ ἐντόπιοι χριστιανοὶ καὶ ὁ βασιλεὺς νὰ κάμουν ἐκκλησίαν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου μεγάλην καὶ εὔμορφην, καὶ ὁ τόπος ἐκεῖνος δὲν εἶχεν μάρμαρα διὰ στύλους καὶ διὰ πλάκες. λοιπὸν ἔστειλαν καράβι μεγάλον, διὰ νὰ μαζώξῃ

οὐδὲ γὰρ ἦν ἐπιτήδειος ὁ χῶρος πρὸς λατομίαν· μακρόθεν δὲ μηνυθείσης αὐτῷ τῆς τοιαύτης εὐπορίας, ἐξ αὐτῆς πρὸς τὸν δηλωθέντα παρεγένετο τόπον, καὶ εὑρὼν στύλους πάνυ καλλίστους, σχεδίας εὐτρεπίσας, διὰ θαλάσσης τούτους διαπορθμεύειν ᾠήθη·

Χήρα δέ τις γυνή, ἐν τῷ τόπῳ ὑπάρχουσα καὶ τὸν βίον ἀνεπίληπτον ἔχουσα καὶ τῷ πρὸς τὸν μάρτυρα φίλτρῳ κατεχομένη, εὐχὴν αὐτῷ ηὔξατο, κίονα κάλλιστον παρασχεῖν ἐξ οἰκείων ἀναλωμάτων, εἰς τὸν τούτου νεών· εὑροῦσα δὲ τοῦτον κατ' οὐδὲν τοῦ πόθου ἐνδέοντα καὶ ἐξωνησαμένη, τῇ θαλάσσῃ ἐπέλασε, παρεκάλει τε τὸν

1 χῶρος] τόπος 2 ἐξ αὐτῆς] εὐθὺς παρεγένετο 3 παρεγένετο om

μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. διὰ δὲ τὸ μὴ εἶναι κατὰ χώραν τόπον λατομίων εἰς κατασκευὴν κιόνων, συνήχθησαν ἐκ πολλοῦ διαστήματος οἱ ἐν τῷ ναῷ ἱστάμενοι κίονες.

Καὶ ἐπεὶ συνδρομὴ καὶ συνέλευσις ἦν οὐ μικρὰ ἐπὶ τῇ τῶν κιόνων εὑρέσει καὶ μετακομιδῇ, γυνή τις εὐλαβὴς καὶ πίστιν εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα βεβαίαν καὶ ἀσάλευτον ἔχουσα, ἐξωνήσατο καὶ αὕτη ἕνα κίονα ὅμοιον τοῖς εὐτρεπισθεῖσι· καὶ κατα⟨γα⟩γοῦσα αὐτὸν ἐν τῷ αἰγιαλῷ ἐδέετο τοῦ τὴν φροντίδα τῶν λοιπῶν κιόνων ἀναδεξαμένου ἀνα-

8 εὐπρεπισθεῖσι | καταγοῦσα

οὖν S τοῦδε (!) O | ᾠκοδόμητο ἐπ' ὀνόματι O | τῷ ἁγίῳ μεγαλομάρτυρι Γεωργίῳ S 1 Γεωργίου καὶ πολλῆς συνδρομῆς ἐπ αὐτῷ γενομένης καὶ μακρόθεν κίονα μετὰ πολλοὺς συλλέξαντες πόνους O | δὲ om O | κατὰ — μικρὰ] τῷ τόπῳ λατομία καὶ τούτῳ οὐκ ὀλίγης φροντῆς γενομένης O 2 ἐκ πολλοῦ] ἀπὸ μακροῦ S 3 ἱστάμενοι] στησόμενοι S 4 συνδρομὴ ἦν S | ἦν om S | τῇ om O 5 καὶ μετακομιδῇ om S | εὐλαβῆς] θεοφιλὴς S 6 πίστιν ὅτι θερμὴν S | πίστιν μεγάλην ἔχουσα O | μεγαλομάρτυρα] Γεώργιον S add Γεώργιον O | βεβαίαν — ἔχουσα] τρέφουσα S om O 7 αὐτὴ SO 8 εὐτρεπισθεῖσι SO | καταγαγοῦσα SO 9 τὴν — κίονα] ἀναδέξασθαι καὶ αὐτὸν σὺν τοῖς ἑτέροις κίοσιν καὶ ἐν τᾷ τοῦ ναοῦ ἀνασῶσαι οἰκοδομήματι O

ἄρχοντα ἐπὶ τῆς σχεδίας σὺν τοῖς λοιποῖς στύλοις καὶ τοῦτον ἀνα|λαβέσθαι· ἀποσεισάμενος δὲ ἐκεῖνος τὴν f. 171ᵛ
ταύτην παράκλησιν ἔφασκε μὴ χρῆναι τῇ τοῦ βασιλέως πολυτελείᾳ χήρας δῶρον ἐγκαταμῖξαι, μήτε μὴν τῇ ἐκ τῶν δημοσίων προσόδων γενομένῃ σχεδίᾳ ἰδιαζούσης γυναικὸς φόρτον ἐπιτεθῆναι· ἐάσας οὖν τοῦτον αὐτόθι καὶ μόνους τοὺς βασιλικοὺς ἐπὶ τῆς σχεδίας ἀναλαβόμενος στύλους, ἀπέπλευσεν· ἡ δὲ γυνή, οὕτως ἑαυτὴν σὺν τῷ δώρῳ παρεωραμένην ὁρῶσα, μετὰ πλείστης οἰμωγῆς πρὸς τὸν ἅγιον ἔλεγεν· «Οἴμοι, ἅγιε τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Γεώργιε, διὰ τί μὴ τὸ βραχύ μου τοῦτο δῶρον προσεδέξω τὸν σὸν καθηγητὴν μιμησάμενος; διὰ τί μὴ τὴν ἐμὴν ἐπὶ τούτῳ καρδίαν πεπληροφόρηκας; οὐκ οἶσθά μου τὴν πρός σε | πίστιν ὁπόση; οὐκ ἐπίστασαί μου τὸν πόθον f. 172

11 δῶρον οὐ corr. manus secunda

8 οὕτως — ὁρῶσα] ἰδοῦσα ἑαυτὴν οὕτω παρεωραμένην σὺν τῷ δώρῳ 11 μὴ — δῶρον] τὸ μικρόν μου δῶρον τοῦτο μὴ 12 καθηγητὴν Χριστὸν | μὴ — καρδίαν] τὴν ἐμὴν καρδίαν ἐν τού⟨τῳ⟩ μὴ

ἀπὸ κάθε τόπον μάρμαρα καὶ κιόνια διὰ τὴν ἐκκλησίαν. ὑπῆγε γοῦν τὸ καράβιον, καὶ ἐσύναξεν ὅθεν ηὗρε μάρμαρα ἐπιτήδεια.

Εἰς δὲ ἕνα κάστρον ἦτον μία χήρα γυναῖκα καὶ ἀκούσασα ὅτι γίνεται ναὸς τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου εἰς τὴν Ῥάμελ, ἠγόρασε καὶ αὐτὴ ἕνα κιόνιον ὡραιότατον καὶ ὑψηλόν. ἔπειτα ἐπῆγεν εἰς τὸν καραβοκύριν τοῦ καραβίου, καὶ λέγει τον. «Παρακαλῶ σε, ἀφέντη καραβοκύρι, ἐκεῖ ὁποὺ πέρνεις τὰ ἀγορασμένα κιόνια, ἔπαρε καὶ τὸ ἐδικόν μου μὲ τὸν ναῦλόν του, καὶ παράδωσέ το εἰς τὸν ναὸν ἐκεῖνον, νὰ εἶναι διὰ μνημόσυνον τῆς ψυχῆς μου.» ὁ δὲ καραβοκύρις δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ πάρῃ, μόνον εἶπε τὸ καράβι εἶναι γεμᾶτον, καὶ πλέον ἄλλο δὲν χωρεῖ. τὸ ταχὺ ἐκίνησε τὸ καράβι ἐκεῖνο νὰ ὑπάγῃ

Gn 27,46 ὁποῖος; νῦν ἔγνων, ὅτι προσώχθισας τῇ ζωῇ μου· νῦν οἶδα, ὅτι τῆς σῆς με ἀπεγύμνωσας σκέπης.»

Ταῦτα αὐτὴ κατολοφυρομένη, φαίνεταί τις ἔφιππος στρατιώτης καὶ ἤρετο τὴν αἰτίαν τοῦ τοσούτου κλαυθμοῦ· τῆς δὲ ἐξειπούσης, ἐκεῖνος αὖθις πρὸς αὐτήν· «Καὶ ἐν ποίῳ τοῦ ναοῦ τοῦτον ἐβούλου στῆναι τὸν κίονα;» ἡ δέ φησι· «Δεύτερον ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, κύριε.» ἀποβὰς οὖν τοῦ ἵππου ὁ φανείς, ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ κίονος τῷ δακτύλῳ, ἐπ' αὐτῆς τῆς λέξεως οὕτως· «Οὗτος ὁ στῦλος τῆς χήρας στήτω δεύτερος ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ναοῦ.»

10 δοξιῷ

4 ἤρετο — αἰτίαν] τὴν αἰτίαν ἐπηρώτα 8 τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ

κομισθῆναι μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸν παρ' αὐτῆς ἐξωνηθέντα κίονα. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ τοὺς ἰδίους καὶ μόνους ἐνσχεδιασθείς, ἀπέπλευσεν. τότε ἐξ ἀθυμίας ἡ γυνὴ ἑαυτὴν καταβαλοῦσα, ἀπωδύρετο καὶ παρεκάλει τὸν ἅγιον εὐοδωθῆναι αὐτὴν ἐπὶ τῇ τοῦ κίονος μετακομιδῇ.

Οὕτως οὖν ἐχούσης ἔδοξεν τὸν ἅγιον ὄναρ ἐλθεῖν ἐν σχήματι στρατηλάτου, ἀναστῆσαί τε αὐτὴν καὶ εἰπεῖν· «Τίς σου ἡ θλίψις, ὦ γύναι; φράσον ἡμῖν» τὴν δὲ διασαφῆσαι τὸ τῆς ἀθυμίας αἴτιον· καὶ τὸν ἅγιον καταβάντα τοῦ ἵππου· καὶ εἶπεν πρὸς τὴν γυναῖκαν· «Ποῦ θέλεις στῆναι τὸν κίονα;» τὴν δέ· «Εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ ναοῦ» ἀποκρίνασθαι· καὶ τὸν ἅγιον εὐθέως τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ διεγχαράξαι ἐν τῷ κίονι· «Δεξιὸς στήτω δεύτερος στῦλος τῆς χήρας.» καὶ κουφίσαντος

1 ἐξωνηθέντα παρ' αὐτῆς S 2 καὶ om S 3 ἐν σχεδίᾳ θεὶς S | ἀπέπλευσεν ἐκεῖνον δὲ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν καταλέλιπε O | τότε δέ O | τῇ γῇ ἑαυτὴν SO 4 ἐπαρεκάλει O | τὸν ἅγιον παρεκάλει S 6 οὕτως — ἐχούσης] ὡς οὖν οὕτως εἶχε περιπαθῶς S 7 καὶ ἀναστῆσαι (τε om) S 9 καὶ εἶπεν] εἰπεῖν S 10 πρὸς τὴν γυναῖκα εἶπεν O | γυναῖκα S | ποῦ] ἐν ποίῳ μέρει τοῦ ναοῦ O 11 τὴν] ἡ O | ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι O | τοῦ — ἀποκρίνασθαι om O 12 διεχάραξεν ἐν om S 13 κουφίσαντος τὸ S

εἶτα λέγει πρὸς τὴν γυναῖκα· «Ἐμοῦ τὸ ἓν μέρος τοῦ στύλου κουφίζοντος, αὐτὴ ὤθησον, γύναι, τὸ ἕτερον.» | f. 172v
ἡ δὲ μετ' ἐκπλήξεως ἀψαμένη, παραυτίκα τοῦτον ἑώρα ἐκδραμόντα πρὸς θάλασσαν. καὶ εὐθέως ὁ ἐν σχήματι στρατιώτου φανείς, γέγονεν ἀφανής. ἡ δὲ γυνὴ φόβου καὶ θαύματος πολλοῦ πληρωθεῖσα καὶ ὡς εἴη ὁ ἅγιος πιστεύσασα, εἰς τὸν ἑαυτῆς οἶκον ὑπέστρεψεν, εὐχαριστοῦσα τῷ θεῷ καὶ τῷ ἁγίῳ μάρτυρι. ὁ μέντοι κίων διαπορθμευθεὶς τοὺς ἐν τῇ βασιλικῇ σχεδίᾳ προέλαβε κίονας καὶ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ἔκειτο· φέρων ὡς ἀπό τινος γλυφῆς, ἐγκεκολαμμένα τῆς ἁγίας ἐκείνης χειρὸς τὰ χαράγματα, ἅπερ ἰδὼν ὁ ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς τεταγμένος βασιλικὸς ἀνήρ, τόν τε κίονα ἐπιγνοὺς καὶ τὴν πίστιν τῆς χήρας ὑπερθαυμάσας, ἐξέστη καὶ τὸν θεὸν ἐδόξαζε καὶ τὴν δύναμιν | ἀνύμνει τοῦ μάρτυρος· κατὰ μέντοι τὸ f. 173
προστεταγμένον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἁγίου διὰ τῶν θείων ἐκείνων γραμμάτων ἀνυπερθέτως πεποίηκεν.

5 ἀφανής] ἄφαντος 6 θαύματος] θάμβους 7 ὑπέστρεψεν εἰς . . . 9 προέλαβε τοὺς (προέλαβε om)

εἰς τὴν Ῥάμελ. καὶ ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴν λύπην της ἔκλαιε περισσὰ καὶ ἐθρήνει.

Καὶ διὰ νυκτὸς φαίνεται ὁ ἅγιος Γεώργιος εἰς τὸν ὕπνον της, καὶ λέγει την· «Τί κλαίεις, γύναι;» ἐκείνη δὲ ἀπεκρίθη· «Λυποῦμαι πῶς δὲν ἐπῆρεν ὁ καραβοκύρις καὶ τὸ ἐδικόν μου κιόνιον, νὰ τὸ ὑπάγῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου». λέγει την ὁ ἅγιος· «Καὶ ποῦ ἀγαπᾷς, νὰ τὸ βάλουν;» ἀπεκρίθη ἡ χήρη· «Εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς ἐκκλησίας, κύριε.» τότε λέγει την ὁ ἅγιος. «Πιάσε | ἀπὸ τὴν μίαν μερεάν, καὶ συμβοήθησέ p. 148
με, νὰ τὸ στείλω ἐγὼ ἕως ἐκεῖ.» ἐφάνη γοῦν τὴν γυναῖκα εἰς τὸν ὕπνον της, ὅτι ὡσὰν ὅτι το ἐπίασαν καὶ ἔρριξάν το εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ τὸ ταχὺ ἐπῆγεν εἰς τὸν λιμένα νὰ εὕρῃ τὸ

Ἡμεῖς δὲ τὴν ὀξυτάτην ἀντίληψιν τοῦ μεγάλου ἀθλητοῦ ἐπικαλεσάμενοι, ἐφ' ἑτέραν διήγησιν τῶν θαυμάτων αὐτοῦ βαδιούμεθα.

πρὸς θάλασσαν μέρος τοῦ κίονος, εἰπεῖν τῇ γυναικί· «Βοήθησον καὶ αὐτή.» καὶ κουφισθέντος τοῦ κίονος δι' ἀμφοτέρων ἐμβληθῆναι ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ τῇ τοῦ ἁγίου κυβερνήσει προκαταλαβεῖν τὸν κίονα καὶ πρωΐας εὑρεθῆναι κείμενον ἐν τῷ αἰγιαλῷ τοῦ λιμένος· ὃν ἰδὼν ὁ βασιλικὸς ἐξεπλάγη· καὶ μᾶλλον, ὡς εἶδεν καὶ τὴν γραφὴν διοριζομένην καὶ τὸν τόπον, ἐν ᾧ στῆναι ὀφείλει· εὐχαριστήσας οὖν τῷ θεῷ ἐζήτει καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου τὸ τῆς ἀπειθείας συγχωρηθῆναι ἁμάρτημα· καὶ λαβὼν δι' ὀπτασίας καὶ οὗτος τὴν ἀπὸ τοῦ ἁγίου συμπάθειαν, ἔστησε μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸν τῆς χήρας κίονα, εἰς ὃν τοῦ ἁγίου ἡ ἐγχαραχθεῖσα γραφὴ τόπον παρεκελεύσατο, ὃς καὶ ἵσταται μέχρι τοῦ παρόντος εἰς μνήμην τῆς γυναικὸς ἄληκτον καὶ τοῦ θάνατος(!) ἔκπληξιν.

1 πρὸς τὴν *S* 2 αὐτὴν (!) *O* | κουφισθέντα τὸν κίονα *S* 3 ἐν om *SO* 4 τὸν κίονα om *S* | εὑρηθῆναι πρωΐας *S* 5 βα/// *O* 7 σταθῆναι *S* 8 ἀπὸ] παρὰ *S* | συγχωρηθῆναί οἱ *S* 11 ὃν τόπον *S* | ἡ ἐγχαραχθεῖσα τοῦ ἁγίου γραφὴ *S* | τόπον om *S* 13 θάνατος] μαρτυρικοῦ θαύματος

[2. De imagine perfossa.

Ἕτερον θαῦμα τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῶν Σαρακηνῶν Cod. Chalki 39, f. 263.]

Cod.Par. 1604, f. 173 Ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ πόλει, ἐν ᾗ ἔφαμεν τὸ πρὸ τούτου τεράστιον γεγονέναι, Σαρακηνοί ποτε στρατοπεδευσάμενοι, ἐπεὶ τοὺς παρατυχόντας ᾐχμαλώτευσαν ἅπαντας, τὰς ἑαυτῶν σκηνὰς ἐκεῖσε πηξάμενοι, διανεπαύοντο μέθαις καὶ κώμοις σχολάζοντες· εἰς τοσοῦτον δέ τινες αὐτῶν ἤλασαν ὕβρεως, ὡς ἔνδοθεν τοῦ θαυμασίου ἐκείνου ναοῦ,

Cod. Mosquen. 381: 1 ἔφαμεν] ἐφάνη μὲν 5 δὲ — αὐτῶν] αὐτῶν τινὲς

κιόνιον, καὶ δὲν τὸ ηὗρε, καὶ ἐδόξασε τὸν θεόν. ἡ δὲ βοήθεια τοῦ ἁγίου ὕπηγε τὸ κιόνιον διὰ θαλάσσης ἕως εἰς τὴν Ῥάμελ προτήτερα ἀπὸ τὸ καράβιον. καί τινες ἄνθρωποι κατέβησαν εἰς τὸν λιμένα τῆς θαλάσσης ἐκείνου τοῦ τόπου, καὶ ηὗραν τὸ κιόνιον ὁποὺ ἔγραφεν· «Εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῆς ἐκκλησίας νὰ τεθῇ τὸ κιόνιον τῆς χήρας.» καὶ οὕτως ἐποίησαν οἱ μαστόροι, καὶ ἔθεσαν εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἐκκλησίας.

Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου περὶ τῶν Σαρακηνῶν· εὐλόγησον πάτερ. Cod.Ioasaphaion 308, p. 138

Καὶ ἄλλο θαῦμα τοῦ μεγαλομάρτυρος, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, μέλλω νὰ σᾶς διηγηθῶ ὁποὺ ἔγινεν εἰς τὸν πανσεβάσμιον ναόν του. διὰ τοῦτο σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀνοίξετε τὰ αὐτία τῆς καρδιάς σας καὶ νὰ δώσετε προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους μου διὰ νὰ δοξασθῇ ὁ θεὸς ὁποὺ καὶ αὐτὸς δοξάζει ἐκείνους ὁποὺ τὸν ἀντιδοξάζουσι καὶ τιμῶσι, καθὼς εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἐπρόσταξεν ὅτι «Ἐγὼ θέλω τιμήσει ἐκείνους ὁποὺ με τιμῶσι». Mt 10,32

Μίαν φορὰν οἱ Σαρακηνοὶ ἐσύναξαν πολὺ στράτευμα καὶ ὥρμησαν κατὰ τῶν χριστιανῶν καὶ ἔλαβον αἰχμαλώτους ὅλους ἐκείνους ὁποὺ ἀπαντοῦσαν εἰς τοὺς δρόμους. καὶ κατασκευ-

ἐν ᾧ τὸ μαρτυρικὸν καὶ καλλίνικον σῶμα κατέκειτο, f. 173v *ἀριστοποιεῖσθαί τε καὶ μετὰ μέθην καθεύδειν καὶ κύβοις| σχολάζειν· εἶτα τὰ τόξα ἐντείνοντες κατὰ τῶν ἄνωθεν ἱσταμένων ἁγίων εἰκόνων τὰ βέλη κατέπεμπον· εἷς δέ τις τῶν αἰχμαλώτων ἐπ' αὐτῶν παρρησιασάμενος, μὴ δεῖν αὐτούς, ἔλεγε, τοιαῦτα κατὰ τῶν ἁγίων πονηρεύεσθαι· «ἐπειδή, φησί, καὶ ὁ μάρτυς, οὗ τῇ ἐπικλήσει ὁ οἶκος σεμνύνεται, στρατιώτης ἀήττητος γεγονώς, οἶδε μέχρι καὶ τήμερον τοὺς ἐναντίους τῆς πονηρίας ἀμείβεσθαι.» οἱ δέ, μάλα ἡδὺ γελάσαντες, πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίθησαν· «Καὶ ποῖος τούτων οὗτός ἐστι; γνώρισον ἡμῖν.» ὁ δὲ ὑπεδείκνυεν αὐτοῖς τῷ δακτύλῳ ἱσταμένην ἄνωθεν τὴν τοῦ μάρτυρος εἰκόνα ψηφῖσιν ἀνεστηλωμένην λαμπρότατα, θώρακά τε στρατιωτικὸν περιβεβλημένην καὶ*

2 τε om 4 *ἐξέπεμπον* 10 *ἐγγελάσαντες*

ἄσαντες τὰ τζατίριά τους εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἀνεπαύοντο, καὶ κατεγίνοντο καθ' ἡμέραν εἰς μέθες καὶ ξεφαντώματα καὶ ἀσέλγειες. καὶ μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς εἰς τόσην πολλὴν ὕβριν καὶ καταφρόνεσιν ἔφθασαν, ὥστε ὁποὺ ἔτρωγον καὶ ἔπινον καὶ μεθυσμένοι ἐκοιμῶντο καὶ διέτριβον μέσα εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκετο τὸ πανσεβάσμιόν του λείψανον. ἔπειτα τεντώνοντες τὰ δοξάριά τους, ἔρριπτον τὲς σαΐττες ἐναντίον εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας ὁποὺ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ὑψηλὸν μέρος τοῦ ναοῦ. ἕνας ὅμως ἀπὸ ἐκείνους ὁποὺ εἶχον σκλάβους, παρρησιασθεὶς «Δὲν πρέπει, τοὺς ἔλεγε, νὰ κάνετε τέτοιαν καταφρόνεσιν καὶ ἀτιμίαν εἰς τὰς ἁγίας εἰκόνας. διατὶ καὶ ὁ μάρτυς, μὲ τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα τιμᾶται καὶ ὁ παρὼν ναός, ἔγινε στρατιώτης ἀνίκητος εἰς τοὺς πολέμους. πρὸς τούτοις κολάζει καὶ τιμωρεῖ καὶ ἕως τὴν σήμερον ἐκεί- p. 139 *νους ὁποὺ τὸν στέκονται ἐνάντιοι.» | καὶ ἐκεῖνοι πολλὰ γλυκὰ*

1 (*τὰ τα*)

περικνη|μῖδας ὑποδεδεμένην χαλκᾶς, καὶ δόρυ πολεμικὸν f. 174 *ἐν χερσὶ κατέχουσαν καὶ καταπληκτικὸν ἐνορῶσαν τοῖς ἀντιβλέπουσιν.*

Εὐθέως οὖν εἷς ἐξ αὐτῶν ἰθύνας τὸ βέλος κατὰ τῆς σεβασμίας ἐκείνης εἰκόνος, ἐξέπεμψε· τὸ δέ, τῆς εὐθείας ἐκτραπέν, ὀπισθόρμητον κάτεισι καὶ τὸν ἀκοντίσαντα πλῆξαν κατὰ μέσην καρδίαν, ἐπὶ τὸν νῶτον διέδυ· ἐκείνου δὲ παραυτίκα πεσόντος καὶ ἀποψύξαντος, ὡράθη παρὰ τῶν λοιπῶν πολεμίων ἡ τοῦ ἁγίου εἰκὼν τὴν χεῖρα ἐκτείνασα. τοῦτο γοῦν θεασάμενοι καὶ φόβῳ πολλῷ συσχεθέντες, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν· καὶ ὥσπερ ξίφει τυπτόμενοι, οἱ μὲν φεύγοντες διεφώνουν, οἱ δὲ ὑπ' ἀλλήλων συμπατούμενοι, τὰς ἀθλίας αὐτῶν|ψυχὰς ἀπε- f. 174v *δίσκευον, οἱ δὲ ἐκ τούτου συγχωρηθέντες φυγῇ τὴν*

5 *εὐθὺς* 10 *ἐκτείνασα καὶ τὸ δόρυ ὡς κατ' αὐτῶν ἀκοντίζουσα*

γελάσαντες, ἀπεκρίθησαν εἰς τὸν σκλάβον· «Καὶ ποῖος εἶναι ἀπὸ αὐτοὺς αὐτὸς ὁποὺ μᾶς λέγεις; φανέρωσέ τον καὶ εἰς ἡμᾶς.» καὶ ἐκεῖνος τοὺς ἔδειξε τὴν εἰκόνα τοῦ μάρτυρος ὁποὺ ἐστέκετο ὀρθή, καὶ ἦτον ἐζωγραφισμένη μὲ ψηφία πολλὰ λαμπρά, καὶ ἦτον ἐνδεδυμένη μὲ σιδηροποκάμισον καὶ μὲ κάλτζες χαλκωματένιες εἰς τὰ ποδάρια, καὶ ἐβαστοῦσεν εἰς τὰς χεῖρας κοντάρι πολεμικόν, καὶ ἔβλεπεν ἐκείνους ὁποὺ τὴν ἀντέβλεπον μὲ σχῆμα φοβερόν.

Λοιπὸν παρευθὺς ἕνας ἀπ' ἐκείνους τοὺς Σαρακηνούς, ἴσασε τὴν σαΐτταν του, καὶ τὴν ἔρριψεν ἐναντίον τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ μάρτυρος· ἡ δὲ σαΐττα ἐβγῆκεν ἀπὸ τὸν ἴσιον δρόμον της, καὶ καταβαίνουσα μὲ ὁρμὴν ὀπίσω, ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέσον τῆς καρδίας ἐκεῖνον ὁποὺ τὴν ἔρριψεν, καὶ κτυπήσασά τον, ἐβγῆκεν ὀπίσω ἀπὸ τὲς πλάτες του· καὶ ἐκεῖνος ἔπεσε παρευθὺς κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ ἐξέρασε τὴν μιαράν του ψυχήν. καὶ ἐφάνη, ὢ τοῦ θαύματος, ἀπὸ τοὺς ἄλλους Σαρακηνοὺς ἡ ἁγία εἰκὼν τοῦ μάρτυρος, ὅτι ἥπλωσε τὴν χεῖρα,

σωτηρίαν πορίσασθαι, κατὰ τὰς ἑαυτῶν διασπαρέντες πατρίδας, τὴν τοῦ ἁγίου ἀνεκήρυττον δύναμιν. ἔκτοτε οὖν οὐκ ἔτι τῷ θείῳ ἐκείνῳ σηκῷ ἐπλησίασε μετὰ θάρσους πολέμιος, ἀλλὰ σὺν πάσῃ αἰδοῖ καὶ φόβῳ πολλῷ καὶ σεβάσματι, ἡνίκα παρελθεῖν αὐτοὺς διὰ τούτου δεήσῃ, πορεύονται μεγάλην τοῦ ἐν αὐτῷ οἰκοῦντος τὴν δύναμιν διαγγέλλοντες.

Ἡμεῖς δὲ κἂν τούτῳ τὸν δι' αὐτοῦ τὰ παράδοξα ἐργαζόμενον θεὸν ἀνυμνοῦντες, ἑτέραν τοῦ ἀριστέως φιλανθρωπίας γέμουσαν πρᾶξιν ὡς οἷόν τε διεξέλθωμεν.

4 ἀλλ' ἡνίκα ἔδει αὐτοὺς παρελθεῖν διὰ τούτου σὺν πάσῃ αἰδοῖ καὶ φόβῳ πολλῷ καὶ σεβάσματι πορεύονται μεγάλην διαγγέλλοντες τὴν δύναμιν τοῦ ἐν αὐτῷ οἰκοῦντος 8 καὶ ἐν τούτῳ 9 ἀνυμνήσαντες

καὶ ἔσπρωξε τὴν σαΐτταν. τοῦτο ὡσὰν εἶδον οἱ βάρβαροι, ἐκυριεύθησαν ἀπὸ πολὺν φόβον καὶ τρόμον, καὶ ὥρμησαν εἰς φυγήν. καὶ ὡσὰν νὰ ἐκτυποῦντο μὲ κανένα σπαθί, ἔτζι φεύγοντες ἐφώναζον· καὶ ἄλλοι μὲν καταπατούμενοι ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἐξερνοῦσαν τὰς μιαράς των ψυχάς, ἄλλοι δὲ πάλιν ἀπὸ αὐτοὺς ὁποὺ ἐγλύτωσαν τὸν θάνατον, μὲ τὴν φυγὴν ὁποὺ ἔκαμαν, ἐφυλάχθησαν. διασκορπισθέντες δὲ εἰς τὰς πατρίδας των ἐκήρυττον εἰς ὅλους τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ τροπαιοφόρου. τὸ λοιπόν, ἀπὸ τότε δὲν ἐπλησίασεν εἰς τὸν θεῖον ναὸν τοῦ ἁγίου κανένας ἐχθρὸς μὲ αὐθάδειαν, ἀλλὰ μὲ συστολὴν καὶ φόβον πολύν. καὶ ὅταν ἀπερνοῦσεν κανένας
p. 140 ἀπὸ αὐτοὺς | τοὺς βαρβάρους ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, μὲ τὸ νὰ ἐστέκετο καὶ ἔκανεν ἀρκετὴν προσευχήν, ἐφανέρωνε τὴν δύναμιν τοῦ ἁγίου ὁποὺ ἐκατοικοῦσε μέσα εἰς αὐτὸν τὸν ναόν.

Ἡμεῖς ὅμως οἱ εὐσεβεῖς ὁποὺ ἀκροαζόμεθα τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου ὁποὺ γίνονται παραδόξως, ἂς δοξολογήσωμεν τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ τὸν αὐτοῦ μεγαλομάρτυρα Γεώργιον. ἀμήν.

[3. De iuvene Paphlagonensi capto. Ἕτερον θαῦμα περὶ τοῦ ἁρπαγέντος νέου ἀπὸ Συρίας. Cod. Chalki 39, f. 263v.] Cod.Par. 1604, f. 174v

Ἐπελθόντος ποτὲ τοῖς τῆς Παφλαγονίας μέρεσι στρατεύματος Ἀγαρηνῶν, καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαβόντων, | λείαν τε συναγαγόντων ὡς πλείστην, ἔτυχέ f. 175
τινα νεανίσκον ἀριθμεῖσθαι τοῖς αἰχμαλώτοις κεκληρωμένον τῷ τοῦ ἁγίου μαρτυρίῳ τῷ κατὰ τὴν κώμην τὴν οὕτω παρὰ τῶν ἐγχωρίων Φατρὴν καλουμένην. ἀχθέντων τοίνυν τῶν αἰχμαλώτων πάντων ἐπὶ τὸν δυσσεβῆ τοῦ στρατεύματος ἄρχοντα, καὶ τῶν μὲν μαχαίρας ἔργον γεγενημένων, τῶν δὲ εἰς δουλείαν παρ' αὐτοῦ ἐκδοθέντων, ὁ νεανίσκος ἐκεῖνος, ἐπεὶ τῶν λοιπῶν ἐφαίνετο εὐειδέστερος, εἰς τὴν δουλείαν ἐτάχθη τοῦ ἄρχον-

Cod. Mosquen. 381: 1 στρατεύματος ἀγαρηνῶν τοῖς μέρεσι τῆς παφλαγονίας 4 νεανίσκον κεκληρωμένον τῷ τοῦ ἁγίου μαρτυρίῳ συναιχμαλωτισθῆναι μετὰ τῶν λοιπῶν. ἡ δὲ κώμη ἐν ᾗ καὶ ὁ τοῦ μάρτυρος ναὸς ἵδρυτο καὶ οἱ αἰχμαλωτισθέντες ᾤκουν φατρὶς παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἐκαλεῖτο

Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου περὶ τοῦ ἁρπασθέντος νέου.

Ἂς ἀπεράσωμεν ἀπὸ τὰ πρῶτα θαύματα τοῦ ἁγίου εἰς ἄλλα Cod.Ioaphaion 308, p. 135
θαύματα, καὶ ἀκούσατε θαυμαστὰ καὶ φρικτὰ μυστήρια ὁποὺ ἔδειξεν ὁ θεὸς μὲ τὸ μέσον τοῦ τροπαιοφόρου Γεωργίου.

Μίαν φορὰν ἦλθε στράτευμα τῶν Τούρκων εἰς τὰ μέρη τῶν Παφλαγόνων, καὶ ἔλαβον περισσοὺς σκλάβους χριστιανούς. συνέβη δὲ νὰ ἁρπαχθῇ μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους καὶ ἕνας νέος ὁποὺ ἦτον ἀφιερωμένος εἰς τὸν μαρτυρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὴν χώραν ὁποὺ ὀνομάζεται ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους Φατρίς. ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπροσφέρθησαν ὅλοι οἱ σκλάβοι εἰς τὸν ἀσεβῆ ἄρχοντα τοῦ στρατεύματος

τος. ὅτε γοῦν εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ὑπέστρεψεν ὁ τούτου δεσπότης, ἀποστῆναι τοῦτον τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως ἐπειρᾶτο. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε, σφαγῇ μὲν αὐτὸν f. 175v οὐ παρέδωκε, τῆς δ' οἰκειοτέρας αὐτὸν θεραπείας | ἀποστερήσας, ταῖς τῶν μαγείρων ὑπηρεσίαις παρέπεμψεν ὑδροφορεῖν καὶ ξυλοκοπεῖν ἐπιτάξας. ὁ δὲ νεανίσκος ἐκεῖνος, ἐννοῶν ἀφ' οἵας θεραπείας τοῦ μάρτυρος εἰς οἵαν δουλείαν τῶν δολίων ἐξέπεσε, μετὰ δακρύων τὸν ἅγιον καθικέτευε, κατοικτεῖραι αὐτὸν τῆς ταλαιπωρίας καὶ χεῖρα βοηθείας ὀρέξαι τῷ δεομένῳ τῆς αὐτοῦ ἀντιλήψεως.

Ὡς οὖν ἥ τε πίστις ἡ πρὸς τὸν μέγαν τοῦ σωτῆρος θεράποντα πλέον ηὐξάνετο καὶ τῶν δακρύων τοῦ νέου κόρος οὐκ ἦν, πρὸς ἑσπέραν βαθεῖαν ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ κοίτην ὁ νεανίσκος διαπορευόμενος καὶ διὰ τῆς αὐλείου θύρας διερχόμενος, ἤκουσέ τινος ὀνομαστὶ τοῦτον ἔξω-

---

10 ὀρέξαι corr. ex ὀρόξαι

---

1 ὑπέστρεψεν χώραν (οἰκίαν om) 4 τῆς δὲ 12 τὸν μέγαν] αὐτὸν τὸν 13 πλέον om 16 ἔξωθεν ὀνομαστὶ τοῦτον προσφωνοῦντος· ὁ δὲ ὑπακούσας (καὶ om)

ἄλλοι μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ἐθανατώθησαν μὲ τὴν προσταγήν του, ἄλλοι δὲ ἐδόθησαν ἀπὸ αὐτὸν εἰς ὑπηρεσίαν· ἐκεῖνος δὲ ὁ νέος, ἐπειδὴ ἐφαίνετο πλέον εὔμορφος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐδιωρίσθη εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ ἄρχοντος. ὅταν λοιπὸν ὁ αὐθέντης του ἐγύρισεν εἰς τὴν χώραν του, ἐδοκίμαζε μὲ διαφόρους τρόπους νὰ τὸν ἀποστρέψῃ εἰς τὴν ἀσέβειαν· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐκαταπείσθη, δὲν τὸν ἐθανάτωσεν, ἀλλὰ τὸν ὑστέρησεν ἀπὸ τὴν πλεὰ οἰκειοτέραν του ὑπηρεσίαν καὶ τὸν ἔστειλε νὰ κάμῃ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μαγείρου προστάζοντάς τον ὁ ἄρχων νὰ φέρνῃ νερὸν καὶ ξύλα καὶ τὰ λοιπά. στοχαζόμενος δὲ ὁ νέος ἀπὸ ποίαν ὑπηρεσίαν τοῦ μάρτυρος ἐξέπεσε καὶ εἰς ποίαν

θεν φωνοῦντος | καὶ «Τίς εἶ» ἔφη «κύριε;» ὁ δὲ γνώρι- f. 176 μος αὐτῷ ἔλεγεν εἶναι καὶ ἰδεῖν αὐτὸν βούλεσθαι· ὁ δὲ νέος μηδὲν ἐνδοιάσας, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπερθαυμάσας, πῶς ἔξωθεν ὢν τὸν ἔνδοθεν ἑώρακε, παρανοίγνυσι μικρὸν τὸν πυλῶνα καὶ ὁρᾷ τινα ἄνδρα ἔφιππον τὴν ἡλικίαν νεώτερον, ὡραῖον τῷ εἴδει σφόδρα. καὶ τοῦτον προσαγορεύσας, ἀκριβέστερον κατεμάνθανε, εἴ πως αὐτὸν δυνηθῇ ἐπιγνῶναι. ὁ δέ, ὡς ἀσπασόμενος τοῦτον δῆθεν κατέκυψε. καὶ ἅμα τῷ ἅψασθαι αὐτοῦ, κουφίσας αὐτὸν τῆς γῆς, τῷ τραχήλῳ τοῦ ἵππου ἐπέθηκεν. ἀφεὶς δὲ τὸν ἵππον εἰς δρόμον, τάχιστα ᾤχετο· μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦτον τοῦ ἵππου καταβιβάσας εἰς οἶκόν τινα τῇ χειρὶ φέρων, εἰσήγαγεν. εἶτα τοῦτον ἀσπα | σάμενος, ἀφανὴς f. 176v ἐγένετο. ὁ οὖν νεανίσκος ἀπορίᾳ τοῦ πράγματος συσχεθείς, καὶ ὥσπερ ὑπὸ τῆς ἐκπλήξεως ὅλως παραλυθείς, εἰς ὕπνον ἐτρέπετο μὴ γινώσκων μήτε τὸ γενόμενον ἐπ' αὐτῷ μήτε τὸν τόπον ἢ τὸν οἶκον, ἐν ᾧπερ ἐτύγχανεν.

Ὄρθρου δὲ γενομένου, καί τινος εἰσελθόντος εἰς τὸν

---

3 πῶς ὁ 4 ἔνδον 5 ἄνδρα τινὰ 11 οὐ πολὺ] ὀλίγον | τοῦ ἵππου τοῦτον 18 δὲ ἤδη | εἰς τὸν οἶκον εἰσελθόντος

σκλαβείαν τοῦ πανούργου ἐκείνου ἄρχοντος κατήντησεν, ἐπαρακάλει τὸν ἅγιον μὲ δάκρυα νὰ τὸν σπλαγχνισθῇ διὰ τὴν ταλαιπωρίαν του καὶ σκλαβείαν καὶ νὰ δώσῃ χεῖρα βοηθείας εἰς αὐτὸν ὁποὺ ἐχρειάζετο τὴν βοήθειάν του. καὶ ἐπειδὴ λοι|πὸν ἐλάμβανεν αὔξησιν ἡ πίστις τοῦ νέου ὁποὺ ἔδειχνεν p. 136 εἰς τὸν μέγαν τοῦ σωτῆρος θεράποντα Γεώργιον καὶ χορτασμὸν δὲν ἐλάμβανεν ἀπὸ τὰ δάκρυα.

Γυρίζοντας μίαν φορὰν εἰς τὸ κρεββάτι του, κοντὰ εἰς τὰ μεσάνυκτα, καὶ ἐμβαίνοντας διὰ τῆς θύρας ὁποὺ εἶναι ἔξω εἰς τὴν αὐλήν, ἤκουσεν ἕναν ὁποὺ τὸν ἔκραζεν ἀπ' ἔξω ἐξ ὀνόματος. καὶ ἐκεῖνος, ὡσὰν ἤκουσεν, ἀπεκρίθη· «Ποῖος εἶσαι

οἶκον μετὰ λαμπάδος, αἰσθόμενος ὁ νεανίσκος καὶ ἀναστάς, αὐτῷ προσυπάντησεν· ὡς δὲ εἶδεν αὐτὸν ὁ εἰσελθὼν στολὴν ἠμφιεσμένον Ἀγαρηνῶν, θαμβηθεὶς καὶ κλέπτην ὑποτοπάσας εἶναι, ἐταράχθη καὶ ἤρξατο κράζειν· ὁμοίως δὲ κἀκεῖνος ὁρῶν τὸν εἰσελθόντα, χριστιανόν τε φαινόμενον καὶ κληρικοῦ περιβεβλημένον ἱμάτια, καὶ [f. 177] αὐτὸς ὑπὸ τῆς ἐκπλήξεως ἤρξατο | κράζειν· ὡς δέ τινες εἰσῆλθον δραμόντες τὸν νεανίσκον κρατήσαντες, ἀνηρώτων τίς τε εἴη καὶ πόθεν καὶ ὅπως ἐνταῦθα τῶν θυρῶν κεκλεισμένων εἰσῆλθεν. ὁ δέ, τρόμῳ πολλῷ συσχεθείς,

1 καὶ om 2 προσυπήντησεν αὐτῷ 4 ὑποτοπάσας] νομίσας 5 κακεῖνος | τε ὄντα 6 ἱμάτιον 8 ἐπεισῆλθον 9 εἰ

ἐσύ, αὐθέντη μου;» καὶ ἐκεῖνός τον ἔλεγεν, ὅτι εἶναι γνώριμός του καὶ θέλει, νὰ τὸν ἴδῃ, καὶ ὁ νέος χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ἢ νὰ ἀμφιβάλῃ, πῶς ἐκεῖνος ὁποὺ ἦτον ἔξω, εἶδεν ἐκεῖνον ὁποὺ ἦτον μέσα, ἀνοίγει ὀλίγον τὴν πόρταν καὶ βλέπει ἕναν ἄνδρα καθήμενον ἐπάνω εἰς ἄλογον, νεώτερον εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος, κατὰ πολλὰ εὔμορφον εἰς τὸ εἶδος τοῦ προσώπου του. καὶ ἀφ' οὗ τον ἐχαιρέτισε, τὸν ἐστοχάζετο μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν, μήπως καὶ ἤθελε δυνηθῇ νὰ τὸν γνωρίσῃ. καὶ ὁ ἅγιος, ἀφ' οὗ ἐχαιρέτισε τὸν νέον, ἔσκυψε τρόπον τινὰ καὶ εὐθὺς ὁπού τον ἐπίασεν, ὀλίγον τι ἀσηκώσας τον ἀπὸ τὴν γῆν, τὸν ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἀλόγου. καὶ ἀπολύσας τὸ ἄλογον εἰς τὸν δρόμον του, ἀνεχώρησε. καὶ ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρόν, κατεβάσας αὐτὸν ἀπὸ τὸ ἄλογον, τὸν ἔβαλε μέσα εἰς ἕνα ὁσπίτιον, ἔπειτα χαιρετίσας τον, ἔγινεν ἄφαντος. τὸ λοιπὸν ὁ νέος ἀπορῶντας εἰς τὸ πρᾶγμα, καὶ γενόμενος ὅλως ἐκστατικὸς ἀπὸ τὸν πολὺν θαυμασμὸν ἀπεκοιμήθη, καὶ μήτε ἐκεῖνο ὁποὺ ἔγινεν εἰς αὐτὸν αἰσθάνθη, μήτε τὸ ὁσπίτιον ἐγνώριζεν, εἰς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο.

Ὅτε ὅμως ἐκόντευε νὰ ξημερώσῃ, ἐμβῆκεν ἕνας μέσα εἰς τὸ ὁσπίτιον μὲ ἀναμμένην λαμπάδα. ὁ δὲ νέος, ἐπειδὴ τὸν αἰσθάνθηκεν, ἐσηκώθη καὶ τὸν προϋπάντησε. καὶ ὡσὰν εἶδεν

καθ' ἑξῆς αὐτοῖς ἅπαντα διηγήσατο· ἀκούοντες δὲ τὰ παρ' ἑαυτοῦ λεγόμενα, τοῖς τε δάκρυσι τὰ πρόσωπα ἔβρεχον καὶ τὰ σημεῖα κατενόουν τοῦ νέου. ἦσαν γὰρ οἱ πλείους τῶν σὺν αὐτῷ κεκληρωμένων τῷ τοῦ ἁγίου μαρτυρίῳ. ἐπιγνόντες δὲ τοῦτον κατὰ ἀλήθειαν καὶ μεγάλῃ φωνῇ τὸν θεὸν ὑπερδοξάσαντες τὸν τὰ τοιαῦτα διὰ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ μάρτυρος ἐκτελοῦντα θαυμάσια, ἐξηγήσαντο τῷ νέῳ λέγοντες ὅτι «Ἀληθῶς οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ναός, ἀφ' οὗπερ ἀπήχθης αἰχμάλωτος.» | εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐκεῖνος ἐλθὼν καὶ [f. 177v] ἀληθὲς εἶναι τὸ γεγενημένον πιστεύσας, σὺν πᾶσιν

2 αὐτοῦ 6 τὰ om 9 Γεωργίου om

ἐκεῖνος τὸν νέον ὁποὺ ἤρχετο μέσα, ὅτι ἐφοροῦσεν ἐνδυμασίαν τουρ|κικήν, ἐφοβήθη καὶ ὑποψιασθείς, ὅτι εἶναι κλέπτης, ἐτα- [p. 137] ράχθη καὶ ἄρχισε νὰ κράζῃ. τὸν ὅμοιον τρόπον καὶ ὁ νέος βλέποντας ἐκεῖνον ὁποὺ ἤρχετο μέσα, νὰ φορῇ κληρικοῦ φορέματα, ἄρχισε καὶ αὐτὸς νὰ φωνάζῃ. ἐπειδὴ δὲ ἦλθον μερικοὶ καὶ ἐπίασαν τὸν νέον καὶ τὸν ἐρωτοῦσαν «Ποῖος εἶσαι καὶ ἀπὸ ποῦ ἦλθες ἐδῶ εἰς καιρὸν ὁποὺ αἱ πόρτες ἦσαν κλεισμένες», καὶ ἐκεῖνον τὸν ἔλαβε τρόμος πολύς, καὶ τὰ ἐδιηγήθη εἰς αὐτοὺς ὅλα κατὰ σειράν. καὶ ἀκούοντες ἐκεῖνοι αὐτὰ ὁποὺ τοὺς ἔλεγεν, ἔχυναν πολλότατα δάκρυα καὶ ἐπεριεργάζοντο τὰ σημάδια τοῦ νέου, διότι ἦσαν συγκληρικοὶ μαζὶ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου· ὅτε δὲ τὸν ἐγνώρισαν, ἐδόξαζον τὸν θεὸν ὁποὺ κάνει τέτοια θαύματα μὲ τὸ μέσον τοῦ πανενδόξου Γεωργίου. καὶ λέγουν εἰς αὐτόν· «Ἐτοῦτος εἶναι ὁ ναός, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπάρθης σκλάβος». ἐρχόμενος δὲ εἰς τὸν ἑαυτόν του ἐκεῖνος ὁ νέος καὶ βεβαιωθεὶς ὅτι εἶναι ἀληθινὸν ἐκεῖνο ὁποὺ ἔγινεν εἰς αὐτόν, μὲ ὅλους ἐκείνους ἀνέπεμψε δοξολογίαν καὶ ὑμνῳδίαν καὶ εὐχαριστίαν μετὰ χαρᾶς

7 ἡ πόρταις

αὐτοῖς αἶνον μετὰ δακρύων τῷ κυρίῳ ἀνέπεμπεν· ἐξαγγέλλων διὰ παντὸς τὰ τοῦ μεγίστου ἀθλοφόρου τεράστια.

---

3 τεράστια· *ἡμεῖς δὲ πρὸς ἑτέραν μίαν καὶ μόνην θαυματουργίαν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος ὁρμῶντες διήγησιν, τὰς ἀκοὰς πιστῶς ἐφαπλώσατε, ἵν' ὅπως καὶ ταύτην ὑπερθαυμάζοντες μὴ μόνον ψυχικὴν ὠφέλειαν εὕρητε, ἀλλὰ καὶ τὸν φιλοικτίρμονα καὶ πολυεύσπλαγχνον κύριον δοξάζοντες αἰνῆτε διὰ παντὸς καὶ μεγαλύνητε· εἰδέναι ὑμᾶς βούλομαι κτλ.* vide textum sequentem.

καὶ δακρύων εἰς Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν· διότι εἰς αὐτὸν πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

[4. De filio ducis Leonis capto in Paphlagonia

Διήγησις περὶ τοῦ παραδόξου θαύματος τοῦ ἁγίου καὶ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ παρ' αὐτοῦ γεγονότος εἰς αἰχμαλ[ωτ]ισθέντα παῖδα καὶ παρ' ἐλπίδα σωθέντα Cod. Vatic. 679, f. 89.]

Cod. Mosqu. 381, f. 11 *Εἰδέναι ὑμᾶς βούλομαι, ὦ φιλόχριστον ἄθροισμα καὶ ἱερὸν ἀκροατήριον, ὅτι οἱ τῆς τῶν Παφλαγόνων χώρας οἰκήτορες μεγίστην πίστιν καὶ πόθον διάπυρον εἰς τὸν πανένδοξον καὶ μεγαλομάρτυρα Γεώργιον κέκτηνται, ὥστε τούτῳ ἱεροὺς καὶ σεβασμίους ναοὺς καὶ δείμασθαι καὶ σέβεσθαι καὶ σχολάζειν ἐκ πόθου αὐτοῖς ἐπισπεύδουσι, καὶ τὰς τούτου ἑορτάς τε καὶ πανηγύρεις πιστῶς καὶ αἰσίως ἐκτελεῖν προτεθύμηνται, καὶ μάλιστα οἱ ἐν*

Cod. Ambr. C. 92 sup.: 1 *Οἱ τῶν θεοῦ δωρεῶν κτλ.* cf p. 2—3 ὑπερδοξάσητε add *καὶ μεγίστην ὠφέλειαν ἡμετέραις ψυχαῖς καρπώσησθε εἰδέναι τοίνυν* | *καὶ* om

τῇ περιχώρῳ τῆς Ἀμαστρίδος διάγοντες ὡς παρακατιὼν ὁ λόγος δηλώσειεν.

Ἐν οἷς ἐν τόπῳ τινὶ λεγομένῳ τοῦ Ποταμοῦ ἤτοι τοῦ Οἰκιακοῦ ναὸς αὐτοῦ ἵδρυται περικαλλὴς καὶ σεβάσμιος, ἐν ᾧ πάντες οἱ μετὰ πίστεως προστρέχοντες τὰς αἰτήσεις ἑτοίμως λαμβάνουσιν. ἄνθρωπος δέ τις ἦν ὀνόματι Λέων, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν καὶ ἐν αὐταρκείᾳ πλούτου διαβιούς· ἔσχε δὲ γυναῖκα σεμνοπρεπεστάτην, ὀνόματι Θεοφανὼ ὁμοιότροπον τῆς αὐτοῦ ἀγαθῆς προαιρέσεως, οἵτινες πίστιν ἀδίστακτον καὶ πόθον διάπυρον εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα | κεκτημένοι καὶ f. 11v *ἐν τῷ πανσέπτῳ αὐτοῦ ναῷ ἀδιαλείπτως σχολάζοντες καὶ τὴν τούτου μνήμην ἐτησίως καὶ φιλοφρόνως ἐκτελοῦντες, πάντων τῶν προσόντων αὐτοῖς φύλακα καὶ κηδεμόνα καὶ προνοητὴν τὸν ἅγιον ἐπιγράφονται· ἦν δὲ καὶ ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς καταλόγοις τεταγμένος ὁ ἀνήρ, ὃς τὴν τῆς στρατείας ὑπηρεσίαν ἀπαραιτήτως ὑπηρετῶν διετέλει· τίκτεται δὲ αὐτοῖς παιδίον ἀρρενικόν, ὅπερ μετὰ πίστεως εἰλικρινοῦς ἐν τῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρ-*

---

1 *διάγοντες*] *τυγχάνοντες* 8 *δὲ* om 12 *ἀδιαλείπτως*] *ἀενάως* 17 *ὅστις* 18 *διατέλει* | *ἄρρεν*

Ἕτερον θαῦμα παράδοξον τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ θαυμαστοῦ Γεωργίου περὶ τοῦ ἁρπασθέντος νέου. Cod. Ioaphaion 308,

Καὶ ἄλλο δὲ θαῦμα θαυμαστὸν καὶ παράδοξον ἀκούσατε p. 150 *τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου.*

Οἱ χριστιανοὶ ὁποὺ εἶναι εἰς τὴν Παφλαγονίαν, ἔχουσι μεγάλην ἀγάπην καὶ πίστιν εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον καὶ ναοὺς περισσοὺς καὶ μεγάλους ἔκαμνάν ποτε εἰς τὸ ὄνομά του, καὶ κάθε χρόνον ἑώρταζαν τὴν ἑορτήν του, καὶ μάλιστα ὅσοι εἶναι εἰς τὰ περίχωρα τῆς Ἀμάστριδος. εἰς αὐτὸν γοῦν τὸν τόπον, πλησίον τοῦ ποταμοῦ ὀνομαζομένου Ἰκιακός, ἤτον

τυρος πανσέπτῳ ναῷ τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι ἀναγεννήσαντες καὶ τῷ τοῦ μάρτυρος πόθῳ θελγόμενοι Γεώργιον αὐτὸν ἐπωνόμασαν. ἀπογαλακτισθέντος δὲ τοῦ παιδὸς Γεωργίου εἰς ἱερῶν γραμμάτων μάθησιν τοῦτον δεδώκασι τῷ ἐκεῖσε ἱερεῖ καὶ προσμοναρίῳ τοῦ πανσέπτου ναοῦ τοῦ μάρτυρος, ἐκπαιδεύοντες αὐτὸν κατὰ τὸν θεῖον
Eph 6,4 ἀπόστολον ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου, ὅντινα ὥσπερ κλάδον νεοθαλῆ ἀνατρέφοντες καὶ τῇ τούτου εὐπρεπείᾳ καὶ συνέσει καὶ εὐταξίᾳ τερπόμενοι, ἱκέτευον τὸν ἅγιον συνετίζειν καὶ στηρίζειν καὶ ὁδηγεῖν αὐτὸν πρὸς τὰ κρείττονα καὶ σωτήρια. ὁ δὲ παῖς ταῖς τοῦ ἁγίου πρεσβείαις ῥωννύμενος, εὐφυὴς καὶ εὐμαθέστατος καὶ δεξιᾶς φύσεως ὑπάρχων, οὐ μόνον εἰς τὴν τῶν γραμμάτων μάθησιν ἐσχόλαζεν, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τεταγμέναις προσευχαῖς, ἡμεριναῖς τε καὶ νυκτεριναῖς, ἀόκνως καὶ σπουδαίως ἐγκαρτερῶν, πᾶσιν ἐπέραστος καὶ ποθεινότατος γέγονε.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων γέγονεν ἡ τῶν δυτικῶν ἐθνῶν πρὸς ἡμᾶς τοὺς χριστιανοὺς σφοδροτάτη ἐπανάστασις, λέγω δὴ Βουλγάρων καὶ Οὔγγρων καὶ Σκυθῶν καὶ Μήδων καὶ Τούρκων, ὥστε μονονουχὶ τὰ πλησιάζοντα αὐτοῖς μέρη καταλυμήνασθαι, ἀλλὰ καὶ τὴν βασι-

4 ἱερῶν] τὴν πανίερον | τοῦτον] αὐτὸν | ἐκδεδώκασιν 11 ταῖς om 19 τοὺς om

εἰς τοὺς παλαιοὺς καιροὺς ναὸς τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, εἰς τὸν ὁποῖον ναὸν εἴ τις καὶ ἂν ἐπήγαινε μετὰ πίστεως, πάραυτα ἐλάμβανε τὸ ζήτημά του. ἄνθρωπος δέ τις ὀνόματι Λέων, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεόν, εἶχε γυναῖκα ὀρθοδοξοτάτην καὶ τιμίαν ὀνόματι Θεοφανώ, ὁμοίαν εἰς τὲς ἀρετές του καὶ εἰς τὲς καλωσύνες του. εἶχαν δὲ πίστιν καὶ ἀγάπην πολλὴν εἰς τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον καὶ καθεκάστην ἡμέραν δὲν

λεύουσαν θεοπύργωτον | ἡμῶν πόλιν πορθῆσαι ἐβου- f. 12
λεύοντο, εἰ μὴ ἡ τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ φιλανθρωπία καὶ πρόνοια φροῦδον αὐτῶν τὰς βουλὰς ἀπετέλεσεν. οἱ δὲ τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα κατέχοντες προστάττουσι πανταχοῦ τοὺς ὑπ' αὐτῶν γενομένους καὶ στρατοπεδαρχοῦντας τοῖς Ῥωμαικοῖς στρατεύμασι. τούτου οὖν τοῦ ἀπαραιτήτου καὶ ἐπαχθοῦς προστάγματος κατεπείγοντος, ὁ προειρημένος στρατιώτης Λέων εἰς γῆρας ἐληλακώς, οὐκ ἠδύνατο τὴν τῆς στρατείας ὑπηρεσίαν καὶ ὁδοιπορίαν τελέσαι· διὰ τοῦτο καὶ ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος τὸν ἑαυτοῦ μονογενῆ υἱὸν Γεώργιον, κομιδῇ νέον ὄντα καὶ τὴν τῶν μειρακίων ἡλικίαν ἀρξάμενον, ἀντ' ἐκείνου εἰς τὴν τῆς στρατείας ὑπηρεσίαν ἐκπέμψαι ἐβουλεύσατο, ὅντινα λαβὼν ἅμα τῇ τούτου μητρὶ εἰς τὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος ναὸν ἀπῄεσαν τοιαύτας ἱκετηρίους καὶ θρηνώδεις φωνὰς πρὸς τὸν μάρτυρα λέγοντες· «Ἅγιε μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε, σοὶ παρατιθέμεθα τοῦτον ἡμῶν τὸν μονογενῆ καὶ φίλτατον υἱόν, ὃν καὶ τῷ σῷ πόθῳ θελγόμενοι, Γεώργιον ὠνομάσαμεν· σὺ αὐτὸν διατη-

3 φρούδας 5 στρατοπεδαρχοῦντας] στρατευομένους τοῦ ἐπισυναχθῆναι πρὸς ἄμυναν τῶν προλεχθέντων ἐθνῶν Λέοντος τοῦ Φωκᾶ τηνικαῦτα στρατοπεδαρχοῦντος 6 τοῖς om 8 στρατιώτης] στρατηλάτης 9 οὐκ ἠδύνατο] οὐχ οἷός τε ἦν 10 διὰ] καὶ διὰ καὶ μὴ βουλόμενος om 14 ἅμα] σὺν | τούτου μητρὶ] ἑαυτοῦ γυναικὶ 16 ἅγιε — υἱὸν] σοὶ ἅγιε τοῦ θεοῦ τὸν μονογενῆ καὶ φίλτατον ἡμῶν υἱὸν παρατιθέμεθα 19 σὺ — κυβέρνησον om

ἔλειπαν ἀπὸ τὸν ναόν του νὰ τὸν προσκυνοῦν· ἔκαμναν δὲ κάθε χρόνον τὴν μνήμην του εἰς τὰς κγ' τοῦ Ἀπριλίου μηνός. ὁ δὲ Λέων ἐκεῖνος ἦτον στρατιώτης, καὶ μὲ πᾶσάν του καρδίαν ὑπηρέτα τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. ἐγέννησαν γοῦν καὶ παιδίον ἀρσενικὸν καὶ εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ ἁγίου ἔβγαλάν το καὶ τὸ ὄνομα Γεώργιον καὶ γράμματα ἐδιδάχθη καὶ ἔμαθε,

ρησον, σὺ αὐτὸν κυβέρνησον, σὺ αὐτὸν κατευόδωσον καὶ ἀσινῆ καὶ ἀλώβητον πάλιν ἡμῖν ἀποκατάστησον, ὅπως ἐπὶ πλεῖον τὴν πρός σε πίστιν καὶ εὐχαριστίαν ⟨προσεπιτείνωμεν⟩ ὡς κατὰ πάντα σὲ ἔχοντες προνοητὴν καὶ ὑπέρμαχον.»

Ταῦτα καὶ πλείονα τούτων γοερῶς τε καὶ ὀδυνηρῶς ἱκετεύσαντες καὶ ἐπευξάμενοι, ἀπέστειλαν τὸν ἑαυτῶν υἱὸν Γεώργιον μετὰ τῶν λοιπῶν στρατιωτῶν θρηνοῦντες καὶ ὀδυρόμενοι, καὶ οὐ διέλειπον ἀδιαλείπτως ὑπὲρ αὐτοῦ νύκτωρ τὲ καὶ μεθ' ἡμέραν τὸν ἅγιον παρακαλοῦντες καὶ ἐκβιαζόμενοι τοῦ συνοδεῦσαι καὶ ἐνισχῦσαι καὶ τὰ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ προνοήσασθαι καὶ σεσωσμένον καὶ ὑγιῆ τοῦτον ἀπολαβεῖν.

Συνηθροίσθησαν δὲ ἀπὸ πάσης ἐπαρχίας καὶ χώρας τῆς ὑπὸ τῆς Ῥωμαϊκῆς στρατοπεδαρχίας τεταγμένης πλήθη λαῶν ἄπειρα, καὶ κατήντησαν ἐν τοῖς μέρεσι τῶν προλεχθέντων ὀλεθρίων ἐθνῶν, ἐν τόπῳ ἀνεπιτηδείῳ παρὰ
f. 12v θάλασσαν. | οὕστινας οἱ πολέμιοι ἐχθροὶ ἔνοπλοι ἐξαίφνης ἐπαναστάντες ἐξέπληξαν καὶ ἐξηφάνισαν καὶ

---

2 ἀσινῆ καὶ ἀλώβητον] σεσωσμένον τοῦτον καὶ ἀσινῆ καὶ ἀλώβητον μετὰ σωτηρίας 3 εὐχαριστίαν προσεπιτείνωμεν 6 τε om 9 καὶ sec. om 18 ἐν ὅπλοις 19 κατέπληξαν | ἐξηφάνισαν· ἀλλ' οἴμοι πῶς ἀδακρυτὶ παρέλθω τὴν γοερὰν ταύτην θρηνῳδίαν τῆς γεγονυίας εἰς ἡμᾶς ἐγκαταλείψεως τοῦ παντοδυνάμου καὶ ἐλεήμονος θεοῦ διὰ τὰς ἀμυθήτους ἁμαρτίας ἡμῶν, διότι ἐγκατελείπομεν τὸν

καὶ λοιπὸν ὡς τὰ μάτιά τους τὸ εἶχαν οἱ γονεῖς του καὶ ὅλοι οἱ ἐδικοί του μόνον ἀπὸ τὴν ὡραιότητά του καὶ τὴν γνῶσίν του.

Εἰς ἐκείνους δὲ τοὺς καιροὺς ἐσυνάχθησαν οἱ Βούλγαροι, οἱ Οὖγροι, οἱ Σκύθαι, οἱ Μῆδοι καὶ οἱ Τοῦρκοι καὶ ἐσήκω|σαν ἐδικήν τους βασιλείαν καὶ περιπατοῦντες ἐκούρσευαν τὰ ὁλό-

---

4 Τοῦσκοι

τοῦτο οἶμαι διὰ τὴν ἄμετρον πληθὺν τῶν ἀνομιῶν καὶ ἀδικιῶν ἡμῶν τοῖς ἀνεφίκτοις καὶ ἀνεξιχνιάστοις κρίμασι τοῦ θεοῦ, μόνος αὐτὸς ἐπίσταται ὁ πλάσας ἡμᾶς καὶ διεξάγων, οἷς συνέβη τὴν τῶν Χριστιανῶν σύμπτωσιν ἐκεῖσε γενέσθαι· καὶ οἱ μὲν ὑπὸ ξιφῶν ἀνῃρέθη-
σαν, οἱ δὲ ἐν τῇ θαλάσσῃ κατεποντίσθησαν, ἕτεροι δὲ Ex 15,5
ἐν πνιγμονῇ καὶ καταπατήσει ἵππων καὶ συμπτώματι βιαίῳ τεθνήκασι καὶ ἄλλην ἄλλως πολυτρόποις θανάτου

νόμον αὐτοῦ καὶ τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθημεν, οὐδὲ τὰ cf. Ps
προστάγματα αὐτοῦ ἐτηρήσαμεν; οἴμοι πῶς κατεκυριεύθημεν καὶ 88 (89),
κατεστρώθημεν ὑπὸ τῶν ἀλλοτρίων καὶ παρανόμων ἐχθρῶν οἱ 30
τῷ βαπτίσματι τῷ ἁγίῳ ἐσφραγισμένοι; δῆλον ὅτι βεβηλώσαντες l. c. 32 s
τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαμεν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεσκέψατο ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας ἡμῶν καὶ ἐν μάστιξι τὰς ἀδικίας ἡμῶν. οἴμοι πῶς κατεπόθημεν ὑπὸ τῶν παλαμναίων καὶ ἀσπόνδων ἐθνῶν οἱ τῷ τροπαιοφόρῳ καὶ νικοποιῷ ὅπλῳ τοῦ τιμίου σταυροῦ τετειχισμένοι καὶ περιπεφραγισμένοι. εὔδηλον ὅτι οὐκ ἐφυλάξαμεν τὴν διαθήκην τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ οὐκ ἐβουλήθημεν πορευθῆναι, ἀλλ' ἐπελαθόμεθα τῶν θαυμασίων αὐτοῦ καὶ τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ ὧν ἔδειξεν ἡμῖν. διὰ τοῦτο ἀπέστρεψεν τὴν βοήθειαν τῆς ῥομφαίας ἡμῶν καὶ οὐκ ἀντελάβετο ἡμᾶς ἐν τῷ πολέμῳ, ὥστε καὶ ἐφ' ἡμᾶς πεπληρῶσθαι
τὸ προφητικὸν ῥητὸν τὸ φάσκον· «Ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν Ps 78
δούλων σου βρώματα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, τὰς σάρκας (79), 2
τῶν ὁσίων σου τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, ἐξέχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡσεὶ ὕδωρ κύκλῳ Ἰερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἦν ὁ θάπτων» καὶ τὰ ἑξῆς. Ἀλλὰ παρακαλῶ, κλίνατε τὰς ἀκοὰς ὑμῶν, ἀδελφοί, καὶ εὐηκόως τοῖς λεγομένοις προσέχετε καὶ θρῆνον μετ' εὐχαριστίας καὶ κατανύξεως συμπαθῶς καὶ φιλοστόργως ἀναλάβετε. 19 (p. 22) καὶ — οἶμαι] τοίνυν 1 τὴν ἄμετρον πληθὺν] τὰ πλήθη 3 πλάσας ἡμᾶς 4 διεξάγων ἡμᾶς ὡς ἂν βούληται 8 ἄλλην] ἄλλοι

γυρά τους κάστρη· ὁ δὲ βασιλεὺς Φωκᾶς, ὡς βασιλεὺς ὁποὺ ἦτον τότε τῆς Κωνσταντινοπόλεως, ἔστειλεν ὁρισμοὺς εἰς πάντα τόπον, νὰ συναχθοῦν ὅλοι οἱ στρατιῶται εἰς βοήθειαν τῶν χριστιανῶν· μὴ ἔχοντας δὲ ὁ στρατιώτης Λέων τί ποιῆσαι διὰ τὸ γῆράς του, ἐβουλήθη νὰ στείλῃ τὸν υἱόν του Γεώργιον εἰς τὸν πόλεμον. ὁ δὲ Γεώργιος ἦτον τότε ἕως εἴκοσι χρόνων παλληκάριον· ὅταν δὲ ἦτον ἡ διατεταγμένη ἡμέρα νὰ τὸν στείλῃ,

εἴδεσιν ἐτελεύτησαν· ἄλλοι δὲ αἰχμάλωτοι ληφθέντες καὶ εἰς φυλακὰς ζοφώδεις καὶ δεσμωτήρια βληθέντες καὶ λιμῷ καὶ δίψει καὶ κακουχίαις πιεζόμενοι καὶ τιμωρούμενοι, κακοὶ κακῶς τὸ ζῆν ἀπέρρηξαν· οἱ δὲ καὶ εἰς πικρὰς δουλείας κατεμερίσθησαν, μόλις δὲ ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγοι φυγάδες γενόμενοι διεσώθησαν. ὁ δὲ παῖς Γεώργιος τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ καὶ τῇ τοῦ ἁγίου μάρτυρος προμηθείᾳ καὶ ταῖς τῶν γονέων εὐχαῖς φυλαττόμενος, σῶος καὶ ἀβλαβὴς διετηρήθη, μήτε πληγὴν ὑπὸ ξίφους δεξάμενος, μήτε σύμπτωσίν τινα πεπονθώς, μήτε τινὰ ἀλγηδόνα θανατηφόρον ὑποστάς, ἀλλ' ἦν κρατηθεὶς παρά τινος ἐθνάρχου· ὃν ἐκεῖνος εὐειδέστατον καὶ ὡραῖον θεασάμενος, ἄνευ δεσμῶν καὶ μαστιγώσεως εἰς δουλείαν ἑαυτοῦ καὶ ὑπηρεσίαν εἶναι προσέταξεν ἀπαχθέντα ἐν τῷ ἔθνει αὐτοῦ. ἦν δὲ ὁ παῖς εὐχαριστῶν τῷ θεῷ καὶ τῷ ἁγίῳ μεγαλομάρτυρι Γεωργίῳ ὅτι τέως ζῶν καὶ ἀβλαβὴς διετηρήθη, ἀόκνως δὲ καὶ φιλοπόνως ἐκτελῶν διετέλει τὴν τοῦ δεσπότου ὑπηρεσίαν σπεύδων εὐάρεστος αὐτῷ φανῆναι.

---

4 *κακιγκάκως*

---

4 *δὲ* om 6 *ὀλίγοι διαδράντες καὶ* | *διεσώθησαν* om 7 *ἁγίου* om 12 *ὅντινα* | *ἐκεῖνος* om | *καὶ ὡραῖον* om 14 *αὐτοῦ* 15 *ὁ δὲ παῖς ἦν* 16 *Γεωργίῳ* om | *ὅτι — διετηρήθη*] *ὑπὲρ τῆς τοιαύτης αὐτοῦ σωτηρίας* 17 *δὲ* om 18 *διετέλει* om | *τοῦ δεσπότου* om | *ὑπηρεσίαν αὐτοῦ* 19 *αὐτῷ*] *τῷ δεσπότῃ αὐτοῦ*

ἐπῆρέ τον ἀπὸ τὸ χέρι του ὁμοῦ μὲ τὴν γυναῖκά του καὶ ὑπῆγέ τον εἰς τὸν ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· καὶ ἱστάμενος ἔμπροσθεν εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου κλαίοντας ἔλεγεν· «Ἅγιε τοῦ θεοῦ μεγαλομάρτυς Γεώργιε, εἰς ἐσένα παραδίδομεν τὸν ἠγαπημένον μας υἱὸν τὸν συνονόματόν σου· σὺ φύλαξέ τον, σὺ κυβέρνησέ τον, σὺ κατευόδωσέ τον, σὺ φέρε τον πάλιν γερὸν εἰς τὰ ὀπίσω, ὥσπερ σού τον παραδίδομεν, διὰ νὰ δοξάζωμεν τὸ πανάγιόν σου ὄνομα καθεκάστην ἡμέραν.»

Οἱ δέ γε τούτου γονεῖς, τοῦ χρόνου ἤδη παρῳχηκότος καὶ τοῦτον μὴ ἀπολαβόντες, ἤρξαντο τοῖς φυσικοῖς σπλάγχνοις σπαράττεσθαί τε καὶ καταφλέγεσθαι καὶ λίαν ὀδυνηρῶς καὶ θρηνητικῶς ἐποδύρεσθαι. καὶ ὁ μὲν πατὴρ τοιαύταις φωναῖς ἐκέχρητο· «Οἴμοι οἴμοι! μονογενὲς καὶ παμφίλτατε, οἴμοι ἀναψυχὴ τοῦ γήρους μου! διὰ τί γὰρ ἐγὼ ὁ γεγηρακὼς καὶ ἀδύνατος μὴ κατὰ τὸ σύνηθες ἐπορεύθην εἰς τὴν τῆς στρατείας ὑπηρεσίαν καὶ παρανάλωμα τοῖς ὑπεναντίοις γέγονα· σὲ δὲ διὰ τί μὴ κατέλιπον ἐν τῷ οἴκῳ ὡς νεόφυτον κλάδον παραμυθίαν τῇ σῇ μητρὶ καὶ ἀνάπαυσιν καὶ εὐκληρίαν ἐσόμενον τοῦ γένους μου; οἴμοι τί πράξω; τί ἐννοήσω; τίνα| f. 13
παρηγορίαν τοῦ γήρους μου λήψομαι; τίνα τῆς οὐσίας cf. Drachenwunder p. 129
μου κληρονόμον καταλείπω; τίς με ἀδυνατοῦντα καὶ γεγηρακότα θεραπεύσει, θανόντα τε ταφῇ παραδώσει καὶ τὰ μνημόσυνά μου τελέσει; οἴμοι τῷ ταλαιπόρῳ! πῶς κατέλθει τὸ γῆράς μου μετὰ λύπης εἰς Ἅιδην.» ἡ δὲ μήτηρ ἔτι γοερώτερον θρηνοῦσα τοιαῦτα καὶ αὐτὴ ἀπεφθέγγετο· «Οἴμοι τέκνον μου γλυκύτατον! οἴμοι

---

1 *γε* om | *ἤδη* om 3 *σπαράττεσθαί τε*] *ἀναπληροῦσθαι* 5 *μονογενῆ* 9 *σὲ — κατέλιπον*] *καὶ σὺ κατελείφθης ὡς νεόφυτος κλάδος* 10 *ὡς — κλάδον*] *μου εἰς τὴν τῆς μητρός σου παραμυθίαν* 11 *ἐσόμενον* om 15 *θεραπεύσει καὶ* (*τὲ* om) 17 *κατῆλθε* 18 *τοιαῦτα — αὐτὴ* om 19 *μου* om

---

Αὐτὰ καὶ περισσότερα εἶπαν οἱ γονεῖς του· ἔπειτα ἐφίλησάν τον καὶ ἀπέστειλάν τον μὲ τοὺς ἄλλους στρατιώτας. καὶ ἀπὸ τότε καθεκάστην ἡμέραν δὲν ἔλειπαν ἀπὸ τὸ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου νὰ προσεύχωνται διὰ τὸν υἱόν τους. Ὁ δὲ υἱός τους καὶ οἱ ἄλλοι στρατιῶται ὑπῆγαν εἰς τὸν τόπον ὁποὺ ἦτον τὰ ἔθνη ἐκεῖνα μαζωμένα, καὶ ἐκαρτεροῦσαν πότε νὰ κάμουν πόλεμον. τότε τὰ μιαρώτατα ἔθνη ἐκεῖνα διὰ νυκτὸς καὶ ἔξαφνα ἐπανέβηκαν τοὺς στρατιώτας καὶ ἄλλους

cf. infra p. 116 παραμυθία τῆς ἐμῆς ψυχῆς! οἴμοι φῶς τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν! ἆρα πῶς σε θρηνήσω ἢ ποίῳ τρόπῳ τὴν στέρησίν σου ἀποκλαύσομαι; ἆρα ὑπὸ ξιφῶν ἀνῃρέθης ἢ ὑπὸ Ex 15,5 ἵππων κατεπατήθης; ἆρα ἐν τῇ θαλάσσῃ κατεποντίσθης ἢ ὑπὸ τῶν συμπτωμάτων κατεχώσθης; ἆρα εἰς φυλακὰς καὶ δεσμωτήρια κατεκλείσθης ἢ λιμῷ καὶ δίψει ἐκτηκόμενος ἀνῃρέθης; ἆρα μετὰ τῶν ζώντων σε λογισώμεθα ἢ μετὰ τῶν τεθνηκότων σε μνημονεύσωμεν; τίς δὲ καὶ δώσει μοι πτέρυγας περιστερᾶς καὶ πετασθήσομαι, ἵνα ἐλθοῦσα ἐν τοῖς αὐτόθι ἐρευνήσω ἐν τοῖς συμπτώμασι τῶν τεθνεώτων καὶ κἂν βραχύ τι ἐκ τῶν σῶν φιλτάτων μελῶν ἢ ὀστέων ἰσχύσω ἀναλαβεῖν καὶ κομίσω ἐνταῦθα τοῦ συνταφῆναί μοι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐξόδου μου. εἰ γὰρ ἐνθάδε τέθνηκας, ὦ τέκνον, ἀνεκτοτέραν τὴν ὀδύνην ἂν ἔσχον ταῖς οἰκείαις χερσί σε ἐνταφιάσασα καὶ ταφῇ παραδοῦσα καὶ πρὸς μικρὰν παραμυθίαν τῷ τάφῳ σου παρακαθημένη καὶ κλαίουσα.»

Ταῦτα καὶ τὰ τούτων πλείονα θρηνῳδοῦσα ἡ μήτηρ ὀδυνηρῶς ἀπεφθέγγετο, οἷα εἰκὸς φιλότεκνος μήτηρ

8 δὲ καὶ om 11 τεθνηκότων 12 συγκομίσω | ἐνταῦθα om 13 μοι] μετ᾽ ἐμοῦ 14 ἐνθάδε] ἐνταῦθα | ἀνεκτοτέραν 15 ἄν ἂν om | εἶχον εἰσδέξασθαι 17 κλαίουσα ἆρα, τέκνον, τίς σε ἐνταφιάσει καὶ ταφῇ παραπέμψει; ἀλλ᾽ ὡς ἔοικεν τὰ ἐμοὶ πεποθημένα σου μέλη ὑπὸ ὀρνέων ἢ αἱμωβόρων θηρίων κατεβρώθησαν

μὲν ἐκατάκοψαν, ἄλλους δὲ ἐσκόρπισαν, ἄλλους ἐπίασαν καὶ ἔδεσάν τους καὶ ἐπῆράν τους διὰ σκλάβους, ἄλλους δὲ ἀνάγκασαν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν χριστιανωσύνην. καὶ ἐκεῖνοι μὴ θέλοντες, ἀπέθαναν ἀπὸ τὴν πεῖναν καὶ δίψαν· ὁ δὲ Γεώργιος p. 151 τὸ παλληκάριον ἀπὸ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ | καὶ τὴν εὐχὴν τῶν γονεῶν του ἐφυλάχθη ἀπὸ θάνατον καὶ ἀπὸ πληγήν. μόνον δὲ εἷς στρατιώτης ἐπίασέ τον ζωντανὸν καὶ ἄβλαβον, καὶ ὑπῆγέ τον εἰς τὸν αὐθέντην τῶν Βουλγάρων. ἐκεῖνος δέ,

ἐπὶ στερήσει καὶ χωρισμῷ μονογενοῦς καὶ φιλτάτου υἱοῦ ἐν θλίψει ἀπολοφύρεσθαι. ἀμφότεροι δέ, ὅ τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, οὐ κατ᾽ οἶκον καὶ μόνον θρηνητικῶς ταῦτα ἐβόουν, ἀλλὰ καὶ τὸν τοῦ μάρτυρος ναὸν σπουδῇ καταλαβόντες, γοερώτερον καὶ δριμύτερον ἀνεκώκυζον λέγοντες· «Ἅγιε τοῦ θεοῦ μάρτυς, ἐπὶ τοιαύταις ἐλπίσι παρεθέμεθά σοι τὸν φίλτατον ἡμῶν καὶ μονογενῆ υἱὸν ἵνα ὀρνέων καὶ θηρίων γένηται βρῶμα; τοιαύτας ἀμοιβὰς ἡμῖν ἀνταπέδωκας ἀντὶ τῶν θερμῶν ἱκεσιῶν καὶ εὐχῶν, ὧνπερ καθ᾽ ἑκάστην πρός σε ἐποιούμεθα; κἂν γὰρ τὸ ἡμῶν γῆρας | οἰκτῖραι οὐκ ἠθέλησας, f. 13v τὴν ἐκείνου νεότητα διὰ τί μὴ ἠλέησας; οὐκ ἐν τῷ πανσέπτῳ σου τούτῳ ναῷ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος μέτοχος γέγονεν ὁ ἡμέτερος παῖς; οὐ τῷ σῷ ὀνόματι τῷ τιμίῳ τοῦτον ἐπωνομάσαμεν; οὐ καθ᾽ ἑκάστην ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς δεήσεις πρὸς τὸν θεὸν διὰ σοῦ ἐποιούμεθα; διὰ τί τὴν ἡμῶν ἐλεεινότητα ὑπερεῖδες, μεγαλομάρτυς

4 ἐβόων

4 ταῦτα θρηνητικῶς ἐβόουν 6 ἀνεκόμιζον | ἅγιε — μάρτυς om 7 ἐλπίσι ἅγιε τοῦ θεοῦ τὸν φίλτατον υἱόν σοι παρεθέμεθα 8 κατάβρωμα γίνηται 9 ἀντὶ εὐχῶν καὶ ἱκεσιῶν 10 ὧν περὶ αὐτὸν 11 οὐκ ᾠκτείρησας 12 οὐκ] μὴ γὰρ 13 ναῷ τούτῳ | τὸ ἅγιον βάπτισμα λαβεῖν τοῦτον οὐ προσηνέγκαμεν 15 τιμίῳ ὀνόματι | ὑπὲρ] παρ᾽ 16 πρὸς — ἐποιούμεθα] προσηγάγομεν

ὥς τον εἶδεν εὔμορφον καὶ ἐπιδέξιον, δέν τον ἐδέσμευσεν, ἀλλά τον ἄφησε λυτὸν νά τον ὑπηρετῇ.

Οἱ δὲ γονεῖς του ἐρωτῶντας ἡμέραν παρ᾽ ἡμέραν, ἔμαθον τὴν ὑπόθεσιν καὶ καθεκάστην ἡμέραν ἔκλαιον καὶ ἐθρήνουν ἀπαρηγόρητα. ὅταν δὲ ὑπήγαιναν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, περισσότερον ἐθρήνουν καὶ ἔκλαιον καὶ ἐδέοντο τὸν ἅγιον νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν υἱόν τους ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἐὰν εἶναι ζωντανός, ὅτι δὲν ἤξευραν ἂν ζωντανὸς εἶναι ἢ

Γεώργιε;» Ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια οἱ γονεῖς πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς τὸν ἅγιον ἀπολοφυρόμενοι καὶ λέγοντες, οὐ μόνον τοὺς γνωστοὺς καὶ φίλους καὶ γείτονας ἐκίνουν εἰς θρῆνον, ἀλλὰ σχεδὸν εἰπεῖν καὶ τοὺς λίθους συγκλαίειν αὐτοῖς ἐποίουν.

Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ παῖς Γεώργιος ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ καὶ δουλείᾳ ὑπάρχων, τὰ ὅμοια τούτοις ἢ καὶ πλείονα εἰλικρινῶς μετ' οἰμωγῆς πρὸς τὸν μάρτυρα ἀπεφθέγγετο λέγων· «Ἅγιε τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Γεώργιε, οὐ σοί με παρέθεντο οἱ ἐμοὶ γονεῖς, οὐκ ἐν τῷ πανσέπτῳ σου ναῷ τὸ ἅγιον βάπτισμα ἔλαβον καὶ τὴν κλῆσιν τοῦ ὀνόματός σου ἐπικέκλημαι καὶ τὴν τῶν ἱερῶν γραμμάτων

---

1 *Γεώργιε.* μάλιστα δὲ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ὁρῶσα τοὺς ὁμηλίκους τοῦ υἱοῦ αὐτῆς παῖδας εἰσιόντας καὶ ἐξιόντας ἐν τῷ τοῦ ἁγίου πανσέπτῳ ναῷ καὶ ψάλλοντας καὶ ἀναγινώσκοντας σφοδρότερον ἐπωδύρετο λέγουσα· «Μὴ γὰρ ἅγιε τοῦ θεοῦ, μόνος ὁ ἐμὸς υἱὸς τὴν γῆν ἐβάρει πατεῖν ἐν αὐτῇ ἢ μόνη ἐγὼ ἐν μητράσιν εὑρέθη πολυαμάρτητος, ἵνα μὴ τὸν ἐμὸν υἱὸν ἀβλαβῆ καὶ σεσωσμένον διαφυλάξῃς; εἰ γὰρ εἶχον καὶ ἕτερον τέκνον ἴσως ἂν μικρὰν παραμυθίαν εἰς τοῦτο ἀφορῶσα λαβεῖν ἠδυνήθην. πρὸς τίνα ἀποβλέψωμαι; τίνα παρηγορίαν τοῦ πόνου εὑρήσω; συμπονήσατέ μοι φίλοι, συγκλαύσατέ μοι συγγενεῖς, γείτονες, οἱ προσήκοντες δότε μοι μικρὰν παραμυθίαν τῆς κατεχούσης με θλίψεως».
4 εἰς θρῆνον ἐκίνουν 5 ἐπίνουν om 9 λέγων om | οὐ σοί, ἅγιε τοῦ θεοῦ, οἱ ἐμοὶ γονεῖς με παρέθεντο 10 οὐκ] καὶ | τῷ σῷ πανσέπτῳ ναῷ

ἀποθαμμένος. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους καιροὺς εἴχασι παρηγορίαν τὰ δάκρυά τους· ὅταν δὲ ἐπλησίασεν ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, περισσότερον ἄναπτεν ἡ καρδία τους εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ υἱοῦ των. ὅμως μετὰ πολλῶν δακρύων ἐβουλήθησαν νὰ κάμουν καὶ ἐκείνην τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου. καὶ τὸ ἀργά, ὅταν ἐβγῆκαν ἀπὸ τὸν ἑσπερινόν, ἐπῆρε τοὺς εὑρεθέντας χριστιανοὺς ὁ Λέων, ὁ πατὴρ τοῦ παλληκαρίου ἐκείνου νά τους φιλεύσῃ· καὶ ὅλοι τους εἰς τὴν τράπεζαν ἄλλο δὲν ἀνάφερναν παρὰ διὰ τὸν υἱόν του Γεώργιον, πῶς τον ἀπερασμένον χρό-

μάθησιν ἐν ἐκείνῳ πεποίημαι; ἵνα τί οὖν τὴν τῶν ἐμῶν γονέων δέησιν καὶ ἱκεσίαν παρεῖδες καὶ κατεδέξω εἰς δουλείαν με ἀπαχθῆναι καὶ πολλὰ δεινοπαθεῖν ἐπὶ χώραν ἀλλοδαπὴν καὶ ἄλογον τοῦ ἀσεβεστάτου καὶ ἀπηνοῦς ἔθνους τούτου, μήτε τὰ τῶν γονέων μου δάκρυα οἰκτίρας, μήτε τὴν ἐμὴν νεότητα ἐλεήσας; ἀλλ' ὅμως κἂν ἀπὸ τοῦ νῦν ἐνταῦθα μὴ ἐγκαταλίπῃς με, εἰς ἡμερότητα τὴν τούτων θηριώδη γνώμην μεταποιῶν καὶ τοὺς ἐμοὺς γονεῖς ὡς συμπαθὴς παραμυθούμενος.»

Τούτων δὲ οὕτως τελουμένων, παρῆν καὶ ἡ ἐτήσιος μνήμη τοῦ μάρτυρος, ἥνπερ εἰώθασιν ἐκ πίστεως καὶ πόθου κατ' ἐνιαυτὸν λαμπρῶς ἐπιτελεῖν οἱ τοῦ ἐν αἰχμαλωσίᾳ παιδὸς γεννήτορες. καθ' ὅσον οὖν τότε ἤγγιζεν ἡ τοιαύτη ἑορτή, κατὰ τοσοῦτον σφοδρότερον οὗτοι τὸν θρῆνον ἐπέτεινον, ὅμως ἔσπευδον κατὰ τὸ σύνηθες ταύτην φιλοφρόνως καὶ σὺν πολλῇ προθυμίᾳ καὶ πίστει

---

1 ἐν ἐκείνῳ om | καὶ ἵνα τί τὴν 3 δεινοπαθεῖν om | ἐπ' ἀλλοδαποῦ καὶ ἀλόγου χώρας 4 τοῦ ἀσπόνδου καὶ ἀπηνεστάτου ἔθνους 6 κἂν] μηδὲ 7 μὴ om | με, ἀλλὰ παράσχου μοι δύναμιν τοῦ εὐάρεστον φανῆναι τοῖς δεσπόταις μου καὶ 8 τὴν τούτων θηριώδη γνώμην εἰς ἡμερότητα μεταποίησον 9 παραμύθησαι 11 ὠήθησαν 12 κατ' — λαμπρῶς om | οἱ — γεννήτορες om 13 καθ' — οὗτοι] καὶ ὅσον ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου ἤγγιζεν, σφοδρότερον οἱ τοῦ παιδὸς γονεῖς 15 ὅμως ταύτην φιλοφρόνως ἐκτελέσαι κατὰ τὸ σύνηθες ἔσπευδον

νον ἦτον καὶ αὐτὸς εἰς τὸ τραπέζι, καὶ τότε δὲν ἦτον ἐκεῖ· καὶ ἄλλοι μὲν ἔκλαιον, ἄλλοι δὲ ἐπαρηγοροῦσαν τοὺς γονεῖς του.

Καὶ ὁ Γεώργιος δὲ ὁ υἱός του, ἐκεῖ ὁποὺ ἦτον εἰς τὴν Βουλγαρίαν, γνωρίζοντας τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου, ἔκλαιεν ἀπαρηγόρητα καὶ πικρῶς καὶ μετὰ δακρύων τοιαῦτα ἔλεγεν· «Ἀρά γε πόσοι νὰ χαίρωνται καὶ νὰ εὐφραίνωνται εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ ἐγὼ ὁ ἐλεεινὸς εἶμαι εἰς τὰ ξένα, εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν! ἀρά γε πόσα δάκρυα νὰ χύνουν

ἐκτελέσαι· καὶ δὴ φθασάσης ἤδη τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ ἐνδόξου μάρτυρος, μετὰ τὴν τοῦ λυχνικοῦ ψαλμῳδίαν, f. 14 καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς ἐγχωρίοις, τράπεζαν παρατι|θέναι τοῖς προσήκουσι, τοῦτο καὶ αὐτοὶ πεποιηκότες, ἐν ἀφθονίᾳ ἀγαθῶν, πάντας τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς, πένητάς τε καὶ τοὺς παρατυχόντας λοιποὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν προετρέψαντο· τούτων τοίνυν ἐν τῇ τραπέζῃ καθεσθέντων, οὐδὲν ἕτερον ἅπαντες ἀλλ' ἢ περὶ τοῦ παιδὸς ἐφθέγγοντο· οἱ μὲν γονεῖς θρηνοῦντες καὶ λέγοντες, ὅτι «Ἐν τῇ παρελθούσῃ μνήμῃ τοῦ ἁγίου μάρτυρος καὶ ὁ ἡμῶν φίλτατος υἱὸς Γεώργιος παρῆν ἐνταῦθα ἐξυπηρετῶν τοῖς φίλοις καὶ συνευωχούμενος.» ταῦτα παρὰ τῶν γονέων ἀκούοντες οἱ συγγενεῖς συνέκλαιον καὶ συνεθρήνουν, παρεμυθοῦντο δὲ οἱ φίλοι καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἐν ἀθυμίᾳ καὶ θλίψει καὶ οὗτοι τυγχάνοντες καὶ συμπάσχοντες αὐτοῖς.

Ἦν δὲ καὶ ὁ παῖς Γεώργιος ἐγνωκὼς ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν τὴν τοῦ ἁγίου μνήμην εἶναι· αὐτὸς δὲ ἐν τῇ μαγειρικῇ καμίνῳ ὢν καὶ τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπηρεσίαν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐκτελῶν, ἵστατο σύνδακρυς καὶ κατηφής, ἐνθυμούμενος κατὰ διάνοιαν, ὅτι «Ἐν τῷ οἴκῳ μου κατὰ ὥραν ταύτην μέλλουσι τὴν τοῦ ἁγίου μνήμην ἐπιτελεῖν οἱ ἐμοὶ γονεῖς καὶ οἱ παρατυγχάνοντες φίλοι καὶ γείτονες ἐπὶ τραπέζης κεκαθηκέναι· κἀγὼ ὁ ἐλεεινὸς καὶ αἰχμάλωτος ἐν ταῖς παρελθούσαις μνήμαις τοῦ μάρτυρος συμπαρήμην ἑορτάζων καὶ εὐφραινόμενος. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ αὐτοῦ τοῖς ἀθροιζομένοις συμψάλλων καὶ συναμιλλώμενος· νυνὶ δὲ ἐπ' ἀλλοδαπῆς χώρας αἰχμάλωτος καὶ δοῦλος γεγένημαι. μὴ γὰρ ἐγὼ μόνος ἀνάξιος εὑρέθην, ἅγιε τοῦ θεοῦ, τοῦ εἰσιέναι εἰς τὸν ναόν σου; ἆρα οἱ ἐμοὶ γονεῖς τὴν μνήμην σου ἐκτελοῦντες καὶ μὴ ὁρῶντές με, οὐχὶ τὴν στέρησίν μου πικρῶς θρηνήσουσιν; ἐγὼ δὲ ποίους

1 καὶ δὴ τῆς μνήμης φθάσης | τοῦ — μάρτυρος om 4 καὶ τοῦτο 5 καὶ πένητας σὺν τοῖς παρατυχοῦσιν ἐν τῇ τραπέζῃ 7 τοίνυν] δὲ 8 ἅπαντες ἀλλ' om 11 ἐνταῦθα παρῆν 12 συνευχόμενος 18 καὶ συνεθρήνουν om 14 οἱ φίλοι παρεμυθοῦντο καὶ πάντες ἐν ἀθυμίᾳ . . . 15 καὶ οὗτοι — αὐτοῖς] ἐτύγχανον τὴν τοῦ παιδὸς στέρησιν ἐννοούμενοι καὶ συμπάσχοντες

2 αὐτὸς δὲ] καὶ 4 κατηφὴς καὶ σύνδακρυς 5 ὥραν ταύτην μέλλουσι om 6 οἱ ἐμοὶ γονεῖς] ᾠήθησα 11 συνέψαλλον 13 ἐγὼ ἅγιε τοῦ θεοῦ | ἅγιε — θεοῦ om 15 μὲ πῶς 16 πικρῶς om | θρηνήσουσιν ἆρα ἡ πολύθλιβός μου μήτηρ θεωροῦσα τοὺς συγγενεῖς καὶ γνωστοὺς καὶ φίλους ἐν τῇ μνήμῃ σου ἐπισυναγομένους, ἐμὲ δὲ μὴ βλέπουσα ἢ φωνῆς μου ἀκούσασα, πῶς οὐχὶ ὡς δάμαλις μυκωμένη ἐπὶ χωρισμῷ τῆς ἑαυτῆς μόσχον καὶ γοερὸν

---

p. 152 ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου τὴν ὥραν ἐ|τούτην, ὁποὺ δὲν μὲ βλέπουν, νὰ παρασταθῶ εἰς τοὺς φίλους μας καὶ γείτονας! τάχα ἀπὸ τὴν λύπην τους πῶς νὰ κάμουν τὴν ἑορτήν τους; πῶς νὰ δεχθῶσι τοὺς φίλους των; πῶς νὰ δεξιωθοῦν τὰ ἄλλα παλληκάρια τῆς γειτονίας, ὅταν συλλογισθοῦν τὸ ὄνομά μου; ἢ πῶς νὰ περνοῦν τὴν ἐπίλοιπήν τους ζωήν; ἀλλά, ὦ ἅγιε τοῦ θεοῦ Γεώργιε, βοήθει μου καὶ ἐμένα τῷ δούλῳ σου, καὶ ἀξίωσέ με νὰ ὑπηρετῶ καλῶς τὸν ἀφέντην μου. ἐὰν εἶναι καὶ τὸ θέλημά σου νὰ ἰδῶ ποτε τοὺς γονεῖς μου, ἂς

γένῃ καὶ αὐτὸ γληγορώτερον, δέομαί σου.» ταῦτα ἔλεγεν ὁ Γεώργιος καὶ ἀνάγκαζε καὶ τὴν στίαν νὰ γένῃ χλιὸν τὸ νερὸν νὰ χύσῃ τὸν αὐθέντην του νὰ νιπτῇ.

Τώρα ὁποὺ θέλω διηγηθῆ τὸ παρέμπροσθεν, ἀκούσατε, ὁσιώτατοι πατέρες, νὰ ἰδῆτε θαῦμα, ὁποὺ ἔκαμεν ὁ ἅγιος. καὶ μὴ θαυμάσατε τίποτες εἰς τὸ θαῦμα, καὶ ἀπιστήσετε, ὅτι εἰς τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ τίποτες δὲν ἀδυνατεῖ, μηδὲ εἶναι κανένα τίποτες ὁποὺ δὲν δύναται ὁ θεὸς νὰ ποιήσῃ. ἀκούσατε γοῦν καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῦ θαύματος.

ὕμνους ἐν τῇ μνήμῃ σου προσαγάγω σοι; ποίους ψαλμοὺς μελῳδήσω, εἰ μὴ δάκρυα ἀνενέργητα καὶ στεναγμοὺς ἀλαλήτους ἐκ κατωδύνου μου καρδίας φλογοειδῶς ἀναπεμπομένους. σώζου πάτερ, σώζου μῆτερ, σώζεσθε πάντες φίλοι καὶ γνωστοὶ καὶ συγγενεῖς καὶ μέμνησθέ f. 14v μου τοῦ αἰχμαλώτου,| κἄντε ζῶντι ὑπερευχόμενοι, κἄντε τεθνηκότι θρηνητικῶς μνημονεύοντες».

Ταῦτα οὖν ἐννοῶν ἐν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις ἠρέμα καὶ ἡσυχῇ, παραυτίκα προστάττουσιν αὐτῷ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον ἆραι ἐκ τῆς μαγειρικῆς καμίνου καὶ πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ ἀνελθεῖν. ὁ δὲ τὰ δάκρυα ἀπὸ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἀποσμήξας καὶ ἀναλα-

---

θρηνῳδοῦσα, ὀξυδερκὲς περιβλεπομένη ὧδε κἀκεῖσε, πότε θεάσεταί με ἢ φωνῆς μου ἀκούσει; ἆρα τοὺς ὁμήλικάς μου παῖδας καὶ συμμαθητὰς ὁρῶσα ἐν τῷ ναῷ σου ψάλλοντας καὶ συναμιλλωμένους καὶ ἐμὲ μὴ βλέπουσα, πῶς οὐχὶ τὴν καρδίαν σπαραττομένη καὶ τοῖς τῶν σπλάγχνων κέντροις νυττομένη, ὀδυνηρὰν πληγὴν ὑποδέξεται; τίς τοὺς τοῦ ἐμοῦ πατρὸς στεναγμοὺς ὑπενέγκοιτο; τίς τῆς ἐμῆς μητρὸς τὰ δάκρυα παύσει 3 μου om 4 σῶζον 7 μνημονεύοντες σώζου καὶ σύ, τιμιώτατε ἱερεὺς καὶ προσμονάριε τοῦ πανσέπτου ναοῦ, ὁ παιδαγωγήσας καὶ διδάξας με τὴν τῶν ἱερῶν γραμμάτων μάθησιν, καὶ μέμνησό μου ἐν ταῖς πρὸς τὸν θεὸν εὐχαῖς σου. σώζεσθε καὶ ὑμεῖς οἱ ὁμήλικές μου παῖδες, οἱ συμμαθηταὶ καὶ συμψάλλοντες καὶ συναμιλλώμενοι μοι καὶ συνευχόμενοι καὶ ἐν τῇ τοῦ ἁγίου μνήμῃ μή μου ἐπιλάθησθε τὸν ἐπὶ ξένης ξένον καὶ αἰχμάλωτον καὶ δοῦλον ὑπάρχοντα 8 οὖν] νῦν | ἀλαλήτοις καὶ δάκρυα ποταμηδὸν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ καταρρέων ἡσυχῇ καὶ ἠρέμα μὴ τολμῶν γοερώτερον ὀλοφύρεσθαι. ἀλλ᾽ ἄρτι μοι ἐξιόντι τὰ περὶ τοῦ παραδόξου θαύματος τὰς ἀκοὰς ὑφαπλώσατε 9 παραυτὰ οὖν

Ὥρα ἦτον τοῦ δείπνου καὶ ἐγύρευσεν ὁ αὐθέντης τον νερὸν νὰ νιπτῇ, καὶ τὴν ὥραν ὁποὺ ἀνέβαινε τὴν σκάλαν τὸ παλληκάριον μὲ τὸ χλίον νερὸν εἰς τὸ χέρι βαστῶντας καὶ τὸ κουκούμιον, φαίνεται ὁ μέγας Γεώργιος ἐπάνω εἰς τὴν σκάλαν καβαλλάρις εἰς ἄλογον ἄσπρον καὶ λέγει τον· «Ἔλα, καβαλλίκα ἐδῶ εἰς τὰ ὄπισθεν τοῦ ἀλόγου». καὶ παρευθὺς ἐπήδησε

βὼν τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον ὅπερ εἴωθεν ἡ ἐπιχώριος διάλεκτος καλεῖν κουκούμιον, καχλάζον καὶ ὑπερβλύζον σπουδαίως ὥρμησεν ἀνελθεῖν ἐν τῇ τραπέζῃ πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ δὴ τούτου πορευομένου ὁ ἔνδοξος τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Γεώργιος ἄρας αὐτὸν ἐκεῖθεν μετάρσιον ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ φέρων, ἔστησεν ἐν τῷ πατρικῷ αὐτοῦ οἴκῳ μέσον, ἔνθα οἱ κεκλημένοι φίλοι καὶ συγγενεῖς ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς τραπέζης, κατέχοντα μέντοι ἐν τῇ χειρὶ τὸ ῥηθὲν κουκούμιον ὡς ἄρτι ἐκ τῆς καμίνου ἁρπαγέν. ὅνπερ ἐξαίφνης θεασάμενοι οἵ τε γονεῖς καὶ πάντες οἱ παρατυχόντες, βουλγαρικὴν στολὴν ἠμφιεσμένον καὶ τὸ κουκούμιον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ κρατοῦντα, ἐξίσταντο καὶ φωναῖς μεγίσταις ἐκέχρηντο. καὶ οἱ μὲν γονεῖς αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπερβαλλούσης ἀδοκήτου χαρᾶς πρηνεῖς κατέπεσον ἐπὶ γῆς ἄφωνοι· οἱ δὲ λοιποὶ περιπλακέντες τούτῳ καὶ καταφιλοῦντες, ἤρξαντο αὐτὸν ἐπερωτᾶν τὸν τρόπον τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ. ὁ δὲ παῖς

---

2 κουκούμιον καλεῖν | καχλάζον καὶ ὑπερβλύζον om 3 ἀνελθεῖν] πορευθῆναι 4 δὴ — ὀφθαλμοῦ] ἀναλαβὼν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὸ κουκούμιον τοῦ θερμοῦ κρατοῦντα ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ μετάρσιον 6 φέρων ἔστησεν om | πατρικῷ om 7 μέσον om | οἴκῳ ἐν τῇ τραπέζῃ | καὶ συγγενεῖς om 8 ἐπὶ τῆς τραπέζης] τοῦτον εἰς μέσον ἔστησεν ὁ ἅγιος | μέντοι om 9 χειρὶ αὐτοῦ ῥηθὲν om | κουκούμιον σὺν τοῦ θερμοῦ βράζοντος | ἄρτι om | καμίνου εὐθέως 12 κουκούμιον βράζον 14 ὑπερβαλλούσης αὐτοῦ 15 εἰς γῆν κατέπεσον 16 τοῦτον περιπλακέντες 17 ἐρωτᾶν αὐτὸν | τὸν τρόπον] περὶ

τὸ παλλικάριον καὶ ἐκαβαλλίκευσε. καὶ τὴν ὥραν ἐκείνην πάραυτα εὑρέθη εἰς τὸ σπίτι του, μέσον τῆς τραπέζης τῶν εὑρεθέντων ἀνθρώπων· καὶ ὡς τον εἶδαν, ὅλοι τους ἔκραξαν τὸ «Κύριε ἐλέησον». οἱ δὲ γονεῖς του ἀπὸ τὴν χαράν τους καὶ ἀπὸ τὸν θαυμασμόν τους ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν ἄφωνοι ἱκανὴν ὥραν. οἱ ἄλλοι γοῦν οἱ συνευρεθέντες ἐρώτησάν τον, πῶς

γνωρίσας τὸν ἑαυτοῦ οἶκον καὶ τοὺς ἰδίους γονεῖς καὶ πάντας τοὺς παρατυγχάνοντας ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἐκπλήξει καὶ ἀμηχανίᾳ γέγονε καὶ αὐτός. ὅμως δὲ εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν καὶ τὰς ἰδίας φρένας ἐν καταστάσει ποιήσας ἤρξατο διηγεῖσθαι τὰ περὶ ἑαυτοῦ λέγων οὕτως ὅτι φησί «Ἐγὼ μὲν πλέον τι διηγήσασθαι ὑμῖν οὐκ οἶδα. ἓν δὲ τοῦτο οἶδα, ὅτι ταύτῃ τῇ στιγμῇ καὶ ῥοπῇ καὶ ὥρᾳ ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ καὶ δουλείᾳ ἤμην, ἐν τῇ χώρᾳ Βουλγαρίας ἤμην καὶ τοῦτο, ὅπερ ὁρᾶτε ἐν τῇ χειρί μου κουκούμιον, ἐκ τῆς μαγειρικῆς καμίνου λαβὼν βράζον, ἔμελλον ἀναγαγεῖν ἐν τῇ τραπέζῃ πρὸς τὸν κύριόν μου· καὶ δὴ φθάσας τὴν κλίμακα τὴν ἐκεῖσε ἀναφέρουσαν ὁρῶ ἐν τῷ ἄκρῳ
f. 15 *ταύτης | ἄνδρα τινὰ ἔφιππον ἐν σχήματι στρατηλάτου ὁπλοφόρον ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου διαλάμποντα αὐγοειδέστερον, ὅστις ἀθρόως ἁρπάσας με καὶ ἀναλαβὼν ὡς τάχος ἀστραπῆς διήρχετο, μήτε κόπον μήτε κίνησιν ἐμοῦ αἰσθανομένου, πλὴν εἰ μήγε ἐν θαλάσσῃ προσεπιβάντες, ἐκ τῶν τοῦ ἵππου ποδῶν ὥσπερ ἔξαμα ὕδατος*

1 *ἰδίους* om **2** *πάντας* om **3** *καὶ ἀμηχανίᾳ καὶ ἐκπλήξει μεγίστῃ* | *καὶ αὐτὸς* om | *ὅμως — διηγεῖσθαι*] *διηγεῖτο δὲ* **5** *οὕτως* om | *φησὶ* om **6** *μὲν* om | *τί πλέον* | *ὑμῖν* om | *δὲ τοῦτο* om **7** *καὶ τῇ* **8** *καὶ τῇ* | *ἤμην — Βουλγαρίας*] *εἰς Βουλγαρίαν* **9** *τοῦτο* om | *ἐν — μου* om **10** *λαβὼν*] *ἥρπασα* | *ἔμελλον — τραπέζῃ*] *θέλων ἀνελθεῖν* **11** *καὶ — ἄνδρα*] *ἐν τῇ ἀνόδῳ τῆς κλίμακος καὶ ἐλθὼν εὗρον* **13** *ἔφιππον ὁπλοφόρον* **15** *αὐγοειδέστερον διαλάμποντα* **17** *αἰσθανομένου μου*

p. 153 εὑρέ|θη ἐκεῖ. αὐτὸς δὲ μετὰ πολλὴν ὥραν, ὡσὰν ἦλθην εἰς τὸν ἑαυτόν του, ἄρχισε καὶ τοὺς ἐδιηγᾶτο τὸ θαῦμα ὅτι «Ἐγὼ ἔλαχα εἰς τὴν ὥραν τοῦ δείπνου, νὰ χύσω νερὸν τὸν αὐθέντην μου νὰ νιπτῇ· καὶ ἀνεβαίνοντας τὴν σκάλαν, ηὗρέ με ἄνθρωπος λευκοφόρος καβαλλάρις εἰς ἄσπρον ἄλογον, καὶ μὲ ἅρπαξε, καὶ θαυμάζω καὶ ἐγώ, πῶς εὑρέθηκα ἐδῶ πάραυτα.»

ταραττομένου, ψόφον τινὰ ἐκτυπούμενον ἐδόκουν ἀκηκοέναι. καὶ αὖθις ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ πάλιν ἐν τῇ γῇ εὑρεθέντες ἐν φωτὶ καὶ λαμπρότητι διϊπτάμενοι, ἀκόπως καὶ ἀμογητὶ μὴ γινώσκοντός μου, ποῦ εἰμι ἢ πῶς πορεύομαι, ἐξαίφνης παραδόξως καὶ ἀπροσδοκήτως μετάρσιον ἐνταῦθα, ὡς ὁρᾶτε, ἀθρόως ἵστησιν ἐν μέσῳ ὑμῶν ἐν τῇ χειρί μου τὸ κουκούμιον τοῦτο κατεχόντα».

Ταῦτα παρὰ τοῦ παιδὸς ἀκούσαντες καὶ ἐν ἐκπλήξει γενόμενοι, ἐξῆλθον δρομαῖοι τοῦ οἴκου, τὸν διασώσαντα εὑρεῖν βουλόμενοι καὶ τοῦτον ταῖς πρεπούσαις τιμαῖς ἀμείψασθαι. μηδένα δὲ εὑρόντες ἢ κατασχόντες, πρὸς τὸν παῖδα παλινδρόμως ᾔεσαν τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος σφοδρῶς ἐκπληττόμενοι, μάλιστα ὁρῶντες τὸ κουκούμιον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βράζον καὶ ἀνακοχλάζον ὡς ἄρτι ἐκ τῆς καμίνου ἁρπαγέν. ἀνανήψαντες δὲ καὶ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἐκ τῆς λειποθυμίας, περιεπλάκησαν τῷ τραχήλῳ τοῦ τέκνου αὐτῶν καταφιλοῦντες τοῦτον μετὰ θερμῶν δακρύων, κατανοοῦντές τε τοῦτον τρανώτερον διηπόρουν καθ' ἑαυτοὺς ἐννοοῦντες καὶ λέγοντες· «Ἆρα ἀληθές ἐστι τοῦτο, ὅτι τὸ τέκνον ἡμῶν ἐστιν οὗτος; ἆρα

1 *ἐδόκουν ἀκηκοέναι*] *ἀκήκοα* **2** *αὖθις*] *εὐθὺς* | *πάλιν* om **4** *ἐγνωκότος* | *πῶς*] *ποῦ* **6** *ἀθρόως με* | *εἰς μέσον* **9** *δρομαῖοι ἐξῆλθον* **12** *δρόμῳ* **15** *ἀρτίως* **16** *περιεπλάκησαν ἐν* **17** *κατασπαζόμενοι* | *τοῦτον — δακρύων*] *καὶ κλαίοντες καὶ* (*τε* om) **18** *τοῦτον τρανώτερον*] *αὐτὸν* **19** *καθ' — λέγοντες* om | *ἆρα ὁ υἱὸς ἡμῶν ἔστιν οὗτος, ἆρα κτλ.* **20** *ἐστιν οὗτος*] *ὁρῶμεν* | *ἆρα — πλείονα* om

Μετὰ δὲ ὥραν ἱκανὴν ἐσηκώθησαν καὶ οἱ γονεῖς ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ἄρχισαν νὰ δοξάζουν τὸν θεὸν καὶ τὸν αὐτοῦ μεγαλομάρτυρα Γεώργιον. καὶ ὅση χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ἔγινε τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο εἰς τὸ σπίτι τῶν γονέων του, πῶς νὰ τὴν διηγηθῇ τινας; ἢ τὰ γλυκοφιλήματα τοῦ πατρός του καὶ τῆς

ὄντως τὸν υἱὸν ἡμῶν βλέπομεν;» τοιαῦτα καὶ ἕτερα πλείονα τί μὲν οὐ λέγοντες, τί δὲ οὐ πράττοντες ἄξια εὐχαριστίας ὑπὲρ τῆς γενομένης εἰς αὐτοὺς θαυματουργίας καὶ κηδεμονίας καὶ θερμῆς ἀντιλήψεως τοῦ ἐνδοξοτάτου μάρτυρος Γεωργίου. οὕτως τοίνυν μεταστρέψαντες τὴν ἐπόδυνον καὶ χαλεπωτάτην λύπην εἰς χαρὰν ὑπερβάλλουσαν καὶ μεγίστην, ἐδόξαζον ἅπαντες τὸν ὑπεραγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον κύριον καὶ θεὸν τὸν τοιαῦτα ποιοῦντα παράδοξα θαύματα διὰ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων καὶ ἁγίων μαρτύρων, εὐχαριστοῦντές τε καὶ τῷ πανευφήμῳ ἀθλοφόρῳ Γεωργίῳ εἰς δόξαν αὐτοῦ καὶ
f. 15v ἀεὶ μνημόνευτον | τιμὴν καὶ διήγησιν ἀξιέπαινον ἐκ τοῦ θερμοῦ τοῦ θαύματος ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας διὰ τοῦ παιδὸς Γεωργίου κομισθέντος οἴνῳ κεράσαντες ἔπιον εἰς τὴν τοῦ ἁγίου μάρτυρος πρεσβείαν.

Θαῦμα δὲ ἐπὶ προσθήκῃ θαύματος, ἀδελφοί, ἀκούσατε. τὸ γὰρ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας λειφθὲν ἐκεῖνο κουκούμιον οὐ πάνυ μέγιστον ἦν, ἀλλὰ καὶ λίαν σμικρότατον. οἱ δὲ ἐν τῇ τοῦ ἁγίου μνήμῃ συναθροισθέντες

2 ἄξια τῆς 3 ὑπὲρ om | θαυματοποιΐας 4 ἐνδοξοτάτου] ἁγίου μεγαλομ. 5 οὕτως τοίνυν om | μεταστρέψαντες δὲ 6 ἐπόδυνον — χαλεπωτάτην om 7 ὑπερβάλλουσαν καὶ om | ἐδόξαζον ἅπαντες] πάντες καὶ δοξάζοντες 8 ὑπεραγαθὸν — καὶ sec. om | τοιαῦτα om 9 διὰ — μαρτύρων om 10 τὲ om 11 πανευφήμῳ om — 15 πρεσβείαν] ἁγίῳ μεγαλομάρτυρι, ὅθεν ἐκ τοῦ βράζοντος θερμοῦ τοῦ ἀποκομισθέντος ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας εἰς τὴν τοῦ ἁγίου πρεσβείαν πιεῖν προστάττουσιν 16 ἀδελφοί om 17 ἐκεῖνο om 18 μικρότατον

μητρός του, πῶς νὰ τὰ εἰπῇ ἄνθρωπος; ὅμως ὡσὰν ἐβεβαιώθησαν, ὅτι πῶς ἔγινεν ἡ ὑπόθεσις, ἐδιαμοιράσθη ὅλος ὁ λαὸς καὶ ἔπιεν ἀπὸ τὸ νερὸν ἐκεῖνο τὸ χλίον. καὶ τόσον ἐβοήθησεν ἡ πρεσβεία τοῦ ἁγίου, ὅτι ὅλους ἔφθασε τοὺς εὑρεθέντας. τότε ἐπῆραν τὸν Γεώργιον οἱ γονεῖς του καὶ οἱ ἐδικοί

πλεῖστοι τὸν ἀριθμὸν ὑπῆρχον. καὶ οὐ μόνον τοῖς ἐν τῇ τραπέζῃ καθημένοις ἐπήρκεσε πιεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῖς παρισταμένοις καὶ ἐξυπηρετοῦσι καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῷ οἴκῳ καὶ λοιποῖς παρατυχοῦσι καὶ ἐπισυναχθεῖσιν ἐν τῇ ἑορτῇ τότε μήτε ἐλάττωσιν τοῦ θερμοῦ δεξαμένου μήτε ψυχρότητα ἐκ τοῦ τοσούτου διαστήματος, ἀλλ' ἦν ἀνακοχλάζον καὶ ζέον ὡς ὑπὸ λαυροτάτου πυρὸς ἐκφυσώμενον, ὢ τοῦ θαύματος! ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τοῦ προφήτου Ἠλειοὺ τῆς φιλοξένου καὶ πτωχοτάτης χήρας ἡ δρὰξ τοῦ ἀλεύρου καὶ ὁ καμψάκης τοῦ ἐλαίου οὐκ ἠλαττονήθη, οὕτως οὐδὲ ἡ ἐν τῷ σμικροτάτῳ κουκουμίῳ 3 Reg 17, 16
τοῦ θερμοῦ μετάδοσις ἔλλειψίν τινα εἰσεδέξατο, ἀλλὰ πᾶσιν ἐπήρκεσε, ὡς εἴρηται, ἀφθόνως μεταδιδόμενον. καὶ ὥσπερ ἡ ἐπὶ τῶν σχιδάκων τοῦ ὕδατος ἐπίκλυσις l. c. 17,32 ss.
τὸ παρὰ φύσιν ἀναφθὲν πῦρ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προφήτου Ἠλειοὺ οὐ κατέσβεσεν, ἀλλὰ μειζόνως ἀνήπτετο, οὕτω καὶ ἡ τοῦ θείου πυρὸς ἐνέργεια διὰ τῆς τοῦ μάρτυρος θερμοτάτης πρεσβείας τε καὶ δυνάμεως τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον προσεπανήπτετο καὶ διεπυροῦτο.

1 καὶ om | μόνον δὲ | τοὺς . . . καθημένους 2 πιεῖν ἐπήρκεσε | τοὺς παρισταμένους καὶ τοὺς ἐξυπηρετοῦντας 3 πᾶσι — λοιποῖς] τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ καὶ πάντας τοὺς 4 παρατυγχάνοντας καὶ ἐπισυναχθέντας | ἐν — τότε om 5 δεξαμένου om 6 διαστήματος εἰσδεξαμένου 7 ζέον] βράζον 8 ὢ — θαύματος om 9 τῆς] τοῦ | φιλοπτωχοτάτης | ἡ τοῦ ἀλεύρου δρὰξ 12 ἀλλ' ἐπήρκεσε πᾶσιν 13 ὡς εἴρηται om 19 προσεπανῆπτεν καὶ διεπύρωσεν. ὢ καινοῦ καὶ παραδόξου θαύματος, ὢ ἐξαισίου πράγματος· τίς ἀκούων ταῦτα οὐκ ἐκπλαγίει καὶ δοξάζει τὸν ἐν τοῖς ἁγίοις δοξαζόμενον κύριον.

του, καὶ ὑπῆγαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ ὁλονυκτὶς εὐχαριστοῦντες τὸν ἅγιον, ἔλεγον· «Εὐχαριστοῦμέν σε, ἅγιε τοῦ θεοῦ, εἰς τὴν γληγορήν σου βοήθειαν, ὅτι δὲν ἐπαρεῖδες τὰ δάκρυα καὶ τοὺς ἀναστεναγμούς μας, ἀλλὰ

Πιόντες τοίνυν καθὰ προλέλεκται εἰς τὴν τοῦ ἁγίου μάρτυρος πρεσβείαν καὶ κορεσθέντες ἅπαντες, ἐπὶ πλεῖον εὐφράνθησαν, δοξάζοντες καὶ εὐχαριστοῦντες Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν· λαβόντες δὲ τὸν παῖδα ἀπήεσαν χαίροντες ὁμοῦ καὶ κλαίοντες καὶ τοῖς τῆς εὐφροσύνης δάκρυσι τὴν γῆν καταβρέχοντες καὶ εἰσαγαγόντες τοῦτον
f. 16 *ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ μάρτυρος | τοιαύτας φωνὰς εὐχαριστηρίους πρὸς τὸν ἅγιον ἐβόων λέγοντες· «Εὐχαριστοῦμεν, ἅγιε τοῦ θεοῦ, τῇ σῇ θερμοτάτῃ πρεσβείᾳ καὶ ἀντιλήψει, ὅτι οὐ παρεῖδες τὴν δέησιν ἡμῶν, οὐδὲ τὰ δάκρυα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐγγύην ἐπλήρωσας καὶ τὸν υἱὸν ἡμῶν ὑγιῆ καὶ σεσωσμένον ἡμῖν μετὰ σωτηρίας ἀπέδωκας. ἀλλὰ σύγγνωθι ἡμῖν ἐπὶ τοῖς πρότερον παρ' ἡμῶν ῥηθεῖσι κακοῖς καὶ ὀνειδιστικοῖς πρός σε ῥήμασι, σύγγνωθι ἡμῖν, μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, ὡς ὑπάρχων κατὰ πάντα εὐμενὴς καὶ εὐσυμπάθητος· πόνῳ γὰρ καρδίας ἀλγοῦντες καὶ τοῖς φυσικοῖς σπλάγχνοις νυττόμενοι, ἄκοντες τὰ μὴ δέοντα ἐφθεγγόμεθα.»*

---

1 *τοίνυν — προλέλεκται*] *οὖν* 2 *μάρτυρος* om 4 *ἡμῶν* om | *καὶ λάβοντες* (*δὲ* om) | *παῖδα ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ μάρτυρος* 5 *χαρμοσύνης* 6 *τὴν γῆν*] *τὸ ἔδαφος* | *καὶ εἰσαγαγόντες — μάρτυρος*] *οἶδεν γὰρ ὡς τὸ τῆς λύπης ἐπείσακτον οὕτω καὶ τὸ τῆς χαρᾶς ἀπροσδόκητον τοῖς τῆς ἐπιτυχίας ἐνηδύνεσθαι δάκρυσιν* 7 *τοιαύτας οὖν* 8 *ἐβόων*] *βοῶντες καὶ* 9 *τὴν σὴν θερμοτάτην πρεσβείαν καὶ ἀντίληψιν* 13 *πρότερον — ῥηθεῖσι*] *εἰρημένοις* 14 *ὀνειδιστικοῖς λόγοις οἷς* | *ῥήμασι*] *πεποιήκαμεν* 15 *σύγγνωθι — Χριστοῦ* om | *κατὰ πάντα ὑπάρχων*

ὡς γλήγορος καὶ ἕτοιμος βοηθὸς ἐπλήρωσες τὸ ζήτημά μας. παρακαλοῦμέν σε δέ, συγχώρησον καὶ ἡμᾶς εἴ τι ὡς ἄνθρωποι καὶ ἡμεῖς ἐβαρέθημεν πρὸς ἐσένα· ὅτι ὄχι ἀπὸ καταφρόνεσιν, ἀλλὰ ἀπὸ πολλήν μας θλίψιν ἐλέγαμεν καὶ ἄπρεπα λόγια.» καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην ἔτζι ἐπέρασαν εὐχαριστοῦντες τὸν ἅγιον. τὸ δὲ ταχὺ ἀπολείτουργα ἔκαμαν καὶ μεγάλην φιλίαν εἰς ὅλον

Τοιαύταις οὖν καὶ πλείοσιν εὐχαριστηρίοις φωναῖς τὸν ἅγιον ἱκετεύοντες, πᾶσαν τὴν νύκτα ἄϋπνοι διετέλεσαν καὶ τὴν μὲν ἑορτὴν καὶ μνήμην αὐτοῦ φαιδρότερον καὶ εὐχαριστήριον ἐκτελέσαντες, δεδώκασι τὸ κουκούμιον ἐκεῖνο τὸ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἀποκομισθὲν ἐν τῷ τοῦ ἁγίου ναῷ, τοῦ εἶναι εἰς ὑπηρεσίαν τῆς ἑνώσεως τοῦ ἀχράντου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐν τῷ ἱερατείῳ εἰς πίστωσιν καὶ μαρτυρίαν τῶν ὁρώντων τε καὶ ἀκουόντων τὰ περὶ τοῦ παραδόξου θαύματος. ὁ δὲ διασωθεὶς παραδόξως παῖς Γεώργιος τότε μὲν κομιδῇ μειράκιον ἦν· νῦν δὲ εἰς γῆρας ἐληλακώς, διηγεῖται αὐτὸς καθ' ἑξῆς τὴν γεναμένην εἰς αὐτὸν παράδοξον θαυματοποιΐαν καὶ σωτηρίαν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, μηδενὸς ἄλλου εἰς μαρτυρίαν ἐπιδεόμενος.

---

1 *εὐχαριστηρίοις φωναῖς*] *εὐχαριστίαις* 2 *τὴν νύκτα πᾶσαν* | *διατελέσαντες* 3 *μὲν* om 7 *αἵματος τοῦ* 10 *παῖς* om
14 *ἐπιδεόμενος τοῦτο τὸ παράδοξον θαῦμα ἀκουστὸν γέγονεν ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ ἐκείνῃ, οἵτινες ἐρχόμενοι καὶ παρὰ τοῦ διασωθέντος Γεωργίου τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος μανθάνοντες καὶ τὸ κουκούμιον ἐν τῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος ναῷ ὁρῶντες ἐπὶ πλεῖον ἐθαύμαζον ἅπαντες δοξάζοντες τὸν θεὸν καὶ εὐχαριστοῦντες τὸν ποιοῦντα τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτόν. ὄντως θαυ-*
μαστὸς ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καθὼς ὁ προφήτης Δαβίδ Ps 67
ἐμελώδησεν, ἀληθῶς τοὺς ἁγίους τοὺς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμά- (68), 36
στωσεν ὁ κύριος. ἐφαρμόσειεν δὲ καὶ τὸ τοῦ ἀποστόλου ῥητὸν
τὸ φάσκον· «Τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς τὸ Rom
ἀγαθόν.» εὖγε τοῦ μεγίστου θαύματος, εὖγε καὶ τῆς τῶν γονέων 8, 28
πίστεως, ὑπέρευγε καὶ τῆς τοῦ μάρτυρος κηδεμονίας, εὐσπλαγχνίας

τὸ κάστρον τὴν Παφλαγονίαν, καὶ τὸ κουκούμιον ἐκεῖνο τὸ ἐπῆγαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου νὰ εἶναι διὰ ὑπηρεσίαν τοῦ ἁγίου βήματος.

Ἠκούσατε θαῦμα παράδοξον, ὁσιώτατοι | πατέρες. τίς νὰ p. 154
ἀκούσῃ καὶ νὰ μὴ θαυμάσῃ τέτοιον θαῦμα; ἀλλ' ὅμως ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ αὐτὸ ἐποίησε καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ ἄλλο ἕνα παρόμοιον καὶ ἀκούσατε.

Dan 12, 33 ss. *καὶ ἀντιλήψεως. τί τοῦ κατὰ τὸν Ἀββακοὺμ θαύματος ἀδοξότερον; ἐκεῖνος γὰρ ἁρπαγεὶς ὑπὸ ἀγγέλου ἐκ τῆς Μηδικῆς χώρας τὸ ἄριστον εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων ἀθρόως εἰσεκόμισε καὶ αὖθις ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι αὐτὸν ἀπεκατέστησεν. ὁ δέ γε τροπαιοφόρος μάρτυς τοῦ Χριστοῦ καὶ στεφανίτης καὶ ὁπλοφόρος καὶ καλλίνικος ἀθλοφόρος Γεώργιος ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ δουλείας τὸν παῖδα ἁρπάσας καὶ λυτρωσάμενος καὶ τῆς ἐθνικῆς καὶ βαρβαρικῆς θηριωδίας ἐλευθερώσας, μετάρσιον παρ' ἐλπίδα, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐν τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ τοῖς ἰδίοις γονεῦσιν πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν ἀσινῆ, σεσωσμένον καὶ ἀλώβητον παραδόξως διέσωσε καὶ ὑγιῆ μετὰ σωτηρίας ἀπεκατήστησεν, τὸ τοῦ θερμοῦ ἀγγεῖον βράζον ἐπικομιζόμενον εἰς ἔκπληξιν ἄγοντα τοὺς ὁρῶντας καὶ ἀκούοντας. ἀλλ' ὥσπερ πάλαι οἱ τοῦ σωτῆρος ὁμολογηταὶ Γουρίας Σαμωνᾶς τε καὶ Ἄβιβος τὴν ἐν τῇ Γοτθίᾳ ἀπαχθεῖσαν κόρην καὶ ζώταφον γεγονυῖαν ἐκ τοῦ τάφου ἁρπάσαντες ἐν τῷ πανσέπτῳ αὐτῶν ναῷ προσήνεγκαν καὶ ταύτην τῇ ἰδίᾳ μητρὶ σεσωσμένην παρέδωκαν, οὕτως καὶ ὁ θερμότατος πρέσβυς καὶ ἀντιλήπτωρ καὶ προστάτης Γεώργιος τῇ πίστει τῶν γονέων καὶ ἱκεσίᾳ καμπτόμενος τὸν αἰχμαλωτισθέντα παῖδα καὶ ἐκ τῆς τοῦ πολέμου συμπτώσεως ἄπληγον καὶ ἀλώβητον διετήρησεν καὶ ἐκ τῆς ἐθνικῆς δουλείας ἐλευθερώσας παραδόξως διέσωσεν.*

---

14 ss. cf. Migne, Patrol. gr. 116, 148 ss. Die Akten der edessenischen Bekenner Gurias, Samonas u. Abibos. Aus dem Nachlaß von O. v. Gebhardt, hrsgeg. von E. v. Dobschütz. Leipzig 1911, p. 150 ss.

Cod. Mosquen. 381, f. 16

[Epilogus.]

Τοιαῦτα μὲν ὡς ἐκ πολλῶν ὀλίγα δηλῶσαι τὰ τοῦ θείου Γεωργίου θαυμάσια, τοιαῦτα τῶν μαρτυρικῶν ἐπάθλων τὰ ἀξιέπαινα γέρας καὶ τοσαύτη τῆς ἀθλητικῆς ἀξίας ἡ δύναμις.

Cod. Paris. 1604: 5 *δύναμις ἡμεῖς δὲ τὸν κόρον τοῦ λόγου φέροντες, μόνα ταῦτα τῷδε τῷ συγγράμματι ἐνετάξαμεν, καίπερ ἕτερα πάμπολλα ἔχοντες διηγήσασθαι, μάλιστα δὲ καὶ τῆς τῶν πολλῶν ἀκοῆς φειδόμενοι, ἵνα μὴ τὸ πλῆθος τῶν σημείων καὶ τὸ ὑπέρογκον πρόφασις ἀπιστίας τοῖς ἀσθενοῦσι τὴν διάνοιαν γένηται. εἰ γάρ τις πάντα τὰ καθ' ἕνα καὶ καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ πᾶν μέρος τῆς οἰκουμένης παραδόξως ὑπὸ τοῦ ἁγίου τελούμενα πειράσεται ἀναγράψασθαι, ἀδυνάτοις μὲν ἐπιχειρήσει· οὐδέποτε δὲ τοῦ προκειμένου σκοποῦ πέρας λήψεται· ψάμμον γὰρ θαλάσσης ἢ τοὺς κατ' οὐρανὸν ἀστέρας εὐπετέστερον ἀριθμεῖν ἢ τὰ τούτου θαυμάσια· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ μόνον ἐνεργεῖ*

Ἀλλά μοι, ὦ μαρτύρων καὶ ἀθλητῶν ἐγκαλλώπισμα, τὸ ἐμὸν εἴπερ τινος ἀγλάϊσμα καὶ μελέτημα, τὸ γλυκὺ καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα, τὸ τοῦ δεσπότου πολύχουν γεώργιον, τὸ τῶν δικαίων ἁπάντων ὡράϊσμα,| f. 16v *τὸ τῶν πιστῶν κατ' ἐχθρῶν ἀμυντήριον, ὁ μέγας στρατιώτης τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὁ κηρύξας τὸ ἅγιον αὐτοῦ ὄνομα ἐναντίον ἐθνῶν καὶ βασιλέων παρανόμως καὶ μὴ πτοηθεὶς τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν καὶ βασάνους, ἀλλὰ προθύμως διὰ πολυτρόπων κολάσεων πιὼν τὸ ποτήριον τοῦ μαρτυρίου καὶ δεξάμενος τοὺς τῆς ἀφθαρσίας στεφάνους ἐκ τῆς ζωηφόρου δεξιᾶς καὶ ἐν οὐρανοῖς μὲν παριστάμενος τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος μετὰ ἀγγέλων, ἐπὶ γῆς δὲ ἐπιτελῶν σημεῖα καὶ τέρατα ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, παρέστω καὶ νῦν μέσον ἡμῶν ἀοράτως διανέμων ἡμῖν τοῖς ὑμνοῦσί σε καὶ εὐφημοῦσι χάριν καὶ ἔλεος καὶ πταισμάτων συγχώρησιν καὶ κατεύ-*

τὰ παράδοξα ταῦτα ὁσημέραι, ἀλλὰ καὶ τοῖς πρὸς αὐτὸν τὴν πίστιν ἀδίστακτον σῴζουσι τὴν ἑαυτοῦ χάριν οἶδεν ἐπιμετρεῖν ὁ θαυμάσιος, ἂν μὴ τὸν βίον ἀνθιστάμενον ἔχωσι· ποτὲ μὲν αὐτοὺς τῶν θλίψεων ἐξαιρούμενος, ἐνίοτε δὲ καὶ συμπράττων, ἐφ' οἷς ἐνεργοῦσι σημείοις ἢ τέρασι· καὶ μάρτυς ὁ μέγας ἐκεῖνος Θεόδωρος, ὃν Σικεώτην καλούμενον οἶδ' ὅτι ἅπαντες ἴσασι καὶ ἕτεροι πλείονες. καὶ ἐν τούτῳ τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην Χριστὸν ἐκμιμεῖται, ὃς τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια δέδωκε cf. Lc 9,1 *καὶ νόσους θεραπεύειν ἀπέστειλεν*

5 *παμβασιλέως — ἀμήν*] *κτίσαντος, ὁ πάντων βοηθὸς ἑτοιμότατος καὶ πᾶσι ποθητὸς καὶ ἐπέραστος, ἄνωθεν ἡμᾶς ἐποπτεύοις τοὺς σοὺς οἰκέτας ἵλεως καὶ διεξάγοις εἰρηνικῶς τὴν ζωὴν ἡμῶν καὶ πάντα πρὸς τὸ σύμφερον ἡμῖν ταῖς σαῖς ἐξομαλίσαις δεήσεσι, στῆσον τὰ τῶν παθῶν ἀγρεαίνοντα κύματα, παῦσον τὰ καθ' ἡμῶν ἐγειρόμενα σκάνδαλα καὶ θραῦσον τῶν πολεμίων ἐχθρῶν τὸν βραχίονα, ὅπως λυσιτελῶς τὴν ἐντεῦθεν ταύτην καὶ πρόσκαιρον βιοτὴν διὰ τῆς σῆς ἐκτενοῦς μεσιτείας οἰκονομήσαντες, τὴν αἰώνιον ἐκεῖθεν ζωὴν κληρωσώμεθα, ἐν αὐτῷ τῷ στεφοδότῃ Χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ καὶ τῷ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ καὶ προσκυνητῷ αὐτοῦ πνεύματι νῦν καὶ εἰς τοὺς σύμπαντας αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.*

θυνον ἡμᾶς εἰς ὁδὸν εἰρήνης, εἰς τὰ σκηνώματα τὰ ἠγαπημένα τῆς ἐπουρανίου βασιλείας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Τέλος θαυμάτων τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου.

7 om.

[Epilogus Cod. Ambros. C 92 sup.]

f. 17v Ἀλλ' ὦ μάρτυς παγκόσμιε καὶ παμπόθητε, τὸ ἐρασμιώτατον καὶ σεβασμιώτατον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα, τὸ θεοῦ γεώργιον καὶ ζωηφόρον βλάστημα καὶ εὐθαλὲς καὶ καρποφόρον φυτὸν τῆς ἀθλήσεως, τὸ διατρέφον τὰς εὐχὰς καὶ καρδίας τῶν πίστει προσκαλουμένων σε, ὦ μαρτύρων ἀγλάϊσμα καὶ ἀθλοφόρων καύχημα καὶ τῶν πιστῶν διάσωσμα, ὁ πανταχοῦ προϊστάμενος καὶ δεινῶν ἐξαιρούμενος καὶ φρουρῶν καὶ φυλάττων καὶ περιέπων καὶ σκέπων τοὺς μετὰ πίστεως ἀδιστάκτου προσκαλουμένους σε καὶ πόθῳ ἐξαιτουμένους τῆς σῆς θερμοτάτης πρεσβείας καὶ ἀντιλήψεως πρόφθασον καὶ ἡμῖν τοῖς πίστει καὶ πόθῳ ἐπικαλουμένοις σε καὶ τὴν φαιδρὰν καὶ ἁγίαν σου μνήμην πανηγυρίζουσι, λυτρούμενος ἡμᾶς ἐκ τῆς τῶν ὁρωμένων καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς, ἐνέδρας τε καὶ κακώσεως. σὲ γὰρ πᾶς πιστὸς ἐπικέκληται καὶ πᾶν στόμα σε δοξάζει καὶ πᾶσα γλῶσσα ὑμνεῖ καὶ τὸ πάνσεπτον καὶ θεῖον καὶ πεποθημένον σου ὄνομα ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ᾄδεται καὶ προσκυνεῖται καὶ μεμακάρισται. σὲ πάντες χριστιανοὶ μετὰ θεὸν καὶ τὴν πανάχραντον αὐτοῦ μητέρα καὶ δέσποιναν ἡμῶν ἀδιαλεί-

πτως ἐπικαλοῦνται καὶ βοηθὸν καὶ προστάτην ἑτοιμότατον καὶ ἀντιλήπτορα καὶ ὑπέρμαχον καὶ πρεσβευτὴν ἀκαταίσχυντον κέκτηνται. σὺ οὖν, πανένδοξε καὶ ὑπέρλαμπρε καὶ στεφηφόρε Γεώργιε, ὡς παρρησίαν εὐπρόσδεκτον πρὸς τὸν ἀθλοθέτην καὶ στεφοδότην καὶ δεσπότην καὶ κύριον καὶ θεὸν ἡμῶν κεκτημένος, συγκίνησον εἰς πρεσβείαν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν δεομένων σου καὶ τοὺς σοὺς συναθλητὰς καὶ συμμάρτυρας καὶ τῶν χριστιανῶν προστάτας καὶ ἀντιλήπτορας τὸν πρωτομάρτυρα καὶ ἀμνησίκακον Στέφανον, τὸν ἐνδοξότατον καὶ παμμέγιστον Θεόδωρον, τὸν καρτερικώτατον καὶ περιφανέστατον Εὐστάθιον, τὸν γενναιότατον καὶ περιβόητον Προκόπιον, τὸν πανεύφημον καὶ παντεξάκουστον Δημήτριον, τὸν σοφώτατον καὶ φαεινότατον Εὐστράτιον, τὸν πολύαθλον καὶ ἀνδρειότατον Παντελεήμονα, τὸν στερρότατον καὶ ἰαματοφόρον Μερκούριον, τὸν περίφημον καὶ ὑπέρλαμπρον Ἀρτέμιον, τὸν πανσεβάσμιον καὶ πανπόθητον Μηνᾶν, τὸν ὡραιότατον καὶ περικαλλέστατον Θαλέλαιον, τὴν τετραδεκάριθμον καὶ στεφηφόρον χορείαν τῶν ἀηττήτων τεσσαράκοντα μαρτύρων, τοὺς συμπαθεστάτους ὁμολογητὰς τοῦ Χριστοῦ καὶ μάρτυρας Γουρίαν, Σαμωνᾶν καὶ Ἄβιβον καὶ πάντας καθ' ἑξῆς τοὺς ἀθλητὰς καὶ τροπαιοφόρους, ὁπλίτας καὶ μάρτυρας ἱκετεύοντας καὶ δυσωποῦντας σύν σοι τὸν στεφοδότην καὶ ἀθλοθέτην καὶ νικοποιὸν Χριστόν, τὸν θεὸν ἡμῶν, καὶ πᾶσιν ἡμῖν τὰ πρὸς σωτηρίαν πρεσβεύοντες τοῖς νοσοῦσιν ἴασιν καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις ἀνάρρυσιν, τοῖς ἐν θλίψει παραμυθίαν, τοῖς ἐν ἀνάγκαις βοήθειαν, τοῖς ἐν δεσμοῖς ἄνεσιν, τοῖς ἐν συκοφαντίαις λύτρωσιν, τοῖς ἐν κινδύνοις ἀντίληψιν, τοῖς ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις καὶ ἀνομίαις πεφορτισμένοις τῶν πλημμελημάτων συγχώρησιν, ἐπι-

σκεπτόμενοι, φρουροῦντες, φυλάττοντες, ὁδηγοῦντες πρὸς σωτηρίαν καὶ συντήρησιν τῶν ἐντολῶν καὶ δικαιωμάτων Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Ταῦτα οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι συνεγραψάμεθα, ἅπερ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ἑωράκαμεν καὶ τοῖς ὠσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν εἰς δόξαν θεοῦ καὶ αἶνον, ἵνα μὴ χρονίᾳ παραδρομῇ λήθης βυθοῖς καὶ ἀγνωσίας ἐπικαλυφθείη τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος τοῦ διὰ τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου γεγονότος ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς, ἀλλὰ καὶ ταῖς μετέπειτα γενεαῖς κηρυχθείη καὶ πάντες, οἵ τε ἀναγινώσκοντες καὶ οἱ ἀκούοντες, δοξάζουσι καὶ εὐλογοῦσι Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν τὸν ποιοῦντα τὸ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ δοξάζοντα τοὺς δοξάζοντας αὐτόν· ὅτι αὐτῷ πρέπει δόξα καὶ εὐχαριστία καὶ προσκύνησις νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

[5. De bubus Theopisti.]

Cod. Vat. 1190, f. 190ᵛ

Ἕτερον θαῦμα.

Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου, ἕτερον θαῦμα παράδοξον γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐν Καππαδόκοις, ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως Θεοδοσίου, ἐν τοῖς τῆς προτέρας γενεᾶς.

Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐν Καππαδόκοις, ὀνόματι Θεόπιστος· ἡ δὲ σύμβιος αὐτοῦ Εὐσεβεία ἐκαλεῖτο. εὐσεβὴς δὲ ἐτύγχανεν· ἔσχεν δὲ αὐτὴ ἀπὸ τῆς παρθενίας

Cod. Ambros. C 92 sup. 1 ἀκούσατε — καππαδόκοις om 3 καιροῖς ἐκείνοις | τοῦ μεγάλου καὶ 4 ἐν — γενεᾶς om 5 δὲ om 6 αὐτοῦ ὀνόματι | Εὐσέβεια | ἐκαλεῖτο om | εὐσεβὴς — ἐτύγχανεν] ἦσαν γὰρ ἀμφότεροι εὐσεβεῖς καὶ φοβούμενοι τὸν θεὸν 7 αὐτὴ om

αὐτῆς ἔτη ἑπτά, καὶ τέκνον ἑαυτοῖς οὐχ ὑπῆρχεν· ἐξῆλθεν cf. Lc 1,7
δὲ ὁ Θεόπιστος πρὸς τὴν χώραν αὐτοῦ ἀροτριᾶν· ἀροτριῶντι δὲ αὐτῷ μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ ὤφειλον τὰ ζεύγη τῶν βοῶν αὐτοῦ πρὸς τὸ ἑλκυσθῆναι χόρτον· οἱ δὲ πεσόντες ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφύπνωσαν· ἑλκυσθέντων δὲ τῶν ζῴων τὴν χλόην, ἀνήλλοντο πρὸς τὰς χώρας καὶ ἀφανεῖς ἐγένοντο. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ Θεόπιστος, λέγει πρὸς τὸν παῖδα αὐτοῦ· «Τί γεγόνασιν τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡμῶν;» ὁ δὲ λέγει· «Ζῇ ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ γινώσκω· μετὰ σὲ γὰρ ἀφύπνωσα». ὁ δὲ ἐγερθεὶς καὶ γυρεύσας ἕως ἑσπέρας, οὐδὲν εὗρεν. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγει τῇ συμβίῳ αὐτοῦ· «Ἐχαώσαμεν

2 ἀροτριοῦντι 12 συμβίᾳ

1 ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς | ἑαυτοῖς] αὐτῇ | ὑπῆρχεν] ὑποληπτόν 2 δὲ] οὖν | Θεόπιστος τῇ εἰκοστῇ τοῦ Μαΐου μηνὸς | τοῦ ἀροτρεῖν | ἀροτριῶντι δὲ αὐτῷ om 3 τοῦ δούλου | ὤφειλον] τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου ἀφείλοντο 4 αὐτοῦ om | πρὸς] εἰς 5 ἐπὶ — γῆν om 6 ζῴων] βοῶν | τὴν χλόην] τὸν χόρτον | ἀνήλλοντο] παρῆλθον ἐκεῖσε | χώρας] ἐρήμους 8 παῖδα] δοῦλον | γέγονεν 10 σοῦ] σὲ | ἐφύπνωσα 11 οὐδὲν] οὐχ | εὗρεν αὐτὰ | εἰσελθόντων 12 συμβίῳ | αὐτοῦ γύναι

Ἕτερον θαῦμα παράδοξον τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ Θεοπίστου τοῦ ἀπολέσαντος τοὺς βόας αὐτοῦ.

Cod. Ioasaphaion 308, p. 121

Εἰς τοὺς χρόνους τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Θεοδοσίου, ἦτον ἕνας ἄνθρωπος, Θεόπιστος ὀνομαζόμενος, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεόν· εἶχε δὲ καὶ γυναῖκα ὁμότροπον καὶ εὐσεβῆ, ἡ ὁποία διὰ τὴν θεάρεστόν της πολιτείαν ὠνομάζετο Εὐσεβία. καὶ εἶχον ἑπτὰ χρόνους ὁποὺ ἐφύλαττον παρθενίαν, καὶ παιδίον δὲν ἐγέννησαν. μίαν λοιπὸν τῶν ἡμερῶν, ἐπῆγεν ὁ Θεόπιστος μὲ τὸν δοῦλόν του εἰς τὴν χώραν του διὰ νὰ γεωργήσῃ· καὶ ὄντας μεσήμερι καὶ ὁ ἥλιος καυστικός, ἀπέλυσαν τὰ βώδιά τους διὰ νὰ βοσκήσουν, καὶ αὐτοὶ ἀπεκοιμήθησαν. ἐξυπνήσας δὲ ὁ Θεόπιστος καὶ μὴ εὑρὼν τὰ βώδιά του,

τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡμῶν.» ἡ δὲ λέγει· «Πῶς;» ὁ δὲ λέγει αὐτός· «Ἀπελύσαμεν αὐτὰ πρὸς τὸ ἑλκυσθῆναι χλόην, ἡμεῖς δὲ πεσόντες, ἀφυπνώσαμεν· ἐξυπνισθέντων δὲ ἡμῶν, οὐδὲν εὕρομεν.» ἡ δὲ λέγει· «Οὐκ ἐγύρευσας αὐτὰ καλῶς.» ὁ δὲ ἔφη· «Πίστευσόν μοι, γύναι, ὅτι πάντα τόπον ἐγυρεύσαμεν, ἀλλ' οὐδὲν εὕρομεν.» ἡ δὲ ἀτενίσασα τὸ ὄμμα εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει· «Εὐχαριστήσωμεν τὸν ἐλεήμονα θεὸν ἡμῶν τὸν ἅγιον.» τῇ δὲ ἐπαύριον λέγει ὁ Θεόπιστος πρὸς τὸν παῖδα αὐτοῦ· «Ἔπαρον τὸ ἕτερον ζεῦγος τῶν βοῶν ἡμῶν καὶ ἄπελθε ἀροτριᾶν. ἀλλὰ ἀσφαλῶς τήρει αὐτά. καὶ ἐγὼ ἀπελθὼν γυρεύσω
f. 191 τὸ ἕτερον ζεῦγος τῶν βοῶν ἡμῶν.» | ὁ δὲ ἐξελθὼν καὶ δι' ὅλης τῆς ἑβδομάδος γυρεύσας καὶ μηδὲν εὑρηκώς, ἀνέκαμψεν πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

6 ἡ] ὁ   13 εὑρηκέναι

1 ἡμῶν om | πῶς ἐχαώσατε ταῦτα 2 αὐτός om 3 χλόην] χόρτον | πεσόντες om | ἐξυπνισθέντων — ἡμῶν] καὶ ἔξυπνοι γενόμενοι 4 ἐγυρεύσατε 5 αὐτὰ καλῶς] ὡς ἔδει | ἔφη] λέγει | γύναι ὅτι om 6 τόπον om | οἱ δὲ ἀτενίσαντες 7 τὸ ὄμμα om | λέγει] εἶπον | εὐχαριστήσωμεν — ἅγιον] εὐχαριστοῦμέν σε, κύριε, εἰ μὲν ἡμέτερά εἰσιν ὑμέτερα καὶ γενήσονται· εἰ δὲ μή, γένοιτο, κύριε, τὸ ἔλεός σου 9 παῖδα] δοῦλον | ἔπαρον — ἡμῶν] λάβε ἄρτον καὶ ἔξελθε πάλιν εἰς ἀναζήτησιν τῶν βοῶν ἡμῶν 12 ὁ — ἐξελθὼν] ἐξῆλθεν οὖν 13 γυρεύων | καὶ om | οὐδὲν | εὑρηκὼς — αὐτοῦ] εὗρεν αὐτὰ καὶ ἀπέστρεψεν καινός

λέγει εἰς τὸν δοῦλόν του· «Ἆρά γε τί ἔγιναν τὸ ζευγάρι τῶν βωδίων μας;» καὶ ὁ παῖς ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· «Ζῇ κύριος ὁ θεός, δὲν ἠξεύρω· καὶ ἐγὼ μαζί σου ἀπεκοιμήθηκα. καὶ σηκωθέντες καὶ πολλὰ γυρεύσαντες ἕως ἑσπέρας, δὲν τὰ εὗρον· ἔπειτα ὑπῆγεν εἰς τὸ ὀσπίτιόν του καὶ λέγει εἰς τὴν γυναῖκά του· «Ἐχάσαμεν τὰ βώδιά μας.» καὶ ἐκείνη εἶπε· «Καὶ πῶς, κύριέ μου, τὰ ἐχάσατε;» καὶ ἐκεῖνος εἶπε· «Τὰ ἀπολύσαμεν διὰ νὰ βοσκήσουν, καὶ ἡμεῖς ἀπεκοιμήθημεν καὶ ἐξυπνήσαντες

Οἱ δὲ γείτονες αὐτοῦ ἐλθόντες ἤρξαντο μετριάζειν πρὸς αὐτὸν λέγοντες· «Οὐ πρέπει σοι εἶναι οἰκοδεσπότην, ἐπειδὴ ἐχάωσας τὰ ζεύγη τῶν βοῶν σου.» ὁ δὲ ἐπεμειδία. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· «Οὐκ ἐπεκαλέσω ἁγίους τινάς, ἵνα ἐλεήσονταί σε καὶ ἐπισκέψονταί σε καὶ εὑρήσεις αὐτά;» ὁ δὲ ἔφη· «Πάντες ἐπεκαλεσάμην, ἀλλ' οὐδὲν εὗρον.» λέγει τις ἐξ αὐτῶν νεανίσκος· «Ἐπικάλεσαι τὸν ἅγιον Γεώργιον, τὸν ἐν Καππαδόκοις, ἐπειδὴ θερμὸς ὑπάρχει καὶ γὰρ ⟨διὰ⟩ μικροῦ σκεύους ἐλαίου ἄνθρωπον ἐξείλατο ἀπὸ Συρίας. ὁμοίως καὶ ἐσὺ εὑρήσεις τὰ βοήδιά σου.» ὁ δὲ Θεόπιστος λέγει· «Ζῇ ὁ θεός μου, ἐὰν εὕρω τὰ βοήδιά μου, τὸ ἓν σφάξω καὶ καλῶ αὐτόν. ἀλλ' οὐ μὴ ἔλθῃ φανερῶς, ἐπειδὴ ἀπέθανεν, καὶ πῶς μέλλει τρυφᾶν.»

3 ἐχάωσες   4 λέγουσα   9 διὰ om

1 ἐλθόντες om | μετεωρίζεσθαι 2 πρὸς αὐτὸν] καὶ κατεγέλουν αὐτοὺς | εἶναι οἰκοδεσπότην] οἰκοδεσποτεῖν 3 δὲ ἀκούσας ταῦτα | ὑπεμειδίασεν 5 ἐλέησον — καὶ om | σε] σοι | εὕρῃς 6 αὐτὰ] τὰ ζῶά σου | πάντες] ἅπαντας | ἐπεκαλέσαμεν 7 εὕρομεν | ἐξ αὐτῶν om | ἐπικάλεσο 8 ἐπειδὴ πάνυ 9 γὰρ om | διὰ | ἐλαίου ἐρρύσατο τὸν 10 ἐξείλατο om | ἐσὺ] σὺ ποίησον καὶ 11 βοήδια] ζῷα | Θεόπιστος μειδῶν αὐτοῦ ἔφη· τάχα καλῶ αὐτόν. ὁ δὲ νεανίσκος λέγει· ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ἐπικάλεσο αὐτόν. λέγει ὁ Θεόπιστος | λέγει om | μου] ὅτι 12 βοήδια] ζῷα | σφάξω τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν | καλέσω 13 οὐ — φανερῶς om | καὶ om 14 τρυφᾶν εἶπον φανερῶς ἔλθῃ

δὲν τὰ εὕρομεν.» καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη· «Ἴσως δὲν ἐξητήσατε καλά.» καὶ αὐτὸς τῆς εἶπεν· «Εἰς κάθε τόπον ἐγυρεύσαμεν, ὅμως δὲν τὰ εὑρήκαμεν.» καὶ ἐκείνη εἶπεν· «Ἂς εὐχαριστήσωμεν τῷ θεῷ καὶ ἀνίσως ἦσαν ἐδικά μας, πάλιν τὰ εὑρίσκομεν, εἰ δὲ μὴ ὁ θεὸς ἂς τὰ φυλάττῃ. | καὶ τῇ ἐπαύριον λέγει p. 122
ὁ Θεόπιστος εἰς τὸν δοῦλόν του· «Ἔπαρε τὸ ἕνα ζευγάρι καὶ ὕπαγε εἰς τὸ χωρίον νὰ γεωργήσῃς, καὶ φύλαγέ τα μὲ ἀσφά-

1 Tim 2,4 Ὁ δὲ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων θεός, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας cf. infra p. 119,1 ἐλθεῖν, θέλων δεῖξαι τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου αὐτοῦ καὶ πεῖσαι τοὺς κακόφρονας αἱρετικοὺς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ δεῖξαι βουλόμενος καὶ τὴν τοῦ ἁγίου ἐπίσκεψιν· καὶ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ φαίνεται αὐτῷ ὁ ἅγιος [καὶ] λέγων αὐτῷ· «Θεόπιστε.» ὁ δὲ ἔφη· «Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε.» ὁ δὲ λέγει· «Ὕπαγε κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ εὑρήσεις τὰ βοήδιά σου, καὶ ὃ ἐπηγγείλω, ταχέως πλήρωσον καὶ κάλεσόν μοι, καὶ εἰσέρχομαι.» ἔξυπνος δὲ γενόμενος λέγει τῇ συμβίῳ αὐτοῦ· «Τάδε καὶ τάδε εἶδον.» ἡ δὲ εἶπεν· «Πορεύου καὶ 〈ἰδὲ〉, εἴ τι ἀποκαλύψει ὁ ἅγιος.» ὁ δὲ ἀπελθών, εὗρεν τὰ ζεύγη τῶν βοῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν στήκοντα καὶ βοσκόμενα. καὶ περιχαρὴς γενό-

---

12 ἰδὲ om

---

1 καὶ ἐλεήμων om 3 θέλων] βουλόμενος | τῶν ἁγίων | καὶ πεῖσαι] εἰς τὸ καταπεῖσαι 4 τοὺς λέγοντας — βουλόμενος om 5 καὶ] κατὰ 6 ἐπίσκεψιν] θερμὴν ἀντίληψιν | καὶ om | αὐτῷ om 7 καὶ om | αὐτῷ καθ᾽ ὕπνους | Θεόπιστε — λέγει om 9 βοήδιά] ζῷά | ταχέως πλήρωσον] μοι τάχιον ποίησον 10 μοι] με | καὶ εἰσέρχομαι] κἀγὼ ἔλθω | ὁ δὲ ἔξυπνος | γενόμενος om 11 τῇ συμβίῳ] πρὸς τὴν γυναῖκα 12 καὶ ἰδὲ | ἀποκαλύψει ἡμῖν 13 κατὰ — βοσκόμενα] ἑλκόντων χόρτον

λειαν, καὶ ἐγὼ ὑπάγω διὰ νὰ γυρεύσω τὰ χαμένα.» ἔπειτα πορευθεὶς καὶ πολλὰ γυρεύσας, δὲν εὗρε τίποτε. καὶ ἐλθὼν πάλιν εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκά του· «Ἐχάσαμεν τὰ βώδιά μας.» καὶ ἐκείνη τοῦ λέγει· «Ἂς εὐχαριστήσωμεν τῷ θεῷ.»

Ἐλθόντες λοιπὸν οἱ γείτονές του, ἄρχισαν νὰ ἀστιεύωνται λέγοντες· «Δὲν σὲ πρέπει νὰ εἶσαι αὐθέντης ὀσπιτίου, διατὶ ἔχασες τὰ βώδιά σου.» καὶ ὁ Θεόπιστος ὀλίγον ἐχαμογέλασεν. ἔπειτα πάλιν τὸν λέγουσι· «Δὲν ἐπεκαλέσθης ἁγίους διὰ νὰ εὕρῃς τὰ βόδιά σου;» καὶ ἐκεῖνος τοὺς εἶπε· «Κάθε ἅγιον

μενος καὶ εὐχαριστήσας τὸν ἅγιον, ἐλάσας ἤγαγεν αὐτὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτῷ ἡ σύμβιος αὐτοῦ θέλουσα αὐτὸν δοκιμάσαι· «Τάχα οὐκ ἀπῆλθες ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ;» ὁ δὲ ἔφη· «Πίστευσόν μοι, ἔνθεν καὶ ἔνθεν διώδευον, ἀλλ᾽ οὐδὲν εὕρισκον. μέγα γὰρ μῆκος ὁδοῦ ἐστιν, οὐ ποδὸς στάδιον ὑπάρχει.» ἡ δὲ λέγει αὐτῷ· «Εὐχαριστήσωμεν τὸν θεὸν καὶ τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον καί, ὃ ἐπηγγείλω, ταχέως πλήρωσον.» ὁ δὲ ἔφη· «Σφάξωμεν ἔριφον, ὅπως ἐκτελέσωμεν τὴν τοῦ ἁγίου μνήμην.» καὶ ποιήσαντες ἐξετέλεσαν νομίζοντες ἀρκεῖν τὸν ἅγιον.

Ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ φαίνεται αὐτῷ ὁ ἅγιος καὶ λέγει αὐτῷ· «Θεόπιστε.» ὁ δὲ εἶπεν· «Τί ἐστιν, κύριε cf. 1 Reg 3,4

---

5 μὴ γὰρ 13 Θεόπιστεν

---

1 καὶ εὐχαριστήσας] εὐχαρίστησεν τὸν θεὸν καὶ | τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον | ἐλάσας] καὶ 2 αὐτῷ om | σύμβιος] γυνὴ | αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν θέλων αὐτὸν δοκιμᾶσαι 3 θέλουσα — δοκιμᾶσαι om | πίστευσον μοι] πολλάκις 5 διώδευον] ἐκεῖ ὥδευσα | εὗρον | ὁδοῦ om 6 οὐ — ὑπάρχει om | αὐτῷ om 7 θεὸν] κύριον | μεγαλομάρτυρα om 8 ταχέως om 9 τὴν — μνήμην] τοῦ ἁγίου τὸ μνημόσυνον 10 καὶ τοῦτο | νομίσαντες 11 ἀρέσειν 12 ἐν om | τῇ δὲ | καὶ λέγει] λέγων 13 αὐτῷ om | ὁ — λέγει om

---

ἐπεκαλέσθηκα, ἀλλ᾽ ὅμως δὲν ἐκατώρθωσα τίποτε.» ἕνας δὲ νέος ἀπ᾽ ἐκείνους εἶπεν· «Ἐπεκαλέσθης τὸν ἅγιον Γεώργιον, διατὶ αὐτὸς εἶναι θερμότατος βοηθὸς ἐκείνῳ ὁπού μὲ πίστιν τὸν προσκαλοῦσιν. ἐπειδὴ καὶ διὰ μικρὸν ἀγγεῖον ἐλαίου, μέσα ἀπὸ τὴν Συρίαν ἐλευθέρωσεν ἄνθρωπον. καὶ ἐσὺ ἐπικαλέσου τον μὲ καθαρὰν καρδίαν καὶ βέβαια εὑρίσκεις τὰ βώδιά σου.» καὶ ὁ Θεόπιστος ὑπερηφανευόμενος εἶπε· «Ζῇ κύριος ὁ θεός, ἀνίσως εὕρω τὰ βώδιά μου, σφάζω τὸ ἕνα ἀπ᾽ ἐκεῖνα καὶ προσκαλῶ τὸν ἅγιον Γεώργιον. ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔλθῃ, ἐπειδὴ ἀπέθανε, καὶ πῶς μέλλει φανερὰ νὰ ἀναστηθῇ.»

μου.» ὁ ἅγιος λέγει· «Εἰς τὴν ἔριφον ταύτην ἔμελλες
καλεῖν με; εὖ οἶδας, ἀρκεῖ μοι ἡ ἔριφος; ὃ ἐπηγγείλω,
ταχέως πλήρωσον καὶ σφάξον τὸ ἓν βοΐδιόν σου καὶ
ἐγὼ εἰσέρχομαι. εἰ δὲ μή, μετανοήσειν ἔχεις.» ὁ δὲ
ἔξυπνος γενόμενος καὶ εἰς ἀθυμίαν ἐλθών, λέγει πρὸς
τὴν σύμβιόν του· «Τάδε καὶ τάδε εἶδον, σφάξωμεν
πρόβατον καὶ ἀρνίον καὶ δέχεται αὐτὰ ὁ ἅγιος.» οἱ δὲ
ποιήσαντες ἐξετέλεσαν τὴν τοῦ ἁγίου μνήμην. καὶ πάλιν
φαίνεται αὐτῷ ὁ ἅγιος τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ λέγει· «Θεό-
πιστε.» ὁ δὲ ἔφη· «Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε.» ὁ δὲ λέγει· «Εἰς
τὸ ἓν πρόβατον καὶ τὸ ἀρνίον ἔμελλες καλεῖν με; οὐκ

1 τὸν ἔριφον τοῦτον | ἔμελλες τοῦ 2 εὐ — ἀρκεῖ] αὐτάρκης | ὁ ἔριφος οὗτος 8 τὸ — εἰσέρχομαι] τὰ δύο ζεύγη τῶν βοῶν κἀγὼ ἔρχομαι 6 αὐτὴν] τὴν | του] αὐτοῦ | καὶ τάδε om εἶδον λέγει | σφάξωμεν ἓν 7 καὶ sec. πάντως | οἱ δὲ] καὶ οὕτως 8 τοῦ om | καὶ om 10 ἔφη] Θεόπιστος | ὁ δὲ sec. om | λέγει αὐτῷ 11 τὸ sec. om | τοῦ καλέσαι

Ὁ δὲ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων θεός, θέλοντας νὰ δείξῃ
θαυμάσια μὲ τὸ μέσον τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωρ-
p. 123 γίου καὶ θέλοντας νὰ καταπείσῃ τοὺς κακόφρονας αἱ|ρετικοὺς
ὁποὺ λέγουσιν, πῶς δὲν εἶναι ἀνάστασις νεκρῶν· φαίνεται
ἐκείνην τὴν νύκτα ὁ ἅγιος Γεώργιος εἰς τὸν Θεόπιστον καὶ
λέγει του· «Θεόπιστε». καὶ ἐκεῖνος· «Τί προστάζεις τὸν δοῦ-
λόν σου, κύριέ μου;» καὶ ὁ ἅγιος λέγει πρὸς αὐτόν· «Ὕπαγε
εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς στράτας καὶ εὑρίσκεις τὰ βώδιά σου.
καὶ ἐκεῖνο ὁποὺ ἔταξες νὰ κάμῃς, κάμε το ὀγλήγορα καὶ προσ-
κάλεσόν με, καὶ ἐγὼ ἔρχομαι εἰς τὸ ὀσπίτιόν σου.» ἐξυπνή-
σας δὲ ὁ Θεόπιστος, λέγει εἰς τὴν γυναῖκά του· «Αὐτὰ εἶδα
εἰς τὸν ὕπνον μου.» καὶ ἐκείνη εἶπεν· «Ἂς εὐχαριστήσωμεν
τὸν κύριόν μας ὁποὺ μᾶς ἐφανέρωσε τὸν θερμὸν προστάτην
τῆς οἰκουμένης διὰ νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς
καθὼς καὶ ἄλλους περισσοὺς ἠλέησε.» καὶ πηγαίνοντας τὴν
αὐγήν, εὗρεν αὐτὰ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς στράτας, ὅπου τοῦ
ἔδειξεν ὁ ἅγιος, καὶ ἔβοσκαν. καὶ ὅλος γενόμενος γεμᾶτος ἀπὸ

οἶδας, ὅτι κώμης εἰμὶ καὶ λαὸς πλεῖστος ἐπακολουθεῖ
μοι; οὐχὶ ἀφ' ἑαυτοῦ μου εἶπας· «Σφάξω τὸ ἓν ζευγά-
ριον καὶ καλέσω τὸν ἅγιον.» ἀρτίως ἔλεγον τοῦ συμ-
παθῆσαί σοι εἰς τὸ ἓν ζῷον· ἀλλ' οὐκ ἀνέχομαί σου. | f. 191v
ἐὰν μὴ σφάξῃς τὰ δύο ζεύγη τῶν βοῶν σου καὶ ὅσα
ἔχεις πρόβατα καὶ χοίρους, οὐκ εἰσέρχομαι εἰς τὸν οἶκόν
σου ἀριστῆσαι, ἀλλ' αἰτοῦμαι παρὰ κυρίου, καὶ σὲ καὶ
τὸν οἶκόν σου πυρίκαυστον ποιήσω.»
Ὁ δὲ ἔξυπνος γενόμενος καὶ φόβῳ πολλῷ συνεχόμενος,
λέγει μεγάλῃ τῇ φωνῇ· «Οἴμοι τί ποιήσω, τίς ἐστιν ὁ

2 εἶπα | σφάξω prima manus corr. e σφάξον

1 καὶ — μοι om 2 οὐχὶ] σὺ | μου om | ζευγάριον] ζῷον 3 τὸν ἅγιον] σε καὶ τοῦτο οὐκ ἐποίησας 4 ἀλλ'] καὶ διὰ τοῦτο 6 πρόβατα ἔχεις | χοίρους] βόας | ἔρχομαι 7 αἰτοῦμαι πῦρ 9 πολλῷ om | συνεχόμενος] συσχεθεὶς 10 λέγει om | οἴμοι οἴμοι ἔφη

χαράν, τὰ ἔφερε εἰς οἰκίαν του. βλέψασα δὲ αὐτὰ ἡ γυναῖκά
του, ἐχάρη κατὰ πολλὰ καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Δέν σε εἶπα,
ὅτι δὲν ἐπῆγες ζητῶντάς τα εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς στράτας;»
καὶ ἐκεῖνος τῆς λέγει· «Πίστευσόν με, ὦ γύναι, καὶ πρῶτα
καὶ ὕστερα ἐκεῖ ἐγύρευσα καὶ δὲν εὗρον τίποτε, μήπως καὶ
εἶναι μακρινὸς ὁ δρόμος. ἀλλ' ἂς δοξάσωμεν τὸν θεὸν καὶ
τὸν ἅγιον αὐτοῦ μεγαλομάρτυρα Γεώργιον. καὶ καθὼς μοι
ἐπαρήγγειλεν, τοῦτο ποίησον τάχιστα.» ἡ δὲ γυνή· «Ἂς σφά-
ξωμεν ἕνα κατζίκι καὶ ἂς ὑπηρετήσωμεν τὸν ἅγιον.» καὶ ἔκα-
μαν ἔτζι, καθὼς εἶπεν ἡ γυναῖκα, νομίζοντες, πῶς θέλει φανῇ
ἀρεστὸν εἰς τὸν ἅγιον.
Ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα φαίνεται ὁ ἅγιος εἰς αὐτὸν καθή-
μενος ἐπάνω εἰς ἄσπρον ἄλογον καὶ τὸν λέγει μὲ αὐστηρότητα·
«Εἰς αὐ|τὸ καὶ μόνον τὸ κατζίκι ἐμελέτησας νὰ μὲ προσκαλέ- p. 124
σῃς; πολλὰ καλὰ ἔκαμες· ἀρκετὸν εἶναι εἰς ἐμὲ ἕνα κατζίκι;
ἐκεῖνο ὁποὺ ἔταξες, κάμε το ὀγλήγορα καὶ σφάξε τὸ ἕνα βώδι
καὶ ἐγὼ ἔρχομαι. εἰ δὲ καὶ δὲν τὸ κάμῃς, θέλεις τὸ μετα-

καθ' ὕπνους φαινόμενός μοι; μὴ φαντασία ἐστὶν καὶ χλευάζει με, ὅπως τὴν ὕπαρξίν μου ἐφ' ἓν ἀπολέσω καὶ ἔσωμαι πένης ἐγώ τε καὶ ἡ σύμβιός μου; οὐκ εἰσὶν τὰ ῥήματα ταῦτα ἁγίου, ὅτι «Σφάξον τὰ πάντα σου, κἀγὼ εἰσέρχομαι ἀριστῆσαι;» πῶς ἐκδέχεται νεκρὸς μέλλει ἀριστῆσαι; οὐ ποιήσω τοῦτο, ὅπως ἀφανίσω τὸ μνημόσυνόν μου. εἴθε μήτε καθόλου εὗρον αὐτά.» ἡ δὲ κυρία Εὐσεβεῖα λόγοις παρακλητικοῖς παρεκάλει αὐτὸν λέγουσα· «Ὁ θεὸς συγχωρήσοι σοι, ὅτι φάντασμα ὑπάρχειν τὸν ἅγιον ὡς νομίζεις. ἀδυνατεῖς τὴν τοῦ ἁγίου ἐπίσκεψιν. τάχα μέλλει πλουτίσαι ἡμᾶς, ὡς καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπλούτισεν.» ὁ δὲ μικρὸν ἱλαρυνθεὶς τῇ καρδίᾳ· καὶ

---

1 μοι καὶ φρικωδέσιν ῥήμασιν ἐπαπειλῶν μοι | φάντασμα 2 ἐφ'] εἰς 3 πένης καὶ | τε om | σύμβιος] ὁμόζυγος | οὐκ μὴ καὶ ὅτι | τοῦ ἁγίου τὰ ῥήματα 4 ταῦτα om | ὅτι λέγει μοι 5 εἰσέρχομαι] εἰσέλθω τοῦ | ἐνδέχεται | μέλλει ἀριστῆσαι] τρυφᾶν 6 τοῦτο] αὐτὸ | ἀφανήσω] ἐξαλείψω 7 μήτε καθόλου] μὴ | κυρία — παρακλητικοῖς] καλὴ ἐκείνη γυνὴ 9 ὅτι εἶπας τὸν ἅγιον | τὸν — νομίζεις om 10 ἀδυνατεῖς — ἐπίσκεψιν] ἀδυνατεῖ ὁ ἅγιος τοῦ ἐπισκέψαι ἡμᾶς 11 τάχα εἰ 12 μικρὸν om | ἱλαρωθεὶς | καρδίᾳ ἐσιώπησεν

νοήσει.» ἔξυπνος γενόμενος ὁ Θεόπιστος, λέγει εἰς τὴν γυναῖκά του· «Τάδε καὶ τάδε εἶδα εἰς τὸ ὅραμά μου.» καὶ ἐκείνη τὸν λέγει· «Ἂς σφάξωμεν ἕνα πρόβατον καὶ ἕνα ἀρνὶ καὶ ἐξ ἀποφάσεως τὰ δέχεται ὁ ἅγιος.» καὶ ἔτζι ἔκαμαν ὑπηρετήσαντες τὸν ἅγιον. καὶ πάλιν φαίνεται ὁ ἅγιος τὴν νύκτα εἰς τὸν ὕπνον του καὶ τὸν λέγει· «Θεόπιστε». καὶ ἐκεῖνος εἶπεν· «Ἰδοὺ ἐγώ, κύριέ μου.» καὶ ὁ ἅγιος τὸν εἶπεν· «Εἰς τὸ ἕνα πρόβατον καὶ τὸ ἀρνὶ ἤθελες νὰ μὲ καλέσῃς; δὲν ἠξεύρεις, πῶς εἶμαι μέγας ἀξιωματικὸς καὶ μὲ ἀκολουθεῖ πλῆθος πολύ; δὲν εἶπες ἐσὺ νὰ σφάξῃς τὸ ἕνα βώδι καὶ νὰ μὲ προσκαλέσῃς; ἤθελα νά σε συμπαθήσω καὶ νὰ σοῦ συγχωρήσω τὸ ἕνα βώδι, ἀλλ' ὅμως δέν σε ὑποφέρω, ἀλλὰ σφάξε καὶ τὰ δύο ζευγάρια τῶν βωδίων σου καὶ ὅσα πρόβατα ἔχεις καὶ

λέγει πάλιν ἡ κυρία Εὐσεβεῖα· «Κύριέ μου, τάχα οὐκ ηὕραμεν αὐτά, τάχα γέγονεν χειμέριος καιρός, καὶ τὰ εἴκοσι πρόβατα καὶ οἱ δέκα χοῖροι ἀπῆλθον, τάχα ἀπὸ τοῦ νῦν οὐκ ἔχομεν αὐτά, ἐπειδὴ ὁ ἅγιος παραδώσει αὐτά.» ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλ' ἔμεινεν μήτε φαγὼν μήτε πιὼν ἐκ τῆς ἐπελθούσης αὐτῷ λύπης.

Ὁ δὲ ἅγιος φαίνετο αὐτῷ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, ἐφ' ἵππου λευκοῦ καθεζόμενος, βαστάζων καὶ τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ λέγων αὐτῷ· «Ἄνθρωπε, δαιμόνιον ἔχεις, φάντασμα εἶναί με λέγεις.» ὑπεδείκνυεν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν τίμιον σταυρὸν καὶ λέγει αὐτῷ· «Μὰ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ μου, ἐὰν μὴ ποιήσῃς τὸ θέλημά μου, πῦρ ἀποστέλλω

---

2 χειμερίους καιροὺς

---

1 κύρα | Εὐσέβεια | μου εἰ | οὐχ εὕρομεν 2 καιρὸς χειμέριος 3 παρῆλθον καὶ 4 ἐπειδὴ — αὐτά om 7 αὐτῷ ἔτι 9 λέγει | ἔχεις καὶ 10 εἶναι — λέγεις] με ὑπολαμβάνεις | ὑποδείκνυ 11 καὶ — αὐτῷ] λέγων· οὐκ ἔστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ αὕτη; λέγω σοι | τοῦ — μου] ταύτην 12 ἀποστέλλω — θεοῦ] αἰτοῦμαι παρὰ κυρίου

χοίρους, καὶ ἔρχομαι νὰ γευματίσω· εἰ δὲ καὶ δὲν τὸ κάμῃς, θέλω ζητήσει ἀπὸ τὸν θεὸν νὰ κατακαύσω καὶ ἐσένα καὶ τὸ ὀσπίτιόν σου.»

Ὁ δὲ Θεόπιστος ἐξυπνήσας, εἶπε μεγαλοφώνως «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ, ποῖος εἶναι ἐκεῖνος ὁποὺ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον μου καὶ μὲ φοβερίζει μὲ λόγια φοβεριστικά; μήπως καὶ εἶναι φάντασμα καὶ με περιπαίζει διὰ νὰ χάσω ὅλην μου τὴν περιουσίαν εἰς ἕνα τραπέζι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ γένω πτωχός; ἆρά γε εἶναι λόγια ἁγίου αὐτὰ νὰ ἀφανίσῃ τὸ μνημόσυνόν μου; νὰ μὴν ἤθελα τὰ εὕρῃ τελείως. δὲν θέλω τὸ κάμει αὐτό.» καὶ ἡ γυνὴ εἶπεν εἰς αὐ|τόν· «Ὁ θεὸς νὰ σὲ συγχωρήσῃ, ὅτι τὴν p. 125
ὀπτασίαν ὁποὺ ἔδειξεν εἰς ἡμᾶς ὁ ἅγιος, τὴν ἐνόμισες ὅτι εἶναι φαντασία. ἴσως καὶ ἠθέλησε νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἡμᾶς τοὺς

ἀπὸ θεοῦ καὶ σὲ καὶ τὸν οἶκόν σου πυρίκαυστον ποιήσω.» ὑπεδείκνυεν δὲ αὐτῷ καὶ δεινὰς τιμωρίας ἐπαπειλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· «Κάλεσόν μοι πολλοὺς πλουσίους καὶ πένητας πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς τραπέζης.» ὁ δὲ ἔξυπνος γενόμενος καὶ φόβῳ πολλῷ συνεχόμενος λέγει μεγάλῃ τῇ φωνῇ· «Ποιῶ, ὅ τι κελεύεις, κύριέ μου, οὐ μόνον τὰ κτήνη μου τέμνω, ἀλλὰ κἀγὼ καὶ πᾶσα ἡ ὕπαρξίς μού σοί ἐστιν.»

Ὁ δὲ ἐπέταξε τῶν παίδων καὶ τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· «Τέμνετε πάντα τὰ κτήνη μου· τάδε γὰρ καὶ τάδε εἶδον.» οἱ δὲ ἐν ἑαυτοῖς ἔλεγον· «Τάχα ἐμωράνθη καὶ θέλει ἀπολέσαι τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ;» οἱ δὲ τέμνοντες τὰ πρόβατα καὶ τοὺς χοίρους καὶ τὰ ζεύγη

1 τὸν — ποιήσω] πάντα σου ἐφ' ἓν ἀπολέσω 2 καὶ δεινὰς] πολλὰς 4 τραπέζης σου | ὁ om 5 ἔξυπνος δὲ 6 ὅτι] ὡς | οὐ — κἀγὼ om 7 πᾶσα om 8 ἐστὶ κἀγὼ καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ μου 9 ἐπιτάξας τοῖς παισὶ 10 λέγων αὐτοῖς] ἔλεγεν | μου ὅτι | γὰρ om 11 εἶδον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ | καθ' ἑαυτοὺς 12 ὅμως οὖν ἔτεμνον

ἀθλίους, καθὼς καὶ ἄλλους περισσοὺς ἠλέησε. καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἦσαν πτωχοί, τοὺς ἔκαμε πλουσίους.» καὶ ὁ Θεόπιστος ὀλίγον τι μαλακωθείς, ἐσιώπησε. καὶ πάλιν λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· «Κύριέ μου, εἶπε, πῶς δὲν τὰ ηὕραμεν τελείως, ἢ ἔγινε κακοχειμονιά, καὶ ἐχάσαμεν καὶ τὰ πρόβατα καὶ τὰ βώδια καὶ τοὺς χοίρους, μόνον μὴ λυπῆσαι.» καὶ ἐκεῖνος δὲν ἀνεπαύθη οὔτε ἡσύχασεν, ἀλλ' ἔμεινεν ὅλην τὴν ἡμέραν πενθῶν καὶ κλαίων.

Ὁ δὲ ἅγιος Γεώργιος θέλοντας νὰ δείξῃ μεγάλα θαυμάσια, ὡσὰν ὁπoὺ ἔχει μεγάλην ἐξουσίαν ἀπὸ τὸν θεόν, φαίνεται καὶ δεύτερον εἰς αὐτὸν ἐπάνω εἰς ἄσπρον ἄλογον καὶ κρατῶντας εἰς χεῖράς του τὸν τίμιον σταυρὸν δείχνοντάς τον ἔλεγεν· «Ἄνθρωπε, δαιμόνιον ἔχεις· φάντασμα μὲ ἐνόμισες ὅτι εἶμαι. μὰ τὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ μου, ἀνίσως καὶ δὲν κάμῃς

τῶν βοῶν αὐτοῦ, ηὐτρέπισαν καὶ ἄριστον καὶ οἶνον πρὸς τὸ ἐπαρκῆσαι τοῦ ἀρίστου. ὁ δὲ καλέσας πένητας καὶ ἐκ τῆς κώμης αὐτοῦ πολλούς, ἐκάλεσεν καὶ ἱερεῖς ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ ψάλλοντας τοῦ ἁγίου κανόνας. οἱ δὲ λειτουργήσαντες εἰς ναοὺς πλείστους τοῦ ἁγίου, ἦλθον πρὸς τὸ ἀριστῆσαι· ποιήσαντες δὲ τὴν εὐχὴν ἐκάθισαν ἐκδεχόμενοι τὴν τοῦ ἁγίου παρουσίαν.

Καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ κρότος ἐγένετο μέγας | καὶ ταραχὴ f. 192
πολλή. καὶ εὐθέως ἐφάνησαν πλεῖον τριάκοντα νεώτεροι ἐφ' ἵππων καθεζόμενοι καὶ λέγουσιν· «Ὁ κόμης ἡμῶν ἔρχεται.» ὅ τι δὲ αὐτῶν λαλούντων, ἔρχονται ἄλλοι

4 ψάλλοντες 10 καθεζομένων·

1 αὐτοῦ om | εὐτρέπισαν δὲ | οἶνον καὶ ἄρτον 2 τὸ — ἀρίστου] ὑπηρεσίας τῆς τραπέζης αὐτῶν | ὁ — καλέσας] καὶ ἐκάλεσεν 3 αὐτοῦ πολλοὺς] τῶν ἑβδομήκοντα | ἐκάλεσεν δὲ | ἱερεῖς ἐκτελέσαντας 4 ψάλλοντες] τοὺς 5 πλείστους ναοὺς 6 ἦλθον] ἐλθόντες | τὸ om | ἀριστῆσαι καὶ | δὲ om | εὐχὴν] εὐχαριστίαν 7 ἐκαθέσθησαν | παρουσίαν] ἐπίσκεψιν 8 καὶ pr. — πολλὴ om 9 ἔφθασαν | νεώτεροι — καθεζόμενοι] καβαλλάριοι 11 ὅ τι δὲ] ἤδη | ἔρχονται — πλείονες] ἔφθασαν ἕτεροι πλεῖστοι τῶν τριάκοντα

ταχύτατα ἐκεῖνα ὁπoὺ σὲ ἐπαράγγειλα νὰ σφάξῃς ὅλα σου τὰ ζῶα, πρόσμεινον ὀλίγον καὶ θέλουν ἰδεῖ εἰς τοῦ λόγου σου νὰ γίνωνται αὐτὰ ἀπὸ τὸν Χριστὸν μὲ τὸ μέσον μου. ὅμως σὲ σπλαγχνίζομαι. διὰ τοῦτο πάλιν σὲ λέγω, ἀνάστα μὲ σπουδὴν καὶ σφάξε ὅλα σου τὰ ζῶα καὶ φέρε εἰς τὴν τράπεζαν ὅλους, ὅσους ἤθελες ἰδεῖ, πλουσίους καὶ πτωχούς, ἱερεῖς καὶ μοναχούς.» ὁ δὲ ἐξυπνήσας, τὸν ἐπίασε φόβος καὶ τρόμος καὶ λέγει μεγαλοφώνως· «Κάνω, κύριέ μου, καθὼς ἐπρόσταξες.»

Καὶ εὐθὺς σηκωθεὶς λέγει εἰς ὅλους ἐκείνους ὁπoὺ ἦσαν μέσα εἰς τὸ ὁσπίτιόν του· «Σφάξατε ὅλα μου τὰ ζῶα ὁποῖα | p. 126
καὶ ὁπόσα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, διότι ἐγὼ εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου καὶ ἤκουσα τάδε καὶ τάδε.» καὶ ἀκούσαντες ἐκεῖνοι ἔλεγον· «Ἴσως καὶ ἐτρελάθη καὶ θέλει νὰ ἀφανίσῃ τὰ ὑπάρ-

πλείονες κράζοντες· «Θεόπιστε, ὁ κόμης ἔρχεται, ἐξελθὲ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.» ὁ δὲ ἐξελθὼν μετὰ φόβου πολλοῦ λέγει· «Τίς ἐστιν, κύριοι;» οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· «Νέος κόμης ἐστίν. τὸ γένημα αὐτοῦ Καππάδοξ, καὶ ἔρχεται τοῦ ἀριστῆσαι ὧδε.» οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι «Ὁ βασιλεύς, ὡς χρήσιμον ὄντα αὐτοῦ δοῦλον, οὐ μόνον τὴν κομητέραν αὐτοῦ ἐχαρίσατο, ἀλλὰ πάντα ἐπισκοπεῖν.» ὁ δὲ νέος ἐκπλαγεὶς λέγει αὐτῷ· «Τάχα οὔτε ἄρτον ἔχω, οὔτε οἶνον, ἵνα οὗτοι χορτασθῶσιν.»

1 κράζοντες τῷ οἰκοκύρει | Θεόπιστε om | κόμης ἡμῶν | ἐξέλθετε 2 ὁ — πολλοῦ] οἱ δὲ ἐξῆλθον καὶ θεασάμενος αὐτοὺς 3 λέγει πρὸς αὐτοὺς | κύριοι] οὗτος 4 ἔστιν καλούμενος Γεώργιος | τὸ — αὐτοῦ] ἔστιν δὲ τῷ γένει 5 ὧδε λέγει αὐτοῖς ὁ Θεόπιστος· ὁ κόμης τοιαύτην παρρησίαν ἔχει; | οἱ — αὐτῷ] ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο 6 ὄντα om 7 κομμενταρίαν | αὐτῷ | ἐπισκοπεῖν αὐτῷ δέδωκε 8 νέος om | ἐκπλαγεὶς τῷ πλήθει 9 οἶνον ἔχω οὔτε ἄρτον | χορτασθῶσιν οὗτοι

χοντά του.» καὶ χωρὶς τὴν θέλησίν τους ἔσφαζον ὅλα του τὰ ζῶα ἕως καὶ αὐτὰ τὰ πετεινά. καὶ ἑτοιμάσαντες τὴν τράπεζαν μὲ κρέατα καὶ ἄρτον καὶ οἶνον, ἐπροσκάλεσε περισσοὺς πλουσίους καὶ πένητας, ἱερεῖς καὶ μοναχοὺς εἰς δοξολογίαν καὶ ἀγρυπνίαν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, καὶ ἐτελείωσαν τὴν πρέπουσαν δοξολογίαν ὅλην τὴν νύκτα ἕως τὸ ταχὺ χωρὶς νὰ κοιμηθῶσο, ἀκόμη ἐτελείωσαν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς περισσοὺς ναοὺς τὴν θείαν καὶ ἀναίμακτον λειτουργίαν. καὶ ἔτζι ἦλθον διὰ νὰ γευματίσουν καὶ εὐχαριστήσαντες κατὰ τὴν συνήθειαν ὁποὺ ἔχουν οἱ χριστιανοί, ἐκάθησαν προσμένοντες τοῦ ἁγίου τὸν ἐρχομόν.

Καὶ παρευθὺς ἔγινε κτύπος εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Θεοπίστου καὶ ἦλθον ἕως τριάκοντα νέοι ἐπάνω εἰς ἄλογα, λέγοντες· «Ὁ κόμης μας ἔρχεται καὶ ἐβγᾶτε νὰ τὸν προϋπαντήσετε.» καὶ ὁ Θεόπιστος ἐβγαίνοντας μὲ φόβον πολὺν λέγει· «Ποῖος εἶναι, κύριε;» καὶ οἱ νέοι τὸν εἶπον· «Νέος κόμης εἶναι κατὰ πολλὰ φίλος τοῦ βασιλέως καὶ ἡ πατρίδα του εἶναι ἀπὸ τὴν

Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, φαίνεται αὐτοῖς ὁ ἅγιος ἐφ᾽ ἵππου λευκοῦ καθεζόμενος καὶ δύο νεανίσκοι ὡραῖοι σφόδρα ἐκράτουν αὐτὸν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ πλήθη ὄπισθεν ἐπακολουθοῦντα οἱ μὲν καβαλλάριοι, οἱ δὲ πεζοὶ ἐπιφαίνονται, τινὲς δὲ ἐκ τῆς τοιαύτης κώμης θορυβάζοντες, ὅτι ὁ κόμης ἦλθεν. ὁ δὲ ἅγιος λέγει· «Χαίροις, Θεόπιστε, καὶ οἱ μετά σου πάντες.» οἱ δὲ προσκυνήσαντες αὐτόν, λέγουσιν· «Καλῶς ἦλθες, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ ἡμῶν κόμης.» ὁ δὲ ἅγιος ἀπέβη τοῦ ἀριστᾶν καὶ λέγει·
«Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε.» καὶ λέγει αὐτῷ· «Ὡς ἔμαθον, ὅτι 1 Reg 3,4

1 ἔτι — λαλοῦντος] καὶ εὐθέως | αὐτὸς | ὁ ἅγιος om 3 σφόδρα om | αὐτοῦ | πλήθη — ἦλθεν] ἕτερος νεανίσκος ἔμπροσθεν αὐτοῦ λέγων· ὁ κόμης ἤδη ἔρχεται 6 χαῖρε 7 πάντες οἱ μετὰ σοῦ | οἱ δὲ] καὶ αὐτοὶ 8 αὐτόν om | λέγουσιν] εἶπον | ἦλθεν ὁ αὐθέντης ἡμῶν | τοῦ — ἡμῶν om 9 ὁ — ἀριστᾶν om | λέγει ὁ ἅγιος 10 ἰδοῦ — ὡς] Θεόπιστε

Καππαδοκίαν καὶ ἔρχεται εἰς τὸ ὁσπίτιόν σου διὰ νὰ γευθῇ.» λέγει τους ὁ Θεόπιστος· «Καὶ τόσην πολλὴν παῤῥησίαν ἔχει ὁ κόμης αὐτός;» καὶ οἱ νέοι ἀπεκρίθησαν· «Ἐπειδὴ καὶ εἶναι χρήσιμος εἰς τὸν βασιλέα, διὰ τοῦτο τοῦ ἔδωκεν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς οὐ μόνον τὴν ἀξίαν τοῦ κόμητος, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἄλλας περισσὰς τιμάς.» ὁ δὲ Θεόπιστος ἄλαλος γενόμενος,
ἔλεγεν εἰς τὸν ἑαυτόν του· | «Πόσον ψωμὶ καὶ κρασὶ ἢ ποῖα p. 127
ἀπὸ τὰ χρειαζόμενα εἰς τὴν τράπεζαν θέλει εἶναι ἀρκετὰ εἰς αὐτούς;»

Ἀκόμη ἐσυλλογίζετο ὁ Θεόπιστος, ἰδοὺ καὶ ἔρχεται ὁ ἅγιος καβαλλάρις εἰς ἄσπρον ἄλογον καὶ μαζί του ἕτεροι δύο νεώτεροι, περικρατοῦντες καὶ βαστάζοντες τὸν ἅγιον ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο, δεξιὰ καὶ ἀριστερά, καὶ ἐπακολουθοῦσαν εἰς τὸν ἅγιον πλῆθος πολύ. καὶ φθάσας εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Θεοπίστου, λέγει εἰς ἐπήκοον πάντων· «Χαίροις, Θεόπιστε, καὶ ὅλοι ὅσοι εἶναι μαζί σου.» καὶ ἐκεῖνοι προσκυνήσαντές τον εἶπον· «Καλῶς ἦλθες, ἅγιε τοῦ θεοῦ καὶ ἡμῶν αὐθέντα τιμιώτατε, ὁποὺ εἶσαι ὁ κόμης τοῦ ἁγίου βασιλέως

τὸν ἅγιον Γεώργιον ἔμελλες καλεῖν, ἀντὶ δὲ αὐτοῦ εἰμι ἐγώ, διότι Γεώργιος καλοῦμαι Καππάδοξ· ἀλλὰ μὴ λυποῦ, οὐ μὴ ἀπολέσεις τὸν κόπον σου.»

Ὁ δὲ μικρὸν ἱλαρύνθη καὶ λέγει αὐτῷ· «Ἐλθέτωσαν, ὅσους κελεύεις, κύριε, τοῦ ἀριστᾶν.» ὁ δὲ ἔφη· «Οὐχί, ἀλλ' εἰς ἕτερον στρατιώτην μέλλουσιν καὶ αὐτοὶ τρυφᾶν.» καὶ ἐκέλευσεν πάντας εἰς τὰ ζῶα αὐτῶν ἀπελθεῖν, κελεύσας αὐτούς, μήτε χόρτον, μήτε κριθὰς τὰ ζῶα αὐτῶν λήψονται, πλὴν τοὺς δύο νεανίσκους ἐκέλευσεν παραστῆναι τῇ τραπέζῃ. καὶ λέγει· «Θεόπιστε.» ὁ δὲ
1 Reg 3,4 λέγει· «Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε.» καὶ λέγει αὐτῷ· «Καθέσθωσιν πάντες οἱ φίλοι σου καὶ σὺ καὶ ἡ σύμβιός σου καὶ οὗτοι οἱ δύο νεώτεροι ὀφείλουσιν ὑπηρετεῖν τῇ τραπέζῃ.» ὁ δὲ Θεόπιστος λέγει τοῖς νεανίσκοις· «Ἴδετε τὰ σκεύη

---

1 ἤμελλον | ἀντὶ — εἰμὶ] καὶ ἀντὶ ἐκείνου ἦλθον   2 διότι καὶ ἐγὼ   3 κόπον] μισθὸν   4 ὁ δὲ] τότε | ἱλαρωθεὶς ὁ Θεόπιστος | καὶ om | αὐτῷ — 12 σύμβιός σου] οὐχὶ κύριε. καὶ λέγει ὁ ἅγιος· κέλευσον πάντας καθισθῆναι ἐπὶ τῆς τραπέζης σου. ὁ δὲ Θεόπιστος· ὡς κελεύεις. καὶ ἐκάθισαν οἱ φίλοι τε καὶ συγγενεῖς   13 νεανίσκοι | ἐξυπηρετεῖν | τραπέζῃ σου

ἡμῶν.» καὶ εὐθὺς ὁ ἅγιος κατέβη ἀπὸ τὸ ἄλογον καὶ εἶπε· «Θεόπιστε.» καὶ ὁ Θεόπιστος· «Ἰδοὺ ἐγώ, κύριε.» ὁ ἅγιος· «Ἐπειδὴ ἔμαθα, πῶς ἔχεις καλεσμένον τὸν ἅγιον Γεώργιον, εἰς τὸν τόπον ἐκείνου ἦλθον ἐγώ, διατὶ καὶ ἐγὼ Γεώργιος ὀνομάζομαι καὶ κόμης εἶμαι καὶ ἀδελφός του. μόνον μὴ λυπῆσαι, καὶ δὲν θέλεις χάσει τὸν μισθόν σου.»

Καὶ ὁ Θεόπιστος εἶπε μὲ χαρὰν εἰς τὸν ἅγιον· «Ἂς ἔλθουν, κύριέ μου, ὅσους προστάζῃς.» καὶ ὁ ἅγιος εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ὄχι, ἀλλ' αὐτοὶ ἔχουν χρέος νὰ γευματίσουν εἰς ἄλλον στρατιώτην.» καὶ εὐθὺς τοὺς ἐπρόσταξεν ὅλους νὰ καβαλλικεύσουν τὰ ἄλογά τους καὶ νὰ ὑπάγουν μὲ πρόφασιν τάχα διὰ νὰ ζητήσουν τὸν στρατιώτην νὰ φάγουν μὲ αὐτόν. τότε λέγει ὁ ἅγιος· «Θεόπιστε.» καὶ ἐκεῖνος· «Τί ὁρίζεις, αφθέντα μου;»

τοῦ οἴνου καὶ ὅταν πληρωθῶσιν ταῦτα ἀνοιχθήτω καὶ ὁ πίθος.» οἱ δὲ λαβόντες λαγήνια μικρά, ὅσον ἐκερνοῦσαν, πλεῖον ἐπληθύνοντο καὶ οὔτε τὰ σκεύη ἐπληροῦντο, οὔτε τὸν πίθον ἠκόντισαν καὶ ὁ προτεθεὶς ἄρτος ὑπερεπερίσσευεν καὶ ἐκεῖ εὐφράνθησαν πάντες.

Ὁ δὲ ἅγιος λέγει πρὸς τὸν λαόν· «Τὰ μὲν κρέη πάντες ἐσθίεσθε, τὰ δὲ στεῇ φυλάττετε πρὸς μαρτύριον τοῦ ἁγίου, μηδεὶς ἐξ αὐτῶν ῥίψει ἕν, καὶ δεινῶς τιμωρήσω αὐτόν.» ὁ δὲ Θεόπιστος ψιθυρίσας τῇ συμβίῳ αὐτοῦ λέγει· «Οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι οὐ μόνον τὴν ὕπαρξίν μου φάγωσιν, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ καὶ τοὺς φίλους μου δεινῶς τιμωρήσονται.» ἡ δὲ λέγει αὐτῷ· «Σιώπα, οὐδὲν κακὸν

---

9 ψηνθηρίσας

---

1 ταῦτα] καὶ | εἰσανηχθῇ   2 μικρὰ] ἐκέρνουν καὶ | ἐκέρνουν   3 πλεῖον] τοσοῦτον | ἐπληθύνετο ὁ οἶνος | οὔτε om   4 οὔτε — ἠκόντισαν] καὶ ὁ ἄρτος ἐπληθύνετο | ὁ — ἄρτος om | ἐπερεύσσευσεν   5 ἐκεῖ om | πάντες καὶ ἐκορέσθησαν   6 πρὸς — λαὸν] τῷ Θεοπίστῳ | κρέατα πάντα ἐσθίετε   7 ὀστέα   8 ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ | αὐτῶν] ὑμῶν | ἓν ἀπὸ τῶν στεάτων   9 ψιθυρίσας πρὸς τὴν σύμβιον   10 οὐ μόνον om   11 μου] ἡμῶν | ἀλλὰ — τιμωρήσονται om   12 αὐτῷ om

---

καὶ ὁ ἅγιος· «Ἂς μὴ δοθῇ τελείως εἰς τὰ ἄλογά μας οὔτε φαγητὸν οὔτε πιοτόν, ἀλλ' ἂς στέκωνται μὲ τὰ χαλινάριά τους.» καὶ δὲν ἄφησε νὰ μεί|νῃ μὲ λόγου του κανένας στρατιώτης, p. 128 πάρεξ οἱ δύο νεώτεροι ὁποὺ τὸν ἐσυνώδευσαν. καὶ εὐθὺς τοὺς ἐπρόσταξε νὰ παρασταθοῦν εἰς τὴν τράπεζαν καὶ λέγει· «Θεόπιστε, ὅλοι οἱ φίλοι σου ἂς καθίσουν εἰς τὴν τράπεζαν. ἐσὺ δὲ καὶ ἡ γυναῖκά σου καὶ αὐτοὶ οἱ δύο νέοι, ὑπηρετήσατε τοὺς φίλους.» καὶ ὁ Θεόπιστος ἀποκρίνεται· «Ἂς γένῃ, καθὼς προστάζει ὁ αὐθέντης μου.» τότε λέγει ὁ Θεόπιστος εἰς τοὺς νέους· «Αὐθένται μου, νὰ τὰ ἀγγεῖα τοῦ κρασίου καὶ ὅταν τελειώσουν, ἂς ἀνοιχθῇ καὶ τὸ πιθάρι. καὶ λαβόντες δύο ἀγγεῖα, τὰ ἐγέμισαν καὶ σηκώσαντες τὰ ὀμμάτιά

ἐποίησεν ἡμῖν ὁ ἄνθρωπος οὗτος.» ὁ δὲ ἐφιμώθη· ὅταν δὲ εὐφράνθησαν πάντες, λέγει αὐτοῖς ὁ ἅγιος· «Ψάλλατε τοῦ ἁγίου.» οἱ δὲ ἔψαλλον· «Γεωργηθεὶς ὑπὸ θεοῦ» καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ἤρξαντο πρεσβεύειν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου καὶ εἰπόντες τό· «Παναγία θεοτόκε βοήθει» ἐξηγέρθησαν πάντες.

Ὁ δὲ ἅγιος ἐπέβη ἐπὶ τοῦ ἵππου ἑαυτοῦ καὶ λέγει· «Φέρετέ μοι τὰ ὀστᾶ ὧδε.» οἱ δὲ πρὸς ἑαυτοὺς ἔλεγον· «Τάχα ἐμεθύσθη, καὶ τί ποιεῖ, οὐκ οἶδεν.» ὁ δὲ Θεόπιστος λέγει· «Τάχα ἐλεῆσαί με θέλει.» οἱ δὲ φέροντες

3 cf. Krumbacher, der hl. Georg p. 95.

1 ἡμῖν — ἄνθρωπος] ὁ ἅγιος | ὁ — ἐφιμώθη om | ὅθεν 2 ηὐφράνθησαν | ψάλλετε τὸ κοντάκιον 4 τὰ ἑξῆς] τὸ λοιπὸν | καὶ] τότε 5 ἁγίου καὶ τῆς θεοτόκου | βοήθησον | ἐξήρθησαν 7 αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν πάντας ὁδοιπορεῖν πλήν γε τοὺς δύο νεανίσκους οὓς ἐκρατήσας μεθ' ἑαυτοῦ | καὶ om 9 οὐκ οἶδεν, τί ποιεῖ 10 ἐλεῆσαί με θέλει] ἠλχθησαν μὲ καὶ θέλων κωμήσασθαί μοι κἂν ἐν ἀνομίᾳ | ὁ δὲ φέρων

τους εἰς τὸν οὐρανόν, ἄρχισαν νὰ κιρνῶσι. καὶ ὅσον ἐκεῖνοι ἐκιρνοῦσαν, τόσῳ περισσότερον ἐγεμίζοντο τὰ ἀγγεῖα καὶ τὸ ψωμὶ ὁμοίως καὶ τὰ κρέατα ὁποὺ ἐβάλθησαν εἰς τὴν τράπεζαν ἐπληθύνοντο, καὶ αὐτοὶ φάγοντες ὅλοι ἐχορτάσθησαν, καὶ τόσῳ περισσότερον τὰ φαγητὰ ἐπερίσσευον.

Καὶ ὁ ἅγιος λέγει πρὸς τοὺς καλεσμένους· «Τὰ μὲν κρέατα τρώγετε, τὰ δὲ κόκκαλα νὰ μὴ χαθῇ κανένα ἀπὸ αὐτά. εἰ δὲ καὶ ἤθελε ῥίξει τινὰς κανένα ἀπὸ αὐτά, θέλω τὸν παιδεύσω σκληρά.» καὶ ὁ Θεόπιστος λέγει κρυφίως εἰς τὴν γυναῖκά του· «Δέν σε εἶπα, πῶς ὄχι μόνον τὰ ὑπαρχοντά μου θέλει ἀφανίσει, ἀλλ' ἀκόμη θέλει παιδεύσει σκληρὰ καὶ τοὺς φίλους μας;» καὶ ἡ γυναῖκά του ὁποὺ ἦτον καλὸς συμβουλάτορας, τὸν λέγει· «Σιώπα, αὐθέντα μου, ἐπειδὴ τί κακὸν μᾶς ἔκαμεν ὁ ἄνθρωπος;» καὶ ἐκεῖνος ἐσιώπησε. καὶ ὅτε ἔφαγον ὅλοι καὶ ἐχορτάσθησαν, λέγει τους ὁ ἅγιος· «Ψάλλατε τὸ τροπάριον τοῦ ἁγίου καὶ τὸ κοντάκιον.» καὶ ἔτζι ἔκαμαν ἀρχὴν νὰ

τὰ ὀστᾶ ἔρριψαν αὐτὰ ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου. καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει· «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, εἰς ὃν ἐγὼ ἤθλησα ὁ δοῦλός σου, ἐλθέτω ἡ εὐλογία σου ἐπὶ | τὸν δοῦλόν σου Θεόπιστον καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ f. 192v
καὶ ὡς ἐπλήθυνας τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸν cf.
χοῦν τῆς γῆς, πληθύνον τὰ ἀγαθά σου εἰς τὸν δοῦλόν Ne 9,23 Si 44,21
σου Θεόπιστον.» καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο βρασμὸς τῆς γῆς, ὥστε πάντας πεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέστησαν πάντα τὰ ζῷα ἐπὶ τὸ τριπλοῦν. ὁ δὲ ἅγιος

1 ἔρριψεν | αὐτὰ om | τοῦ ἁγίου] αὐτοῦ | καὶ ἀναβλέψας] κατενίσας τὸ ὄμμα 2 λέγει] καὶ εἶπεν 3 ὃν ἐγὼ] σὲ ἐὰν 5 τὸν — γῆς] τὴν ἄμμον τὴν ἀπέρατον τῆς θαλάσσης 6 εἰς] ἐπὶ 7 Θεόπιστον om 9 ἀνέστησαν — 4 (p. 63) ἐθεράπευσεν] ἀνεζωώ-

ψάλλουν τό «Γεωργηθεὶς ὑπὸ θεοῦ ἀνεδείχθης» καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ προσευχηθέντες κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ λέγοντες τὸ | «Παναγία θεοτόκε βοήθει ἡμῖν» ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὴν τράπεζαν. p. 129

Καὶ ὅταν ἤθελον ὅλοι νὰ ἔβγουν ἀπὸ τὸ ὁσπίτιον, ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος νὰ τοῦ φέρουν νὰ καβαλλικεύσῃ· καὶ λέγει εἰς τὸν Θεόπιστον· «Φέρε μοι ἐδῶ ὅλα τὰ κόκκαλα.» καὶ ἀκούσαντες ἐκεῖνοι ὁποὺ ἐστέκοντο τριγύρω, ἔλεγον· «Ἴσως καὶ ἐμέθυσε καὶ δὲν ἠξεύρει, τί κάνει.» καὶ ὁ Θεόπιστος λέγει τους· «Σιωπᾶτε, κύριοί μου, μήπως καὶ ἠθέλησε νά με ἐλεήσῃ καὶ νά μου δώσῃ τὸ ὀλιγώτερον κανένα φλωρί.» τότε ἔφερον ὅλα τὰ κόκκαλα ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου καὶ ἔστεκον ὅλοι καὶ ἔβλεπον μὲ προσοχὴν εἰς τὸν ἅγιον. καὶ ὁ ἅγιος ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ στενάξας μεγάλως εἶπε· «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ βασιλεῦ τῶν αἰώνων, ὁποὺ μήτε ἀρχὴν ἔχεις μήτε τέλος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγὼ πιστεύω καὶ ἐμαρτύρησα διὰ τὸ ὄνομά σου, ἐπάκουσον ἐμοῦ τοῦ δούλου σου καὶ ἂς ἔλθῃ ἡ εὐλογία σου εἰς αὐτὰ τὰ κόκκαλα καὶ καθὼς ἐπλήθυνας τὰ ποίμνια τοῦ δούλου σου Ἰακώβ, ἔτζι ἂς ἔλθῃ καὶ εἰς τὸν δοῦλόν σου Θεόπιστον ἡ εὐλογία σου. καὶ καθὼς εὐλόγησας τὰ ὑπάρχοντα τοῦ δούλου σου Ἀβραὰμ μαζὶ μὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, ἔτζι ἂς ἔλθῃ καὶ εἰς τὸ ὁσπίτιον τοῦτο ἡ εὐ-

cf. Drachenwunder p. 98 εἰπὼν τό «Σώζεσθε» ἄφαντος ἐγένετο μετὰ τοῦ ἵππου αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν.

Ὁ δὲ ὄχλος ἰδὼν τὸ παράδοξον θαῦμα, ἔκραζον τὸ «Κύριε ἐλέησον» ὡς ὥρας ἱκανῆς. ὁ δὲ Θεόπιστος καὶ ἡ σύμβιος αὐτοῦ ἤρξαντο θρηνεῖν καὶ λέγειν· «Διὰ τί τοὺς τιμίους αὐτοῦ πόδας οὐκ ἠσπαζόμεθα;» καὶ ἤρξαντο κράζειν μεγάλῃ τῇ φωνῇ· «Συγχώρησον ἡμᾶς, κύριε, ἐπὶ τῇ ματαίᾳ ἀγνοίᾳ ἡμῶν.»

θησαν οἱ βόες αὐτοῦ, μείζονες καὶ ἰσχυρότεροι τῶν προτέρων αὐτοῦ, ὧν ἔθυσεν τῷ ἁγίῳ· καὶ ἰδὼν ὁ Θεόπιστος τὸ παράδοξον τοῦτο θαῦμα ἅμα καὶ ἡ πιστὴ καὶ φιλόθεος αὐτοῦ σύζυγος, εἰς ἔκστασιν μεγάλην εἰσῆλθον. καὶ ὁ ἅγιος εὐθὺς ἀφανὴς ἐγένετο, τότε ἡ καλὴ καὶ ἐνάρετος συζυγία ηὐχαρίστησεν τῷ μεγαδώρῳ θεῷ καὶ τῷ πανενδόξῳ αὐτοῦ δούλῳ τῷ μεγαλομάρτυρι

λογία σου καὶ εἰς ὅλους ἐκείνους ὁποὺ ἐπικαλοῦνται τὸ ἅγιόν σου ὄνομα διὰ ἀγάπην ἐμοῦ τοῦ δούλου σου.» καὶ εὐθὺς ἔγινε βρασμὸς ἐπάνω εἰς τὴν γῆν ὥστε ὁποὺ ὅλοι ἔπεσαν ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν γῆν ἀπὸ τὸν φόβον καὶ τρόμον τους. καὶ τὴν ὥραν ἀνεστάθησαν ὅλα τὰ κόκκαλα καὶ κάθε ἕνα κόκκαλον ἔγινεν ἕνα ὁλάκαιρον ζῶον. καὶ ὁ ἅγιος τοὺς εἶπεν· «Ἔχετε ὑγείαν» καὶ μὲ τὸν λόγον αὐτὸν ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ τὰ ὀμμάτιά των.

p. 130 Τοῦτο τὸ θαυμάσιον | ἰδόντες τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἔδωκαν δόξαν εἰς τὸν θεὸν ὁποὺ μὲ τετοῖα θαύματα δοξάζει καὶ τιμᾷ τοὺς δούλους του καθὼς καὶ τὸν μέγαν Γεώργιον, καὶ ἔκραζον εἰς πολλὴν ὥραν τὸ «Κύριε ἐλέησον». ὁ δὲ Θεόπιστος καὶ ἡ γυναῖκά του ἄρχισαν νὰ κλαίωσι λέγοντες· «Συγχώρησόν μας, ἅγιε τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, διὰ τὴν προτέραν μας ἀνοησίαν.»

Καὶ εὑρόντες ὀλίγον σημάδι ἀπὸ τὲς πατημασίες του, ἐπῆραν τὸ χῶμα ἀπ' αὐτὲς μὲ χαρὰν μεγάλην εὐχαριστοῦντες τὸν κύριον καὶ τὸν ἅγιον. ἀπὸ δὲ τὸ χῶμα ἐκεῖνο τυφλοὶ ἀνέβλεψαν, κωφοὶ ἤκουσαν, δαίμονες ἐδιώχθησαν καὶ κάθε νόσος καὶ ἀσθένεια ἰατρεύετο.

Οἱ δὲ εὑρόντες ἴχνος ποδὸς αὐτοῦ, ἔνθα περιεπάτησεν ὁ ἅγιος, ἦραν τὸν χοῦν. ἐπ' ἀληθείας γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι τυφλοὺς καὶ κουτζοὺς καὶ δαιμονιῶντας καὶ τοὺς ἐν ῥίγει καὶ πόνοις συνεχομένους πολλοὺς ἐθεράπευσεν. cf. Drachenwunder p. 69, 32; 110

Ἐξάκουστον δὲ ἐγένετο τὸ θαῦμα τοῦτο εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον, ὥστε ἐπὶ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως Θεοδοσίου ἀκουσθῆναι. καὶ ἐδόξασαν τὸν θεόν.

1 περιεπάτησεν prima manus corr. e περιεπάτησαν 8 item εὐσεβεστάτου ex εὐσεβέτου

Γεωργίῳ τοιαῦτα δωρησαμένῳ αὐτοῖς. ἤρξαντο γοῦν καὶ ἐπληθύνοντο καὶ πάντα τὰ κτήνη αὐτοῦ καὶ ὅλος ὁ βίος αὐτοῦ ὑπὲρ μέτρον 6 ἀκουστὸν | εἰς — περίχωρον om 7 ἐπὶ — ἐδόξασαν] ἀκουσθῆναι καὶ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον· καὶ αὐτὸς ἐδόξασεν 8 θεὸν καὶ τὸν μεγαλομάρτυρα Γεώργιον

Καὶ ἔγινεν ἀκουστὸν εἰς ὅλην ἐκείνην τὴν γῆν τὸ παράδοξον αὐτὸ θαῦμα καὶ ὅλοι ἐδόξαζον τὸν θεὸν ὁποὺ κάνει τέτοια θαύματα μὲ τὸ μέσον τῶν ἁγίων του. τόσον ὁποὺ καὶ εἰς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Θεοδόσιον ἔφθασε τὸ θαῦμα, καὶ ἐδόξασε καὶ αὐτὸς μὲ ὅλους του τοὺς ἄρχοντας τὸν θεὸν ἡμῶν διὰ τὸ θαῦμα τοῦ πανενδόξου καὶ θαυμαστοῦ Γεωργίου.

Ὁ δὲ Θεόπιστος ἔγινεν ἀκουστὸς καὶ ἔντιμος τόσον εἰς τὴν ψυχήν, ὅσον εἰς τὸ σῶμα, καὶ δὲν ἐδέχοντο λογαριασμὸν ἀπὸ τὸ πλῆθος τὰ ζῶά του καὶ τὰ ἄλλα ἀποκτήματα τοῦ οἴκου του. ἐγέννησε δὲ καὶ πέντε υἱοὺς καὶ τρεῖς θυγατέρας καὶ ἔζησεν ὕστερα ἀπὸ αὐτὴν τὴν εὐλογίαν τοῦ θεοῦ διὰ μέσου τῶν πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου τριάκοντα δύο ἔτη. ἔγινε δὲ καὶ καλόγηρος καὶ ἀπέθανε μὲ εἰρήνην καὶ τὸν ἐνταφίασαν μέσα εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου ὁποὺ αὐτὸς ἔκτισεν· ὕστερα δὲ ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Θεοπίστου ἐκαλογερεύθη καὶ ἡ γυναῖκά του καὶ ἔζησε πέντε μῆνας, ἀπέθανε καὶ αὐτὴ ὁσίως καὶ ἐνταφιάσθη ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ.

Ἐξάκουστος δὲ ἐγένετο ὁ Θεόπιστος ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ, ὥστε ἑπτὰ μυριάδας δοθῆναι αὐτῷ κτήνη. τῷ δὲ σίτῳ καὶ οἴνῳ οὐκ ἦν ἀριθμός. ἐποίησεν δὲ υἱοὺς ἑπτὰ καὶ θυγατέρας τρεῖς. ἔζησεν δὲ μετὰ τῆς τοιαύτης ἀφίξεως ἔτη εἴκοσι δύο καὶ ἀπεκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, δοξάζων τὸν θεὸν καὶ τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἅμα τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

---

1 ἐξάκουστος — 4 τρεῖς] ὁ δὲ Θεόπιστος, ἐμεγαλύνθη ὁ βίος αὐτοῦ καὶ ἐξάκουστος γέγονεν, ὡς εἶναι τὰ κτήνη αὐτοῦ χιλιάδες ἑπτά, σίτου δὲ καὶ οἴνου οὐκ ἦν ἀριθμός. ἐποίησεν δὲ καὶ θυγατέρας ἑπτὰ καὶ υἱοὺς τρεῖς. ἀνέγειρεν δὲ καὶ ναὸν περικαλλῆ εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου Γεωργίου 4 μετὰ] ἀπὸ 5 ἀφίξεως] θαυματουργίας ὁ Θεόπιστος | κόμην — ἀμήν] κεφαλὴν καὶ ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀπετέθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὃν ἀνήγειρεν αὐτός. καὶ μεθ' ἡμερῶν ζ' ἐκοιμήθη καὶ ἡ ὁμόζυγος αὐτοῦ. τῷ δὲ θεῷ ἡμῶν πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, ἅμα τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ καὶ ζωοποιῷ πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Cod. Paris. 1190, f. 211v

6. Ἕτερος λόγος καὶ διήγησις πάνυ ὠφέλιμος περὶ τοῦ Σαρακηνοῦ τοῦ πιστεύσαντος εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ μαρτυρήσαντος ἐπὶ τῆς βασιλείας Μήρμηνος τοῦ κατὰ τῆς αὐτῆς αἱρέσεως βασιλεύοντος τῶν Σαρακηνῶν τῆς Συρίας καὶ Ἀραβίας καὶ Ἱεροσωλύμων τοῦ αὐτοῦ Μάρκου μοναχοῦ.

f. 212 Ἐν τοῖς μέρεσιν Ἱεροσολύμων κατὰ τὴν Καππαδοκῶν χώραν ἦν τις ναὸς τῷ μεγαλομάρτυρι Γεωργίῳ ἐν τῇ ὁδῷ Συρίας· καὶ ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν Σαρακηνός, οὗ τὸ ὄνομα Μάλμεθ, ὃς φεύγων ἐκ προσώπου τοῦ

Λόγος ἱστορικὸς Γρηγορίου, πάνυ ὠφέλιμος καὶ γλυκύτατος κατὰ πολλά, περὶ ὀπτασίας, ἥν τις Σαρακηνός ποτε ἰδὼν [καὶ] ἐπίστευσεν μαρτυρήσας διὰ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· εὐλόγησον πάτερ.

Cod. Vatic. 1130, f. 1

Ὁ στρατηγὸς Νικόλαος ὁ λεγόμενος Ἰουλᾶς διηγήσατό μοι, ὅτι ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει, ἣν καλοῦσιν οἱ Σαρακηνοὶ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ Ἄμπελον, ἀπέστειλεν ὁ ἀμερουμνῆς Συρίας τὸν ἴδιον ἀνεψιὸν πρὸς τὸ διοικῆσαι δουλείας τινὰς εἰς τὸ εἰρημένον κάστρον· ἔστι δὲ ἐκεῖ ναὸς μέγας καὶ ἀρχαῖος καὶ θαυμαστὸς τοῦ ἁγίου καὶ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· καὶ ὅταν δὲ εἶδεν ὁ Σαρακηνὸς τόνδε τὸν ναὸν ἐκ μακρόθεν, ἐκέλευσε τοὺς ἑαυτοῦ δούλους κομῖσαι τὰ ἑαυτοῦ πράγματα ἐν τῷ ναῷ, ἔπειτα καὶ τὰς καμήλους τὸν ἀριθμὸν δέκα δύο, | ὅπως ἄνωθεν f. 1v ἑστιούσας βλέπῃ.

Οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ σεβασμίου ἐκείνου ναοῦ τοῦτον δεόμενοι λέγοντες· «Κύριε, τοιαῦτα μὴ ποιήσῃς, ὅτι ναὸς θεοῦ ὑπάρχει, καὶ μὴ καταφρονήσῃς αὐτὸν οὔτε τὰς καμήλους ⟨κελεύσῃς⟩ βαλεῖν ἐν τῷ ἱερῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θεοῦ.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς ὡς ἀπηνὴς καὶ ἄγνωμος οὐκ ἠθέλησεν ἀκοῦσαι τὰς δεήσεις τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ εἶπε τῇ Ἀράβων φωνῇ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ· «Οὐ ποιεῖτε τὸ κελευσθὲν ἡμῖν;» καὶ παρευθὺς οἱ ἑαυτοῦ δοῦλοι ἐποίησαν καθὼς αὐτὸς ἐκέλευσεν. καὶ ἄφνω ἰδοὺ

---

1 Γρηγορίου Νύσσης, postea deletum 20 κελεύσῃς om 23 ἀράβῳ

Recensio Aa SS Aprilis t. 3 p. XLII: 1 Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου 3 ἐπίστευεν 5 εὐλόγησον πάτερ om 8 ἀπέσταλεν 11/12 μάρτυρος 13 τόνδε om 16 ἐσθιούσας 23 τῶν Ἀράβων 25 ὡς

θείου αὐτοῦ Μήρμηνος δι' ἣν αἰτίαν τὸ πῶς θέλων αὐτὸν ποιῆσαι ἑκατόνταρχον· καὶ αὐτὸς διαδρὰς τῆς ἐκείνου συμβουλίας καὶ λαβὼν παῖδας μετὰ τῶν καμήλων αὐτοῦ καὶ ἑτέρων ἀμφιασμάτων καὶ ἱματίων καὶ τροφῶν, ἐξῆλθεν ὡς ἐν νυκτί. καὶ εἰσελθόντων αὐτῶν κατὰ τὴν ὁδὸν Ἱερουσαλὴμ [καὶ] κατήντησαν μέχρι τοῦ θείου ναοῦ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· καὶ φθασάντων ἐκεῖ, κελεύει ὁ Σαρακηνὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοῦ γενέσθαι τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Γεωργίου· καὶ ποιησάντων οὖν κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόσταξιν, ἀνῆλθεν καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς κατηχουμένοις καὶ προσέταξεν εἰσενεγκεῖν καὶ τὰς ἑαυτοῦ καμήλους τὸν ἀριθμὸν ιβ' ὅπως εἴωθεν βλέπειν αὐτὰς ἐσθιούσας.

Τῶν δὲ ἱερέων αὐτοῦ τοῦ σεβασμίου ναοῦ δεομένων τοῦ μὴ ποιῆσαι, ὁ βάρβαρος ἐκεῖνος καὶ ἀπηνὴς ταὐτόν· ὁ δὲ αὐτοὺς ἐπαπειλησάμενος, προσέταξεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ εἰσενεγκεῖν τὰς καμήλους εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου· τῶν δὲ ὑπηρετῶν αὐτοῦ ποιησάντων τὸ κελευσθὲν αὐτοῖς, ὡς εἰσῆλθον αἱ κάμηλοι ἔνδον εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, πεσοῦσαι ἐψόφησαν· τοῦτον τὸ σημεῖον
f. 212v ἰδὼν ὁ βάρβαρος ἐθαύμασεν | τὴν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου δύναμιν καὶ προσέταξεν τοῖς παισὶν

18 δὲ οἱ

Cod. Ioasaphaion 308, p. 141

Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ Σαρακηνοῦ ὁποὺ εἶδε τὴν ὀπτασίαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, δι' ἣν καὶ ἐμαρτύρησε.

Ὁ ἀμηρᾶς τῆς Συρίας ἕνα καιρὸν ἔστειλε τὸν ἀνεψιόν του εἰς τὴν Διόσπολιν, τὴν ὁποίαν οἱ Σαρακηνοὶ ὀνομάζουν Ῥέμπλι διὰ νὰ θεωρήσῃ μερικὰς ὑποθέσεις ὁποὺ εἶχεν ἐκεῖ. εἰς ἐκεῖνο δὲ ⟨τὸ⟩ κάστρον εἶναι ἕνας ναὸς θαυμάσιος τοῦ ἁγίου

θεοῦ προστάξει αἱ κάμηλοι αἱ εἰσελθοῦσαι ἐν τῷ ναῷ πεσοῦσαι πᾶσαι διεφώνησαν. ὡς δὲ ἰδὼν ὁ Σαρακηνὸς τὸ παράδοξον θαῦμα, ἐξέστη καὶ ἐκέλευσε τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, ἵνα ἐκβάλωσι καὶ ῥίπτειν μακρόθεν τοῦ ναοῦ τὰς πεφονευμένας καμήλους· καὶ οὕτως | ἐποίησαν f. 2

Καὶ ἐπεὶ ἑορτὴ ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ἐγγίσασα ἡ ὥρα τῆς θείας λειτουργίας καὶ ὁ ἱερεὺς μέλλων ἄρξασθαι τῆς θείας προσκομιδῆς, σφόδρα ἐφοβεῖτο τὸν Σαρακηνόν, πῶς ἅψῃ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ἕτερός τις ἱερεὺς ὁ τούτου συγκοινωνὸς ἔφη τῷ μέλλοντι ἱερουργῆσαι· «Μὴ φοβοῦ· οὐκ οἶδας τὸ παράδοξον θαῦμα; τί δειλιᾷς;» ὁ οὖν εἰρημένος ἱερεὺς ἀφόβως ἤρξατο τῆς ἁγίας προσκομιδῆς. ὡς δὲ εἶδε ταῦτα ὁ Σαρακηνός, προσεδόκει ἰδεῖν, τί ἤμελλε ποιῆσαι ὁ ἱερεύς. ἀρξαμένου οὖν τοῦ ἱερέως τῆς θείας προσκομιδῆς καὶ λαβόντος τὸν ἄρτον μέλλων ποιῆσαι τὴν ἀναίμακτον θυσίαν, ὁ Σαρακηνὸς εἶδε τὸν ἱερέα, ὅτι παιδίον ἔλαβε ταῖς χερσὶ καὶ ἔσφαττεν αὐτὸ κιρνῶν τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κλῶν | f. 2v

1 αἱ] οἱ | εἰσελθόντες

1 εἰσελθοῦσαι 2 διεφονήθησαν 4 ῥίπτωσι 5 τὰς om 9 ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν ἀναίμακτον θυσίαν 14 ἤμελλε] μέλλων 16 μέλλων om

Γεωργίου, τὸν ὁποῖον βλέποντας ἀπὸ μακρόθεν ὁ Σαρακηνὸς ἐκεῖνος ἐπρόσταξε τοὺς ὑπηρέτας του νὰ ὑπάγουν τὰ πράγματά του ἐπάνω εἰς τὸ κατηχούμενον τοῦ ναοῦ ἐκείνου καὶ ἐκεῖ ἐκόνευσε καὶ ἐκεῖνος καὶ ἐπρόσταξε νὰ ἐμβάσουν μέσα εἰς τὸν ναὸν τὰς καμήλους του, αἱ ὁποῖαι ἦσαν δώδεκα. οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ ναοῦ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μὴν κάμῃ αὐτὸ τὸ ἀπαίσιον· ἀλλ' ἐκεῖνος φοβερίζοντάς τους ἐπρόσταξε νὰ τοὺς ἐμβάσουν. εὐθὺς ὅμως ὁποὺ ἐμβῆκαν εἰς τὸν ναὸν οἱ κάμηλοι,

αὐτοῦ τὰς νεκρωθείσας καμήλους ἐκβαλεῖν ἔξωθεν τοῦ ἁγίου ναοῦ.

Τούτου δὲ γεγονότος, ὡς ἤγγισεν ἡ ὥρα τῆς ἁγίας προσκομιδῆς καὶ ἦλθεν ὁ ἱερεὺς προσενεγκεῖν τὴν ἀναίμακτον θυσίαν κυρίῳ τῷ θεῷ, ἐσκόπει αὐτὸν ὁ βάρβαρος, τί μέλλει ποιεῖν. ὁ δὲ εὔσπλαγχνος καὶ φιλάνθρωπος θεός, ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ ἄφατος ἐν οἰκτιρμοῖς διήνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας τοῦ Σαρακηνοῦ καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τεράστιον φοβερόν. ἐθεώρει αὐτὸς γὰρ παιδίον καθεζόμενον ἐν τῇ προθέσει τῶν θείων δώρων· καὶ ὡς ἤρξατο ὁ πρεσβύτερος προσκομίζειν τὰς προσφοράς, ἐθεώρει ὁ βάρβαρος, ὅτι παιδίον ἔθυεν ὁ πρεσβύτερος καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ὑπεδέχθη ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ καὶ τὸ παιδίον κατακόψας ἔθηκεν ἐν τῷ ἱερῷ δίσκῳ. ὡς δὲ ἐθεώρει ταῦτα ὁ βάρβαρος, θυμοῦ καὶ μανίας ἐπληροῦτο κατὰ τοῦ ἱερέως. ὡς δὲ αὐτὸς ἱερεὺς ἀπήρξατο τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ πρὸς τὸν χερουβικὸν ὕμνον ἤγγισεν, ἐθεώρει ὁ Σαρακηνός, ὅτι ἦρεν ἐκ τῆς προθέσεως τὸν ἱερὸν δίσκον πεπληρωμένον τῶν τοῦ παιδὸς μελῶν καὶ τὸ ποτήριον πεπληρωμένον τοῦ θείου αἵματος καὶ ἀπέθετο αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ συνεκάλυψεν αὐτὰ τῷ ἁγίῳ καταπετάσματι, καὶ ὡς ἦλθεν ἡ ὥρα μεταδιδόναι τῷ λαῷ τὰ θεῖα μυστήρια, ἐθεώρει
f. 213 *ὁ βάρβαρος, ὅτι τὰς σάρκας τοῦ | παιδίου μεταδίδει ὁ*

ὢ τοῦ θαύματος, ἔπεσαν κάτω καὶ ἐψόφησαν ὅλα· βλέποντας δὲ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀμηρᾶ τὸ σημεῖον τοῦτο, ἐθαύμασεν εἰς τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ ἐπρόσταξε τοὺς ὑπηρέτας του νὰ ἐβγάλουν τὰ πτώματα τῶν καμήλων ἔξω ἀπὸ τὸν ναόν.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁποὺ ἐπῆγεν ὁ ἱερεὺς νὰ λειτουργήσῃ, τὸν ἐστοχάζετο ἀπὸ τὰ κατηχούμενα ὁ Σαρακηνὸς νὰ ἰδῇ τί

θεὶς ἐν τῷ δίσκῳ. ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἰδὼν ταῦτα πάντα, ἐξέστη θυμοῦ πολλοῦ καὶ ὀργῆς ἐπληροῦτο κατὰ ἱερέως βουλόμενος ἀποκτεῖναι αὐτόν. ὡς δὲ ἤγγικεν ἡ ὥρα τῆς ἁγίας εἰσόδου, ὁ Σαρακηνὸς εἶδεν αὖθις τρανοτέρως τὸ παιδίον ἐν τῷ δίσκῳ μεμελισμένον εἰς τέσσαρα μέρη καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐν τῷ ποτηρίῳ· καὶ πάλιν μετὰ ὀργῆς ἐξέστη· καὶ ὡς ἤγγικε τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας καί τινες τῶν χριστιανῶν ἐβούλοντο μεταλαβεῖν τὰ θεῖα μυστήρια καὶ εἰπόντος τοῦ ἱερέως τό· «Μετὰ φόβου θεοῦ καὶ πίστεως προσέλθατε» καὶ πάντες οἱ χριστιανοὶ ἔκλιναν τὰς κάρας πανευλαβῶς καί τινες ἐξ αὐτῶν προσῆλθον μεταλαβεῖν· καὶ εἶδε πάλιν ὁ Σαρακηνὸς ἐκ τρίτου τὸν ἱερέα μεταδιδόναι ἐκ τοῦ σώματος καὶ τοῦ
αἵματος τοῦ | παιδίου μετὰ τῆς λαβίδος τοῖς μεταλαμβά- f. 3
νουσιν· ἐπεὶ δὲ οἱ μετανοοῦντες χριστιανοὶ μετέλαβον τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ παιδίου, ὁ Σαρακηνὸς θυμοῦ καὶ ὀργῆς ἐπληροῦτο κατὰ πάντων.

Μετὰ οὖν τὴν συμπλήρωσιν τῆς θείας λειτουργίας, ὁ ἱερεὺς ἐξενδύθη τὴν πᾶσαν ἱερατικὴν στολὴν καὶ μετέδωκε τὸ ἀντίδωρον πᾶσι τοῖς χριστιανοῖς, ἐκ δὲ

1 *ταῦτα πάντα ἰδὼν* 5 *μέρη* om 10 *προσέλθετε* 12 *μεταλαβεῖν τὰ θεῖα μυστήρια* | *πάλιν εἶδε* 13 *σώματός τε καὶ αἵματος* 15 *μετέλαβον τὰ θεῖα μυστήρια καὶ ὁ Σαρακηνὸς εἶδεν ὅτι μετέλαβον ἐκ* 16 *ὁ Σαρακηνὸς* om 19 *ὁ — χριστιανοῖς*] *μετέδωκε τὸ ἀντίδωρον ὁ ἱερεὺς πᾶσι τοῖς χριστιανοῖς, ἐξενεδύθη δὲ πᾶσαν τὴν ἱερατικὴν στολὴν καὶ*

ἔχει νὰ κάμῃ. ὁ δὲ φιλάνθρωπος θεὸς ἡμῶν ἄνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας του καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ ἀκόλουθον φρικτὸν τεράστιον. διότι εἰς καιρὸν ὁποὺ ὁ ἱερεὺς ἐτελείωσε τὰ θεῖα μυστήρια, ἐθεωροῦσεν ὁ Σαρακηνός, ὅτι ἔσφαξεν ἕνα παιδίον μικρὸν καὶ τὸ αἷμά του τὸ ἔβαλεν μέσα εἰς τὸ ἱερὸν ποτήριον, τὸ δὲ σῶμά του κατέκοψε καὶ τὸ ἔβαλεν εἰς τὸν

ἱερεὺς τῷ λαῷ. καὶ ταῦτα βλέπων ὁ Σαρακηνός, ἐξίστατο θαμβούμενος.

Ὡς δὲ ἐπλήρωσε τὴν θείαν λειτουργίαν ὁ ἱερεύς, ἄρας ἐκ τῶν προσφορῶν προσφορὰς προσέφερεν καὶ τῷ Σαρακηνῷ· αὐτὸς δὲ ἰδὼν ταύτας, ἔφη τῇ βαρβάρῳ φωνῇ· «Τί εἰσὶν ταῦτα ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ τὴν χριστιανῶν θρησκείαν οὐκ ἀγνοοῦμεν ὅτι ἐκ τῶν τοιούτων προσφορῶν προσκομίζομεν;» ὁ ἱερεὺς ἔφη· «Καὶ προσφέρομεν δῶρα κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν καὶ λέγεις, ὦ κύριέ μου, τί εἰσὶν ταῦτα.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἀπεκρίθη τῷ ἱερεῖ μετὰ θυμοῦ καὶ μανίας· «Ἐκ τούτων ἐλειτούργεις, ὦ μιαρὲ καὶ ἀκάθαρτε, καὶ γὰρ ἐγὼ ἐθεώρουν σε, πῶς ἔσφαξες τὸ παιδίον καὶ τὸ μὲν αἷμαν (!) αὐτοῦ ἐκέρασας ἐν τῷ ποτηρίῳ καὶ τὸ παιδίον κατακόψας μέλος καὶ μέλη [καὶ] ἔθηκας ἐν τῷ δίσκῳ καὶ τοῖς ⟨οἳ⟩ πρὸς σὲ ἔρχονται μεταλαβεῖν ἐν τοῖς αὐτῶν στόμασιν κρέας ἡματωμένον ἀνέβαλες. οὐκ ἐθεώρουν σε ταῦτα πάντα, μιαρὲ καὶ φονεῦ, ποιοῦντός σου;» ταῦτα ἀκούσας ὁ πρεσβύτερος ἐκπλαγεὶς καὶ ἔντρομος γενόμενος πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐκράτησεν τοῦ βαρβάρου τοὺς πόδας λέγων· «Εὐλογητὸς εἶ, κύριε, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς, ὅτι ταῦτα, ἅπερ

---

p. 142 ἱερὸν δίσκον. | καὶ ὅταν ἐτελείωσε τὸ κοινωνικόν, ἐθεωροῦσεν ἐκεῖνος τὸν ἱερέα ὅτι ἐμετάδιδεν εἰς τὸν λαὸν τὰς σάρκας τοῦ παιδίου καὶ τὸ αἷμα καὶ ἐθαύμαζεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐπῆρε τὲς καλύτερες πρ̣οσφορὲς καὶ τὲς ἐπῆγεν φιλοδώρημα εἰς τὸν Σαρακηνόν, ὁ ὁποῖος τὸν ἐρώτησε· «Τί εἶναι αὐτά;» καὶ ὁ ἱερεὺς ἀπεκρίθη· «Αὐτά, αὐθέντα μου, εἶναι ἀπὸ τὰς προσφορὰς ὁποὺ λειτουργοῦμεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας.» τότε τοῦ

τῶν καλλιστευουσῶν τοῦ ἄρτου ὃν ἐλειτούργησεν δέδωκε καὶ τῷ Σαρακηνῷ. ὁ δὲ ἔφη τῇ ἀράβῳ φωνῇ· «Τί ἐστι τοῦτο;» ὁ δὲ ἱερεὺς ἔφη τῷ Σαρακηνῷ· «Κύριε, ἐκ τοῦ ἄρτου ὃν ἐλειτουργήσαμεν.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἔφη μετὰ ὀργῆς· «Ἐκ τούτων ἐλειτούργησας, κύον μιαρέ, ἀκάθαρτε καὶ φονεῦς; οὐκ εἶδόν σε ἐγὼ ὅτι παιδίον ἔλαβες καὶ ἔσφαξες καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκέρασας ἐν τῷ ποτηρίῳ | καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ κόψας, μέλη καὶ f. 3v
μέλη ἔθηκας ἐν τῷ δίσκῳ; οὐκ εἶδον ταῦτα πάντα, μιαρὲ καὶ φονεῦς; οὐκ εἶδόν σε ἐσθίοντα καὶ πίνοντα ἐκ τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ παιδίου καὶ μετέδω ἔτι καὶ τοῖς παρεστηκόσιν ἐξ ἐκείνου; καὶ νῦν ἔχουσι κρεῶν ἡμαγμένων ἐν τοῖς αὐτῶν στόμασιν.» ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦτο ἀκούσας, ἐξέστη λέγων· «Κύριε, ἐγὼ ἁμαρτωλὸς τυγχάνω καὶ οὐ δύναμαι ἰδεῖν τοιοῦτον μυστήριον· ἐπεὶ δὲ ἡ σὴ κυριότης τοιοῦτον μυστήριον ἔβλεψας, πιστεύω τῷ θεῷ, ὅτι μέγας ἄνθρωπος εἶ σύ.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς φήσας· «Λοιπὸν οὔκ ἐστι, καθὼς ἐθεασάμην;» καὶ ὁ ἱερεὺς φήσας· «Ναί, κύριέ μου, οὕτως ἔχει· ἀλλ' ἐγώ, ἐπεὶ ἁμαρτωλὸς τυγχάνω, τοιοῦτον μυστήριον οὐ δύναμαι

---

1 καλλιστευούσω

---

1 ὃν ἐλειτούργησεν om 3 τῷ Σαρακηνῷ om 6 φονεῦ 7 ἔσφαξας 13 στόμασιν αὐτῶν 15 τοιοῦτον] τοῦτο 16 (20) τοιοῦτο | ἔβλεψε 18 λοιπὸν om | ἐστι τοῦτο 19 φήσας om 20 οὐ μὴ

λέγει ἐκεῖνος μὲ θυμόν· «Ἀπὸ αὐτὰς ἐλειτούργησες ἐσὺ σήμερον; δὲν σὲ εἶδα ἐγὼ ὁποὺ ἔσφαξες τὸ παιδίον καὶ τὸ αἷμά του τὸ ἔβαλες εἰς τὸ ποτήριον καὶ τὸ σῶμά του τὸ ἐκατάκοψες κομμάτια καὶ τὰ ἔβαλες εἰς τὸν δίσκον καὶ τὰ ἐμετάδιδες εἰς τὸν λαόν; αὐτὰ ὅλα δὲν ἔβλεπα ἐγὼ ὁποὺ τὰ ἔκαμνες ἐσύ, μιαρὲ καὶ φονέα;» ταῦτα ἀκούσας ὁ ἱερεὺς ἐτρόμαξε καὶ

λέγεις, ποτὲ οὐκ ἠξιώθην ἐγὼ θεάσασθαι. ὅτι δὲ ὁ κύ-
f.213v ριός μου | τοῦ τοιούτου φρικτοῦ μυστηρίου θεατὴς ἠξιώθης γενέσθαι, πιστεύω τῷ θεῷ, ὅτι μέγας ἄνθρωπος εἶ καὶ ἐν τοῖς σωσμένοις ἔχει σε ὁ θεὸς ἐνηριθμημένον.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς τοῦτο ἀκούσας, ἐξέστη καὶ ἀποκριθεὶς ἔφη· «Καὶ οὐκ ἔστιν οὕτως, καθὼς ἐθεασάμην;» ὁ δὲ πρεσβύτερος λέγει· «Ναί, κύριέ μου, οὕτως ἐστὶν τὸ πράγμαν (!). καὶ πιστεύομεν, ὅτι ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος, ὃν προσκομίζομεν, σῶμά ἐστιν καὶ αἷμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἀλλὰ τὴν θεωρίαν ταύτην εἶδεν ὁ κύριος μόνος, ὁ μέλλων κρίνειν πᾶσαν τὴν ὑπουρανόν, ἄλλος δὲ τίς ποτε οὐκ ἠξιώθην(!) θεάσασθαι τοιοῦτον καὶ φοβερὸν μυστήριον· ἐπεὶ δὲ κύριος ὁ θεὸς σὲ τὸ τοιοῦτον κατηξίωσεν μυστήριον θεάσασθαι, πιστεύω, ὅτι μέγας ἄνθρωπος εἶ. οἱ γὰρ μεγάλοι καὶ θαυμαστοὶ πατέρες καὶ διδάσκαλοι, οἱ τῆς ἐκκλησίας φωστῆρες, οἷον ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τοῦτο τὸ θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον μυστήριον ἔβλεπον νοητῶς ὡς ὑπεράξιοι καὶ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεῖς καὶ θεράποντες, ἀλλ' οὐκ αἰσθητῶς τοῦτο εἶδον· ἐγὼ δὲ ἁμαρτωλὸς τυγχάνω καὶ ὡς ἐπὶ κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦτο οὐκ ἠξιώθην θεάσασθαι, ἀλλ' ἐθεώρουν ἔμπροσθέν μου ἄρτον καὶ οἶνον ἱερουργούμενον.»

πίπτοντας εἰς τοὺς πόδας τοῦ Σαρακηνοῦ εἶπεν· «Ἂς ἔχῃ δόξαν ὁ κύριος ὁποὺ σὲ ἠξίωσεν, αὐθέντα μου, νὰ ἰδῇς τέτοιον φρικτὸν μυστήριον, ὅθεν πιστεύω εἰς τὸν θεόν, ὅτι εἶσαι μέγας ἄνθρωπος καὶ ὁ θεὸς σὲ ἔχει μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν σῳζομένων.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς μένοντας ἐκστατικὸς εἰς τὰ λόγια τοῦ ἱερέως τοῦ λέγει· «Καὶ δὲν εἶναι αὐτὰ τοιουτοτρόπως, καθὼς ἐγὼ τὰ εἶδα;» ὁ ἱερεὺς τοῦ ἀπεκρίθη· «Ναί,

βλέπειν εἰ μὴ ἄρτον καὶ οἶνον | καὶ τόνδε τὸν ἄρτον f. 4
καὶ οἶνον πιστεύομεν καὶ τηροῦμεν καὶ θυσιάζομεν εἰς τύπον τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. οἱ γὰρ μεγάλοι καὶ θαυμαστοὶ πατέρες, οἱ τῆς ἐκκλησίας φωστῆρες καὶ διδάσκαλοι, οἷος ἦν ὁ θεσπέσιος καὶ μέγας Βασίλειος καὶ ὁ ἀοίδιμος Χρυσόστομος καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος, τοῦτο τὸ φοβερὸν καὶ φρικτὸν μυστήριον οὐκ ἔβλεπον· ἐγὼ πῶς δύναμαι βλέπειν;»

Ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἀκούσας τοῦτο, ἐξέστη καὶ ἐκέλευσε τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ναῷ παρεστότας φυγεῖν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ· καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως καὶ εἶπεν· «Ὡς θεωρῶ καὶ πληροφοροῦμαι, μεγάλη ἐστὶν ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν· ἀλλ' εἴ ἐστί σοι θέλημα, πάτερ, βάπτισόν με.» | ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει τῷ f. 4v
Σαρακηνῷ· «Κύριε, ἡμεῖς πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, τὸν ἐλθόντα εἰς τὸν κόσμον διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν· ἡμεῖς δὲ πιστεύομεν τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον καὶ ἀδιαίρετον τριάδα πατέρα, υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τὴν μίαν θεότητα· πιστεύομεν δὲ καὶ Μαρίαν τὴν ἀειπάρθενον,

---

2 πιστεύ πιστεύομεν   9 ἐκέλευς

---

6 καὶ primum om   8 ἐγὼ καὶ πῶς   10 παρεστηκότας   11 ἔλαβε τὸν ἱερέα παρὰ (τοῦ ἱερέως om)   14 βάπτισόν με πάτερ   17 ἡμῶν σωτηρίαν   18 ἁγίαν τριάδα   19 τριάδα om   20 καὶ om

---

αὐθέντα μου, ἔτζι εἶναι καὶ ἔτζι πιστεύομεν πῶς ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος ὁποὺ προσφέρομεν εἰς τὴν λειτουργίαν μας, εἶναι σῶμα καὶ αἷμα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. ἀλλ' ὅμως ταύτην τὴν θεωρίαν δὲν ἐξιώθην ποτὲ νὰ τὴν ἰδῶ ἐγὼ ὡσὰν ὁποὺ εἶμαι ἁμαρτωλός, ἀλλὰ βλέπω ἔμπροσθέν μου ψωμὶ καὶ κρασί. ἐπειδὴ δὲ ὁ κύριος καὶ ὁ θεός

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαρακηνὸς καὶ θαμβηθεὶς καὶ κάτω f. 214 κύψας τῷ προσώπῳ | καὶ ὡς ἐπὶ ὥραν ἱκανὴν ἀνανεύσας καὶ σύνους γενόμενος, προσέταξεν τοὺς ὑπηρέτας αὐτοῦ ὑποχωρῆσαι καὶ λέγει τῷ πρεσβυτέρῳ· «Ὡς θεωρῶ καὶ πληροφοροῦμαι, μεγάλη ἐστὶν ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν, καὶ οὐαὶ τῷ ἐν ματαιότητι διανύσαντι πᾶσαν τὴν ζωὴν εἰς τὴν μυσαρὰν θρησκείαν τῶν Σαρακηνῶν· ἀλλ' εἴ ἐστιν θέλημα θεοῦ, βάπτισόν με, ἵνα κἂν ἀπὸ τοῦ νῦν λατρεύσω κυρίῳ τῷ θεῷ ἐν καθαρῷ συνειδότι.» ταῦτα ἀκούσας ὁ πρεσβύτερος ἔφη· «Οὐ τολμῶ τοῦτο ποιῆσαι, κύριέ μου, καὶ βαπτίσαι σε· σὺ γὰρ μέγας ἄνθρωπος εἶ καὶ ὁ ἀνεψιός σου ὁ βασιλεὺς Συρίας ὑπάρχει. καὶ εἰ τοῦτο ποιήσω καὶ ἡμεῖς ἵνα κτανθῶμεν καὶ αἱ ἐκκλησίαι ἵνα καταλυθῶσιν, ἀλλ' ἐ⟨ὰν⟩ ἐξ ὅλης ψυχῆς σου βούλῃ τοῦτο ποιῆσαί σε, λαθὼν τοὺς ἀνθρώπους σου ἄπελθε πρὸς τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων καὶ αὐτός σε βαπτίσει.» ταῦτ' εἰπὼν ὁ πρεσβύτερος ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ.

Ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἐπιλαβόμενος λαθὼν τοὺς αὐτοῦ, τρίχινον ἱμάτιον καὶ τοῦτο ἐνδυσάμενος καὶ ἐν νυκτὶ ἀναστάς, ἔφυγεν καὶ ἀπῆλθεν πρὸς τὸν πατριάρχην

14 οἱ ἐκκλησίαι

μου ἠξίωσεν ἐσένα τὸν αὐθέντην μου νὰ ἰδῇς τοιοῦτον μυστήριον, πιστεύω, ὅτι εἶσαι μέγας ἄνθρωπος. διότι οἱ μεγάλοι p. 143 πατέρες | τῆς ἐκκλησίας μας ὡς ὑπεράξιοι ἔβλεπαν τοῦτο τὸ θαυμαστὸν μυστήριον.»

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαρακηνὸς καὶ θαυμάσας πολλά, ἔσκυψε κάτω καὶ ἐσυλλογίζετο ὥραν ἱκανήν. ἔπειτα ὡσὰν νὰ ἐξύπνησεν ἀπὸ ὕπνον, ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του καὶ προστάζοντας τοὺς ὑπηρέτας του νὰ ἔβγουν ἔξω, λέγει τοῦ ἱερέως· «Καθὼς βλέπω καὶ πληροφοροῦμαι, ἡ πίστις τῶν χριστιανῶν εἶναι

τὴν μητέρα τοῦ φωτός, τὴν τέξασαν τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς τὸν προειρημένον κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὴν πρὸ τόκου παρθένον καὶ ἐν τόκῳ παρθένον καὶ μετὰ τόκον παρθένον· πιστεύομεν δὲ καὶ πάντας τοὺς ἁγίους ἀποστόλους καὶ προφήτας, μάρτυρας, ὁσίους καὶ δικαίους ὡς θεράποντας θεοῦ· λοιπόν, κύριέ μου, οὐ γινώσκεις, ὅτι μείζων πάντων ἐστὶν | ἡ πίστις τῶν ὀρθο- f. 5 δόξων χριστιανῶν;» ὁ δὲ Σαρακηνὸς πάλιν ἔφη· «Δέομαί σου, πάτερ, βάπτισόν με.» ὁ δὲ ἱερεὺς λέγων· «Μὴ γένοιτο· ἐγὼ οὐ δύναμαι ποιῆσαι τοιοῦτον ἔργον, καὶ ἂν ἐγὼ τοῦτο ποιήσω καὶ ὁ σὸς ἀνεψιὸς ὁ ἀμερουμνῆς μάθῃ αὐτὸ τὸ ἔργον, ἀποκτείνει ἐμὲ καὶ διαφθείρει καὶ τὸν ναόν· ἀλλ' εἴ ἐστί σοι θέλημα βαπτισθῆναι, πορεύου πρὸς τὸν ἐκεῖσε τόπον ἐν τῷ ὄρει Σινᾷ κἀκεῖ ἐστιν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ αὐτός σε βαπτίσει.»

Ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἐποίησε μετάνοιαν τῷ πρεσβυτέρῳ καὶ ἐπορεύθη ἔξωθεν τοῦ ναοῦ· μετὰ δὲ ὥραν μίαν τῆς νυκτὸς πάλιν ἦλθε πρὸς τὸν ἱερέα ὁ Σαρακηνὸς καὶ ἐξενδύθη τὰ τῆς βασιλείας χρυσέα ἱμάτια καὶ ἐνεδύθη τινὰ πενηχρὸν σάκκον τρίχινον καὶ διὰ νυκτὸς | φυγὼν f. 5v καὶ ἄδηλος ἐγένετο. καὶ πορευόμενος ἐν τῷ τοῦ Σινᾶ

12 ἔργον καὶ ἂν ἐγὼ ποιήσω, sed manus prima iterum delevit

12 ἀποκτενεῖ | διαφθερεῖ 15 καὶ om 18 ὁ Σαρακηνὸς om 19 ἐξεδύθη

ἀληθινή. καὶ ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα ὁποὺ ἀπέρασα τὴν ζωήν μου μὲ ψεῦδος καὶ ματαιότητα εἰς τὴν θρησκείαν τῶν Σαρακηνῶν τὴν ὄντως ἀκάθαρτον· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἶναι θέλημα θεοῦ νὰ σωθῶ, βάπτισόν με διὰ νὰ λατρεύσω κἂν ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὸν θεὸν μὲ καθαρὰν συνείδησιν.» ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ εἶπε· «Δὲν ἀποτολμῶ, αὐθέντα μου, νὰ σὲ βαπτίσω, ὅτι

Ἱεροσολύμων καὶ πεσὼν αὐτῷ, αἰτεῖ παρ' αὐτοῦ τὸ ἅγιον βάπτισμα. καὶ τοῦτο τυχὼν μετὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, εἶπε πρὸς τὸν πατριάρχην· «Ἰδοὺ χάριτι θεοῦ, f. 214v ἅγιε δέσποτα, χριστιανὸς γέγονα· τί ποιήσω|, ἵνα ἐλεηθῇ ἡ ἐλεεινή μου ψυχή;» ὁ δὲ πατριάρχης ἔφη· «Εἰ θέλεις σωθῆναι, ἄπελθε εἰς τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ καὶ ἔστιν ἐκεῖ μοναστήριον, ἐν ᾧ εἰσιν μοναχοί, εὐλαβεῖς καὶ ἅγιοι ἄνθρωποι· τούτοις συνῴκησον ἀμφιασμένος τὸ ἅγιον σχῆμα καὶ οὐ μακρὰν ἔσει τῶν σωζομένων.» ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαρακηνός, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Σινᾶ ὄρος καὶ ἀπετάξατο τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐνδυσάμενος τὸ ἅγιον καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα καὶ ποιήσας ἔτη τρία ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἔμαθεν τὸ ψαλτήριον.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν τριῶν ἐνιαυτῶν, ἠτήσατο παρὰ τοῦ καθηγουμένου, τοῦ ἀποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν πρεσβύτερον τὸν ὄντα ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. ὁ δὲ ἡγούμενος κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ἐποίησεν καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν. ὁ δὲ ἐλθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ προσευξάμενος προσεκύνησεν τὴν εἰκόνα

ὁ θεῖός σου εἶναι βασιλεὺς καὶ μανθάνοντάς το, καὶ ἐμένα ἔχει νὰ φονεύσῃ καὶ τὰς ἐκκλησίας μας ἔχει νὰ χαλάσῃ. μόνον ἂν θέλῃς, ἀναχώρησε κρυφέως ἀπὸ ἐδῶ καὶ ὕπαγε εἰς τὸν πατριάρχην τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀγνώριστος καὶ αὐτὸς θέλει σὲ βαπτίσει.»

Ὁ Σαρακηνὸς ἀκούσας ταῦτα, εὗρεν ἕνα τρίχινον φόρεμα καὶ φορῶντάς το μίαν νύκτα, ἔφυγε κρυφίως καὶ πηγαίνοντας εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν πατριάρχην ἀγνώριστος καὶ προσπίπτοντας εἰς τοὺς πόδας του, τὸν ἐπαρακαλοῦσε νὰ τὸν βαπτίσῃ· καὶ ἀφ' οὗ ἐβαπτίσθη μετὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, εἶπε πρὸς τὸν πατριάρχην· «Ἰδοὺ ὁποὺ χάριτι θείᾳ ἔγινα χριστιανός. λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάμω διὰ νὰ σωθῶ;» ὁ δὲ πατριάρ-

ὄρος, κἀκεῖσε ἔλαβε τὸ ἅγιον βάπτισμα παρὰ τοῦ ἀρχιερέως.

Μετὰ δὲ ἔτη τρία ἔμαθε τὸ ψαλτήριον καὶ ἐστιχολόγει αὐτὸ καθ' ἑκάστην· ἐν μιᾷ οὖν τῶν ἡμερῶν εἶπε τῷ ἀρχιερεῖ· «Συγχώρησόν μοι, δέσποτα, πῶς μέλλω ποιῆσαι ἰδεῖν τὸν Χριστόν;» ὁ δὲ ἀρχιερεὺς εἶπε· «Προσεύχου μετὰ πίστεως ὀρθῆς καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν μέλλει σε θεάσαι τὸν Χριστὸν ὡς ποθεῖς.» καὶ πάλιν ὅ ποτε Σαρακηνὸς ἔφη· «Δέσποτα, σύγχωρησόν μοι, ὅπως πορευθῶ πρὸς τὸν ἱερέα τὸν διδάξαντά με, ὅταν εἶδα τὴν φρικτὴν ὀπτασίαν ἐν τῷ ναῷ τοῦ πανενδόξου μάρτυρος Γεωργίου.» ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἔφη· «Πορεύου εἰς εἰρήνην.» καὶ οὕτως ἐπορεύθη πρὸς|τὸν ἱερέα καὶ ἐποίησεν αὐτῷ f. 6 μετάνοιαν καὶ προσεκύνησεν αὐτὸν καὶ εἶπε τῷ ἱερεῖ· «Γινώσκεις, πάτερ, τίς εἰμι ἐγώ;» ὁ δὲ ἱερεὺς λέγων· «Ἄνθρωπον ὃν οὐδέποτε εἶδον, πῶς γινώσκω;» ἀλλὰ πάλιν ὅ ποτε Σαρακηνὸς ἔφη· «Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Σαρακηνὸς ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀμερουμνῆ, καὶ ὅταν τὰς καμήλους ἔβαλον ἐν τῷ ναῷ καὶ πάντες διεφώνησαν καὶ ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ τὴν φρικτὴν ὀπτασίαν θεασάμενος;»

8 πάλ

1 παρὰ] ἐκ | ἀρχιερέως ἔμαθε δὲ καὶ τὸ ψαλτήριον καὶ ἐστιχολόγει αὐτὸ καθ' ἑκάστην 3 ἔμαθε — ἑκάστην om 4 οὖν om 14 αὐτὸν] αὐτῷ 15 λέγων om 17 ἔφη om | ὁ Σαρακηνὸς om 19 καὶ πάντες] πᾶσαι | διεφωνήθησαν 20 λειτουργίᾳ ἦν

χης τοῦ εἶπεν· «Ἐὰν θέλῃς νὰ σωθῇς, ὕπαγε εἰς τὸ Σινᾶ ὄρος ὅπου εὑρίσκονται μοναχοὶ εὐλαβεῖς καὶ ἐνάρετοι καὶ γενοῦ μοναχὸς καὶ φύλαξον τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ νὰ σωθῇς.» ὅθεν ἐπῆγεν εἰς τὸ Σινᾶ, καὶ γενόμενος μοναχὸς καὶ κάμνοντας | ἐκεῖ τρεῖς χρόνους, ἦλθεν εἰς μεγάλα μέτρα ἀρετῆς. p. 144

5 χρόνος

τοῦ ἁγίου μάρτυρος καὶ τὸν ἱερέαν (!) ἐκεῖνον, ὅνπερ πρότερον ἰδὼν θύοντα τὸν ἀμνὸν καὶ λέγει πρὸς αὐτόν· «Οὐ γινώσκεις με, τίμιε πάτερ, τίς εἰμι ἐγώ;» ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπεκρίθην αὐτῷ· «Πῶς γνωρίσω σε, ὃν οὐδέποτε εἶδόν σε;» καὶ ὁ μοναχός· «Ναί, οὐ γινώσκεις με, τίμιε πάτερ; οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Σαρακηνός, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Μηρμνῆ, τοῦ βασιλέως Συρίας, ὃς ἐγὼ ὢν ἐν τοῖς κατηχουμένοις τοῦ σεβασμίου ναοῦ τούτου ὃς καὶ τὴν | f. 215 *φρικτὴν ὀπτασίαν θεασάμενος; ἰδοὺ διὰ τῆς τοῦ θεοῦ χάριτος καὶ τῶν σῶν εὐπροσδέκτων δεήσεων γέγονα χριστιανὸς καὶ μοναχός· ἔχω δὲ καὶ ἄλλην ἐπιθυμίαν, δι' ἣν πρός σε παραγέγονα, ἣν διὰ τὸν κύριον μὴ καθοκνήσῃς ἐκπληρῶσαί με.»*

Ταῦτα ἀκούσας ὁ πρεσβύτερος, ἐδόξασε τὸν θεὸν καὶ ἐθαύμασεν ἰδὼν τοιοῦτόν ποτε ἀραβικὸν λύκον Χριστοῦ πρόβατον γεγενημένον πραότατον ⟨καὶ⟩ ἔφη πρὸς αὐτόν· «Ποίαν ἐπιθυμίαν ἔχεις, ὦ κύριέ μου;» ὁ δὲ μοναχός· «Τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐπιποθῶ θεάσασθαι.» ὁ δὲ πρεσβύτερος ἔφη· «Εἰ τὸν δεσπότην ἡμῶν καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἔστιν σοι ἐπιθυμία θεάσασθαι, ἄπελθε πρὸς τὸν ἀνεψιόν σου τὸν βασιλέα

8 *τούτου ὢν*

Ἔπειτα ἐπαρακάλεσε τὸν ἡγούμενον νὰ τοῦ δώσῃ ἄδειαν νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ῥέμπλι· καὶ λαμβάνοντας τὴν ἄδειαν, ἐπῆγε καὶ ἐμβαίνοντας εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ἀντάμωσε τὸν θεοσεβῆ ἱερέα ἐκεῖνον ὁποὺ προείπομεν. καὶ ἀφ' οὗ τοῦ ἐφανέρωσε ποῖος εἶναι τοῦ λέγει· «Νὰ ὁποὺ θείᾳ χάριτι διὰ τῶν εὐπροσδέκτων σου δεήσεων ἔγινα χριστιανὸς καὶ μοναχός· ἔχω ὅμως ἐπιθυμίαν μεγάλην νὰ ἰδῶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ παρακαλῶ σε θερμῶς νὰ μοῦ ἐκπληρώσῃς τὸν πόθον μου.»

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἰδὼν τοῦτον, ἐξέστη καὶ ἐδόξασε τὸν θεόν, ἰδὼν τόν ποτε ἀραβικὸν λύκον τοῦ Χριστοῦ πρόβατον γεγενημένον πραότατον καὶ προσεκύνησεν αὐτὸν μετὰ πόθου καὶ προσεκάλεσεν αὐτὸν ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ τοῦ ἐσθίειν ἄρτον. καὶ ὅ ποτε Σαρακηνὸς ἔφη· «Συγχώρησόν μοι, πάτερ, | f. 6v *ἐγὼ γὰρ βούλομαι καὶ ποθῶ ἰδεῖν τὸν Χριστόν.» ὁ δὲ ἱερεὺς ἔφη· «Πορεύου πρὸς τὸν σὸν ἀνεψιὸν καὶ κήρυξε τὸν Χριστὸν καὶ βλασφήμησον καὶ ἀναθεμάτισον τὴν πίστιν τῶν Σαρακηνῶν καὶ τὸν Μωάμεθ τὸν ψευδοπροφήτην αὐτῶν καὶ κήρυξον ὀρθῶς τὴν ἀληθινὴν πίστιν τῶν Χριστιανῶν ἄνευ φόβου κἀκεῖ μέλλεις ἰδεῖν τὸν Χριστόν.»*

Ὁ δὲ Σαρακηνὸς τοῦτο ἀκούσας ἐπορεύθη μετὰ πόθου καὶ διὰ νυκτὸς ἔκοπτε τὴν θύραν τοῦ Σαρακηνοῦ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ σφοδρῶς· οἱ δὲ φύλακες τῆς πύλης καὶ τοῦ οἴκου τοῦ ἀμερουμνῆ ἔφησαν· «Τίς ἐστιν ὁ κράζων καὶ ὁ τύπτων τὴν θύραν;» ὁ δὲ εἶπεν· «Ἐγώ εἰμι ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀμερουμνῆ, ὅ ποτε φυγὼν καὶ ἄδηλος ἐγε-

8 *βλαστήμησον*

1 *τοῦτον ἰδὼν* 6 *μοι δέσποτα* 7 *Χριστὸν πῶς γὰρ ποιήσω | ἔφη] λέγει ἐὰν σὺ βούλῃ ἰδεῖν τὸν Χριστὸν* 8 *κήρυξον* 13 *δέ ποτε | τοῦτο ἀκούσας* om 14 *τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ* om

---

Τότε ὁ ἱερεὺς δοξάσας τὸν θεόν, τοῦ λέγει· «Ὕπαγε εἰς τὸν θεῖόν σου τὸν ἀμηρᾶν καὶ ἔμπροσθεν εἰς αὐτὸν καὶ εἰς ὅλους τοὺς Σαρακηνοὺς ὁμολόγησον τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, πῶς εἶναι υἱὸς θεοῦ καὶ θεός, δημιουργὸς πάσης τῆς κτίσεως καὶ πῶς ἔγινεν ἄνθρωπος καὶ ἔκαμεν εἰς τὸν κόσμον παράδοξα θαύματα καὶ ἐσταυρώθη καὶ ἐτάφη καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς μετὰ δόξης· καὶ κάμνοντας ἔτζι θέλεις ἰδῇς τὸν κύριον μετὰ παρρησίας.»

καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ καθομολόγησον κατενώπιον πάντων τῶν Σαρακηνῶν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν δεσπότην καὶ δημιουργὸν εἶναι πάσης τῆς κτίσεως πρὸ αἰώνων μὲν τῷ πατρὶ καὶ τῷ θείῳ πνεύματι συνβασιλεύοντα, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκωθέντα ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ τελεσθέντα ἐν κόσμῳ θαύματα δι' αὐτοῦ τὰ πᾶσαν διάνοιαν ὑπερβαίνοντα τὰ φρικτὰ καὶ παράδοξα, σταυρωθέντα τε καὶ ταφέντα καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστάντα, ἀναληφθέντα αὐτὸν ἐν δόξῃ εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ ὄψει αὐτὸν μετὰ παρρησίας ἐν θρόνῳ καθήμενον καὶ ἐρχόμενον κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς.»

f. 215v Ὁ δὲ μοναχὸς τοῖς | τοῦ ἐναρέτου ἐκείνου πρεσβυτέρου θεοπρεπέσεσι λόγοις πεισθείς, ὁ μοναχὸς ὅ ποτε Σαρακηνὸς ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ τὸν βασιλέα· καὶ ἐν νυκτὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ πύργῳ, ἔνθα εἰώθασιν οἱ Σαρακηνοὶ βλέπειν τὰς φυλακὰς τῆς νυκτὸς καὶ φυλάσσειν τὸν βασιλέα αὐτῶν, ἀνέρχεται δὲ καὶ κράζει τῇ Ἀράβων φωνῇ [καὶ] λέγων αὐτοῖς· «Ἔρχεσθε οἱ Σαρακηνοὶ πρὸς τὰ ἐνταῦθα, ἔχω γάρ τι εἰπεῖν ὑμῖν.» ὡς δὲ ἦν καὶ νύξ, ἡ δὲ φωνὴ αὐτοῦ ἐξηκούετο πανταχοῦ καὶ

4 συμβασιλεύοντος 11 καθημένω καὶ ἐρχομένω

Λοιπὸν ὁ ἀοίδιμος ἐκεῖνος μοναχὸς καταπεισθεὶς εἰς τὰ θεῖα λόγια τοῦ εὐλαβοῦς ἱερέως, ἐκίνησεν εὐθὺς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν χώραν ὅπου ἦτον ὁ θεῖός του· καὶ τὴν νύκτα ἀνέβη εἰς τὸν μιναρὲ τοῦ τζαμίου τους καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ· «Τρέξετε ἐδῶ, Σαρακηνοί, διατὶ ἔχω λόγον νὰ σᾶς εἰπῶ.» τοῦτο δὲ ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, ἔτρεξαν μετὰ λαμπάδων καὶ εὑρόντες τὸν μοναχόν, τὸν ἐρώτησαν, τί ἔχει νὰ τοὺς εἰπῇ. καὶ ὁ μοναχὸς τοὺς εἶπε· «Τί μου δίδετε νὰ σᾶς εἰπῶ, ποῦ εἶναι ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀμηρᾶ ἐκεῖνος ὁποὺ ἔφυγε κρυφίως;» ἐκεῖνοι

νόμην, νῦν δὲ | βούλομαι θεάσαι τὸν ἐμὸν ἀνεψιὸν f. 7
καὶ εἰπεῖν τι αὐτῷ.» οἱ δὲ φύλακες τῆς πύλης ἐκείνης εἶπον παρευθὺς τῷ Σαρακηνῷ· «Κύριε, ὁ σὸς ἀνεψιός ἐστιν ὅ ποτε φυγὼν καὶ ἄδηλος ἐγένετο.» ὁ δὲ ἀμερουμνῆς στενάξας λέγων· «Ποῦ ἐστιν;» οἱ δὲ εἶπον· «Παρὰ τὴν θύραν τοῦ παλατίου.» ὁ δὲ κελεύσας τοὺς δούλους αὐτοῦ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων ἀπαντῆσαι αὐτόν· καὶ πάντες ἐποίησαν κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ἀμερουμνῆ καὶ ἔλαβον παρὰ τὴν χεῖρα τὸν μοναχὸν τόν ποτε Σαρακηνὸν καὶ προσέφερον αὐτὸν τῷ ἀμερουμνῆ, τῷ ἀνεψιῷ αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀμερουμνῆς τοῦτον ἰδών, ηὐφράνθη λίαν καὶ μετὰ δακρύων ἠσπάσατο αὐτὸν καὶ λέγει· «Τί ἐστι τοῦτο· ποῦ κατῴκεις ἕως τοῦ νῦν; οὐκ
εἶ σὺ | ὁ ἐμὸς ἀνεψιός;» ὁ δὲ μοναχὸς εἶπεν· «Οὐ γι- f. 7v
νώσκεις ἐμέ, τὸν σὸν ἀνεψιόν; νῦν γὰρ χριστιανὸς γέγονα καὶ μοναχὸς ὡς βλέπεις χάριτι θεοῦ τοῦ ὑψίστου καὶ ἐπὶ ἐρήμων τόπων ἐκατῴκουν, ἵνα κληρονομήσω βασιλείαν οὐρανῶν, καὶ ὡς ἐλπίζω εἰς τὴν ἄφατον εὐσπλαγχνίαν τοῦ παντοκράτορος θεοῦ μέλλω κληρονομῆσαι τὴν ἐκείνου βασιλείαν· τί δειλιᾷς καὶ σύ, λάβε τὸ ἅγιον βάπτισμα τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἵνα κληρονομήσῃς ζωὴν αἰώνιον.»

20 δηλοῖς

4 ἐστιν om 6 ἐκέλευσεν 8 τοῦ om 11 αὐτοῦ ἀνεψιᾷ 16 χάριτι τοῦ 18 καὶ om 19 μέλλων 20 σὺ ἀμερουμνῆ 22 ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσῃς ὡς κἀγὼ ἐλπίζω

τοῦ εἶπαν· «Ἀνίσως καὶ μᾶς εἰπῇς αὐτό, θέλομεν σου δώσομεν ὅσα ἄσπρα θέλεις.» ὁ δὲ μοναχὸς τοὺς λέγει· «Πηγαίνετέ με εἰς τὸν ἀμηρᾶν νὰ τὸ εἰπῶ.» τότε ἁρπάσαντες αὐτόν, τὸν
ἐπῆ|γαν εἰς τὸν ἀμηρᾶν μετὰ χαρᾶς λέγοντες· «Οὗτος ὁ κα- p 145
λόγηρος ἠξεύρει, ποῦ εἶναι ὁ ἀνεψιός σου.» ὁ δὲ ἀμηρᾶς τὸν

ἔξυπνοι γενόμενοι οἱ Σαρακηνοὶ ἔτρεχον μετὰ λαμπάδων καὶ φώτων πρὸς τὸν πύργον [καὶ] ἰδεῖν τίς ἐστιν ὁ κράζων· ὡς δὲ ἦλθον καὶ εὑρόντες τὸν μοναχόν, ἠρώτησαν αὐτόν· «Τί ἔστιν σοι, ὦ μοναχέ;» ὁ δὲ μοναχὸς λέγει αὐτοῖς· «Τί καλὸν ἔχετέ μοι ποιήσειν, ὅπως ἂν ἀπαγγείλω ὑμῖν, ποῦ ἐστιν ὁ ἀνεψιὸς Μηρμνῆ, τοῦ βασιλέως ὑμῶν, ὁ φυγὼν καὶ ἄδηλος γενόμενος;» οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ὡμολόγησαν· «Εἰ καὶ τοῦτο ποιήσεις ἡμῖν, καὶ ἀπαγγείλεις ἡμῖν, ποῦ ἐστιν ὁ περιφανὴς ἐκεῖνος ἀνὴρ καὶ ἔχει εὑρεθῆναι, χρυσίον καὶ ἀργύριον παρέχομέν σοι, ὅσον ἂν βούλῃ.» ὁ δὲ μοναχός· «Ἀπαγάγετέ μοι πρὸς τὸν Μηρμνῆν καὶ ἐγὼ λέγω αὐτῷ, ποῦ ἐστιν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ.» οἱ δὲ ἀκούσαντες ταῦτα ἁρπάσαντες αὐτὸν [καὶ] ἀπήγαγον μετὰ χαρᾶς μεγάλης πρὸς τὸν Μηρμνῆν λέγοντες αὐτῷ· «Οὗτος ὁ μοναχὸς ἐπίσταται
f. 216 καὶ γινώσκει, ποῦ ἐστιν | ὁ σὸς ἀνεψιός.» ὁ δὲ Μηρμνῆς τῇ τῶν βαρβάρων φωνῇ ἠρώτησεν αὐτόν, εἰ ἀληθῶς ἐπίσταται, ποῦ ἐστιν ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ. ὁ δὲ μοναχὸς ἀπεκρίνατο· «Καὶ ἐπίσταμαι καὶ αὐτὸς εἰμὶ ἐγὼ καὶ χριστιανὸς γέγονα καὶ πιστεύω πατέρα, υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον, τὴν μίαν

12 (15) ὁμηρμνὴν

ἐρώτησεν ἐὰν τὸν ἠξεύρῃ ἀληθινά. καὶ ὁ μοναχὸς ἀπεκρίθη· «Ναὶ τὸν ἠξεύρω καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι· ὅμως τώρα εἶμαι χριστιανὸς καὶ πιστεύω πατέρα, υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τὴν μίαν θεότητα καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐσαρκώθη ἐκ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ἔκαμεν εἰς τὸν κόσμον μεγάλα θαυμάσια καὶ ἐσταυρώθη καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνέστη καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ μέλλει νὰ ἔλθῃ πάλιν νὰ κρίνῃ ζῶντας καὶ νεκρούς.»

Ὁ δὲ ἀμερουμνῆς γελάσας καὶ τὴν κάραν νευστάξας ἔφη· «Τί φλυαρεῖς, ταλαίπωρε, τί φλυαρεῖς; καὶ τί σοι γέγονεν, ταλαίπωρε, τί σοι γέγονεν; οὐαί σοι, οὐαί σοι, ἐλεεινέ. πῶς ἐγκατέλιπες τὸν σὸν βίον | καὶ τὰ f. 8
σκῆπτρα τῆς βασιλείας καὶ ὡς εἷς τῶν πενήτων περιάγεις ἐνδεδυμένος τὰ δυσώδη τρίχινα;» καὶ ὁ μοναχὸς ἀντέφη λέγων· «Θεοῦ χάριτι, ὅσα δὲ εἶχον, ὅτε ἤμην Σαρακηνός, νόμος καὶ κλῆρος τοῦ διαβόλου ἐτύγχανε, τὰ δὲ θεωρεῖς ἐνδεδυμένον με, δόξα ἐστὶ καὶ καύχημα καὶ ἀρραβὼν τῆς μελλούσης καὶ αἰωνίου ζωῆς· ἐγὼ δὲ ἀναθεματίζω τὴν τῶν Σαρακηνῶν θρησκείαν καὶ τὸν ψευδοπροφήτην αὐτῶν.»

Ὁ δὲ ἀμερουμνῆς ἔφη· «Ἐκβάλετε αὐτὸν ἔξω, ὅτι οὐκ οἶδε, τί φλυαρεῖ.» καὶ ἐκβαλόντες αὐτόν, ἔθηκαν ἔν τινι μέρει τοῦ παλατίου καὶ ἔδωσαν αὐτῷ βρῶσιν καὶ πόσιν καὶ ἐποίησεν ἡμέρας τρεῖς· αὐτὸς δὲ | οὐκ ἔφαγεν οὔτε f. 8v
ἔπιεν, ἀλλ᾽ ὀρθῶς καὶ πιστῶς προσηύχετο τῷ θεῷ καὶ
γόνυ κλίνας λέγει· «Ἐπὶ σοί, κύριε, ἤλπισα, μὴ κα- Ps 30 (31), 1
ταισχυνθείην εἰς τὸν αἰῶνα, μηδὲ καταγελασάτωσάν με Ps 24 (25), 2
οἱ ἐχθροί μου.» καὶ πάλιν λέγων· «Ἐλέησόν με ὁ θεὸς Ps 50 (51), 1
κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.» πάλιν· «Φώτισον

8 νόμοις

1 καὶ om 3 ταλαίπωρε, τί σοι γέγονεν om 13 ἔξω om 20 λέγων] λέγει

Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἀμηρᾶς ὁ θεῖός του καὶ ἐκπλαγεὶς εἶπε· «Τί ἔπαθες, ταλαίπωρε, νὰ ἀφήσῃς τὸ σπίτι σου, τὰ πλούτη σου καὶ τὴν δόξαν σου καὶ νὰ περιπατῇς ἔτζι καταφρονεμένος ὡσὰν ζήτουλας; δὲν ἐπιστρέφεις εἰς τὴν θρησκείαν σου νὰ ὁμολογήσῃς προφήτην τὸν Μωάμεθ καὶ νὰ ἔλθῃς πάλιν εἰς

θεότητα καὶ ὁμολογῶ τὸν ἕνα τῆς τριάδος, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν σαρκωθέντα ἐκ τῆς ἁγίας παρ- cf. Symb. fidei θένου Μαρίας καὶ ποιήσαντα ἐν κόσμῳ τὰ φοβερὰ καὶ μεγάλα θαυμάσια, σταυρωθέντα τε καὶ ταφέντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἀναληφθέντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ πάλιν μέλλειν ἔρχεσθαι κρῖναι τὰ σύμπαντα.»

Τούτων τῶν λογίων ἀκούσας ὁ Μηρμνῆς καὶ ἐκπλαγεὶς ἔφη· «Τί σοι ἐγένετο ταλαίπωρε, ἵνα καταλείπῃς τὸν σὸν οἶκον καὶ τὸν ἄπειρον πλοῦτον, ὃν εἶχες, καὶ ὡς εἷς τῶν πενήτων διάγῃς ὧδε κἀκεῖσε ἠμφιεσμένος τὰ δυσώδη ἐκεῖνα τρίχινα; οὐκ ἐπιστρέφεις νῦν πρὸς τὴν ἡμετέραν θρησκείαν καὶ οὐχ ὁμολογεῖς τὸν προφήτην ἡμῶν Μωάμεθ, τὸν ποιήσαντα μύρια ἀγαθὰ μετὰ τῶν Σαρακηνῶν;» ὁ δὲ μοναχὸς ἔφη· «Ὅσα εἶχον, ὅτε ἤμην Σαρακηνός, μερὶς καὶ κληρονομία τοῦ διαβόλου ἐτύγχανον. ταῦτα δέ, ἃ θεωρεῖς ἠμφιεσμένον με, δόξα καὶ καύχημά μού εἰσιν καὶ ἀρραβὼν τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ δόξης αἰωνίου· ἀναθεματίζω δὲ πᾶσαν τὴν τῶν f. 216ᵛ Σαρακηνῶν θρησκείαν καὶ τὸν ψευδοπροφήτην | Μωάμεθ, τὸν λέγεις καὶ ποιήσαντα μύρια ἀγαθὰ μετὰ τῶν Σαρακηνῶν, τὸν ὑμᾶς πλανήσαντα ἐκ τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, τῶν μιαρῶν καὶ ἀκαθάρτων.» ὁ δὲ Μηρμνῆς ἐνωτισθεὶς καὶ ὡς ἂν ἐλεῶν αὐτόν, ἔφη· «Ἐξήγησεν

τὴν πρώτην σου κατάστασιν;» ὁ δὲ μοναχὸς ἀπεκρίθη· «Ἐγὼ ὅσα καλὰ εἶχον τότε, ὅταν ἤμουν Σαρακηνός, ἦσαν ὅλα μερὶς τοῦ διαβόλου· ταῦτα δὲ τὰ τρίχινα ὁποὺ φορῶ τώρα, εἶναι καύχημά μου καὶ πλοῦτός μου καὶ ἀρραβὼν τῆς δόξης ὁποὺ ἔχω νὰ ἀπολαύσω διὰ τὴν ἀληθινὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ μου· τὸν δὲ Μωάμεθ ὁποὺ σᾶς ἐπλάνεσε καὶ τὴν θρησκείαν του ἀναθεματίζω καὶ ἀποστρέφομαι.»

τοὺς ὀφθαλμούς μου, Χριστὲ ὁ θεός, μήποτε ὑπνώσω Ps 12 (13), 4 εἰς θάνατον, μήποτε εἴπῃ ὁ ἐχθρός μου· «Ἴσχυσα πρὸς αὐτόν.» Κύριε, στήριξον τὴν καρδίαν μου, ἵνα πολε- cf. Jd 19, 5 μήσω τὸν αἰσθητὸν πλάνον τῶν Σαρακηνῶν, ἵνα μή με καταπατήσῃ ὁ πονηρὸς διάβολος καὶ δειλιάσω θανεῖν ἐν τῷ ὀνόμα|τι σου τῷ ἁγίῳ.» καὶ ποιήσας τὸ σημεῖον τοῦ f. 9 σταυροῦ, λέγων· «Κύριε φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου, τίνα φοβηθήσομαι; κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου, ἀπὸ Ps 26 (27), 1 τίνος δειλιάσω;» καὶ πάλιν φωνήσας κατὰ τοῦ ἀμερουμνῆ λέγων· «Ἀμερουμνῆς λάβε τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἵνα κερδήσῃς βασιλείαν οὐρανῶν τὴν ἄμετρον καὶ ἀπεριβόητον.» καὶ πάλιν ὁ ἀμερουμνῆς ἐκέλευσεν αὖθις ἐλθεῖν τοῦτον ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ ἡτοίμασεν ἱμάτια πάνυ ὡραῖα ὑπὲρ τούτου. καὶ φήσας ὁ ἀμερουμνῆς· «Εὐφραίνου, ταλαίπωρε, εὐφραίνου καὶ ἀγάλλου τῇ σῇ βασιλείᾳ καὶ μὴ καταφρονήσῃς τὸν σὸν βίον καὶ τὴν σὴν νεότητα τὴν πάνυ ὡραίαν καὶ ὁδεύῃς ὡς πενιχρὸς πένης ἀφρόνως. οὐαί σοι, ταλαίπωρε, τί νοεῖς;» | ὁ δὲ μοναχὸς f. 9ᵛ γελάσας, ἔφη τῷ ἀμερουμνῇ· «Μὴ θρήνει, τί νοῶ· νοῶ γάρ, πῶς μέλλω πληρῶσαι τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μου καὶ τοῦ ἀποστείλαντός με πατρός, τοῦ ἱερέως ἐκείνου τοῦ καὶ διδάξαντός με· τὰ δὲ ἱμάτια, ἃ ἡτοίμασας περὶ ἐμοῦ, πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἐγκατάλειψον καὶ

---

1 μου καὶ | Χριστὲ] κύριε **3** κύριε om | μου κύριε **5** θανεῖν] τὸν θάνατον | διὰ τὸ ὄνομα . . τὸ ἅγιον **7** λέγει **9** ἀμερουμνοῦς **10** λέγων ἀμερουμνῆς om **11** βασιλείαν — ἀπεριβόητον] τὴν ἄμετρον βασιλείαν τοῦ θεοῦ **12** τοῦτον om **16** καταφρονῇς

Μὲ ὅλα ταῦτα ὁ ἀμηρᾶς λυπούμενος αὐτόν, εἶπεν εἰς τοὺς ἐκεῖ παρευρεθέντας Σαρακηνούς· «Αὐτὸς ἔχασε τὸν νοῦν του καὶ δὲν ἠξεύρει, τί λέγει· ἐκβάλετέ τον ἔξω καὶ διώξατέ τον.» ἀλλ' ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν· «Ἐκεῖνον ὁποὺ ἀναθεμάτισε τὸν προ-

καὶ τὸ τί φλυαρεῖν οὐκ οἶδεν· ἐκβάλετε αὐτὸν ἔξω καὶ διώξατε αὐτόν» ἐκέλευσεν.

Οἱ δὲ Σαρακηνοὶ οἱ καθεζόμενοι σὺν τῷ Μηρμνῇ ἄρχοντες ἦσαν οἱ καὶ λεγόμενοι μάρτυρες, μᾶλλον δὲ καὶ ψευδομάρτυρες ὑπῆρχον, ἀπεκρίθησαν· «Τὸν τὴν ἡμετέραν θρησκείαν ἀναθεματίζοντα καὶ τὸν μέγαν προφήτην βλασφημήσαντα καὶ μυρίων κολάσεων καὶ θανάτου ἄξιον ὄντα ἀπολύεις; λοιπὸν καὶ ἡμεῖς γενώμεθα χριστιανοὶ καὶ ἀπαρνησώμεθα τὴν πατρῴαν ἡμῶν θρησκείαν.» τότε ὁ Μηρμνῆς ἰδὼν αὐτοὺς στασιάσαντας καὶ δεδιὼς ἔμεινεν μήποτε νεοτερισθοῦν κατ' αὐτοῦ προσέταξεν αὐτοὺς ποιῆσαι ὃ θέλουσιν. ὁ δὲ ἀναστὰς ὁμοθυμαδὸν μετ' αὐτοὺς καὶ βρύχοντες τοὺς ὀδόντας αὐτῶν καὶ ἁρπάζοντες τὸν μοναχόν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἄστεως αὐτῶν καὶ ἐλιθοβόλουν αὐτόν. αὐτὸς δὲ ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐτελειώθη ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ ὁ τοῦ Χριστοῦ δοῦλος Ἰωακεὶμ ὁ ὁσιομάρτυς, μηνὶ Ἰουλίῳ εἰκάδι πρώτῃ [καὶ] πορευθεὶς μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μετὰ παρρησίας πρὸς ὃν ἐπόθησε κύριον Ἰησοῦν Χριστόν.

6 ἀναθεματίζειν 8 γενώμενθα 9 ἀπαρνησώμενθα

φήτην μας καὶ τὴν θρησκείαν μας, ἀπολύεις ὁποὺ εἶναι ἄξιος μυρίων θανάτων; λοιπὸν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀρνηθοῦμεν τὴν θρησκείαν μας καὶ νὰ γένωμεν χριστιανοί.» τότε ὁ ἀμηρᾶς φο-
p. 146 βηθεὶς ἐκείνους, μὴν κά|μουν καμμίαν ἐπανάστασιν καταπάνω
του, τοὺς ἔδωκε τὴν ἄδειαν νὰ κάμουν εἰς αὐτὸν εἴ τι θέλουν. ἐκεῖνοι δὲ τρίζοντες τοὺς ὀδόντας ἥρπασαν τὸν εὐλογημένον ἐκεῖνον μοναχὸν καὶ ἐβγάνοντές τον ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρον, τὸν ἐλιθοβόλησαν ἐπικαλούμενον τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ οὕτω ἐτελειώθη ὁ ἀοίδιμος ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ

σὺ τὰ πρόσκαιρα σκῆπτρα τῆς βασιλείας τῆς προσκαίρου, ἵνα λάβῃς σκῆπτρα βασιλείας τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ μὴ ἔλπιζε ἐπὶ τὰ παρόντα, ἀλλ' ἐπὶ τὰ μέλλοντα καὶ μὴ πίστευε εἰς τὸν ψευδοπροφήτην Μωάμεθ τὸν μιαρόν, τὸν ἐβδελυγμένον, τὸν υἱὸν τῆς κολάσεως, ἀλλὰ πίστευσον εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον, πίστευσον εἰς πατέρα καὶ υἱὸν | καὶ ἅγιον f. 10
πνεῦμα, τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον, τὴν μίαν θεότητα.» ὁ δὲ ἀμερουμνῆς πάλιν γελάσας, ἔφη τοῖς μεγιστᾶσι τοῖς ἐν τῷ παλατίῳ συναθροισθεῖσιν· «Οὗτος ἄφρων ἐστί, τί ποιήσωμεν αὐτῷ; ἐκβάλετε αὐτὸν ἔξω καὶ διώξατε αὐτόν.»

Οἱ δὲ παρακαθεζόμενοι τῷ βασιλεῖ εἶπον· «Οὗτος ἠβουλήθη μιᾶναι καὶ διαφθεῖραι τὴν τῶν Σαρακηνῶν θρησκείαν· οὐκ ἀκούεις, πῶς βλασφημεῖ καὶ ἀναθεματίζει τὸν μέγαν προφήτην ἡμῶν;» ὁ δὲ μοναχὸς καί ποτε Σαρακηνὸς ἐκραύγαζε μεγάλως· «Ἄχθομαι περί σου, ἀμερουμνῆ, μᾶλλον· οὐ γὰρ βούλεσαι σωθῆναι, ταλαίπωρε, πίστευσον εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἐσταυρωμένον καὶ ἀναθεμάτισον τὴν τῶν Σαρακη-
νῶν | θρησκείαν καὶ τὸν ψευδοπροφήτην αὐτῶν, ὡς f. 10v
κἀγώ.» ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἀμερουμνῆς ἔφη· «Ἐκβάλετε αὐτὸν ἔξω, ὡς ἐγὼ κελεύω, ὅτι ἄφρων ἐστὶ καὶ οὐκ οἶδε τί λέγει.» οἱ δὲ συγκαθεζόμενοι αὐτῷ εἶπον· «Λοιπὸν

1 τῆς προσκαίρου om 2 βασιλείας om 4 εἰς] ἐπὶ 7 πίστευσον τριάδα ὁμοούσιον τὴν μίαν θεότητα | εἰς om | καὶ pr. om 8 τὴν μίαν θεότητα om 18 βούλει

καὶ πορευθεὶς μετὰ μεγάλης παρρησίας πρὸς τὸν κύριον, ὃν ἐπόθησεν, ἔλαβεν τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου.

Καὶ κάθε νύκτα ἐφαίνετο εἰς πολὺν καιρὸν ἕνα ἄστρον

Ἐπὶ δὲ καιροῦ πολλοῦ καθ᾽ ἑκάστην νύκταν ἐφαίνετο
f. 217 ἀστὴρ ὑπεράνωθεν τῆς σοροῦ τῶν λίθων λάμπων | καὶ φωτίζων τὸ μέρος ἐκεῖνο· ὅπερ σημεῖον θεωροῦντες οἱ Σαρακηνοί, [καὶ] ἐξίσταντο θαυμάζοντες τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν. μετὰ δὲ καιρόν τινα ὁ Μηρμνῆς προσέταξεν χριστιανούς τινας ἐκ τῆς σοροῦ τῶν λίθων ἐκβαλεῖν τὸν μακάριον Ἰωακεὶμ καὶ εἰς ταφὴν παραδοῦναι τὸ σῶμα αὐτοῦ· καὶ τούτων ποιησάντων καθὼς αὐτοὺς ἐκέλευσεν ὁ Μηρμνῆς ὁ βασιλεὺς τῶν Σαρακηνῶν, εὑρέθη τὸ τοῦ ἁγίου ὁσιομάρτυρος λείψανον σῶον καὶ ἀκαίρεον ἀναπέμπον εὐωδίαν πολλὴν ἀποπνέοντα, ὃ καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πιστοὶ καὶ τῇ προσηκούσῃ τιμῇ καὶ ταφῇ παρέδωκαν δοξάζοντες πατέρα, υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

8 ὥσπερ

λαμπρὸν ἐπάνω εἰς τὸν σωρὸν ἐκείνων τῶν λίθων καὶ ἐφώτιζεν ὅλον ἐκεῖνο τὸ μέρος· τὸ ὁποῖον βλέποντες οἱ Σαρακηνοὶ ἐθαύμαζαν. ἀπερνῶντας δὲ καιρὸς ἱκανός, ἔδωκε τὴν ἄδειαν ὁ ἀμηρᾶς εἰς τοὺς χριστιανούς, καὶ ἐβγαίνοντες τὸ ἅγιον λείψανον τοῦ ὁσιομάρτυρος ἀπὸ τὸν σωρὸν τῶν λίθων, ὢ τοῦ θαύματος! εὑρέθη σῶον καὶ ἀδιάφθορον καὶ εὐωδίαν ἔχον πολλήν, τὸ ὁποῖον μετ᾽ εὐλαβείας ἀσπασάμενοι, τὸ ἐνταφίασαν μὲ ὕμνους καὶ ψαλμῳδίας δοξάζοντες τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

τὸν τὴν Σαρακηνῶν θρησκείαν ἀναθεματίσαντα καὶ εἰς τὸν μέγαν προφήτην βλασφημοῦντα, καὶ λέγεις· «Οὐκ οἶδε τί φλυαρεῖ.» ἐὰν δὲ οὐκ ἀποκτείνῃς αὐτόν, πορευόμεθα καὶ ἡμεῖς χριστιανοὶ γενέσθαι.» ὁ δὲ ἀμερουμνῆς λέγει πρὸς αὐτούς· «Ἐγὼ οὐ δύναμαι ἀποκτεῖναι αὐτόν, ὅτι ἐμὸς ἀνεψιός ἐστι καὶ ἄχθομαι αὐτόν· ἀλλὰ λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ ποιήσατε, ὡς βούλεσθε.» οἱ δὲ ἔλαβον αὐτὸν μετὰ πλείστης | ὀργῆς καὶ σύραντες αὐτὸν f. 11
ἔξωθεν τοῦ παλατίου καὶ πολλοῖς βασάνοις τοῦτον παρέδωκαν, ἵνα ἐπιστρέψῃ πρὸς τὴν πρώτην τῶν Σαρακηνῶν θρησκείαν. ὁ δὲ μὴ θέλων, ἐδίδασκε πάντας ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζαραίου, ἵνα πιστεύσωσι καὶ σωθῶσι. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ ἔσυραν αὐτὸν ἔξωθεν τοῦ ἄστεως κἀκεῖ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν τὸν ὁσιώτατον μοναχὸν ὀνόματι Παχούμιον.

Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἀστὴρ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, ἔκειτο ἐπάνω τοῦ ὁσιωτάτου μάρτυρος· καὶ πάντες ἔβλεπον αὐτὸν ἐφ᾽ ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν· τοῦ δὲ ὁσιωτάτου μάρτυρος πρεσβείαις καὶ τῆς παναγνου θεομήτορος Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἀμήν.

12 Ναζωραίου 13 σωθῆναι

1 τὸν τὴν] τὴν τῶν 5 πρὸς αὐτοὺς om 8 αὐτὸν] τὸν μοναχὸν 9 πολλαῖς 11 θρησκεῖαν τῶν Σαρακηνῶν

Cod. Laurent. Plut. X, 31,

7. Θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ.

f. 186v Ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ ἄλλα παράδοξα θαύματα ἐγένοντο πολλά, ἐξ ὧν καὶ τοῦτο.

Τελοῦντος γὰρ ἱερέως τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰσῆλθέν τις τῶν περιφανῶν Σαρακηνῶν ἐν τῷ αὐτοῦ ἁγίῳ ναῷ σὺν ἑτέροις Σαρακηνοῖς καὶ ὁρᾷ τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ἐν σανίδι γεγραμμένην· καὶ ὡς ἦν ὁ πρεσβύτερος κεκυφώς, ποιῶν τὰς μυστικὰς εὐχάς, λέγει τοῖς ἑτέροις αὐτοῦ Σαρακηνοῖς τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ· «Βλέπε τὸν ἔξοχον αὐτόν, πῶς δέεται καὶ παρακαλεῖ τὴν σανίδα τὴν γεγραμμένην· ἀπελθόντες, ἀγάγετέ μοι τόξον καὶ βέλη.» ἀπελθόντων δὲ αὐτῶν καὶ ἀγαγόντων, τείνας τὸ τόξον, ἀπέλυσε βέλος κατὰ τῆς ἁγίας εἰκόνος. τὸ δὲ βέλος τῇ τοῦ ἁγίου μάρτυρος δυνάμει εἰς ὕψος ἀρθέν, ἔπεσεν καὶ ἔπληξεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

Καὶ εὐθὺς ὀδυνώμενος, ἐξῆλεν ἐκ τοῦ ἁγίου ναοῦ καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ἡ δὲ χεὶρ αὐτοῦ οἰδήσασα, f. 187 παρεῖχεν αὐτῷ ὀδύνην ἀκατάπαυστον· εἶ|χε δὲ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ θεραπαινίδας χριστιανὰς καὶ ταύτας προσεκαλεσάμενος, ἔφη· «Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λεγομένου Γεωργίου ἀπῆλθον καὶ εἶδον εἰκόνα γεγραμμένην· βέλος οὖν ἐπαφιέντος μου κατ' αὐτῆς, στραφὲν ἔπληξε τὴν χεῖρά μου, καὶ ἰδού, ὡς ὁρᾶτε, ἀποθνήσκω ἐκ τοῦ ἀφορήτου πόνου.» αἱ δὲ εἶπον· «Καὶ καλὸν ἐβούλου ποιῆσαι, ὅτι τοξεῦσαι ἠθέλησας τὴν τοῦ ἁγίου μάρτυρος εἰκόνα;» ὁ δὲ Σαρακηνὸς ἔφη· «Καὶ τί δύναμιν εἶχε ἐκείνη ἡ εἰκὼν οὕτως με ποιῆσαι;» αἱ δέ· «Ἡμεῖς

1 cf. supra p. 8 ss.

ἀγράμμαται οὖσαι, τί λέγειν σοι οὐκ ἔχομεν· εἰ δὲ κελεύεις ταῦτα πυνθάνεσθαι, ἀπόστειλον καὶ κάλεσον τὸν πρεσβύτερον τοῦ ἁγίου ναοῦ, κἀκεῖνος περὶ ὧν ἐπερωτᾷς ἐρεῖ σοι.»

Ὁ δὲ βάρβαρος ταῦτα ἀκούσας, ἀποστείλας, ἐκάλεσε τὸν πρεσβύτερον καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ ἠρώτα λέγων· «Τί ἦν εἰκὼν ἡ ἐν τῇ σανίδι γεγραμμένη καὶ ἡ σανίς, ἣν παρεκάλεις, εἴ τίς; παραδειγμάτισόν με.» ὁ δὲ πρεσβύτερος ἀπεκρίνατο· «Ἐγὼ τὸν θεόν, τὸν ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ πάντων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων δημιουργόν, παρεκάλουν, οὐχὶ δὲ σανίδα, ὡς σὺ ἔφης· ἡ δὲ ἐν τῇ σανίδι γεγραμμένη εἰκὼν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ἐστίν.» ὁ δὲ βάρβαρος· «Καὶ | τίς ἦν ὁ Γεώργιος ἐκεῖ- f. 187v νος, ὅτι τοιαῦτα ἐνεργεῖ διὰ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ, μὴ θεὸς ὤν;»

Ὁ δὲ πρεσβύτερος λέγει· «Ὁ ἅγιος μάρτυς Γεώργιος οὐκ ἔστιν θεός, ἀλλὰ δοῦλος θεοῦ καὶ τοῦ προσκυνητοῦ αὐτοῦ υἱοῦ, τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἄνθρωπος δὲ ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν καὶ ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν Ἑλλήνων πολλὰς τιμωρίας ὑπήνεγκεν, ἀναγκαζόμενος ὑπὸ αὐτῶν ἀρνήσασθαι τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὁ δὲ ταύτας γενναίως ὑπομείνας καὶ τελειωθεὶς ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ, εἴληφε χάριν παρὰ τοῦ τῶν ἁπάντων θεοῦ ποιεῖν σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἡμεῖς ἐξ ἀγάπης αὐτοῦ ἀνιστοροῦμεν τὴν ἁγίαν αὐτοῦ εἰκόνα καὶ ὡς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ἀοίδιμον ὁρῶντες ἐν τῇ εἰκόνι, ἀσπαζόμεθα καὶ προσκυνοῦμεν, ὃν τρόπον καὶ σύ, ἐὰν ἴδῃς τῶν τελευτησάντων ἰδίων σου πατρὸς καὶ μητρὸς ἢ ἀδελφοῦ ἱμάτιον ἢ σκέπασμα ἢ ἄλλον τι τῶν αὐτοῦ ἀμφίων καταφιλεῖς καὶ δακρύεις καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπιτίθεις, ὡς αὐτὸν τὸν ποθούμενον βλέπων, οὕτως καὶ ἡμεῖς τοῦ ποθου-

μένου ἁγίου τὴν εἰκόνα ἀνιστοροῦντες, ὡς αὐτὸν ἐκεῖνον βλέποντες, ἀσπαζόμεθα καὶ προσκυνοῦμεν. ἀνιστοροῦμεν οὖν τὰς τῶν ἁγίων εἰκόνας καὶ ἐν σανίσι καὶ ἐν τείχοις καὶ ἐν ὀθονίοις καὶ ταύτας κατασπαζόμεθα καὶ προσ-
f. 188 κυνοῦμεν οὐχ ὡς θεοὺς — μὴ γένοιτο — | ἀλλ' ὡς θεραπόντων τοῦ θεοῦ ἐκτυπώματα, καὶ οἱ ἅγιοι διὰ τῶν σεπτῶν εἰκόνων αὐτῶν θαυματουργοῦσι καὶ ποιοῦσι σημεῖα καὶ τέρατα, ὡς καὶ ἐπί σοι συνέβη παραδειγματισθέντι τολμήσαντι ἐπαφιέναι βέλος κατὰ τῆς τοῦ ἁγίου μάρτυρος εἰκόνος.»

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Σαρακηνός, ἔφη· «Τί οὖν ποιήσω; τὴν χεῖρά μου ταύτην βλέπεις, πῶς ὡς ἀσκὸς ἐγένετο, πεπληρωμένη ἰχῶρος καὶ ἐκ τῆς ἀφορήτου ὀδύνης ἐγγύς εἰμι τοῦ ἀποθανεῖν.» ὁ δὲ πρεσβύτερος ἔφη· «Εἰ κελεύεις ἐνεγκεῖν τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου ἐνθάδε, καὶ τεθήτω ὕπερθεν τῆς σῆς στρωμνῆς, ὑφαφθήτω δὲ καὶ κανδήλα ἔμπροσθεν αὐτῆς δι' ὅλης νυκτός, πρωΐας δὲ γενομένης ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑφαφθείσης κανδήλης ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ ἁγίου μάρτυρος ἀλειψάμενος τὴν σὴν χεῖρα, εὑρήσεις τὴν ἴασιν.» ὡς δὲ ἤκουσεν ταῦτο ὁ βάρβαρος ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων συνεχόμενος, παρεκάλει δεόμενος ἐνεχθῆναι τὴν ἁγίαν εἰκόνα· ταύτης δὲ ἐνεχθείσης καὶ ὑφαφθείσης τῆς κανδήλης ἀψάμενος ἐκ τοῦ ἐλαίου αὐτῆς, εὐθὺς καὶ παραχρῆμα ὑγιὴς ἐγένετο.

Ἐκπλαγεὶς δὲ καὶ θαυμάσας ἐπὶ τῷ παραδόξῳ θαύματι, εἶπεν πρὸς τὸν πρεσβύτερον· «Ἔχετε εἰς τὴν ἡμε-
f. 188v τέραν γραφὴν | περὶ τούτου τοῦ ἁγίου τινὰ ὑπομνήματα;» ὁ δὲ πρεσβύτερος· «Ἔχομεν». ὁ δὲ παρεκάλει ἐνέγκαι αὐτὰ καὶ ἀναγνῶναι. τοῦ δὲ ἱερέως ἐνέγκαντος τὸ τοῦ ἁγίου μαρτύριον καὶ τοῦ βαρβάρου ἐν ταῖς χερσὶν κατέχοντος τὴν ἁγίαν εἰκόνα καὶ πρὸς ταύτην ἀτενῶς βλέποντος καὶ ἀκούοντος τοῦ πρεσβυτέρου ἀναγινώσκοντος, ἔλεγε πρὸς τὴν ἁγίαν εἰκόνα· «Σὺ νεώτερος καὶ φρόνιμος, ἐγὼ δὲ γέρων καὶ σαλός· καλὸν καὶ ἐγὼ ἵνα γένωμαι φρόνιμος.» ταῦτα ἔλεγεν, ἕως οὗ τὸ μαρτύριον ἀναγινώσκειν ὁ πρεσβύτερος οὐκ ἐπαύετο. μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ μαρτυρίου πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ πρεσβυτέρου, παρεκάλει τυχεῖν τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. ὁ δὲ οὐ συνετίθετο, δεδιὼς μὴ φανερωθῇ καὶ κινδυνεύσῃ. ὁ δὲ ἐπωμνύετο τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐβαπτίσθη. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον παρρησίᾳ ἀνὰ μέσον πάντων τῶν Σαρακηνῶν ἐκηρύχθη τὸν Χριστὸν θεὸν ἀληθινὸν καὶ τὴν τῶν Σαρακηνῶν θρησκείαν ἠναθεμάτισεν. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ ἀκούοντες αὐτὸν ταῦτα φθεγγόμενον, δραμόντες ἐπ' αὐτὸν ὡς θῆρες ἄγριοι, κατέκοψαν αὐτὸν καὶ οὕτως ἐτελειώθη ἐν καλῇ ὁμολογίᾳ διὰ τῆς τοῦ ἁγίου μάρτυρος Γεωργίου πρεσβείας.

---

8. Ἕτερον θαῦμα τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τοῦ ἀναιρεθέντος στρατιώτου· εὐλόγησον πάτερ.

Cod. Chalki. schola theol.39,

Ἄρχων τις ταξεώτης ἐξώρμησε μετὰ πάντων τῶν p. 269
στρατῶν τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς συριακοῖς μέρεσιν· ἦσαν γὰρ οἱ Ἀγαρηνοὶ ἐπανασταθέντες κατεπειγόμενοι τοῖς Ῥωμαίοις. ἀπελθόντος οὖν τοῦ στρατοπέδου τοῦ βασιλέως καὶ ἐκπορθήσαντος τὰς ἐκείνων πόλεις σκῦλα τῶν Ἀσσυρίων πολλὰ ἐκληρώσατο· ὁ οὖν προονομασθεὶς ἄρχων δοὺς τὸν ἑαυτοῦ στρατιώτην χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πολλὰ μετὰ λογαρίου πολλοῦ, ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ λέγων· «Ἄπελθε εἰς τὸν οἶκόν μου, καὶ δὸς

τὰ χρήματα· ἐπίσκεψαι δὲ καὶ πῶς διάγει καὶ τάχιστα τὴν ἐπιστροφὴν πρὸς ἡμᾶς ποίησον.» Ὁ δὲ στρατιώτης λαβὼν ἅπαντα, ἐπορεύετο· περιπατήσας δὲ ἡμέρας τρεῖς, κατήντησεν εἰς ἄνθρωπον προσμονάριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· ὁ δὲ στρατιώτης κατέλυσε τοῦ μεῖναι ἐκεῖσε· ὁ δὲ λεχθεὶς προσμονάριος ἰδὼν τὰ λάφυρα καὶ τὸ λογάριον καὶ πυρωθεὶς ὑπὸ τοῦ δαίμονος, ἀνεῖλε ξίφει τὸν στρατιώτην κοιμώμενον. καὶ τῶν μὲν
p. 270 χρυσῶν ἐδέσπωσεν, τὸν δὲ στρατιώτην | κατακόψας μεληδόν, συνέθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ πίθῳ βουλόμενος αὐτὸν ἑψῆσαι καὶ δῶσαι ἐν τῷ καπηλείῳ τοῖς παροδίταις.

Ἡ δὲ σύμβιος τοῦ στρατιώτου, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ὁρᾷ κατ᾽ ὄναρ, ὅτι ἐν πολλῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ περιέπεσεν αὐτῆς ὁ ὁμόζυγος· καὶ διυπνισθεῖσα ἡ γυνή, ἐπείσθη, ὅτι ἀληθές ἐστιν ἡ ὀπτασία. καὶ ἤρξατο κλαίειν καὶ λέγειν· «Οἴμοι οἴμοι, ποθεινότατέ μου σύζυγε, ἐν ποίᾳ ἀνάγκῃ περιέπεσες, ἀγνοῶ· οἴμοι οἴμοι, γλυκύτατέ μου ἄνερ, ἐν

Cod. Ioasaphaion 308,

Ἕτερον θαῦμα παράδοξον τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ θανατωθέντος στρατιώτου.

p. 131 Ἕνας ἄρχοντας ἀπὸ στράτευμα ὥρμησε μὲ ὅλους τοὺς στρατιώτας τοῦ βασιλέως εἰς τὰ μέρη τῆς Συρίας, ἐπειδὴ καὶ οἱ Τοῦρκοι ἐσηκώθησαν ἐναντίον τῶν Ῥωμαίων. πηγαίνοντας λοιπὸν τὸ στράτευμα τῶν Ῥωμαίων εἰς ἐκείνους τοὺς τόπους, ἐπῆραν πολλὰ κούρση ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους· ὁ προειρημένος λοιπὸν ἄρχοντας δίδοντας εἰς τὸν δοῦλόν του πολὺ χρυσίον καὶ ἀργύριον, τὸν ἔστειλεν εἰς ὀσπίτιόν του λέγοντάς του· «Ὕπαγε εἰς τὸ ὀσπίτιόν μου καὶ δῶσε αὐτὰ τὰ ἄσπρα, πρὸς τούτοις ἐρώτησε καὶ πῶς περνοῦν, καὶ μετὰ ταῦτα γύρισε ὀπίσω εἰς ἡμᾶς τὸ ὀγληγωρότερον.» ὁ δὲ στρατιώτης κατὰ τὴν προσταγὴν τοῦ αὐθέντος του ἐπῆρεν ἐκεῖνα καὶ ἐπήγαινεν εἰς τὸν δρόμον του, καὶ περιπατήσας ἡμέρας τρεῖς, ἔφθασεν εἰς ἕνα προσμονάριον τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου

ποίᾳ ἀνάγκῃ διάγεις, καὶ οὐ γινώσκω· οἴμοι οἴμοι, στρατιῶτά μου ἠγαπημένε, ἐν ποίᾳ βασάνῳ περιέπεσες, καὶ οὐκ ἐπίσταμαι τί διαπρᾶξαι. τί ποιήσω, οὐκ οἶδα. τίνα θαρρήσω τὰ ὁράματά μου; τίνα συμβουλευθῶ τὸ μυστήριόν μου; τίς θεραπεύσει μου τὸ ἄλγος; τίς με πληροφορήσει περὶ τούτου;» ἡ δὲ ἔμεινε διὰ πάσης τῆς νυκτὸς ὀλοφυρομένη. πρωΐας δὲ γενομένης, προνοεῖται ἡ σώφρων γυνὴ καὶ λαβοῦσα ἔλαιον καὶ λίβανον καὶ κηροὺς καὶ ἕτερα δῶρα ὡς λέαινα θρηνοῦσα, ἀπέδραμεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· καὶ δοῦσα αὐτὰ τὰ δῶρα τὸν προσμονάριον, ἀπήει πρὸς τὴν λάρνακα, ἔνθα ὁ ἅγιος κατέκειτο· καὶ σταθεῖσα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ λάρνακος, ἤρξατο καταφιλεῖν τὴν λάρνακα· καὶ κλαίουσα ἔλεγεν· «Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, σπλαγχνίσθητι ἐπ᾽ αὐτὸν· σὺ οἶδας ἐν ποίᾳ ἀνάγκῃ περιέπεσεν ὁ ἐμὸς σύζυγος καὶ σὸς δοῦλος. σὺ οἶδας ἐν ποίᾳ θλίψει περίκειται, ἐγὼ δὲ ἀγνοῶ· ἀλλὰ πρόφθασον καὶ

καὶ ἀπέμεινεν ἐκεῖ ἐκείνην τὴν νύκτα διὰ νὰ ἀναπαυθῇ. ὁ δὲ προσμονάριος βλέποντας τὰ ἀργύρια καὶ τυφλωθεὶς ἀπὸ τὸν ἀρχέκακον διάβολον, ἐφόνευσε τὸν στρατιώτην εἰς καιρὸν ὁποὺ ἐκοιμᾶτο, καὶ τὸ μὲν χρυσίον καὶ ἀργύριον ἔκρυψε, τὸν δὲ στρατιώτην κατακόψας εἰς λεπτά, τὸν ἔβαλε μέσα εἰς ἕνα πιθάρι ἔχοντας σκοπὸν νὰ τὸν ἑψήσῃ διὰ νὰ τὸν τρώγουν ἐκεῖνοι ὁποὺ ἀπερνοῦσαν καὶ ἐκόνευον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ἡ δὲ γυναῖκα τοῦ στρατιώτου βλέπει ἐκείνην τὴν νύκτα εἰς τὸν ὕπνον της, πῶς ὁ ἄνδρας της ἔπεσεν εἰς πειρασμὸν καὶ εὑρίσκεται εἰς κίνδυνον. καὶ ἐξυπνήσασα ἐκαταπείσθη ὅτι ἡ ὀπτασία της εἶναι ἀληθινή. καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ὀδύρεται λέγουσα· «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα τὴν ἀθλίαν, ἀλλοί-
μονον | εἰς ἐμένα, πεποθημένε μου ἄνδρα, δὲν ἠξεύρω ἡ ταλαί- p. 132
πωρος, εἰς ποίαν ἀνάγκην περιέπεσες. ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα τὴν ἁμαρτωλόν, δὲν ἠξεύρω, εἰς ποίους πόνους ἆρά γε εὑ-

ἐξελοῦ αὐτόν· ἐὰν γὰρ βούλῃ, δύνασαι. σὺ οὖν γινώσκεις, ὅτι ἄλλη ἐλπὶς οὐκ ἔστι μοι, οὐ πατήρ, οὐ μήτηρ, p. 271 οὐκ ἀδελφός, οὐ τέκνα, εἰ μὴ μόνον αὐτὸν ἔχω, | τὸν κακῶς ἀπολλύμενον. ἀλλὰ τάχυνον, ἅγιε, ὅπου ἂν ᾖς, κἂν ἐν θαλάσσῃ πλέουσι κυβερνῇς ἢ ἐν ὁδῷ τοῖς ὁδεύουσι συνοδοιπορῇς ἢ τοῖς ἐν πολέμοις συμμαχῇς, κἂν ἐν ἀνάγκῃ βοηθῇς, ὅπου ἂν ᾖ, πρόφθασον, ἅγιε, καὶ τὸν σὸν οἰκέτην ἐξελοῦ. ναί, ἅγιε τοῦ θεοῦ, εἰς σέ ἐστι μου ἡ ἐλπὶς τῆς ἀντιλήψεως· ὅπου ἂν πάσχῃ ὁ σὸς οἰκέτης, πρόφθασον αὐτόν ἢ ἐν ποταμῷ κινδυνεύει, ἢ ἐν ἔθνει διακρατεῖται, ἢ ἐν λῃστηρίῳ κινδυνεύει, ἢ ὑπὸ ἀρχόντων πειράζεται, σὺ γινώσκεις, ἐγὼ δὲ ἀγνοῶ. ναί, ἅγιε τοῦ θεοῦ, σπλαγχνίσθητι, καθὼς καὶ τῆς χήρας τὸν υἱὸν σπλαγχνισθεὶς ἐξώωσας καὶ τὴν κόρην ἐκ τοῦ cf. infra p. 113 ss. ἰοβόλου δράκοντος διέσωσας· ὡς καὶ τοὺς δεκατέσσαρας θρόνους φύειν κελεύσας ἐν τῇ ἀθλήσει σου, οὕτως, ἅγιε

13 cf. Krumbacher, der hl. Georg, p. 10, 8 ss. 15 l. c. 7, 16

ρίσκεσαι· ἆρά γε εἰς ποίαν βάσανον ἔπεσες, δὲν ἠξεύρω ἡ ἀθλία. ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα, εἰς ποῖον νὰ θαρρεύσω καὶ νὰ εἰπῶ τὸ ὅραμά μου καὶ ποῖον νὰ συμβουλευθῶ; οὐαί μοι, καὶ ποῖος νά μου θεραπεύσῃ τὸν πόνον καὶ ποῖος νὰ μὲ βεβαιώσῃ δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν;» καὶ ἔτζι ἔμεινεν ὅλην τὴν νύκτα κλαίουσα. καὶ ὅταν ἐξημέρωσε, προνοεῖται ἡ σώφρων καὶ εὐλαβὴς γυναῖκα, καὶ λαβοῦσα ἔλαιον καὶ κηρίον καὶ θυμίαμα καὶ ἄλλα δῶρα ἐπρόσδραμεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου κλαίουσα. καὶ ὕστερον ἀφ' οὗ τὰ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἱερέως, ἔδραμεν εἰς τὸν τάφον τοῦ τροπαιοφόρου καὶ θρηνοῦσα ἔλεγεν· «Ἅγιε τοῦ θεοῦ, σπλαγχνίσου τὸν ἄνδρα μου, ἐπειδὴ ἐσὺ ἠξεύρεις εἰς ποίαν συμφορὰν ἔπεσεν ὁ δοῦλός σου, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ προφθάσῃς διὰ τὸν πλοῦτον τοῦ ἐλέους σου καὶ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃς ἀπὸ τὸν πειρασμὸν ὁποὺ τοῦ συνέβη, διατὶ ἐσὺ ἠξεύρεις, ὅτι ἄλλη ἐλπὶς δὲν εἶναι εἰς ἐμένα, ὄχι

τοῦ θεοῦ, σπλαγχνίσθητι ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου καὶ αὐτὸν ἐκ τῆς συνεχούσης αὐτῷ συμφορᾶς ⟨σῶσον⟩.» καὶ ταῦτα γονυπετῶν εἰς τὸν ἅγιον, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ λάρνακος εἰποῦσα· «Οὐ μὴ ἀναστῶ οὐ μὴ ἀνανεύσω, ἕως οὗ μάθω περὶ τοῦ ὁμοζύγου μου, πῶς ἠδικήθη.»

Ὁ δὲ ἅγιος τοῦ θεοῦ σπλαγχνισθεὶς ὑπὸ τῶν δακρύων καὶ τῆς παρακλήσεως αὐτῆς, ὀφθαλμοφανῶς καθίσας ἐν τῷ ἵππῳ αὐτοῦ — τὸ δὲ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἦν χιλίων πεντακοσίων ⟨σταδίων⟩ διάστημα — εἰς στιγμὴν ὥρας διανύσας καὶ ἀπελθών, ἔστη ἐν τῷ κελλίῳ τοῦ προσμοναρίου κράζων καὶ λέγων· «Ἔξελθε, προσμονάριε, πρός με.» ἐξελθὼν δὲ καὶ θεασάμενος αὐτόν, ἐδόκει, ὅτι ἄρχων ἐστί, προσκυνῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ ἅγιος λέγει αὐτόν· «Ποῦ ἐστιν ὁ στρατιώτης ὁ μείνας ἐνταῦθα;» καὶ ὁ προσμονάριος ἔφη πρὸς αὐτόν· «Αὐθέντα μου, ἡμέραι εἰσὶν ἕξ, ἀφ' οὗ ἄνθρωπος οὐκ ἦλθεν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ μου.» λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος· «Καὶ ὁ στρατιώτης, ὃν ἀπέ-

πατήρ, ὄχι ἀδελφός, ὄχι μήτηρ, ὄχι παιδία, πάρεξ ἐκεῖνος μόνος ὁποὺ χάνεται κακῶς. ἀλλὰ ταχύνευσον, ἅγιε, καὶ λύτρωσε αὐτὸν ἀπὸ τὸν πειρασμὸν καὶ ἢ εἰς ἀλλοπίστους εἶναι σκλάβος, ἢ εἰς κανένα μέρος ὁποὺ εἶναι κλέπται, κινδύνευει, ἢ ἀπὸ τυράννους ἐνοχλεῖται, ἐλευθέρωσέ τον.» ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα λέγουσα καὶ παρακαλοῦσα τὸν ἅγιον, ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὸν τάφον καὶ εἶπεν ὅτι· «Δὲν θέλω σηκωθῇ ἀπ' ἐδῶ, ἕως ὁποὺ νὰ μάθω διὰ τὸν ἄνδρα μου τι ἔγινεν.»

Ὁ δὲ μέγας καὶ θαυματουργὸς Γεώργιος σπλαγχνισθεὶς τὰ δάκρυά της, ἐβγῆκεν ἀπὸ τὴν θήκην ὁποὺ ἦτον μέσα καὶ καθίσας εἰς τὸ ἄλογόν του, ἔφθασεν εἰς τὸ κελλίον τοῦ φονέως κρά|ζοντας· «Ἔβγα ἔξω εἰς ἐμένα, προσμονάριε.» καὶ p. 133 ἐβγαίνοντας ὡσὰν τὸν εἶδεν, ἐνόμισεν ὅτι εἶναι ἄρχοντας, καὶ ἤθελε διὰ νὰ τὸν προσκυνήσῃ. καὶ ὁ ἅγιος τὸν λέγει· «Ποῦ εἶναι ὁ στρατιώτης ὁποὺ ἦλθεν ἐδῶ αὐτὴν τὴν νύκτα;» καὶ

στειλα ἀπὸ Συρίαν εἰς τὰ ἐμὰ ἴδια μετὰ χρυσίου, καὶ
p. 272 ἔμεινεν ἐνταῦ|θα, ποῦ ἐστιν;» καὶ ὁ προσμονάριος εἶπεν· «Μὰ τὴν δύναμιν τοῦ ἐμοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὃν παρίσταμαι νύκτα καὶ ἡμέραν, ἐλθὼν ὀψὲ καὶ ἀναπαυσάμενος καὶ πολλὰς τιμὰς τιμηθεὶς παρ' ἐμοῦ, πρωΐας γενομένης, ἀπῄει πρὸς τὸν οἶκόν σου.» ὁ δὲ ἅγιος θυμωθεὶς εἶπεν· «Οὐκ εἶ προσμονάριος, ἀλλὰ φονεύς, οὐκ εἶ προσμονάριος, ἀλλὰ λῃστὴς καὶ ἀλιτήριος· οὐ γὰρ δουλεύεις ναὸν ἁγίων, ἀλλὰ ναὸν δαιμονίων· ἐξάγαγέ μοι τὸ λογάριον καὶ τὰ κόσμια καὶ ἀνένεγκέ μοι ἐνταῦθα καὶ τὰ κρέη, ἅπερ ἔχεις ἐν τῷ πίθῳ.» φοβηθεὶς δὲ ὁ ἄνθρωπος καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου, ἐθρήνει· ὁ δὲ ἅγιος κατελθὼν ἐκ τοῦ ἵππου καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ κελλίον τοῦ προσμοναρίου, ἐξήγαγε τὰ χρήματα καὶ τὰ κρέη τοῦ στρατιώτου· καὶ θεὶς αὐτὰ ἔμπροσθεν τοῦ προσμοναρίου καὶ ἑτέρων πολλῶν τῶν τυχόντων ἐκεῖσε, ἤρξατο ὁ ἅγιος συναρμόζειν αὐτά, μέλος πρὸς

ὁ προσμονάριος ἀπεκρίθη εἰς τὸν ἅγιον· «Ἓξ ἡμέρες εἶναι, αὐθέντα μου ὁποὺ δὲν ἦλθεν ἄνθρωπος εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου.» λέγει τον ὁ ἅγιος· «Καὶ ποῦ εἶναι ὁ στρατιώτης ὁποὺ ἔμεινεν ἐδῶ, τὸν ὁποῖον ἐγὼ ἔστειλα ἀπὸ τὴν Συρίαν εἰς τὸν οἶκόν μου μὲ χρυσίον καὶ ἀργύριον;» καὶ ὁ προσμονάριος εἶπε· «Μὰ τὴν δύναμιν τοῦ ἐδικοῦ μου Γεωργίου, ἔμπροσθεν τοῦ ὁποίου ἐγὼ στέκομαι νύκτα καὶ ἡμέραν, ἦλθεν ὀψὲ τὸ ἑσπέρας καὶ ἀναπαυθεὶς τὴν νύκτα, τὸ ταχὺ ἀνεχώρησεν καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ὁσπίτιόν σου.» καὶ ὁ ἅγιος εἶπεν εἰς αὐτόν· «Δὲν εἶσαι ἐσὺ προσμονάριος, ἀλλὰ εἶσαι φονεύς· ἔβγαλέ μοι ἔξω τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ φέρε μοί τα ἐδῶ, ἀκόμη φέρε καὶ τὰ κρέατα ὁποὺ ἔχεις μέσα εἰς τὸ πιθάρι.» καὶ ἐκεῖνος ἐκυριεύθη ἀπὸ φόβον καὶ τρόμον καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ ποδάρια τοῦ ἁγίου καὶ ἐθρηνοῦσε. ὁ δὲ ἅγιος καταβαίνοντας ἀπὸ τὸ ἄλογον καὶ ἐρχόμενος μέσα εἰς τὸ κελλίον τοῦ προσ-

μέλος καὶ ἁρμὸν πρὸς ἁρμόν, καὶ ἁπλῶς, ὡς ὑποτέτακται ὅλα τὰ μέλη τοῦ ἀνθρώπου, καθεξῆς. καὶ ἐκτείνας τὰς ἁγίας αὐτοῦ χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπευξάμενος ἐπὶ ὥρας τρεῖς ἐπιθεὶς πρὸς τὸν στρατιώτην εἶπεν· «Σοὶ λέγω, ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀναστάντος ἐκ νεκρῶν, ἀνάστα.» καὶ εὐθέως ἤρξαντο οἱ ἁρμοὶ συνδέεσθαι καὶ αἱ σάρκες προσκολλᾶσθαι καὶ πάλιν ἐκ δευτέρου εἶπεν· «Ἀνάστα, στρατιῶτα, ἐν τάχει, καὶ πορεύου τάχιστα τὴν ὁδόν σου.» καὶ εὐθέως ἀνέστη εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ὡς ἐν ἐκστάσει γενόμενος, κατεσκόπει καὶ ἐθαύμαζε τὴν εὐωδίαν καὶ ἀνδρείαν τοῦ νεανίσκου, τήν τε καλλονὴν καὶ εὐισχίαν τοῦ ἵππου καὶ εὐμορφίαν.| p. 273
καὶ οὐκ ᾔδει, τίς ἐστιν, ἢ τί αὐτὸς πέπονθεν, εἰ μὴ μόνον τὴν ἀρχὴν ἐκέκτητο τοῦ προσμοναρίου· ὁ δὲ ἅγιος ἀποκαταστήσας αὐτὸν τέλειον, ἀπέστειλεν εἰς τὴν ἰδίαν ὁδόν, πορεύεσθαι ἐν εἰρήνῃ.

12 εὐιδίαν

μοναρίου, ἔφερεν ἔξω καὶ τὰ ἄσπρα καὶ τὰ κρέατα τοῦ στρατιώτου· καὶ θέσας αὐτὰ ἔμπροσθεν εἰς τὸν προσμονάριον, λέγει πρὸς αὐτόν· «Τί εἶναι αὐτά;» ἐκεῖνος δὲ ἔμεινεν ἄφωνος καὶ δὲν εἶχε τί νὰ ἀποκριθῇ. εἶτα ὁ ἅγιος ἔβαλεν εἰς τὴν τάξιν καὶ τὸν τόπον τους ὅλα ἐκεῖνα τὰ κρέατα τὰ κατακομμένα τοῦ στρατιώτου· καὶ ἁπλώσας τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ προσευχηθείς, εἶπεν εἰς τὸν στρατιώτην· «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁποὺ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, σηκώσου ὀγλήγωρα καὶ ὕπαγε μὲ σπουδὴν τὸν δρόμον σου.» καὶ παρευθὺς ἐσηκώθη εἰς τὰ ποδάριά | του ὁ νεκρός, καὶ γενόμενος ὡσὰν p. 134
ἐκστατικός, ἐστοχάζετο καὶ ἐθαύμαζε τὴν ὡραιότητα τοῦ ἁγίου, καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ καταλάβῃ ποῖος εἶναι ἢ τί αὐτὸς ἔπαθε, παρὰ μόνον ἐνθυμᾶτο ἐκεῖνο ὁποὺ τοῦ ἔκαμεν εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ προσμονάριος. ὁ δὲ ἅγιος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν στράταν του.

Ἡ δὲ σώφρων αὐτοῦ γυνὴ κειμένη ἐν τῷ ἐδάφει ἐν τῷ λάρνακι, εἶδε κατ' ὄναρ παράδοξον γενόμενον θαῦμα. καὶ ἀναστάσασα μετὰ πάσης σωφροσύνης, ἐξηγήσατο τῷ προσμοναρίῳ καὶ παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι· «Διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου καλῶς διάγει ὁ ἐμὸς σύζυγος.» ἐπανακάμψαντος δὲ τοῦ στρατιώτου, ἦλθεν εἰς τὰ ἴδια πρὸς τὴν αὐτοῦ γυναῖκα· ἡ δὲ καλλίστη καὶ σώφρων γυνὴ ἐξηγήσατο αὐτῷ μετὰ κλαυθμοῦ ἅπαντα, κἀκεῖνος αὐτὴν τὰ συμβάντα αὐτῷ· καὶ εὐχαρίστησαν τὸν θεὸν καὶ τὸν ἅγιον· καὶ δῶρα πολλὰ προσκομίσαντες, ἐδόξασαν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Καὶ ἡ γυναῖκα δὲ τοῦ στρατιώτου εἶδεν εἰς τὸν ὕπνον της τὸ παράδοξον θαῦμα ὁποὺ ἔγινεν εἰς τὸν ἄνδρα της, καὶ σηκωθεῖσα μὲ κάθε εὐλάβειαν, ἐδιηγήθη ὅλα εἰς τὸν προσμονάριον τοῦ ἄλλου ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, ὅτι· «Διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου καλὰ εὑρίσκεται ὁ ἄνδρας μου.» ἐπαναγυρίσας δὲ καὶ ὁ στρατιώτης εἰς τὸ ὁσπίτιόν του, ἐδιηγήθη εἰς τὴν γυναῖκά του τὰ ὅσα ἔπαθε καὶ πῶς ὁ ἅγιος τὸν ἀνέστησε. ὁμοίως καὶ ἡ γυνή του ἐδιηγήθη τὰ ὅσα εἶδεν ἐν ὁράματι καὶ ἔπραξεν. τότε καὶ οἱ δύο ὁμοῦ εὐχαρίστησαν τὸν μέγαν καὶ θαυματουργὸν Γεώργιον καὶ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Cod.Vatic. 1190,

[9. De iuvene Mytilenaeo capto.]

Ἕτερον θαῦμα.

f. 189v Τὸ δὲ γενόμενον ἐν Μυτιλήνῃ καταπλήττει πᾶσαν ἀκοὴν καὶ ἔννοιαν· ἐν ταύτῃ γὰρ τῇ νήσῳ ναός ἐστι τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐνδοξότατος καὶ ἐπιφανής· εἴωθεν οὖν κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου, πλῆθος λαοῦ οὐκ ὀλίγου ἐπανέρχεσθαι καὶ πανηγυρίζειν· τοῦτο οἱ τῆς Κρήτης Ἀγαρηνοὶ μεμαθηκότες ποτὲ ἐπέθεντο τοῖς ἐν τῇ νήσῳ πρὸς ἑσπέραν ἐν τῷ καιρῷ τῆς παννυχίδος, καὶ ὅσους μὲν εὗρον τοῦ ναοῦ ἔνδον, δήσαντες κατέσχον· | ἀπὸ δὲ τῶν ἔξωθεν, τινὰς αὐτῶν, ὡς f. 190 τῶν πλειόνων φυγῇ χρησαμένων, τοὺς κατασχεθέντας ἀπήγαγον ἐν τῇ Κρήτῃ· ἐν οἷς ἦν καὶ νεανίσκος τις ἀποχαρισθεὶς τῷ ἀμηρᾷ παρὰ τοῦ κατασχόντος αὐτὸν Ἀγαρηνοῦ.

Χρόνου δὲ παραδραμόντος καὶ τῆς ἑορτῆς ἐπιστάσης τοῦ ἐνδοξοτάτου μάρτυρος, ὁ μὲν νεανίσκος ἦν ἐξυπηρετῶν τῷ ἀμηρᾷ· οἱ δὲ τούτου γεννήτορες μηδὲν τῇ πίστει παρακλαπέντες, μηδὲ ἀγνωμονήσαντες ἕνεκεν τῆς τοῦ υἱοῦ αὐτῶν ἀπωλείας, ἀλλ' ἐπὶ κύριον τὰς ἐλπίδας θέμενοι καὶ τῷ ἁγίῳ εὐχαριστοῦντες καὶ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου τελέσαντες, συνήθως ἐξῆλθον ἐφ' ᾧ τοὺς προκληθέντας εἰς ἑστίασιν ἀνακληθῆναι.

1 cf. supra p. 13ss; p. 18ss.

3 πανέρχοντο 8 χρησαμένων καὶ τέος

Cod.Ioasaphaion 308,

Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανενδόξου καὶ θαυματουργοῦ Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου περὶ τοῦ ἁρπασθέντος ἑτέρου τινὸς νέου.

p. 155 Εἰς τὴν Μυτιλήνην τὸ νησὶ ἦτον ναὸς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ εἶναι ἕως τὴν σήμερον ἡμέραν. ἐκεῖ γοῦν ἐγίνετο ἑορτὴ καὶ πανήγυρις κάθε χρόνον τοῦ ἁγίου. καὶ οἱ κρητικοὶ κουρσάροι ἐβάλασι βουλὴν νὰ αἰχμαλωτίσουν τὴν Μυτιλήνην· καὶ ἄλλον καιρὸν δὲν ηὗραν ἐπιτηδειότερον μόνον ὅταν εἶναι ὁ κόσμος μαζωμένος εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ λειτουργοῦνται τότε νὰ χημίσουν οἱ κουρσάροι νὰ ἁρπάσουν

– Ἀλλ' ἡ μήτηρ τοῦ νεανίσκου, ἐναπολειφθεῖσα καὶ εἰς τὸν ναὸν ἐπιστρέψασα, ἔρριψεν ἑαυτὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐξοχλοῦσα καὶ δυσωποῦσα τὸν ἅγιον ἀναρρύσασθαι τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τρόποις, οἷς οἶδεν τῇ παντοδυνάμῳ καὶ θείᾳ χάριτι· καὶ ὁ ταχὺς εἰς ἀντίληψιν τὰ τῆς γυναικὸς μὴ παριδὼν δάκρυα, ἀπτέρῳ τάχει τὴν Κρήτην καταλαβὼν . . . ταύτης γὰρ τὴν εὐχὴν εἰς τέλος ἐχούσης καὶ τῆς τραπέζης ἀπαρθείσης, ὁ ἀνὴρ τὴν τοῦ ἁγίου ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν ἐν πρώτοις προυβάλλετο καὶ οἱ τὸν ἄκρατον ἐγχέοντες ἕτοιμοι παρεστήκεσαν. τότε νεύσει θεοῦ γέγονε τερατούργημα, ξένον ὁμοῦ καὶ παράδοξον, καὶ τοῖς ἀμυήτοις τῶν τοῦ θεοῦ παραδόξων ἔργων σχεδὸν ἄπιστον· ἀλλ' εἰ πρὸς τὸν Ἀββακοὺμ
cf. Dn 14, 33 ss. ἀπιδών τις ἐννοήσει, ὅπως δι' ἀγγέλου ἁρπαγεὶς μιᾷ καιροῦ ῥοπῇ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα εὑρέθη, οὐδὲ τοῦτο, ὡς οἶμαι, ἄπιστον φανήσεται. τῇ αὐτῇ ὥρᾳ ὁ νεανίσκος ἐκχέας οἶνον εἰς κύλικα καὶ τῷ ἀμηρᾷ ἐν Κρήτῃ ἑτοιμάζων δοῦναι, ὢ τοῦ θαύματος, εὑρέθη ἐν Μυτιλήνῃ τῇ μητρὶ ἐπιδοὺς τὸν οἶνον· τοῦτον δὲ πάντες

6 παριδ$\overset{\omega}{\text{ο}}$ν 7 εὐχὴν corr. ex αἰσχύνην 9 προυβάλλετο corr. e προυβάλεται

ὅσους εὗρουν γυναῖκάς τε καὶ παιδία καὶ ἄνδρας καὶ γέροντας. καὶ ὅταν ἔλαχεν ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου καὶ ἐλειτουργοῦντο οἱ χριστιανοί, ἔδραμαν οἱ κουρσάροι καὶ ἅρπασαν ὅσους ἐδυνήθησαν. ἄλ⟨λοι⟩ δὲ ἔφυγαν καὶ ἐσέβησαν μέσα εἰς τὸ δάσος καὶ ἐγλύτωσαν. εἰς ἐκείνους γοῦν ὁποὺ ἐπῆραν, ἔλαχε καὶ μιᾶς γυναικὸς ἀρχόντισσας χήρας ὁ υἱός, νέος κατὰ πολλὰ καὶ ὡραιότατος· καὶ ὡς τὸν εἶδαν εὔμορφον οἱ κουρσάροι, ὑπῆγαν καὶ ἐχάρισάν τον τὸν ἀμηρᾶν τῆς Κρήτης καὶ εἶχέ τον ἐκεῖνος διὰ ὑπηρέτην τῆς τραπέζης του.

Ἡ δὲ χήρα ἐκείνη ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὁποὺ ἐχάθη ὁ υἱός της,

ἰδόντες οἱ ἐν τραπέζῃ, ἐξεπλάγησαν ἐρωτήσαντες δέ, ποῦ καὶ πόθεν καὶ πῶς εὑρέθη ἐν μέσῳ αὐτῶν· ὁ δὲ παῖς ἀπεκρίθη· «Τοῦτο τὸ ποτήριον γεμίσας οἶνον πρὸς τὸ δοῦναι τῷ ἀμηρᾷ ἐν Κρήτῃ, ἁρπαγεὶς παρὰ ἀνδρὸς ἐνδοξοτάτου καὶ ἐπικαθίσας τῷ ἵππῳ αὐτοῦ, ἐν μιᾷ χειρὶ κρατῶν τὴν κύλικα, ἐν δὲ τῇ ἄλλῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, εὑρέθην, καθὼς ὁρᾶτε, μέσον ὑμῶν.» ταῦτα ἀκούσαντες κἀκεῖνον βλέποντες, ἐξέστησαν ἐκπληττόμενοι ἐπὶ τῷ παραδόξῳ θεάματι. καὶ ἀναστάντες ἀπὸ τῆς τραπέζης δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ὕμνους καὶ εὐχαριστίας τῷ παντοκράτορι θεῷ ἀπέδωκαν.

μὴν ἠξεύροντας τί ἔγινε, δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου, ἀμὴ καθεκάστην ἡμέραν ἐπήγαινε καὶ ἐδέετο τὸν ἅγιον διὰ τὸν υἱόν της. καὶ εἰς τὴν ὥραν τοῦ γεύματος τοῦ ἀμηρᾶ ὅταν οἱ χριστιανοὶ μετὰ πολλοῦ φόβου ἐλειτουργοῦσαν πάλιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου, ἔλαχεν ὁ υἱὸς τῆς χήρας καὶ ἐκέρνα τὸν ἀμηρᾶν νὰ πίῃ· καὶ τὴν ὥραν ὁποὺ ἐγέμισε τὸ ποτήριον νὰ τὸ δώσῃ εἰς τὸ χέρι τοῦ ἀμηρᾶ, ἔξαφνα ὁ μεγαλο-
μάρτυς Γεώργιος ἅρπασε τὸ παλληκάριον | ἐκεῖνο καὶ ἐπα- p. 156
ράστησέ το ἐμπροστὰ εἰς τὴν μητέρα του καὶ αὐτὸ νομίζοντας ὅτι εἶναι ὁ ἀμηρᾶς ἅπλωνε τὸ χέρι του νὰ τὸν δώσῃ τὸ ποτήριον· ὅταν δὲ ἐσκέφθη καλά, βλέπει καὶ εἶναι ἡ μήτηρ του, ὁμοίως ἐκείνη μετὰ ὥραν ἱκανὴν ἐγνώρισεν ὅτι εἶναι ὁ υἱός της. καὶ οὕτως εὐχαρίστησε τὸν θεὸν καὶ τὸν ἅγιον ἐδόξασεν εἰς τὴν εὕρεσιν τοῦ υἱοῦ της.

[10. De libo.] Cod. Vatic. 1190,

Ἕτερον θαῦμα.

Ἐν δὲ τῷ θέματι τῆς Παφλαγονίας ναός ἐστιν περί- f. 190
δοξος τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὃν οἱ ἐγχώριοι Φατρυνὸν ὀνομάζουσιν. ἐν ἀρχῇ οὖν πάνυ σμι-

κροτάτου ὄντος καὶ πτῶσιν ὑφορωμένου καὶ πόρου μὴ ὑποκειμένου πρὸς διόρθωσιν αὐτοῦ ἢ μᾶλλον εἰπεῖν πρὸς ἀνάκτισιν, γέγονέ τι τοιοῦτον.

Παιδίων ἐκεῖσέ ποτε συναχθέντων καὶ παιγνίοις ἀσχολουμένων, ἓν ἐξ αὐτῶν πολλάκις ἡττηθέν, ὠνειδίζετο παρὰ τῶν λοιπῶν. στρέψαν δὲ τὰς ὄψεις πρὸς τὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου ναόν, εἶπεν· «Ἅγιε Γεώργιε, ποίησόν με νικῆσαι, ἵνα φέρω εἰς τὸν ναόν σου σφογγᾶτον κα-

---

Cod. Ioasaphaion 308,

Ἕτερον θαῦμα τοῦ πανυπερενδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου περὶ τοῦ σφουγγάτου.

p. 157 Καὶ ἄλλο δὲ θαῦμα γλυκύτατον κατὰ πολλὰ ἀκούσατε τοῦ ἁγίου, πλὴν εἶναι καὶ χαριέστατον καὶ ἡδονὴν πολλὴν ἔχει καὶ εἰς τὸν λέγοντα καὶ εἰς τοὺς ἀκούοντας.

Εἰς τὴν Παφλαγονίαν ὁποὺ ἐδιηγήθημεν ὀλίγον παραπάνω ἦτον ναὸς τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, μικρὸς κατὰ πολλὰ καὶ χαλασμένος. ὁ δὲ ἅγιος θέλοντας νὰ ἀνακαινίσῃ τὸν ναόν του τί οἰκονόμησεν; εἰς τὸν μαχαλᾶν ἐκεῖνον ὁποὺ ἦτον ὁ ναός, ἐβγῆκαν μίαν ἡμέραν ἑορτάσιμον τὰ παιδία τῆς γειτονίας νὰ παίζουσι. καὶ ἄλλα μὲν ἐνικοῦσαν εἰς τὸ πηλάλημα, ἄλλα δὲ εἰς τὸ πάλαισμα καὶ ἄλλα εἰς τὰ ἄλλα παιγνίδια. ἕνα δὲ ἀπ' ἐκεῖνα τὰ παιδία δὲν ἠμπόρευε νὰ νικήσῃ κανένα ἀπὸ τὰ ἄλλα. μόνον καὶ εἰς τὸ πάλαισμα ἐκεῖνο ἀποκάτω καὶ εἰς τὸ πήδημα ἐκεῖνο ἦτον ὀπίσω ἀπὸ ὅλα. τὰ δὲ ἄλλα παιδία, ὡς εἶναι ἡ συνήθειά τους, ἄρχισαν καὶ τὸ ἀναγελοῦσαν πῶς δὲν ἐνίκα κανένα· αὐτὸ δὲ ἀπὸ τὴν ἐντροπήν του καὶ τὴν λύπην του ἐγύρισε καὶ βλέπει τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ λέγει· «Ἅγιε Γεώργιε, βοήθησέ με νὰ νικήσω, καὶ ἐγὼ νὰ σὲ φέρω ἕνα σφουγγᾶτον καλόν.» τὸ δὲ σφουγγᾶτον ἠξεύρετε τί εἶναι; αὐγὰ συντριμμένα καὶ τηγανισμένα μὲ κρομμύδια καὶ ἄλλα μυρωδικά. ἀφόντις γοῦν ἔταξε τὸ δώρημα

7 cf. supra p. 19

λόν.» καὶ εὐθέως ἀρξάμενος παίζειν ὁ παῖς, ἐνίκησεν | f. 190v
οὐχ ἅπαξ καὶ δίς, ἀλλὰ καὶ πολλάκις. τότε ἀπελθὸν τὸ παιδίον εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, ᾐτήσατο δοθῆναι τῷ ἁγίῳ, ὅπερ ἐπηγγείλατο δῶρον. ἡ δὲ γυνὴ φιλόπαις οὖσα μᾶλλον καὶ φιλομάρτυς, ἐποίησεν συντόμως τὸ ἐπιταχθὲν καὶ δέδωκε τῷ παιδίῳ. ὁ δὲ παῖς λαβοῦσα αὐτό, εἰσήγαγεν ἔνδον τοῦ ναοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀνεχώρησεν. καὶ παραυτίκα διερχόμενοι

ἐκεῖνο, πάλιν ἐπιάσθη νὰ παλεύσῃ μὲ τὰ ἄλλα παιδία καὶ ὅλα ἔρριψέ τα κάτω καὶ εἰς τὸ πηλάλημα ἐκεῖνο τὰ ἐδιάβη. τότε τρέχει εἰς τὸ σπίτι τους καὶ κάμνει τὸ σφουγγᾶτον ὁποὺ ἔταξεν. ἔπειτα ἔβαλέ το εἰς ἕνα σκουτέλιον καὶ ὑπῆγέ το ζεστὸν ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου. καὶ τὴν ὥραν ὁποὺ τὸ ἄφησε τὸ παιδίον ἐκεῖ, ἤλθα|σι τρεῖς ναῦτες νὰ προσκυνήσουν p. 158
τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου· καὶ ὡσὰν εἶδαν τὸ σφουγγᾶτον ζεστὸν ὁποὺ ἄχνιζε καὶ ἐμύριζεν, εἶπαν εἰς τὸ μέσον τους· «Ἐλᾶτε νὰ φᾶμεν τὸ σφουγγᾶτον αὐτό, ὅτι μὴ νὰ τὸ τρώγῃ ὁ ἅγιος Γεώργιος· καὶ ἀντὶς διὰ ταὐτὸ θέλομεν ἀγοράσει λάδι καὶ κερία νὰ φέρωμεν, διὰ ὅσα ἀξίζει τὸ σφουγγᾶτον.» ἐκάθισαν γοῦν καὶ ἔφαγάν το. καὶ ὅταν ἔκαμαν νὰ ἔβγουν, ἐκόλλησαν μποστὰ εἰς τὰ μάρμαρα τῆς εἰκόνος τοῦ ἁγίου, καὶ πλέον δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἔβγουν. κράζουσι μεγαλοφόνως· «Ἅγιε Γεώργιε, βοήθει μας καὶ νὰ σὲ τὸ ἀνταμείψωμεν.» καὶ πλέον δὲν ἐδύνοντο νὰ ἔβγουν. πάλιν εἶπαν· «Ἅγιε Γεώργιε, βοήθει μας νὰ ἐβγοῦμεν καὶ νά σε δώσωμεν ἀπὸ δέκα ἄσπρα καθ' ἕνας.» καὶ μηδὲ οὕτως ἠμποροῦσαν νὰ ἔβγουν ἀπ' ἐκεῖ. καὶ πάλιν ἔκραξαν· «Ἅγιε Γεώργιε, βοήθει μας νὰ ἐβγοῦμεν καὶ νά σε δώσωμεν οἱ τρεῖς ἕνα φλωρίον.» καὶ μηδὲ τότε ἐδυνήθησαν νὰ ξεκολλήσουν· καὶ ὡσὰν εἶδαν τὸν πειρασμόν, εἶπαν μετὰ δακρύων· «Ἅγιε Γεώργιε, βοήθει μας νὰ ξεκολλήσωμεν καὶ νά σε δώσωμεν καθ' ἕνας ἀπὸ ἕνα φλωρίον.» τότε ἄφησέν

2 σφουγγάκον 4 σφουγάτον 19 τρεῖ

τέσσαρες ἔμποροι, εἰσῆλθον ἐν τῷ ναῷ προσευξάμενοι· καὶ ὡς εὗρον τὸ σφογγᾶτον ἀτμίζον εὔοσμον, εἶπον πρὸς ἑαυτούς· «Τοῦ ἁγίου χρείαν μὴ ἔχοντος, φάγωμεν ἡμεῖς καὶ δώσωμεν τῷ ἁγίῳ ἀντὶ τούτου θυμιάματα.» καὶ τοῦτο ποιήσαντες, ἐκωλύοντο τῆς ἐξελεύσεως καὶ ἐξελθεῖν οὐκ ἠδύναντο· καταβαλόντες δὲ ἀνὰ μιλιαρήσιον ἕν, ὡσαύτως ἐκωλύοντο. τότε δεδώκασι νόμισμα καὶ παρεκάλουν τὸν ἅγιον συγχωρηθῆναι αὐτοῖς τὴν ἐξέλευσιν, καὶ οὐδὲ οὕτως ἠδυνήθησαν ἐξελθεῖν τοῦ ναοῦ ἀορασίᾳ κρατούμενοι. ὅτε δὲ ἀνὰ νόμισμα ἓν τεθείκασιν οἱ τέσσαρες καὶ θερμῶς παρεκάλεσαν, ἐξῆλθον ἀκωλύτως· ἐξελθόντες δὲ εἶπον· «Ὦ ἅγιε Γεώργιε, κνιπὰ πωλεῖς τὰ σφογγᾶτά σου, καὶ ἡμεῖς ἐκ σοῦ ἄλλο οὐκ ἀγοράζομεν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τούτου συγχώρησον ἡμῖν.»

Ἐν τῷ τοιούτῳ ναῷ ἄπειρα θαύματα γεγόνασιν καὶ ἕως τοῦ νῦν γίνονται.

24 ἐκο(ω)λύοντο prima manus corr.

τους ὁ ἅγιος καὶ ἐβγῆκαν· καὶ ὡσὰν ἐβγῆκαν, ἐστάθησαν ἔξω τῆς ἐκκλησίας καὶ εἶπαν· «Ἅγιε Γεώργιε, ἀκριβὰ πουλεῖς τὰ σφουγγᾶτά σου καὶ ἡμεῖς πλέον ἀπὸ ἐσένα τίποτες πούλημα νὰ μὴν ἀγοράσωμεν.»

Καὶ ἄλλα πάμπολλα θαύματα ἐγίνοντο εἰς τὸν ναὸν αὐτὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· καὶ ὄχι μόνον εἰς αὐτόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ναὸς τοῦ ἁγίου ὁποὺ ὠνομάζετο εἰς τὸ δεύτερον. ἐκεῖ θαύματα ἄπειρα ἐγίνοντο καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὁποὺ εἶναι πολὺ νὰ τὰ διηγοῦμαι. καὶ εἰς πάντα τόπον εἴ τις μετὰ πίστεως τὸν ἐπικαλεσθῇ, κἂν εἰς στράταν, κἂν εἰς τὸ σπίτι του, κἂν εἰς τὴν θάλασσαν, κἂν
p. 159 εἰς κάθε πει|ρασμὸν εὑρίσκει τον ἕτοιμον βοηθὸν καὶ ἀντιλήπτορα, ὅτι ἀπὸ ὅλους τοὺς μάρτυρας αὐτὸς ἔχει τὰ πρωτεῖα· καὶ ὡσὰν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ἄστρα, ἄλλα μὲν εἶναι λαμπρά, ἄλλα δὲ λαμπρότερα, ἔτζι εἶναι καὶ εἰς τὸ τάγμα τῶν μαρτύρων· ὁ μέγας καὶ λαμπρότατος Γεώργιος λάμπει περισσότερον ἀπὸ ὅλους ὥσπερ ὁ λαμπρότατος αὐγερινὸς τὸ καλοκαίριον.

Ἀλλ' ὦ παμμέγιστε, παννυπερένδοξε καὶ πρωταθλητάρχα τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε, πρὸς ἐσένα γυρίζω τὸν λόγον μου καὶ δέομαί σου, βοήθησον καὶ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς δούλους σου καὶ λύτρωσέ μας ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς ὁποὺ μᾶς συμβαίνουν, φανοῦ βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ εἰς ἡμᾶς ὁποὺ σε ἐπικαλούμεθα καὶ λαμπρῶς πανηγυρίζομεν δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν μνήμην σου, καὶ ἐδῶ μὲν ἀξίωσέ μας νὰ περάσωμεν ζωὴν εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, ἐκεῖ δὲ νὰ μᾶς ἀξιώσῃς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ μεγαλοπρέπεια σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν ἀπεράντων αἰώνων, ἀμήν.

7 cf. Drachenwunder, p. 23 s. 18 cf. supra p. 40ss.

1 die 23. Aprilis et die 3. Novembris cf. Drachenwunder, p. 124 s.

---

11. Περὶ τοῦ καρποφόρου ἀνδρὸς τοῦ Μανουήλ. Cod. Athen. 278,

Οἱ τῷ ἀξιώματι τῆς διδασκαλίας τῶν θείων γραφῶν f. 283v
τῶν διὰ τοῦ μάρτυρος ἀρύσασθαι βουλόμενοι, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς 2 Cor 7,1
καὶ πνεύματος ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον, καὶ τὰς τῶν ἁγίων

1 cf. supra p. 93ss.

θαυματουργίας ὑπερθαυμάζειν προσεπιχθῶμεν καὶ τὰς τούτων ἑορτὰς προθύμως τελεῖν ἐπισπεύσωμεν· διὸ καὶ τὸ παράδοξον θαῦμα τὸ ἐξαίσιον τοῦτο τὸ διὰ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἀρυσώμεθα βουλόμενοι ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γενεᾶς γεγονὸς ἐπιποθήσει δεξώμεθα.

Ἐν γὰρ τῇ χώρᾳ τῶν Παφλαγόνων, ἐν τῇ περιοικίδι τῆς Γάγρου (!) μητροπόλεως, ἐν κώμῃ τινὶ καλουμένῃ Διδίᾳ ναὸς σεπτότατος ἵδρυται τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ὅνπερ καὶ τῆς κώμης οἰκήτορες καθολικὴν ἐκκλησίαν κέκτηνται· ἄνθρωπός τις τῆς κώμης Διδίας ὀνόματι Λέων εἶχεν υἱὸν καλούμενον Μανουὴλ τὴν τοῦ ἁγίου μνήμην ἐκτελῶν· μᾶλλον δὲ καὶ τούτου υἱὸς Μανουήλ, ἔχων ὑπερβάλλουσαν πίστιν εἰς
f. 284 τὸν θεὸν καὶ εἰς τὸν ἅγιον Γεώργιον· | οὐχὶ δὲ ἐν τούτῳ τῷ ναῷ μόνον προσεῖχεν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἑτέροις ναοῖς τῶν λοιπῶν ἁγίων ἀόκνως πορευόμενος τὴν αὐτῶν πρεσβείαν καὶ δύναμιν ἐπικαλούμενος εἰς βοήθειαν. ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὸν ναὸν τοῦ ταξιάρχου Μιχαὴλ ἐν ταῖς χώναις κατ᾽ ἐνιαυτὸν ὑπάρχων, οὐ μόνον ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἵ τινες ἐκ πίστεως καρποφορίας ἀποστείλαντες προθύμως αὐτῶν χαίρων ἀπήει ἐπικομίζων αὐτοὺς ἐν ταῖς χώναις. ἐν μιᾷ οὖν λαβὼν χρήματα οὐκ ὀλίγα ἕως λίτρας μιᾶς, ἐπορεύετο εἰς τὸν ναὸν τοῦ ταξιάρχου Μιχαὴλ ἐν ταῖς χώναις, καὶ φθάσας ἐν τῷ ἀνατολικῷ θέματι, ἐν μιᾷ τῶν ἑσπερῶν κατάκοπος ἐκ τῆς ὁδοιπορίας γενόμενος, οὐκ ἴσχυεν καταλαβεῖν εἰς τὴν κώμην, ἐν ᾗ κατὰ συνήθειαν ἐξενίζετο. νυκτὸς δὲ καταλαβούσης, ὁρᾷ ἐν τῇ κοιλάδι σπινθῆρας καμίνου. καὶ κλίνας τῆς ὁδοῦ, ἀπῆλθεν ἐκεῖσε κατὰ τὴν θέαν τῆς φλογὸς καὶ εὗρεν

7 cf. Drachenwunder, p. 24   7 ἵδρυσθαι   19 cf. Drachenwunder, p. 10.

οἴκημα, ὅπερ ἦν ληστήριον δεινόν, ἐν ᾧ κατέμενε ληστὴς μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τοὺς ὁδοιποροῦντας πλειστάκις ἐφόνευον. ὁ δὲ προρρηθεὶς Μανουὴλ εὗρεν ἐν τῷ ληστηρίῳ τὴν τοῦ ληστοῦ γυναῖκα μόνην καὶ ᾐτήσατο μονήν. ἡ δὲ ἠρώτα αὐτῷ· «Τίς εἶ σὺ καὶ ποῦ πορεύει;» ὁ δὲ λέγει αὐτήν, ὅτι· «Ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως εἰμὶ καὶ καρποφορίας παρὰ τῶν φιλοχρίστων λαῶν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ταξιάρχου ἐν ταῖς χώναις ἀπέρχομαι.» ἡ δὲ γυνὴ περὶ καρποφορίας ἀκούσασα, ψευδεῖς λόγους πρὸς αὐτὸν πλάττεται λέγουσα· «Καὶ ἡμεῖς σὺν σοὶ ὀφείλομεν πορεύεσθαι ἐν ταῖς χώναις τὰς προσφορὰς ἡμῶν ἐπικομίσαι.» ταῦτα δὲ ἔλεγεν θέλων λαβεῖν τὸ χρυσίον τῆς καρποφορίας. ὁ δὲ ἁπλότητι γνώμης ἔχων καὶ ἀκά|κῳ τρόπῳ λέγει αὐτήν, ὅτι· f. 284v
«Ὡς λίτρας μιᾶς χρυσίου ἐπιφέρομαι.» ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα περιχαρὴς γεναμένη, εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὸ ἐνδότερον ληστήριον, ἐν ᾧ τοὺς εἰσιόντας ἐκεῖσε ἀπέπνιγον. καὶ λέγει αὐτῷ· «Ἀναπαύου ἐνθάδε καὶ αὔριον πορεύου μετ᾽ εἰρήνης.» καὶ κλείσας τὰς θύρας ἀσφαλῶς, ἐξεδέχετο τὸν ἄνδρα καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς.

Τῆς δὲ νυκτὸς προκοψάσης, παραγέγοναν κατηφεῖς καὶ σκυθρωποὶ μηδὲν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας φέροντες. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ὅτι· «Εἰς κενὸν κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν.» ἡ δὲ δόλιος γυνὴ χαριεντίζουσα αὐτοὺς λέγει ὅτι· «Ὑμεῖς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβετε. ἐγὼ δὲ καθεζομένη λίτραν χρυσίου προσέλαβον.» καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πάντα περὶ τοῦ καρποφόρου ἀνδρὸς καὶ τὰ ῥηθέντα παρ᾽ αὐτοῦ καὶ ὅτι· «Κεκλεισμένον ἔχω αὐτὸν ἔνδοθεν ἐν τῷ κρυπτῷ ταμείῳ.» ταῦτα δὲ παρ᾽ αὐτῆς

6 καὶ ᾐτήσατο μονὴν a prima manu in margine ascriptum.
21 προκομψάσης

ἀκούσαντες καὶ περιχαρεῖς γενόμενοι, προστάττουσιν τράπεζαν ὑψηλὴν τεθῆναι.

Ὁ δὲ Μανουὴλ ἐν τῷ ληστηρίῳ ἐξυπνήσας, ἤκουσεν πάντα τὰ παρ' αὐτῶν βουλευόμενα. καὶ θλίψει πολλῇ περισχεθείς, ἤρξατο ἐπικαλεῖσθαι τὸν θεὸν καὶ τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον λέγων· «Ἅγιε Γεώργιε, βοήθει μοι· ἰδοὺ καιρός, μνήσθητί μου· ἀπ' ἀρχῆς γὰρ προγονικήν μου πίστιν εἰς σὲ κέκτημαι ὑπὸ τὴν σὴν βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν, καὶ μὴ ἐάσῃς με ἐνταῦθα πικρῷ θανάτῳ τεθνάναι καὶ ἄταφον καὶ ἀμνημόνευτον γενέσθαι, ἀλλ' ἀξίωσόν με τὸν σὸν ναὸν ἰδέσθαι καὶ προσκυνῆσαι, καὶ ἐν αὐτῷ τελειωθῆναι ἐν κατανύξει καὶ ἐξομολογήσει καὶ μὴ ἐπ' ἀλλοδαπῆς χώρας ἀναιρεθῆναι, ἀλλ' ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι διηγούμενος τὴν ἐπ' ἐμὲ σου θαυματοποιΐαν.» ταῦτα | f. 285 καὶ πλείονα μετὰ δακρύων παρεκάλει τὸν ἅγιον Γεώργιον καὶ τὴν τούτου θερμὴν ἀντίληψιν.

Οἱ δὲ λωποδῦται καθεσθέντες ἐν τῇ τραπέζῃ λέγουσιν τῇ γυναικί· «Ἄνοιξον τὴν θύραν καὶ ἐξάγαγε τὸν ἄνδρα τοῦ συνδειπνῆσαι μεθ' ἡμῶν.» αὐτοῦ δὲ ἐξελθόντος, ἐπηρώτων καὶ αὐτοὶ ἐπιμελέστερον μαθεῖν βουλόμενοι. ὁ δὲ καθ' ἑξῆς διηγήσατο ἅπαντα ὡς καὶ τὸ πρότερον τῇ γυναικὶ μὴ τολμῶν ἀπαλλᾶξαι ῥῆμα ἢ ἄλλον τι ἀποφθέγξασθαι. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· «Καὶ ἡμεῖς σὺν σοὶ ὀφείλομεν πορευθῆναι ἐν ταῖς χώναις τὴν προσφορὰν ἡμῶν ἐπικομῖσαι.» καὶ συνδειπνήσας μετ' αὐτῶν, λέγουσιν αὐτῷ· «Ἀναστὰς πορευθῶμεν ὁμοῦ τὴν ὁδὸν ἡμῶν.» ὁ δὲ οὐκ ἐτόλμα ἀντειπεῖν αὐτοῖς, ἀλλὰ προθύμως συνεκίνει μετ' αὐτῶν ἐλπίζων, ὅπως ὁ θεὸς πέμψει τινὰς ὁδοιπόρους κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ ῥύσονται αὐτὸν ἐκ τῶν ἀνδροφόνων ἐκείνων. οἱ δὲ λαβόντες

αὐτόν, οὐκ ἐπορεύοντο τὴν τετριμμένην τρίβον καὶ εὐθεῖαν ὁδὸν τῆς λεωφόρου, ἀλλ' ἐν ἀβάτοις καὶ ἀδιοδεύτοις τόποις βουλόμενοι αὐτὸν τῷ ποταμῷ ἀποπνῖξαι τῷ Σύγαρι. ἅπασαν δὲ τὴν νύκταν ὁδεύσαντες, πρὸς τὸν ὄρθρον ἤλθωσαν εἰς τὴν ὄχθαν τοῦ ποταμοῦ· καὶ οὐκ εἰσῆλθον κατὰ τὴν γέφυραν, ἀλλ' ἐν ἀβάτοις ὄχθεσιν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· «Ὑπόδυσαι ταχέως, ἵνα περάσωμεν.» τοῦτο δὲ ἔλεγον, οὐχὶ μόνον τῆς καρποφορίας λαβεῖν θέλοντες, ἀλλὰ καὶ ἣν περιεφέρετο στολὴν ἐν τῷ σώματι καὶ γυμνὸν ἀκοντῖσαι αὐτὸν ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· «Ἐάσατε γενέσθαι ἡμέραν· οὐ γὰρ οἷόν τε ἡμῖν, ἐν νυκτὶ τὸν ποταμὸν διελθεῖν.» ὁ δὲ ληστὴς ἀνατείνας τὴν ἑαυτοῦ ῥάβδον, ἔτυψεν αὐτὸν ἀφειδῶς | κατὰ τὸν νόμον λέγων· «Ὑπόδυσαι f. 285ᵛ ταχέως.» ἰδὼν δὲ ὁ ἄνθρωπος τὴν παντελῆ τοῦ διαβόλου ἐπίνοιαν, καὶ οὐδεὶς ὁ βοηθῶν, φωνῇ μεγάλη ἔκραξε λέγων· «Ἅγιε Γεώργιε, ἐλθὲ εἰς τὴν βοήθειάν μου τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, ὅτι οὐκ ἔχω ἄλλον τὸν βοηθοῦντά μοι.»

Καὶ σὺν τῷ λόγῳ, ἰδοὺ ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ ὡς τάχος ἀστραπῆς· καὶ ἤκουσεν ὁ καρποφόρος ἄνθρωπος ῥάβδου κτύπον δεδωκότα τὸν ληστὴν καὶ κράτησας τοῦ ποδὸς καὶ τοῦ τραχήλου ἠκόντισεν αὐτὸν κατὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τύψας μετὰ τῆς ῥάβδου ἠκόντισε καὶ αὐτόν· καὶ ἐκεῖσε ὑποβρύχιοι γενόμενοι, εὑρέθη ὁ ἄνθρωπος μόνος εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ· ἀναλαβὼν δὲ ὁ ἅγιος τὸν καρποφόρον ἄνδρα ἐφ' ἵππον, εἰσήγει ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῷ τοῦ ἀρχιστρατήγου· καὶ διαφαυσκούσης ἡμέρας, λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος· «Βλέψον ἀκριβῶς, εἰ γνωρίσῃς τὸν τόπον, ἐν ᾧ ὑπάρχεις.» καὶ ἀνανήψας ὁρᾷ τὸν πάνσεπτον ναὸν

---

28 διαφαυγούσης

τοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ λέγει· «Ναί, κύριέ μου, ἐν ταῖς χώναις εἰμί.» ἦν δὲ ἡ ὁδός, ἀφ' οὗ ἥρπασεν αὐτόν, ὡς ἡμερῶν ὀκτώ. τότε εἶπεν αὐτῷ ὁ ἅγιος· «Ἐγώ εἰμι ὁ τοῦ Χριστοῦ μάρτυς Γεώργιος, ὃν μετὰ πίστεως εἰλικρινοῦς ἐπεκαλέσω· καὶ ἰδοὺ πάρειμι ἐκλυτρούμενός σε ἐκ τῆς τοιαύτης τυραννίδος καὶ μιαιφονίας τῶν δολοφόνων ἀνθρώπων. σὺ δὲ ἀπελθών, ἀπόδος τῷ κυρίῳ τὰς εὐχάς σου καὶ τῷ ἀρχιστρατήγῳ καὶ ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου χαίρων καὶ διηγοῦ πᾶσαν τὴν εἰς σὲ γενομένην βοήθειαν διὰ τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ.»

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ· καὶ εὐθέως αὐτῇ τῇ ὥρᾳ εὑρέθη ὁ ἅγιος ἐν τῷ ληστηρίῳ ἔφιππος f. 286 λαμπρῶς ἀπαστράπτων, ἔνθα τοῦ λῃστοῦ ἡ γυνὴ κατέμενεν.| καὶ λέγει πρὸς αὐτὴν αὐστηρᾷ τῇ φωνῇ· «Ποῦ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐλθὼν ἑσπέρας ἐνθάδε καὶ αἰτούμενος μονὴν παρὰ σοῦ;» ἡ δὲ δολιωτάτη γυνὴ ἔμφοβος γενομένη μὴ τολμῶν ἀτενίσαι εἰς αὐτόν, ἀπεκρίθη λέγουσα· «Ἐνθάδε ἐλθὼν καὶ συνδειπνήσας μεθ' ἡμῶν, ἐπορεύθη μετὰ τοῦ ἀνδρός μου καὶ τοῦ υἱοῦ μου ἐν ταῖς χώναις προσκομίσαι τὴν προσφορὰν ἡμῶν.» καὶ λέγει ὁ ἅγιος· «Ὀρθῶς ἐψεύσω, ἐπώλεθρε τῆς ἀθλίας ψυχῆς σου, εἴσελθε ἐν τῷ ταμείῳ σου, ἐν ᾧ αὐτὸν κατέκλεισας καὶ ἐξάγαγε αὐτόν.» καὶ εἰσελθούσης αὐτῆς ἐν τῷ ταμείῳ, πῦρ οὐράνοθεν κατελθὼν κατέκαυσεν τὸ οἴκημα σὺν τῇ διολιωτάτη γυναικὶ καὶ πάντα τὰ ἐν τῷ ληστηρίῳ ὑπάρχοντα κατηνάλωσεν μήτε ὅλως φαίνεσθαι, ἀλλ' ἔσθαι ὥσπερ χοῦς καὶ τέφρα ὥστε πληροῦσθαι τὸν Ps 33 (34), 16 προφητικὸν λόγον· «Πρόσωπον δέ, κύριε, ἐπὶ ποιοῦντας κακὰ τοῦ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.»

Ὁ δὲ ἄνθρωπος εἰσελθὼν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἀρχιστρατή-

γον, ἀπέδωκεν τῷ κυρίῳ τὰς εὐχὰς καὶ τὰς τῶν φιλοχρίστων καρποφορίας καὶ ὑπέστρεψεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ἐπὶ πλεῖον δὲ προσέτι τείνας πίστιν εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Γεώργιον, καὶ τὴν τούτου μνήμην εὐσεβῶς καὶ φιλοφρόνως τελεῖν οὐ διέλειπεν, χαίρων καὶ διηγούμενος τὴν τοῦ ἁγίου θαυματοποιΐαν καὶ σωτηρίαν τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην. τὸν δὲ ὑπόλειπον χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει ἐπιτελῶν ἐν πίστει καὶ πόθῳ, εὐχαριστῶν καὶ δοξάζων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, δι' οὗ πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

---

12. Θαῦμα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου περὶ τοῦ δράκοντος δέσποτα εὐλόγησον.

Cod. Rom. Angel. 46,

Ἐκ τῶν θαυμάτων εἰς θαῦμα ἀκούσαντες τοῦ μεγαλο- f. 189 μάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Γεωργίου δῶμεν δόξαν τῷ θεῷ τῷ μεγαλύναντι αὐτὸν καὶ δόντι τοιαύτην χάριν τῷ πανενδόξῳ μάρτυρι Γεωργίῳ· τίς ἤκουσεν ἐξ αἰῶνος ἢ τίς ἑώρακεν πώποτε τὸ τοιοῦτον θαῦμα, ὃ ὁ παμμακάριστος ἐποίησεν;

Κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ἐγένετο πόλις ὀνόματι Λασία καὶ ἐβασίλευεν ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς ὀνόματι Σέλβιος· καὶ αὐτὸς ἦν πονηρὸς εἰδωλολάτρης, παράνομος, ἀσεβής, μὴ ἐλεῶν ἢ οἰκτείρων τοὺς εἰς τὸν Χριστὸν πιστεύοντας. κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ἀνταπέδωκεν αὐ- cf. Ps 27(28), 4 τοῖς ὁ κύριος· ἐγγὺς γὰρ τῆς πόλεως ἦν λίμνη ἔχουσα

1 cf. Drachenwunder, p. 52 ss.

3 τὸν μεγαλύναντα 9 δολολάτρις

ὕδωρ πολύν. καὶ ἐγεννήθη ἐν τῷ ὕδατι τῆς λίμνης πονηρὸς δράκων καὶ καθ' ἑκάστην ἐξερχόμενος κατέσθιεν αὐτούς· καὶ πολλάκις ὁ βασιλεὺς συναγαγὼν πάντα τὰ στρατεύματα αὐτοῦ εἰς πόλεμον ἐξῆλθον κατὰ τοῦ θηρίου καὶ ταραχθέντος τοῦ ὕδατος οὐκ ἴσχυσαν οὔτε τῷ
f. 189v τόπῳ προσεγγίσαι. | ὡς δὲ κατήσθιεν αὐτούς, κατεπείγοντο πονηρῶς. συναχθεῖσα ἡ πόλις ἐβόησαν πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες· «Βασιλεῦ ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πό-

6 κατεπήγοντο

Cod. Ioasaphion 308,

Θαῦμα περὶ τῆς κόρης καὶ τοῦ δράκοντος· εὐλόγησον πάτερ.

p. 113 Ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ ἀκούσετε τοῦτο τὸ μέγα καὶ φρικτὸν θαῦμα. δὲν ἠξεύρω τί να εἰπῶ ἢ τί νὰ λαλήσω καὶ πῶς ἐγὼ ὁ ἀνάξιος θέλω ἠμπορέσει νὰ διηγηθῶ τὰ παράδοξα θαύματα τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου.

Ἔγινε λοιπὸν εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρόν, εἰς τὴν πόλιν τῶν Λασσυαίων (!) ὁποὺ εἶναι χώρα τῆς Παλαιστίνης, ἕνα τοιοῦτον παράδοξον θαῦμα. αὕτη ἡ πόλις ἦτον μεγαλωτάτη, καὶ ἡ κατοίκησίς της πολλὰ καλὴ καὶ ὡραία. οἱ κάτοικοι ὅμως αὐτῆς ἐμάκρυναν καὶ ἀπεχωρίσθησαν ἀπὸ τὸν θεόν, καὶ ὁ θεὸς ὁμοίως ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτοὺς καὶ ἔκαμεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀνταπόδοσιν κατὰ τὰ ἔργα τους, διατὶ ὅλοι σχεδὸν ἐπρόσφερον θυσίας εἰς τὰ ἀκάθαρτα καὶ βδελυρὰ εἴδωλα. πλησίον δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης ἦτον μία λίμνη, ἡ ὁποία εἶχε πολὺ νερὸν καὶ μέσα εἰς αὐτὴν ἐγεννήθη ἕνας μεγαλώτατος δράκων καὶ κατέτρωγεν αὐτοὺς μὲ ὠμότητα. εἰς μίαν λοιπὸν ἡμέραν ἐπῆγεν ὅλη ἡ πόλις εἰς τὸν βασιλέα καὶ τοῦ εἶπε· «Τί πρέπει νὰ κάμωμεν, ὦ βασιλεῦ, διότι φθειρόμεθα πικρῶς ἀπὸ τὸν δράκοντα;» καὶ ἐκεῖνος τοὺς εἶπε· «Συμβουλευθῆτε ἀναμεταξύ σας, καὶ ἂς δώσῃ καθ' ἕνας ἀπὸ ἐσᾶς τὸν υἱόν του

1 cf. Drachenwunder, p. 108 ss.

λεως ἡμῶν καλὴ καὶ ἀγαθή, καὶ ἡμεῖς ἀπολλόμεθα κακῶς.» καὶ λέγει ὁ βασιλεύς· «Δότε ἀπογραφὴν πάντες ὑμεῖς καὶ δοθῇ ἑνὶ ἑκάστῳ ἡμῶν λαχμός. κἀγὼ ἔχω ἓν θυγάτριον μονογενῆ καὶ δίδωμι αὐτὸν ὡς καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ λαχμῷ μου· καὶ μὴ ἐκτριβώμεθα ἐκ τῆς πόλεως

3 δοθῇ] δοθῆναι

[De dracone.] Cod. Monac. lat. 14473,

Incipit prologus in passionem s. Georgii martyris. cum f. 1
sevissimorum principum Diocletiani et Maximiani in dei famulos inmanis tyrannitas deseviret, ut ubicunque terrarum christicole fuissent inventi vel diis mortalibus libamina offerrent vel diversis suppliciis macerati spiritum exhalarent, omnipotentis dei clementia suos famulos cunctis actibus corroborabat ita, ut nec minis possent terreri nec per diversorum tormentorum genera ad deorum culturam compelli, sed coram regibus et tribunis assistentes intrepidi cf. Mc 13,9
Christum dei filium, deum vivum et verum asserebant pro nobis passum, a perfidis judaeis crucifixum, mortuum et sepultum et die tertia resurrexisse a mortuis non negabant in cuius nomine signa et mirabilia facientes innumerabilem multitudinem paganorum ad christianam religionem in dies convertebant.

Inter quos gloriosissimus martyr Christi Georgius inter cetera miracula, que fecerat, unum quidem famosissimum et admodum dignum memoria operatus est miraculum. quod caritati vestre, dilectissimi, non longis narrationibus nec sermonibus phaleratis, sed potius intelligibilibus compendiose studuimus exarare.

Erat itaque in provincia Cappadocie ci|vitas quedam f. 1v
metropolis decora nimis et innumerosa populorum multitudine referta et tam edificiis quam ipsius loci natura mu-

19 longis narrantibus, deinde corr. in longi narratibus

ἡμῶν.» καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος τοῖς πᾶσιν· καὶ ἤρξατο δίδειν ἕκαστος ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ τὰ νήπια αὐτῶν, ἕως οὗ ἦλθεν ὁ λαχμὸς τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐνέδυσεν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ πορφύραν καὶ βύσσον, κοσμήσας αὐτὴν διὰ χρυσοῦ καὶ λίθου καὶ μαργαριτῶν, κρατήσας ποθεινῶς κατεφίλει αὐτὴν ὡς νεκρὰν ὀδυρόμενος μετὰ δακρύων καὶ ἔλεγεν· «Ὕπαγε μονογενῆ καὶ γλυκύτατόν μου τέκνον, τὸ φῶς τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν· τίνα, γλυκύ-

4 κομήσας

p. 114 εἰς τὸν δράκοντα νὰ τὸν φάγῃ, ἕως ὁποὺ νὰ | ἔλθῃ καὶ εἰς ἐμένα ἡ ἀράδα καὶ τότε νὰ δώσω καὶ ἐγὼ τὴν θυγατέρα μου ὁποὺ ἔχω μονογενῆ.» καὶ ἔτζι ἤρεσεν ὁ λόγος εἰς ὅλους καὶ πηγενάμενοι ἔκαναν τὴν προσταγὴν τοῦ βασιλέως, καὶ κάθε ἡμέραν ἐπρόσφερναν ἕνα παιδίον εἰς τὸν δράκοντα ἕως ὁποὺ ἔφθασε καὶ εἰς τὸν βασιλέα ἡ ἀράδα. τότε οἱ πολῖται ἐπαρρησιάσθησαν εἰς τὸν βασιλέα αὐτῶν καὶ εἶπον· «Ὅλοι μας ἐδώσαμεν, ὦ βασιλεῦ, εἰς τὸν δράκοντα ἀπὸ ἕνα μας παιδί, τώρα τί φαίνεται εὔλογον τῆς βασιλείας σου;» καὶ αὐτὸς τοὺς ἀπεκρίθη· «Σᾶς παρακαλῶ, αὐθένται μου, λάβετε χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ ἄλλα ἄσπρα ὅσα μου εὑρίσκονται, ἀκόμη καὶ αὐτὴν τὴν βασιλείαν μου, μόνον νά μου χαρίσετε τὴν θυγατέρα μου, ἐπειδὴ καὶ ὅλοι ἠξεύρετε πῶς μοῦ εἶναι μονογενής, καὶ δὲν ἔχω ἄλλο τίποτε εἰς ἀνάπαυσιν καὶ παρηγορίαν τοῦ γηρατείου μου.» ἐκεῖνοι δὲ τελείως δὲν ἐκαταπείσθησαν. τότε τὴν ἔνδυσε λαμπρὰν στολήν, κοκκινοβαμμένην ἀπὸ βύσινον καὶ πορφύραν καὶ κεντημένην μὲ χρυσάφι, μὲ μαργαριτάρια καὶ μὲ πολύτιμα λιθάρια καὶ ὕστερον ἀφ' οὗ τὴν ἐστόλισεν ὡσὰν νύμφην ὁποὺ ἑτοιμάζουν διὰ γάμους, ἐθρήνει μὲ πολλότατα δάκρυα λέγοντας· «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα, τέκνον μου, πότε θέλω κατασκευάσει τὸν νυμφικόν σου θάλαμον; πότε θέλω σὲ ἰδῆ νύμφην; ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα, γλυκύτατον τέκνον μου, δὲν θέλω σὲ ἰδῆ πλέον, μήτε θέλω ἀπολαύσω τὴν φωνήν σου.» αὐτὰ τὰ λόγια μὲ θρήνους καὶ δάκρυα λέγοντας

τατόν μου τέκνον, περιβλέψομαι, ἵνα μικρὸν εὐφρανθῶ; cf. supra p. 25, 12 πότε γάμον σοι ποιήσω; πότε θάλαμον ὄψομαι, πότε λαμπάδας ἀνάψω, πότε μελῳδήσω, πότε καρπὸν κοιλίας σου ὄψομαι; οἴμοι, γλυκύτατόν μου τέκνον, πορεύου, οὗ δίχα ἦν ὁ θάνατος, χωρίζομαί σου.» καὶ φησὶν ὁ

nita que nomine Lasia vocabatur. in hac vero civitate regnabat quidam rex nomine Sevius, qui devota mente omnique devotione cum suis subjectis ydolorum simulacris deserviebant et a deo vivo et vero penitus alieni ⟨erant⟩. quorum delicta deus flagellis corrigens, ut castigatos per famulum suum Georgium ad sancte trinitatis agnitionem deduceret, inmisit pestem mortiferam, a qua pene interficiebantur universi.

Erat enim prope civitatem ⟨instar⟩ maris stagnum, de quo inmense magnitudinis draco exiens propinquos morsu cf. Ovid., met. III 49 vel amplexu caude, remotos vero solo afflatu interimebat. contra quem pugnaturus rex cum omni exercitu singulis diebus exiens non prius abscedebat, quam amissis pluribus et in fugam conversus tamquam victum intra murorum claustra cum paucis se reciperet. videns autem populus, quod minime adversus draconis immanitatem resistere possent, excogitaverunt deorum indignationem hostiis esse placandam. tunc demum noscentes suis peccatis exigentibus ad eos puniendum de premissis pestiferum draconem a diis esse transmissum, currunt omnes ad regem lamentantes et dicentes: „Ve nobis, quia mala morte perimus! nec est qui nos adjuvet atque ab immi|nente nos possit morte liberare. f. 2 habemus enim regem, qui cum cottidie nos ab ingenti dracone videat interfici, nec nobis consulit nec subvenit civitati, sed paratus ad pugnam equi flectens habenas se intra urbis menia securum reponit. ecce nunc cogimur inviti patrium solum derelinquere et in alienis partibus peregrinari et cum cf. Thren. 5, 2 ignotis et extraneis nostram ponere habitationem. heu heu

25 equi vel equo

βασιλεὺς πρὸς τὸν λαόν· «Λάβετε χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ τὴν βασιλείαν μου καὶ ἄφετε τὸ θυγάτριόν μου.» καὶ οὐδεὶς αὐτῷ συνεχώρησεν διὰ τὸ δόγμα, ὃ ἐκεῖνος νενομοθέτηκεν. τότε ὁ βασιλεὺς βρύξας πικρῶς ὥρμησεν αὐτὴν πρὸς τὴν λίμνην. συνέδραμεν δὲ πᾶσα ἡ
f. 190 πό|λις ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου πρὸς θεωρίαν τῆς κόρης.
cf. supra p. 48,1 (50,1) Ὁ δὲ φιλάνθρωπος θεὸς καὶ εὔσπλαγχνος ὁ μὴ θέλας τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ

1 λάμβεται | χρυσίον 5 λίμνη

ὁ βασιλεύς, τὴν ἔστειλεν εἰς τὴν λίμνην διὰ νὰ τὴν φάγῃ ὁ δράκων.

Ὁ δὲ ἅγιος Γεώργιος καὶ ζῶντος καὶ μετὰ θάνατον ζῇ καὶ ἀπαστράπτει μὲ τὰ θαύματά του· εὐδοκίᾳ τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
p. 115 καὶ συνεργίᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἔφθασεν εἰς | τὸν τόπον ἐκεῖνον, διότι ἐγύριζεν ἀπὸ τὸ ταξίδιόν του καὶ ὑπήγαινεν εἰς τὴν πατρίδα τῆς μητρός του. βλέποντας δὲ τὸ κοράσιον ὅτι ἐστέκετο πλησίον τῆς λίμνης, τὴν ἠρώτησε λέγοντας· «Διὰ ποίαν αἰτίαν κάθεσαι αὐτοῦ;» καὶ αὐτὴ μετὰ δακρύων τοῦ εἶπεν· «Ὕπαγε ὀγλήγορα ἀπ' ἐδῶ, κύριέ μου νεανίσκε, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃς μὲ κακὸν θάνατον.» καὶ ὁ ἅγιος τῆς λέγει· «Μήπως καὶ εἶναι ἐδῶ κλεπτότοπος;» καὶ αὐτὴ τοῦ ἀπεκρίθη· «Ὄχι, κύριέ μου, ἀλλὰ εἶναι εἰς τούτην τὴν λίμνην ἕνας δράκων, καὶ διὰ τοῦτο ἀναχώρει ὀγλήγορα, ἐπειδὴ καὶ βλέπω τὴν εὐμορφίαν τῆς ἡλικίας σου καὶ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου σου ὁποὺ λάμπει ὡσὰν τὸ φῶς, καὶ λυποῦμαι πολλὰ διὰ νὰ μὴν ἀποθάνῃς κακῶς ἀπὸ τὸν δράκοντα.» καὶ ὁ ἅγιος τῆς εἶπεν· «Ἀμὴ ἐσὺ διὰ τί κάθεσαι ἐδῶ καὶ δὲν φεύγεις;» καὶ ἐκείνη ἀπεκρίθη· «Πολλὴ εἶναι ἡ διήγησις τῆς αἰτίας, καὶ φοβοῦμαι μήπως καὶ ἔλθῃ τὸ θηρίον.» ἀλλ' ὁ ἅγιος τῆς εἶπε· «Μὴν φοβᾶσαι, μόνον εἰπέ μοι τὴν αἰτίαν, διότι δὲν θέλω σε ἀφήσει ἀπὸ τοῦ νῦν μοναχήν.» καὶ ἡ κόρη λαβοῦσα παραμικρὰν παρηγορίαν καὶ ἐλάφρωσιν ἀπὸ τὸν φόβον, εἶπεν εἰς τὸν ἅγιον· «Βλέπεις αὐτὴν τὴν πόλιν, πῶς εἶναι καλὴ ἡ

ζῆν αὐτόν, θέλας δεῖξαι σημεῖον διὰ τοῦ πανενδόξου Ez 33,11
μεγαλομάρτυρος Γεωργίου. κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦν ὁ ἅγιος Γεώργιος, ὅστις εἶχεν ἀξίαν κόμης· ἐγένετο δὲ ἀπολυθῆναι τὸν στρατόν· ἤρχετο δὲ καὶ αὐτὸς ἐπὶ

4 τὸ

civitas amena, habitatio delectabilis, sedes quietis, bonis omnibus copiosa, hucusque populoso accessu frequentata, nunc autem a tuis incolis in solitudine deserenda! quid faciemus miseri, cur unquam fuimus in tali sede locati? utinam vilissimi cujusdam oppidi essemus alumpni, ne nos tam cito eius destitutionis pigeret!“

Ad hec rex terrore concussus et ingentis ire dolore commotus surgens in medium locum altiorem ascendit et manu silentium indicens capit consilium quod optimum pro tempore videbatur. facto vero silentio ait: „E duobus periculis instantibus alterum nobis eligendum est, quod minus mali minusve afferat nocumenti. sumus etenim in tali articulo constituti, quod aut omnes nefandissime mortis periculo subiacemus aut patriam in brevi nos oportet destituere; ne id quod deterius est incurramus periculum, quod minus noxium est spontanea voluntate subeamus. igitur nostro consilio prebeatis assensum, quod, quamvis videatur amarum,
poterit tamen miseratione deorum in melius evenire. | est f. 2v
equidem consilium nostrum, ut per dies singulos puer unus in egressum draconis exponatur in holocaustum, quem draco veniens devoret nec amplius querat quid manducet et sic tota gens ab iniqua peste poterit illesa permanere. melius est nos per diem unum puerum draconi tradere quam nefaria nece simul omnes interire aut ignotas regiones peragrare. cumque omnes filii nostri fuerint expositi, et ego unicam filiam quam habeo, exponam draconi ad devorandum. de deorum misericordia confido, qui sui numinis potentiam

16 subigamus, subeamus *Weyman*, Münch. Mus. I (1911), p. 303

τὴν Καππαδόκων χώραν πρὸς τὴν ἰδίαν πατρίδα. κατ'
Kol 1,55 οἰκονομίαν δὲ τοῦ θεοῦ κατήντησεν ὁ ἅγιος ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ· καὶ ἐξένευσεν ἐν τῇ λίμνῃ ποτίσαι τὸν ἵππον αὐτοῦ. καὶ θεωρεῖ τὴν κόρην καθεζομένην καὶ τοῖς δάκρυσιν βρέχουσαν τοῖς γόνασιν καὶ περιβλέπουσαν ὧδε κἀκεῖσε καὶ ὀλολύζουσαν. ὁ δὲ ἅγιος πρὸς αὐτὴν εἶπεν· «Γύναι, τίς εἶ σὺ καὶ τίς ὁ λαὸς ὁ ἀπὸ μακρόθεν ἑστὼς καὶ ⟨τί⟩ δρῶντες μεγάλως θρηνοῦσιν;» ἡ δὲ κόρη φησίν·

5 βρέχων

κατοίκησίς της· διὰ τοῦτο καὶ μὲ ὅλον ὁποὺ ὁ δράκων, ὅστις εὑρίσκεται μέσα εἰς τὴν λίμνην, κατέτρωγε τὸ πλῆθος τῆς πόλεως πικρῶς, μὲ ὅλον τοῦτο μὴ θέλοντας ὁ πατήρ μου νὰ ἀναχωρίσῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν πόλιν, ἐσυμβούλευσε τοὺς κατοίκους αὐτῆς τῆς πόλεως, καὶ ἔδωκε καθ' ἕνας τὸν υἱόν του, καί τον ἔφαγεν ὁ δράκων, ἕως ὁποὺ ἔφθασεν ἡ ἀράδα καὶ εἰς τὸν πατέρα μου τὸν βασιλέα διὰ νὰ δώσῃ καὶ ἐμένα ὁποὺ ἤμουν μονογενής του θυγατέρα. καὶ μὴ θέλοντας νὰ παραβῇ
p. 116 τὴν προσταγήν του, μὲ ἔστειλε νὰ μὲ φάγῃ ὁ δράκων. | ἰδού, κύριέ μου, ὅλα σοί τα εἶπα, ἔβγα ἀπὸ τοῦτον τὸν τόπον ὀγλήγορα.» ὅταν ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ Γεώργιος ἤκουσε ταῦτα τὰ λόγια τοῦ κορασίου, ἐσήκωσε τὰ ὀμμάτιά του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπροσευχήθη τέτοιας λογῆς· «Ἄναρχε, ἀόρατε, ζωαρχικώτατε παντοκράτορ, θεὲ τοῦ παντὸς κόσμου ὁποὺ δὲν ἔχεις μήτε ἀρχὴν μήτε τέλος, ὁποὺ ἔθεσες τοὺς χρόνους καὶ καιρούς, ὁποὺ ἐδιώρισες τὸν ἥλιον νὰ εἶναι ἀρχηγὸς τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας νὰ εἶναι ἀρχηγοὶ τῆς νυκτός, ὁποὺ ἐπήκουσας τῶν ἁγίων σου ἀποστόλων καί τους ἐξαπέστειλες τὸ πανάγιόν σου πνεῦμα· ἐπάκουσον καὶ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀχρείου δούλου σου, δεῖξον καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἄπειρόν σου ἔλεος καὶ ὑπόταξον καὶ ταπείνωσον τοῦτο τὸ θηρίον ὑποκάτω εἰς τοὺς πόδας μου, διὰ νὰ γνωρίσουν ὅλοι, πῶς ἐσὺ μόνος εἶσαι θεὸς καὶ ἔξω ἀπὸ ἐσένα δὲν εἶναι ἄλλος.» καὶ ἀφ' οὗ εἶπεν ὅλα αὐτά, ἦλθε φωνὴ οὐρανόθεν λέγουσα·

«Πολλὴ ἡ ἀφήγησις τοῦ λόγου καὶ οὐ δύναμαί σοι λέγειν· ἀλλὰ φύγε, πρὶν κακῶς ἀποθάνῃς.» καὶ λέγει αὐτὴν ὁ ἅγιος· «Εἰπέ μοι, γύναι, τὴν ἀλήθειαν· ἐπεὶ μὰ τὸν δεσπότην θεόν, σὺν σοὶ ἀποθανοῦμαι, ὅτι οὐ μή σε ἐγκαταλίπω.» τότε ἡ κόρη στενάξασα πικρῶς

⟨manif⟩este probari letantur, quod tam flebile principium melior fortuna sequatur.“ placuit verbum regis omnibus in tantum, ut eius consilium adimpleri cupientes certatim proprium filium quilibet exponerent, quousque ad regiam filiam devenerunt. mox autem rex indignum reputans sententie quam dederat obviare jussit filiam suam quo cultu sponso esset tradenda preparari et ornatu ditissimo preparatam in sui presentiam adduci. confestim qui regio lateri assistebant surgentes eam juxta regis preceptum auro multo gemmisque pretiosissimis ornatam suo conspectui presentabant. quam rex intuens nequaquam se amplius a lacrimis potuit continere, sed in luctum prorumpens amarum exclamavit dicens: „Hactenus ex te filia mea dulcissima sperabam nup- cf. Verg.,
tias celebres agere, sperabam te sponso stabili conjugio co- Aen.
pulare, sperabam ex te filios concipere, qui mihi in suc- 1,72
cessionem regni succederent | et mei regni gubernacula f. 3
retinerent. sed ecce nunc non gaudium, non letitiam prestas, sed luctum et merorem largiris amarum. non nuptias utpote ⟨ut⟩ sperabam celebro, sed exequiis tristibus operam impendo, non te viro copula socio maritali, sed quod miserrimum est in escam monstro te trado nefando, non me nepotum progenitorem facis, sed me infelicem derelinquis orbatum.“

Sic rex inenarrabiliter lamentabatur, nec quibat tanto dolori moderari nec suis questibus imponere finem. ceterum inter sapientes nota referre videtur esse superfluum et prolixitas solet sepius lectori fastidium inferre quam auditoris

1 ⟨manif⟩este *Weyman* l. c. p. 304 2 sequatur vel sequetur 19 ut *Weyman* l. c. p. 304 24 ne quibat, nec quibat *Weyman* l. c. p. 304

εἶπεν· «Κύριέ μου, ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἡμῶν καλὴ καὶ ἀγαθή· καὶ ἐγεννήθην ἐν τῷ ὕδατι τῆς λίμνης πονηρὸς δράκων. καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐξερχόμενος κατήσθιεν τὸν λαὸν τῆς πόλεως. καὶ ἔδωκεν δόγμα ὁ πατήρ μου καὶ ἀπέστειλέ με εἰς βρῶσιν τοῦ θηρίου· f. 190v νῦν ἰδοὺ εἰπόν σοι πάντα· ἔξελθε ἐν τάχει.» ἀκούσας | δὲ ταῦτα ὁ ἅγιος λέγει τῇ κόρῃ· «Μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀλλὰ θάρσει.» καὶ ἠρώτησεν αὐτὴν λέγων· «Ποῖον σέβας ἔχει ὁ πατήρ σου καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;» ἡ δὲ κόρη cf. infra p. 136,8 φησὶν πρὸς αὐτόν. «Ἡράκλην καὶ Σκάμανδρον, Ἀπόλλωνα καὶ τὴν μεγάλην θεὰν Ἄρτεμιν.» ὁ δὲ ἅγιος λέγει

11 θέαν

«Θάρσει, Γεώργιε, εἰσήκουσεν ὁ θεὸς τῆς δεήσεώς σου.» καὶ παρευθὺς ἡ κόρη ἐφώναξε μετὰ δακρύων λέγουσα· «Φύγε, ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, διατὶ ἔρχεται ὁ πονηρὸς δράκων.» καὶ ὁ δοῦλος τοῦ Χριστοῦ Γεώργιος ὑπήντησε τὸν δράκοντα καὶ σφραγίσας τὸν ἑαυτόν του μὲ τὸν τίμιον σταυρόν, εἶπεν· «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προστάζω ἐσένα τὸ θηρίον νὰ ὑποταχθῇς καὶ νά με ἀκολουθήσῃς.» καὶ εὐθὺς μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ καὶ μὲ τὸν λόγον τοῦ ἁγίου ἔπεσεν ὁ δράκων εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου. τότε ὁ ἅγιος λέγει εἰς τὴν κόρην· «Λῦσε τὴν ζώνην σου καὶ τὸ σχοινίον τοῦ ἀλόγου μου καὶ δέσε τὸ θηρίον καὶ σῦρέ το εἰς τὴν πόλιν.» καὶ ἡ κόρη τρέμουσα ἔκαμεν ὅλα ἐκεῖνα ὁποὺ τὴν ἐπρόσταξεν ὁ ἅγιος καὶ ἐγύρισεν εἰς τὴν πόλιν μὲ τὸν ἅγιον, σύρουσα καὶ τὸν p. 117 δρά|κοντα ὡσὰν πρόβατον ἥμερον. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ὅλον τὸ πλῆθος τῆς πόλεως ἔκλαιον καὶ ἐθρηνοῦσαν διὰ τὸν θάνατον τῆς κόρης· καὶ βλέψαντες αὐτὴν ἀπὸ μακρὰν ὁποὺ ἤρχετο μαζὶ μὲ τὸν ἅγιον καὶ τὸν δράκοντα ἀπὸ τὴν κόρην συρόμενον, ὅλοι ὥρμησαν εἰς φυγήν. καὶ ὁ ἅγιος τοὺς ἐφώναξε λέγοντας· «Μὴ φοβεῖσθε διατὶ ἀνίσως καὶ πιστεύσητε εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, θέλετε ἰδεῖ καὶ τὴν δύναμίν του.» τότε ὁ βασιλεὺς ἐπλησίασε καὶ ἔρριψε τὸν ἑαυτόν του ἔμπροσθεν εἰς

τῇ κόρῃ· «Σὺ δὲ πιστεύεις εἰς τὸν ἐμὸν θεόν· μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἀλλὰ θάρσει.» καὶ ἦρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ ὁ μακάριος πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπεν· «Ὁ θεός, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ καὶ ἐπὶ τῶν Σεραφὶμ καὶ ἐπι-

4 ἐπιβλέψων

animum delectare. ideo utrumque resecantes regis lamenta breviter percurrimus et ad rei finem pervenire properamus.

Post hec autem convertit se rex ad populum dicens: „Auri sexcena centena milia vobis largiar et etiam ipsum regnum pro unigenita filia mea commutare non refugio, si eam permiseritis abire illesam.“ ad hec una voce populus universus respondit: „Nequaquam erit sic, sed ut nostri cf. Gn 4,15 filii ita et vestra devoretur.“ tunc videns rex suam sententiam minime in irritum posse revocari precepit licet invitus, ut in egressum draconis filia eius deponeretur. et ipse cum omni populo e partibus remotis rei prestolabatur eventum.

Sed pius et misericors dominus, qui non vult mortem Eccl 2,13; Ez 33,11 peccatoris, sed ut convertatur et vivat, dignatus est sue mire potentie virtutem ostendere, ut qui demonum supplices erant et devoti, ad fi|dem deduceret christianam. f. 3v

Contigit itaque, ut adleta Christi egregius martyr Georgius inde iter faciens paululum a via declinaret. volebat enim equum adaquare. et intrans stagnum vidit regiam virginem ibi sedentem sicut superius diximus esse ornatam. a qua sciscitabatur, cur esset ibi sola destituta et quid populus a longe positus exspectaret; cui mox virgo respondens ait: „Domine mi, non possum tibi quesite cause ponere rationem, quia vite mee finis et vestre etiam, ni festinanter abieritis, superimminet, qui me diu prohibet tecum fabulari. sed hoc unum te deprecor, ut hinc quantocius abscedas, ne pessima morte moriaris. es equidem miles venusto aspectu

4 sexcenta corr. e sexcena 24 supereminet, superimminet *Weyman* l. c. p. 304

βλέπων ἀβύσσους, ὁ ὢν καὶ διαμένων ἀληθινὸς θεός, αὐτὸς γινώσκεις τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶν μάταιαι, ὁ δείξας τὰ φρικτὰ σημεῖα τῷ θεράποντί σου Μωσῇ, δεῖξον καὶ ἐπ' ἐμοὶ τὰ ἐλέη σου καὶ ποίησον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθὸν καὶ ὑπόταξον τὸ δεινὸν θηρίον ὑπὸ τοὺς πόδας μου, ἵνα γνώσουσιν ⟨ὅτι⟩ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ.» καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσα. «Εἰσηκούσθη σου ἡ δέησις εἰς τὰ ὦτα κυρίου· ποίει ὃ βούλει.» καὶ εὐθέως ἡ κόρη ἐβόησεν λέγων· «Οἴμοι, κύριέ μου, ἔξελθε, ὅτι ἔρχεται τὸ δεινὸν θηρίον.» καὶ δραμὼν ὁ ἅγιος εἰς ἀπάντησιν τοῦ δράκοντος ἐποίησεν

3 μάταια 4 ποίης 6 ἵνα] εἰ 7 φωνὴν

τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἅγιον· «Παρακαλῶ σε, αὐθέντα μου, φανέρωσέ μοι τὸ ὄνομά σου.» καὶ ὁ ἅγιος τὸν εἶπε· «Τὸ ὄνομά μου καλεῖται Γεώργιος· τὸ ἀληθινόν μου ὅμως ὄνομα εἶναι τὸ νὰ εἶμαι χριστιανὸς καὶ δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.» καὶ τότε ὅλοι ὁμοῦ μεγαλοφώνως ἐφώναξαν λέγοντες· «Πιστεύομεν, ἅγιε τοῦ θεοῦ, διὰ μέσου σου εἰς Χριστὸν τὸν θεόν, τὸν ὁποῖον ἐσὺ κηρύττεις.» καὶ ὁ ἅγιος ἐκβάλλοντας τὸν δράκοντα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν, τὸν ἐθανάτωσε. καὶ τότε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστάνοι καὶ ἄρχοντες καὶ ὅλον τὸ πλῆθος ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἕως τριάκον(!) ἓξ χιλιάδες· καὶ ἔγινε χαρὰ μεγάλη καὶ ἀγαλλίασις εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν τῶν Λασσαίων· καὶ ἔκτισαν ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Γεωργίου, πρὸς τούτοις ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ ἑορτάζουν καὶ τὴν μνήμην του εἰς τὴν τρίτην τοῦ Νοεμβρίου μηνός (ἴσως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἔγινεν καὶ τὸ θαῦμα). βλέποντας δὲ ὁ ἅγιος τὴν πίστιν αὐτῶν, ἐκάλεσε τὸν ἀρχιεπίσκοπον τῆς Παλαιστίνης, ὁ ὁποῖος καὶ τοὺς ἐβάπτισε καὶ ἐχειροτόνησεν ἀπὸ αὐτοὺς πρεσβυτέρους, διακόνους καὶ

15 cf. Drachenwunder p. 125

τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ εἰπών· «Κύριε ὁ θεός μου, μετάβαλε τὸ δεινὸν θηρίον τοῦτον εἰς ὑπακοὴν πίστεως

et facie nimis decora, quem vivere convenit et non mori, quem potius imperatoria decet majestas, de cuius morte inimicus etiam, si quis esset, doleret. a quid huc venisti mori, miles pulcherrime? misereri tui et meis dictis acquiescens hinc procul fuge velociter, ne et tu ab insana fera capiaris.“ ad hoc Christi martyr Georgius respondit: „O virgo, noli ex me misericordiam habere nec mei te pigeat interitus, sed indica mihi, quare sis hic exposita et quid populus illic congregatus attendat.“ tunc puella dixit ei: „Domine mi, in hac aqua natus est draco inmanis, qui pene
totum huius civitatis populum interficiebat. | unde factum f. 4
est, ut omnes irruerent in regem et dicerent: „D o m i n e Mt 8,25
s a l v a n o s, p e r i m u s.“ fecit rex edictum, ut singillatim quilibet proprium filium draconi traderet, ultimo vero me unicam filiam suam se spopondit daturum. quod hilari animo executioni mandantes regis edictum adimpleverunt. postmodum venerunt omnes ad regem repetentes, ut me prout promiserat draconi mitteret ad devorandum. rex illico eorum petitionibus satisfaciens huc me draconi direxit in escam. et ipse cum omni populo sedet procul attendens, quid de me sit draco malignus acturus. ecce utriusque rei causam audisti; discede festinus, ne male similiter intereas.“ audiens hec sanctus Georgius dixit: „Pater tuus quem adorat? quem colit? cui immolat?“. respondit puella: „Pater meus et universa civitas diis immortalibus Jovi et Mercurio et Apollini grata offerunt libamina.“ sanctus Georgius dixit: „Isti non sunt dii, sed demones maligni, qui ducunt homines ad interitum et nemini subvenire queunt. tu autem in omnipotentis dei gratia et misericordia confidens respue idola vana et simulacra muta et credas in dominum Jesum Christum, qui te hodie ab imminenti morte liberabit.“ et
elevatis oculis sursum in celum dixit: „Domine deus, qui Dn 3,55

18 sigillatim, singillatim *Weyman* l. c. p. 305 25 mortalibus

τοῦ ἀπίστου λαοῦ τούτου.» καὶ τοῦτο εἰπὼν συνεργίᾳ
τοῦ αὐτοῦ θεοῦ καὶ τῇ εὐχῇ τοῦ ἁγίου ἔπεσεν ὁ δρά-
κων εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου. καὶ λέγει ὁ ἅγιος τῇ
κόρῃ· «Λῦσον τὴν ζώνην σου καὶ τὸ σχοινίον τοῦ ἵππου
f. 191 ⟨μου καὶ φέρε μοι ὧδε.» καὶ λύσασα ἡ κόρη⟩ δέ|δωκεν
αὐτὰ τῷ ἁγίῳ. καὶ κατ' οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ ἔδησεν
τὸν δράκοντα καὶ παρέδωκεν αὐτὸν τῇ κόρῃ λέγων·
«Ἄγωμεν αὐτὸν ⟨ἐν⟩ τῇ πόλει.» καὶ λαβοῦσα τὸν δρά-
κοντα ἤρχοντο ἐν τῇ πόλει, ἰδὼν δὲ ὁ λαὸς τὸ παρά-
δοξον θαῦμα καὶ ἐν φόβῳ αὐτῶν γενομένων ἔμελλον
φεύγειν διὰ τὸν φόβον τοῦ δράκοντος, ὁ δὲ ἅγιος Γεώρ-
γιος ἐβόησεν πρὸς αὐτοὺς λέγων· «Μὴ φοβεῖσθε, ἀλλὰ
στήκετε καὶ ὁρᾶτε τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ καὶ πιστεύσατε

3 λύσασα

---

p. 118 ἀναγνώστας καὶ ἐγκαινιάσας τὸν | ναόν, ἔπεμψαν ὅλοι δόξαν
εἰς τὸν θεὸν ὁποὺ ἐλύτρωσεν αὐτοὺς ἀπὸ τέτοιον μέγαν θάνα-
τον, ψυχικὸν καὶ σωματικόν, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Γεωρ-
γίου. πορευθεὶς δὲ αὐτὴν τὴν ὥραν ὁ ἅγιος καὶ ἐπάρας τὸ
σκουτάριόν του, τὸ ἐκρέμασε χωρὶς νὰ κρατῆται ἀπὸ πουθενὰ
εἰς τὸ πλέον ὑψηλότερον μέρος ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ
βήματος. καὶ ἐστέκετο μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ εἰς πολλοὺς
αἰῶνας ἀοράτως κρατούμενον εἰς τύπον καὶ εἰκόνα τοῦ κατα-
πετάσματος. πρὸς τούτοις ἐπλησίασεν ὁ ἅγιος εἰς τὸ ἱερὸν
θυσιαστήριον καὶ ἐσφράγισεν εἰς ἕνα τόπον καὶ ἐβγῆκε μία
βρύσις ἁγιάσματος εἰς ἰατρείαν ἐκείνων ὁποὺ πιστεύουν εἰς
τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Πολλὰ καὶ ἄλλα θαύματα ἔκαμεν ὁ ἅγιος εἰς ἐκείνην τὴν
πόλιν, δαιμονισμένους ἰάτρευσεν, εἰς τοὺς τυφλοὺς ἐχαρίσατο
τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν τους, εἰς τοὺς κωφοὺς τὴν ἀκοήν, εἰς
τοὺς ἀλάλους τὴν λαλιάν, εἰς τοὺς κουτζοὺς τὸ περιπάτημα.
καὶ ἄλλα πάμπολλα καὶ ἐξαίσια θαύματα ἔκαμε, τὰ ὁποῖα
εἶναι ἀριθμητα εἰς δόξαν τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἀμήν.

εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν
θεὸν καὶ ἀποκτενῶ τὸν δράκοντα.» καὶ ἐβόησεν ὁ βα-
σιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ πόλις· «Πιστεύομεν εἰς πατέρα καὶ
υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα, εἰς Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώ-

---

sedes super cherubim intuens abyssos, qui es verus deus et Dn13,42
homo ex virgine natus, qui nosti omnia antequam fiant,
qui virgam Moisy famuli tui in draconem et versa vice cf. Ex 4,4; 7,8
draconem in aridum lignum vertisti, digneris pro me miseri-
cordiam tuam ostendere et fac mecum | signum in bonum, f. 4v Ps 85 (86),17
ut videant omnes et cognoscant quia tu es deus solus, qui
facis mirabilia, et non est alius preter te." Ps 76 (77),15

Et subito factus est sonitus aquarum magnus et terrore
puella concussa voce magna exclamavit dicens: „Domine
fuge, quia ecce draco malignissimus adpropinquat." tunc
sanctus Georgius sancte crucis signaculo se protegens ivit
in occursum eius et ait: „Domine Jesu Christe da mihi
virtutem tuam, ut hodie huius draconis caput conteram et cf. Gn 3,15
sciant omnes, quia tu mecum es, et laudent nomen tuum
benedictum in secula seculorum." ad hanc vocem veniens
draco mitissimus ut agnus et omni ferocitate deposita in
terram se ad pedes eius proiecit. et sanctus ait puelle:
„Solve comas tuas et prebe mihi cordas tricarum tuarum."
puella vero festinanter suis obtemperans mandatis dissolutis
crinibus tradidit sancto, que postulaverat. beatus Georgius
acceptis comarum redimiculis ligavit draconem et tradidit
puelle dicens: „Accipe eum in nomine domini mansuetum
et pium et humilem et perge secura." puella autem omni cf. Act 8,39
formidine abiecta de manu sancti draconem accepit et abiit
in civitatem suam gaudens. videns populus tantum ac
tale miraculum terrore perculsi fuge terga dederunt. martyr
autem Christi Georgius clamans post eos dixit: „Viri, nolite
timere, sed state confidenter, quia invocato trinitatis nomine
videbitis miracula dei." ad hanc vocem populus conversus

9 concussa corr. e conversa

ριστον.» καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ ἅγιος ἐξενέγκας τὴν
ῥομφαίαν αὐτοῦ ἀπέκτεινε τὸν δράκοντα καὶ παρέδωκεν
τὴν κόρην τῷ βασιλεῖ. τότε συνήχθη τὸ πλῆθος τοῦ
λαοῦ καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας τοῦ ἁγίου δοξάζοντες
τὸν θεόν. μετακαλεσάμενος δὲ ὁ ἅγιος Γεώργιος τὸν
ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας ἐβάπτισεν τὸν βασιλέα καὶ
τοὺς μεγισ⟨τάνους αὐ⟩τοῦ καὶ πάντ⟨α τὸν λα⟩ὸν ἐπὶ
cf. Act 8,8 *ἡμέρας ⟨δεκαπέν⟩τε ὡσεὶ χιλι⟨άδας⟩ σ̄ μ̄· καὶ ἐγένετο*
χαρὰ μεγάλη τῷ τόπῳ ἐκείνῳ.

7 ss codex abruptus

steterunt omnes intuentes eum. quibus sanctus ait: „Credite
f. 5 in deum patrem omnipotentem et in Jesum | Christum
filium eius natum ex Maria virgine, passum sub Pontio
Pylato, crucifixum, mortuum et sepultum, tertia die resurrexisse a mortuis et in Spiritum sanctum, sanctam ecclesiam
katholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et ego occidam draconem
istum et non amplius vobis erit nocivus."

Responderunt omnes uno ore dicentes: „Miles fortissime, credimus deum patrem omnipotentem et Jesum Christum filium eius et spiritum sanctum tres personas et unum
deum esse." ad hec autem porrigens manus beatus Georgius pilo draconis fauces transfixit et evaginato gladio eius
caput amputavit. tunc omnes unanimiter gaudio repleti
cucurrerunt laudantes et benedicentes nomen viventis in
Ps 67 (68), 36 secula, qui est benedictus et mirabilis in sanctis suis
et dat virtutem et fortitudinem credentibus in eum, cal-
Lc 10,19 candi super serpentes et scorpiones et non eis nocere
possunt. et prosternentes se ad pedes Christi martyris dicebant: „Sancte Georgi famule dei, baptiza nos in nomine
illius, quem predicas." et statim beatus Georgius convocavit
ad se Alexandrum episcopum, cum quo in XV dierum spacio
baptizavit regem et optimates regni et alios viros numero

Τότε Λασία ἡ πόλις ἀνήγειρεν πάνσεπτον ναὸν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Γεωργίου· καὶ ὅτε ᾠκοδομεῖτο ὁ ναός, ἑστὼς ὁ ἅγιος ἐν ἑνὶ τόπῳ καὶ ἐπευξάμενος ἐξῆλθεν πηγὴ ἁγιασμοῦ. τότε ἐπίστευσαν ὑπὸ τὸν κύριον.
Πολλά τε θαύματα καὶ σημεῖα ἐποίησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος | διὰ τῆς δοθείσης αὐτοῦ χάριτος. f. 191v

2 ἐκοδομήτω

quadraginta milia hominum. qui ingenti gaudio repleti ad
honorem domini nostri Jesu Christi et gloriosissimi martyris Georgii ecclesiam mirabili fabrica decoratam constituerunt. ad quam beatus Georgius veniens spiritus sancti
gratia cooper|ante ibidem aliud operatus est miraculum. f. 5v
nam cum paganorum multitudo ad eum confugerent et
baptismatis gratiam instanti prece postularent, ante altare
beatus Georgius veniens factoque signaculo crucis in terram
largissime aque fontem vivum eduxit, de quo in spiritus
sancti gratia renati sunt universi. cuius fontis aque in se
virtutem tantam habuerunt, ut, quicunque in deum credens
ex his haustum sumeret, fieret sanus a quacunque detine- Jo 5,4
retur infirmitate.

His ita in iam dicta civitate peractis, ut alias divini verbi semen diffunderet, sanctus ceperat ad propria remeare.

9 spiritu

[13. De daimone.]

Cod. Paris. 770,

Ἐξερχομένου δὲ τοῦ ἁγίου ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀπερ- f. 74v
χομένου πρὸς τὴν ἰδίαν πόλιν αὐτοῦ πατρίδα ὑπήντησεν αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ δαίμων ταπεινώμενος, ἥσυχος, κρατῶν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βακτηρίαν· καὶ λαβὼν εἰρηνικὰ συνήντησεν τὸν ἅγιον Γεώργιον καὶ λέγει αὐτῷ· «Εἰρήνη

σοι, Γεώργιε.» ὁ ἅγιος λέγει· «Πῶς ἐτόλμησας καλέσαι τὸ ὄνομά μου, ὃ οὐκ οἶδας; μὴ γὰρ οὐκ εἶσαι πονηρὸς δαίμων;» ὁ δαίμων εἶπεν· «Πῶς ἐτόλμησας εἰπεῖν τοῖς ἀγγέλοις τοῦ θεοῦ ταῦτα; σκόπευσον, τί ἐλάλησας.» ὁ ἅγιος Γεώργιος λέγει· «Ἐὰν εἶσαι ἄγγελος θεοῦ, δεῖξον [σου] τὴν δύναμίν σου.» καὶ ποιήσας ἐν τῇ γῇ τὸν τύπον
f. 75 τοῦ τιμίου σταυροῦ | περιέφραξεν κύκλῳ τοῦ δαίμονος. καὶ λέγει αὐτῷ· «Ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δεῦρο ἀκολούθει μοι.» καὶ εὐθέως ἐβόησεν ὁ δαίμων λέγων· «Οὐαὶ ἡμῖν, Γεώργιε, ὅτι σε ὑπήντησα.» ὁ ἅγιος Γεώργιος λέγει· «Ὁρκίζω σε, πονηρὲ δαῖμον, τὴν αἰώνιόν σου τιμωρίαν, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς,

---

Cod. Ioasaphaion 308,

Ἕτερον θαῦμα τοῦ ἁγίου Γεωργίου περὶ τοῦ δαίμονος.

p. 119 Ἐξερχόμενος δὲ ὁ ἅγιος ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Λασυαίων (!), ἀκολουθοῦσε τὸν δρόμον του· καὶ περιπατῶντας, τὸν ἀπήντησεν ἕνας δαίμων κατὰ πολλὰ ταπεινός, κρατῶντας εἰς χεῖράς του ῥαβδίον γεροντικόν, ὁμιλῶντας σιγανά· καὶ λέγει εἰς τὸν ἅγιον· «Χαίροις, Γεώργιε,» καὶ ὁ ἅγιός τον εἶπε· «Ποῖος εἶσαι ἐσὺ ὁποὺ μὲ ὠνόμασες ἐξ ὀνόματος μὴν ἠξεύροντας τὸ ὄνομά μου;» λέγει του ὁ δαίμων· «Ἐγὼ εἶμαι ἄγγελος τοῦ θεοῦ.» καὶ ὁ ἅγιος εἶπεν· «Ἀνίσως εἶσαι ἄγγελος τοῦ θεοῦ, δεῖξον εἰς ἐμὲ τὴν δύναμίν σου.» καὶ ποιήσας ὁ ἅγιος τὸ σημεῖον τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ εἰς τὴν γῆν τριγύρω εἰς τὸν δαίμονα, τὸν ἔκλεισε μέσα καί τον λέγει· «Σὲ ὁρκίζω εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς ὅπου ὑπάγω.» καὶ ὁ δαίμων ἀπεκρίθη· «Ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα, Γεώργιε, ὁπού σε ἀπήντησα εἰς ταύτην τὴν ὁδόν.» καὶ ὁ ἅγιος τὸν εἶπε· «Πονηρὲ δαίμων, τῆς αἰωνίου κολάσεως κληρονόμε, σὲ ὁρκίζω νά με εἰπῇς, ποῖος εἶσαι ἐσὺ καὶ τί ἐσυμβουλεύθης ἐναντίον μου.» λέγει εἰς τὸν ἅγιον ὁ δαίμων· «Ὦ Γεώργιε, ἐγὼ εἶμαι ὁ δεύτερος ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ τὸν πρῶτον· ἐγώ, Γεώργιε, τεσσαράκοντα χιλιάδας εἶχον εἰς

τίς εἶ σύ, καὶ τί με ἐβούλου ποιῆσαι.» ὁ δαίμων εἶπεν· «Ἐγὼ ἤμην, Γεώργιε, τοῦ πρώτου Σαμουὴλ δεύτερος, ἐγώ, Γεώργιε, σαράκοντα χιλιάδας κατεῖχον· καὶ ὅταν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν ἐποίησεν, ἐγὼ ἐκεῖ ἤμην. καὶ ὅταν τὴν γῆν ἐχώριζεν, ἐκεῖ παρήμην· ὅταν τὸν στύλον τῆς γῆς ἐποίησεν, ἐκεῖ ἱστώμην· ὅταν τὴν ἄβυσσον ἐσφράγισεν, ἐγὼ ἐθεώρουν, φοβερὰς ἀστραπὰς ἐγὼ ἐπεῖχον· ἐγὼ τὰς νεφέλας ἐδέσμευον, ἐμὲ ἀνθρωπίνη φύσις ἰδεῖν οὐ δύναται· ἐμὲ αἱ λεγεῶνες τῶν ἀγγέλων δεδοίκασιν· καὶ ἄρτι διὰ τὴν ὑπερηφανίαν μου πατοῦσιν οἱ πόδες μου τὴν γῆν, ἀλλ' οὖν μᾶλλον, ὅτι καὶ σώματα γηίνων

8 ἀνθρωπίνοις

[De Demone.]

Cod. Monac. lat. 14473, f. 5v

Cuius operibus invidens callidus hostis antiquus ut triticeis messibus vicie loliique zizania supersereret (Mt 13, 25; Ovid, met. V, 485) peregrino ei habitu obviam venit salutans eum et dicens: „Pax tibi Geori, famule dei.“ quem sanctus divino spiritu agnoscens dixit ei: „Quomodo me nominare audes quem times? quomodo pacem das qui discordiam ubique seminare laboras? non metuis, demon malignus, qui terram circuis, ut pacificos (cf. 1. Petr 5,8) ad rixas et contentiones compellas et Christi vestigia sequentes mundanis inquines illecebris.“ tunc demon se videns latere non posse, ut ipsius sancti virtutem experiretur, alium modum temptationis invenit. ait enim: „Si tu es angelus domini, tuam mihi virtutem ostende.“ ad hec sanctus in circuitu demonis terram crucis signo signavit dicens: „In nomine domini Jesu tibi precipio, ut me sequaris.“ quibus verbis demon tamquam catenis astrictus a sancto poterat nusquam abire, sed talibus prosequebatur eum dictis, talibus se castigabat sermonibus: „Heu mihi, ad quid tibi ob|vius veni? cur umquam te a veritatis via f. 6 declinare cepi et conceptum opere studui adimplere? en solo verbo tua me potentia religavit nec te cum vellem

ἀνθρώπων ἡμᾶς σμίγουσιν. ἐγώ, Γεώργιε, ἐφθόνησα τὴν δοθεῖσάν σοι χάριν καὶ ἠβουλήθην ἀπαντῆσαί σοι, ἵνα με προσκυνήσῃς, ὅτι πολλοὺς τοῦ θεοῦ ἐχώρησα ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ· ταῦτα πάντα εἶπόν σοι, μνήσθητι, Γεώργιε, τὴν προτέραν μου δόξαν καὶ τὴν δευτέραν μου ἀθλιότητα· μὴ ἐπιτρέψῃς με ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἄβυσσον, ὅτι οἱ ἐν τῷ ἀβύσσῳ ὄντες πρῶτοί εἰσιν παραβάσεως, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθω ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα.» τότε ὁ μέγας Γεώργιος ἦρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ πρὸς ⟨τὸν⟩ τῶν f. 75v ὅλων θεὸν λέγων· «Κύριε ὁ θεός μου, | εἰσάκουσον τῆς

3 σοιν

τὸν ἐξουσί⟨αν⟩ μου, ἐμένα ἐφοβοῦντο οἱ λεγεῶνες τῶν πολυομμάτων, καὶ τώρα διὰ τὴν ὑπερηφάνειάν μου πατοῦσι τὰ ποδάριά μου εἰς τὴν γῆν· ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα, Γεώργιε, ὅτι σε ἀπήντησα εἰς τὸν δρόμον καὶ ἐφθόνησα τὴν χάριν ὁποὺ σου ἐδόθη ἀπὸ τὸν θεόν, καὶ ἔβαλα σκοπὸν νά σε κάμω νὰ πέσῃς νά με προσκυνήσῃς. ἐπειδὴ καὶ περισσοὺς τοὺς ὑστέρησα ἀπὸ τὴν θείαν δόξαν, ἐρχόμενος εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον· p. 120 νὰ ὁπού σου τὰ | εἶπα ὅλα, Γεώργιε, ἐνθυμήσου τὴν προτέραν μου μακαριότητα καὶ μή με συγχωρήσῃς νὰ ἀπέλθω εἰς τὴν ἄβυσσον, ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖνοι ὁποὺ εὑρίσκονται ἐκεῖ μέσα, εἶναι οἱ πρῶτοι καὶ ἀρχηγοὶ τῆς παραβάσεως.» ὅταν ἤκουσεν ταῦτα ὁ ἅγιος Γεώργιος ἀπὸ τὸν δαίμονα, ἐσήκωσε τὰς χεῖράς του εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπροσευχήθη τοιούτης λογῆς· «Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ θεός μου, τοῦτον τὸν πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον δαίμονα ὁποὺ δὲν ἔκαμε τὸ θέλημά σου μήτε ἐφύλαξε τὰ προστάγματά σου, ἀλλὰ ἔμεινεν εἰς τὴν κακίαν του, πέμψε τον εἰς τὸν σκοτεινὸν τόπον τῆς αἰωνίου κολάσεως διὰ νὰ κολάζεται εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας καὶ νὰ μὴ πειράζῃ τὴν εἰκόνα σου ὁποὺ ἔπλασας.» ἦτον δὲ εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον ἕνας λίθος κατὰ πολλὰ μεγάλος καὶ σφραγίσας αὐτὸν ὁ ἅγιος εἶπεν· «Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ ἀνοίξῃς ἐσύ, πέτρα, καὶ νὰ δεχθῇς μέσα αὐτὸν τὸν πονηρὸν δαίμονα.» καὶ ἐν ταὐτῷ ἐσχίσθη ἡ πέτρα, καὶ λέγει εἰς τὸν

δεήσεώς μου, διότι πάντοτέ μου ἀκούεις· σὺ γὰρ εἶπας, κύριε, ὅτι τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω Jo 6,37 ἔξω· σὺ γάρ, κύριε καρδιογνῶστα, ὁ δήσας καὶ δεσμεύσας ἐν τῇ χειρί μου τὸν πονηρὸν δράκοντα καὶ τοῦτον τὸν δαίμοναν τὸν μὴ ποιήσαντα τὸ θέλημά σου καὶ μὴ φυλάξαντα τὰ προστάγματά σου, ἀλλ᾽ ἐμίανεν τὴν ἑαυτοῦ πονηρίαν καὶ μὴ ἐπιστρέψαντα πρὸς σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν, κατάβαλε εἰς τόπον φοβερόν, ἵνα κολάζεται καὶ τὴν εἰκόνα, ἣν ἐπλαστούργησας, μὴ πειράζει.» καὶ ἦν ἐκεῖ πέτρα παμμεγέθης καὶ ἐσφράγισεν αὐτὴν ὁ μέγας Γεώργιος λέγων· «Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀνοίχθητι πέτρα καὶ ὑπόδεξαι τὸν πονηρὸν δαίμονα τοῦτον.» καὶ παραχρῆμα ἐσχίσθη ἡ πέτρα καὶ ἐξῆλθεν πῦρ ἐξ αὐτῆς καὶ κρατήσας τὸν δαίμονα ἔρριψεν αὐτὸν ἐν τῷ χάσματι ἐν μέσῳ τοῦ πυρός. καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν τὴν πέτραν, ὡς ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς. καὶ ἦν ἐκεῖ κολαζόμενος ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

7 ἐπιστρέψαντες 9 πειράζην

possum derelinquere.“ cui sanctus Georius dixit: „Adiuro te per omnipotentem deum ut dicas, quare obviam mihi venisti.“ demon respondit: „Quia multos a via domini retraxi, cogitaveram et te inde divertere et ut pronus in ter- cf. Mt 4,9 ram cadens me adorares. sed ecce nunc, quia de me a deo est tibi concessa potestas, precor, recordare illius beatitudinis, quam per elationem amisi et ne velis in abyssum me dimittere, ubi crucier in eternum.“ cui sanctus Georius respondit: „Si cruciatus pertimescis eternos, quare hominem, divinum plasma, persequeris, quem deus ad suam ymaginem formavit?“ et hec dicens saxum magnum quod ibidem erat sanctus Georius signavit et dixit: „In nomine domini nostri

Δοξάσωμεν πάντες τὸ θαυμαστὸν ὄνομα τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ ἡμεῖς τῷ θεῷ ⟨δόξαν⟩ ἀναπέμψωμεν· ὁμοῦ αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ

δαίμονα ὁ ἅγιος· «Ἐσένα λέγω, πονηρὲ καὶ ἀκάθαρτε δαῖμον, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμβα μέσα εἰς αὐτὸ τὸ σχίσμα τῆς πέτρας καὶ θέλεις κολάζεσαι ἕως εἰς τὴν ἡτοιμασμένην ἡμέραν τῆς κρίσεως.» καὶ ἐπρόσταξε τὴν πέτραν νὰ γένῃ καθὼς ἦτον καὶ προτήτερα. καὶ ὁ ἅγιος ἐπήγαινε χαρούμενος τὸν δρόμον του, δοξάζοντας καὶ εὐλογῶντας τὸν θεόν, εἰς τὸν ὁποῖον χρεωστεῖται ἡ τιμὴ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

2 δόξαν om

Cod. Par. 401,

14. *Διήγησις περὶ τῆς τοῦ ἁγίου ζώνης· λόγος ε̄.*

f. 75 *Φοβερὸς εἶ, κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ ἐνδοξότατα, ὅτι ἐποίησας παράδοξα θαύματα εἰς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ ἁγίου σου μάρτυρος Γεωργίου καὶ ἔδειξας πᾶσιν ἀνθρώποις, ἵνα γνῶμεν, ὅτι σὺ εἶ θεὸς ἀληθινὸς μέγας καὶ φοβερὸς καὶ τοὺς δοξάζοντάς σε ἀντιδοξάζεις· δι' οὗ ἡμῖν ἐδωρήσω τοῦτον τὸν ἅγιον εἰς ἀντίληψιν,* f. 75v *εἰς βοήθειαν καὶ εἰς θαυματουργίαν ὡς καλόν, | ὡς πιστότατον καὶ θερμὸν εἰς πρεσβείαν ἀντιλήπτορα.*

Ἀκούσατε φοβερὰ καὶ παράδοξα, ἃ ὁ μέγας μάρτυς ἐποίει διὰ τῆς δοθείσης αὐτῷ χάριτος· εἰδὼς γὰρ ὁ μακάριος τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν αὐτῷ δόξαν, νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα, ἤρξατο προσεύχεσθαι ἐνάντιον κυρίου καὶ λέγειν· «Ποιητὰ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάσης πνοῆς, ὁ ποιήσας ἡμᾶς κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν. ἔθου γὰρ ἡμᾶς ἐν παραδείσῳ τῆς τρυφῆς· ἡμεῖς δὲ μὴ φυλάξαντες τὴν ἐντολήν σου, ἐξό-

προσκύνησις τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

Jesu Christi aperiatur hec petra.“ et continuo aperta est et exivit inde ignis teterrimus, qui demonem involvens ipsum ad infernum detraxit. et statim petra prout ante fuerat solidata est.

Hec et alia miracula fecit beatus Georgius in provincia Cappadocie dispensante domino Jesu Christo qui cum deo patre et spiritu sancto vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

34 deterrimus

ριστοι γεγόναμεν ἐξ αὐτοῦ διὰ τῆς ἁμαρτίας ἡμῶν· f. 76 *ἀκάνθας | καὶ τριβόλους προσέταξας τῇ γῇ ἀνατεῖλαι* Gn 3,18 *ἡμῖν, ἀλλὰ διὰ σπλάγχνα οἰκτιρμῶν ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφης, κύριε ὁ θεός μου, ὁ ποιήσας παράδοξα μετ' ἐμοῦ καὶ ἔτι πλήρωσον τὴν αἴτησίν μου καὶ δεῖξον σημεῖον διὰ τῆς ζώνης μου, εἰ σὺ εἶ θεὸς ὁ πρὸ τῶν αἰώνων ὅτι ἄλλον θεὸν οὐκ ἐπίσταμαι.» καὶ ἦλθεν αὐτῷ φωνὴ λέγουσα· «Πάντα σοι τὰ αἰτήματα ποιήσω.» ἀκούσας δὲ ὁ ἅγιος, ηὐχαρίστησε τῷ κυρίῳ καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὴν ζώνην αὐτοῦ καὶ μέρος τοῦ χιτῶνος αὐτοῦ καὶ σκεῦος ἀργυροῦν. καὶ κλείσας τὴν θύραν, ἀνεχώρησε. ἐδέετο δὲ* f. 76v *ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ, ἵνα δείξῃ αὐ|τῷ σημεῖον διὰ τῆς ζώνης αὐτοῦ. καὶ μεθ' ἡμέρας ἑπτὰ εἰσῆλθεν ὁ ἅγιος εἰς τὸ θυσιαστήριον μετὰ φόβου πολλοῦ· καὶ εὑρίσκει πηγὴν ὕδατος καὶ εἶδεν ἐκεῖ φρικτὸν σημεῖον καὶ ἐδῶ ἔστη*

12 θύρα

καὶ ἐδόξασε τῷ θεῷ περὶ τῆς ἀποκαλυφθείσης αὐτῷ δόξης· καὶ ποιήσας σκεῦος χρυσοῦν, ἔβαλεν ἐκεῖ ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ἁγιάσματος καὶ τὴν αὐτοῦ ζώνην καὶ τὴν αὐτοῦ ἁγίαν σορὸν λαβών, ἐξῆλθεν ζητῶν σημεῖον. καὶ ὡς ἔφθασεν ἐν τῇ πόλει, εὗρεν ἐκεῖ παραλυτικόν. καὶ θεασάμενος αὐτὸν ὁ ἅγιος λέγει αὐτῷ· «Ποίας θρησκείας ὑπάρχεις;» ὁ δὲ παραλελυμένος τὰ μέλη, λέγει f. 77 αὐτῷ· «Τῆς περὶ τὸν Ἡρά|κλην καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν.» cf. supra καὶ λέγει αὐτῷ ὁ ἅγιος· «Διὰ τοῦτο ἐλήλυθας p. 122, 10 πικρῶς· ἐὰν οὖν ἐπίστευσας εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ, οὐκ ἂν οὕτως εἶχες πάσχειν.» ὁ παραλυτικὸς λέγει· «Ἐμὲ οὔτε ἐπουράνιος οὔτε ἐπίγειος δύναται θεραπεῦσαι.» καὶ ὁ ἅγιος λέγει· «Πίστευσόν εἰς τὸν θεόν μου καὶ ἰαθήσει ἀπὸ τοῦ πάθους.» λέγει ὁ παραλυτικός· «Ἀπόστα ἀπ᾿ ἐμοῦ, θεωρῶ σε ὡραῖον καὶ ἐξουσιαστὴν καὶ μεγίστης τιμῆς καὶ ὡς παίγνιόν με ποιεῖς καὶ κρῖμα κομίζεις· καὶ ἐὰν εἶσαι ἐλεήμων, βάλε εἰς τὸ στόμα μου, εἴ τι ἔχεις, καὶ κατάψυξον τὴν ξηρανθεῖσάν μου γλῶτ- f. 77v ταν τὴν δεινῶς βασανιζομένην ἤδη χρόνους | εἴκοσι ὀκτώ· ὁρᾷς τὰ σεσηπότα μου μέλη, ὁρᾷς τὴν τοῦ σώματός μου κατάλυσιν καὶ τὴν τῶν δακτύλων ἀπώλειαν, ὁρᾷς τὴν αἰσχρομένην μου φωνὴν καὶ οὐκ ἐνεῖταί μου ἄλλο μέλος, εἰ μὴ ἡ φωνὴ καὶ ἡ γλῶττα, καὶ λέγεις μοι ὅτι· «Εἰ εἶχες πιστεῦσαι, οὐκ ἂν οὕτως ἐγένου.» ἀπόστα ἀπ᾿ ἐμοῦ κἂν τῆς θεωρίας μου οὐκ ἐρυθριᾷς.» τότε λέγει ὁ ἅγιος τῷ παραλυτικῷ· «Ἀπιστεῖς τοῖς λόγοις μου, νῦν ὄψει τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.» καὶ θεὶς ὁ ἅγιος τὴν ζώνην αὐτοῦ ἐπάνω τοῦ παραλυτικοῦ καὶ χρίσας f. 78 αὐτὸν ὕδωρ ἀπὸ τοῦ ἁγιάσματος, τῇ συνεργείᾳ | τοῦ

17 κομίζη

θεοῦ πάντα τὰ σεσηπότα αὐτοῦ μέλη ἰάθησαν παραχρῆμα καὶ γέγονεν ὑγιὴς τὸ καθ᾿ ὅλου ὁ ἄνθρωπος διὰ τοῦ φιλανθρώπου καὶ οἰκτίρμονος θεοῦ καὶ διὰ τοῦ ἁγίου καὶ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, αἰνῶν καὶ δοξάζων τῷ πατρὶ καὶ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

---

15. Ὀπτασία καὶ θαῦμα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου [καὶ] μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· δέσποτα εὐλόγησον.

Cod. Par. 1164, f. 104v

Ἄρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν, ἀδελφοί, καὶ ἴδετε τὸ καινὸν θαῦμα τοῦτο, ὅπερ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν γέγονεν· κατενοήσατε τὴν ἄφραστον φιλανθρωπίαν τοῦ θεοῦ καὶ δότε αὐτῷ δόξαν· ἀκούσατε φρικτὰ θαύματα τοῦ πανενδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου· δεῦτε πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν θεὸν καὶ διηγήσομαι ὑμῖν φρικτὰ μυστήρια, ἅπερ εἶδεν ὁ ἅγιος.

Cod. Ambros. C 92 sup. = *A*; Cod. Athen. 278 = *B*; Cod. Paris. 401 = *C*. 1 ὀπτασία — θαῦμα] ἀποκάλυψις *B* | καὶ ενδόξου καὶ om *B* 2 καὶ om *A* 3 δέσποτα] κύριε *B* | ὀπτασία — εὐλόγησον] περὶ τῆς ὀπτασίας τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν *C* 4 ἄρωμεν *C* | ὀφθαλμοὺς ἡμῶν τῆς διανοίας *A* | τῶν διανοίων ἡμῶν *C* | ἀδελφοὶ om *B* 5 ἴδωμεν *C* | τὸ καινὸν] παράδοξον *C* | θαῦμα] θέαμα *B* | τοῦτο om *C* | ὅπερ — γέγονεν] ὃ γέγονεν ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις *C* 6 κατανοήσατε *AB* | κατενοήσατε] καὶ ἐπὶ νοῦν φέρωμεν *C* | ἄφατον *B* 7 τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν *ABC* | καὶ — θαύματα] δεῦτε αὐτὸν δοξάσωμεν, ἐξίστατο πᾶσα καρδία αὐτῶν ἀκουόντων τὰ φρικτὰ καὶ παράδοξα θαύματα καὶ μυστήρια *C* | τὰ φρικτὰ *B* 8 μάρτυρος *AC* | μεγαλομάρτυρος om *B* 9 θεὸν ἀκούσατε *C* 10 φρικτὰ μυστήρια] φρικτὸν μυστήριον *A* | ἀκούσατε φρικτὸν καὶ παράδοξον μυστήριον *B* | τὰ φρικτὰ καὶ παράδοξα θαύματα *C* | ἅπερ — ἅγιος om *ABC*

Ἐγένετο μετὰ τὸ γεννηθῆναι τὸν ἅγιον Γεώργιον καὶ
ἀνδρυνθῆναι ἐπέλαμψεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ ἁγίου
πνεύματος καὶ διήγειρεν αὐτὸν πρὸς τὸν φόβον τοῦ
θεοῦ. καὶ ἤρξατο νηστείαις καὶ ἀγρυπνίαις καὶ προσευ-
χαῖς λατρεύειν τῷ θεῷ νύκταν καὶ ἡμέραν· καὶ νηστεύ-
Mt 4,2 σας ἡμέρας τεσσαράκοντα [καὶ] ἤρξατο παρακαλεῖν τὸν
cf. supra p. 120,13 θεὸν καὶ λέγειν· «Ἄναρχε, ζωαρχικώτατε θεὲ τοῦ παν-
τός, ὁ μήτε ἀρχὴν ἔχων μήτε τέλος, ὁ δι᾽ εὐσπλαγχνίαν
ἄφατον ἐμφυτεύσας τῷ θεράποντί σου Μωσῇ ἐν τῷ
cf. Ex 19 s. Σινᾷ ὄρει διὰ τὸν ἠγαπημένον σου Ἰσραήλ, ἐάν εἰμι
ἄξιος τῆς βασιλείας σου καὶ κελεύεις με δοῦλός σου
εἶναι, ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν σὺν πάσαις ταῖς στρατιαῖς
σου, ἵνα γνῶ, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὡς φοβερὸς ἐπὶ
f. 105 πᾶσαν τὴν οἰ|κουμένην.» Ταῦτα εὐξαμένου τοῦ πανεν-
δόξου μάρτυρος Γεωργίου, οὐ παρεῖδεν αὐτὸν ὁ αἰώνιος
καὶ ἀληθινὸς θεὸς καὶ οὐκ ἐξουδένωσεν τὴν δέησιν αὐ-
τοῦ, ἀλλ᾽ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς ἦλθεν ἄγγελος κυρίου

2 ἀνδριθῆναι 6 ἤρξαντο

1 ἐγένετο κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους ABC | μετὰ — 5 ἡμέραν] εἶδεν ὁ πανένδοξος Γεώργιος τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν αὐτῷ δόξαν καὶ τὸ ἀποκαλυφθὲν αὐτῷ σημεῖον B ὀπτασία τις παράδοξος πρὸς τὸν μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Γεώργιον κατὰ τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν αὐτῷ δόξαν εἶδε σημεῖον C 5 τὸν θεὸν A 6 τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα B | καὶ om A | ἤρξατο — λέγειν] τὸν θεὸν ἱλεοῦτο λέγων C 7 καὶ λέγειν] προσευχόμενος καὶ λέγων A | ζωαρχικώτατε] καὶ ἀρχικώτατε A 8 μήτε ἀρχὴν μήτε τέλος ἔχων C 9 ἐμφυτεύσας] ἐμφανίσας AB | ἐμφανισθεὶς C | τῷ om A 10 ὄρει om A ἐν τῷ ὄρει τῷ Σινᾶ C | σου om ABC | ἐὰν] εἰ C 11 καὶ — εἶναι om BC | με om A 12 σεαυτὴν(!) C | πάσῃ τῇ στρατιᾷ C 13 σὺ — ὡς] θεὸς μόνος ὑπάρχεις καὶ C | ὁ — ὡς] θεὸς μόνος καὶ B | ὡς] ὁ A 14 ταῦτα — Γεωργίου] τούτου δὲ εὐξαμένου B εὐξαμένου οὖν αὐτοῦ C 15 αὐτὸν om C 16 καὶ ἀληθινὸς om C | θεὸς] βασιλεὺς ABC add τὴν αὐτοῦ αἴτησιν C | καὶ οὐκ] οὐδὲ C

καὶ λέγει αὐτῷ· «Γεώργιε, εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου εἰς
τὰ ὦτα τοῦ κυρίου καὶ ταῦτά σοι δεδήλωκεν ὁ κύριος·
τῆς φωνῆς σου ἤκουσα καὶ ἡ δέησίς σου πρός με· ἰδοὺ
πληρῶ τὴν αἴτησίν σου· ὄρθρισον ἐν τῷ ὄρει καὶ ὄψει,
ἃ ᾐτήσω ἵνα γνῷς, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι ἐγώ.» ἐγὼ δὲ
Γεώργιος ἀκούσας ταῦτα, ἀνῆλθον ἐν τῷ ὄρει ψάλλων
τοὺς περὶ τοῦ Δαβὶδ λόγους· «Κατεύθυνον τὰ δια- Ps 118 (119),133
βήματά μου κατὰ τὸ λόγιόν σου καὶ μὴ κατα-
κυριευσάτω μου πᾶσα ἀνομία.» Ταῦτά μου λαλοῦν-
τος καὶ πλείονα τούτων, ἦλθεν ἀπὸ ἀνατολὴν ἀστραπὴ
πυρὸς καὶ ἔδωκεν πλησίον μου· ἔμφοβος δὲ γενόμενος
καὶ ἀτενίσας ἰδεῖν, πόθεν τὸ πῦρ ἧκε, εἶδον τέσσαρες
τροχοὺς ὡς ἦν διαχρυσοῦν καὶ πλῆθος λαοῦ ἦν ἐπάνω
τῶν τροχῶν. καὶ ἤρξαντο ἔρχεσθαι βιαίως καὶ ἔψαλλον·
«Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη.» καὶ Lc 2,14

2 τὰ] τοὺς 9 μου] σου 12 τέσσαρης

1 αὐτῷ] αὐτὸν A | εἰσηκούσθη] ἦλθε C | σου καὶ B 2 τὰ om B | τοῦ om ABC | κυρίου ἐλήλυθεν B | καὶ λέγει αὐτῷ C | δεδήλωσεν A | κύριος] θεὸς BC 3 δέησίς σου εἰσῆλθε (ἦλθε C) ABC | ἰδοὺ] καὶ ἰδοὺ B διὸ C 4 αἴτησιν] δέησιν C | ὀρθρίσας C | τῷ τῶν ἐλαιῶν C | καὶ ὄψει] ἴδεις(!) C 5 ᾐτήσω] ζητεῖς C | ἵνα γνῷς] καὶ γνώσει C | ἐγὼ μετὰ σοῦ εἰμι B ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ C 6 Γεώργιος om BC | ταῦτα καὶ ὀρθρίσας C | ἀνῆλθον] ἀνέβαινον C | τῷ ῥηθέντι C | ψάλλων] καὶ ἀνερχομένου(!) ἔψαλλον C 7 τοὺς — λόγους] τὸ Δαβὶδ τὸ ἀλληλούια A τὸ τοῦ Δαβὶδ ἀλληλούια καὶ C τοῦ Δαβὶδ τὰ θεῖα λόγια B | τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον C 8 μὴ — ἀνομία] τὰ ἑξῆς B 9 μου prim.] με C | μου sec.] οὖν B | λαλοῦντος μου B 10 ἦλθον B | ἀνατολῶν ABC | ἀστραπαὶ B 11 ἔδωκαν B | ἐμφόβου δὲ γενομένου μου καὶ ἀτενίσαντος(!) C 12 καὶ ἀτενίσας] ἀτένισα B ἧκε] καὶ B om AC | τέσσαρας C τέσσαρεις AB 13 ἦν διαχρυσοῦν] ἰδέαν (ἰδέα B εἶδος C) χρυσίου (χρυσοῦ BC) ABC | πλήθη λαῶν AB | ἦν om ABC 14 καὶ om C | ἤρξαντο ἔρχεσθαι] ἤρχοντο AB | ἤρχετο δὲ πρός με C | βιαίως om C | ἔψαλλε C 15 καὶ ὡς ἦλθε C

ἦλθον πλησίον μου καὶ παραχρῆμα ἐπαύοντο. ἐμοῦ δὲ διαλογιζομένου μετὰ φόβου, τί ἂν τοῦτο, ἤκουσα βροντὴν βιαίαν ἀπὸ δυσμῶν. καὶ φόβῳ συσχεθείς, εἶδον ἐπὶ δυσμάς, τί τὸ ἦχος, καὶ εἶδον ἓξ τροχοὺς ὁμοίους τῶν ἄλλων καὶ πλήθη λαῶν ἐπάνω αὐτῶν ἀκαλλώπιστοι, f. 105v ἀσχημάτιστοι, χρυσοφό|ροι, χρυσοειδεῖς καὶ ἔψαλλον καὶ αὐτοί· «Ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρὸς» καὶ τὰ τούτου ὅμοια. καὶ ἦλθον καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν ἄλλων. καὶ ἦλθεν παραυτίκα φῶς ἐπὶ τὸν βορρᾶν καὶ εἶδον δώδεκα τροχοὺς ὁμοίους τῶν ἄλλων καὶ πλήθη πολλὰ ἐπάνω αὐτῶν καὶ ἦχον φοβερὸν ἔφερον καὶ ἡ ψαλμῳδία φοβερὰ διαλύων νοῦν καὶ ψυχήν. ἀλλ' οὐκ εἶδον τί ἐλάλουν· ἐμοῦ δὲ θαυμάζοντος ἐπὶ τούτοις, εἶδον ἐπὶ τὸν νότον καὶ εἶδον τέσσαρες τροχοὺς ἐρχομένους βιαίους· καὶ αὐτοὶ ἔψαλλον· «Εἷς ἅγιος, εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον, μάλιστα καὶ πρὸς τὸν ἅγιον

2 ἤκουσαν 3 εἶδον] ἔδι 5 πλήθους 9 τὸν] τὴν

1 μου καὶ om C | ἐμοῦ A | καὶ παραχρῆμα ἐπαύοντο om B 2 μετὰ φόβου διαλογιζομένου A | μετὰ φόβου om BC | ἂν ἦ AB ἂν εἴη C 3 βιαίαν om C | δυσμᾶς C | εἶδον — ὁμοίους] ἔλεγον κατὰ νοῦν, τί ἂν καὶ οὗτος ὁ κτύπος ὑπάρχῃ. καὶ ἰδοὺ ἓξ τροχοὶ ὅμοιοι C 4 τί ᾖ A τί ἦν B 5 πλήθη ἐπάνω αὐτῶν λαῶν B πλῆθος λαοῦ C | εὐκαλλώπιστοι A καλοποιημένοι C | εὐσχημάτιστοι A 6 ἀσχημάτιστοι, χρυσοφόροι om C | καὶ — αὐτοί] καὶ αὐτοὶ ἔψαλλον C 7 ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς ABC | καὶ τὰ — ὅμοια om ABC 8 μετὰ — ἄλλων] ἐπάνω αὐτῶν C 9 ἦλθεν — ἔφερον] πλῆθος ἄλλο πολὺν τοῦ λαοῦ καὶ ἦχος φοβερὸς C ἦλθεν παραυτίκα] εὐθέως ἦλθεν B | ἐπὶ] ἀπὸ AB | τὴν] τὸν AB | βορὰ B | εἶδον] οἶδα A 10 τροχοὺς δώδεκα B 11 ἦχος A | ψαλμῳδία αὐτῶν ABC | φοβερὰ] θαυμαστὴ AB add καὶ A 12 διαλύουσα C | ψυχὴν καὶ διάνοιαν B | εἴδην A | οἴδην B | ἀλλ' — τί] καὶ οὐκέτι C 14 καὶ εἶδον om B | εἶδον] ἰδοὺ C | τέσσαρεις AB | τροχοὶ ἐρχόμενοι C | βιαίους] βιαίως AC om B 15 αὐτοὶ] οὗτοι C 16 εἰσερχόμενος A | ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος BC | μάλιστα om C | καὶ] δὲ B | ἅγιον] δοῦλον αὐτοῦ C

Γεώργιον.» συνελθόντων δὲ τῶν τεσσάρων ταγμάτων, ἥλιος εὐμενὴς ἦλθεν πρὸς ἡμᾶς. καὶ ἀτενίσας ἰδεῖν, πόθεν τὸ φῶς, εἶδον δώδεκα θρόνους ἐπάνω τῶν νεφελῶν καὶ ἄνδρας εὐειδεῖς καὶ φοβεροὺς καὶ ἐκάθοντο ἐπὶ τοὺς θρόνους· καὶ ἦλθον καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν ταγμάτων καὶ παραυτίκα εἶδον σκεῦος μέγα χρυσοῦν καὶ ἔστη ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ἐξήρχετο ἐξ αὐτὸν εὐωδία φοβερά· καὶ ἐν τῇ εὐωδίᾳ ἐκείνῃ ἐπλήρει τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ὄρη καὶ τὰς βουνὰς καὶ τὸν κόσμον ὅλον· ὡς δὲ τῆς εὐωδίας ἐπληρούμην, εἶδον δυνάμεις πολλὰς κατερχομένας, καὶ νεφέλη φωτεινὴ μετ' αὐτῶν καὶ ἐν μέσῳ τῆς νεφέλης εἰκὼν ἀνθρώπου καθαρωτέρα ἡλιακῆς ἀκτῖνας. καὶ ἦλθεν καὶ ἔστη ἐν μέσῳ τῶν ταγμάτων καὶ ἤρξαντο τὰ τάγματα ἓν καθ' ἓν προσκυνεῖν τῇ εἰκόνι ἐκείνῃ καὶ παραχρῆμα ἐπαύοντο. ἐ|μοῦ δὲ διαλογιζομένου ἐν φόβῳ, εἶδον τέσσαρες στύλους πυρὸς κατερχομένους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ αὐτοὶ f. 106

2 συνῆλθον 12 ἄνθρωπον 16 τέσσαρης 17 πυροὺς

1 συναχθέντων ABC | δὲ αὐτῶν C 2 ἦλθεν ἥλιος ἐφ' ἡμᾶς εὐμενὴς B | ὁ ἥλιος C | ἀτενίσας — πόθεν] εἶδον C 3 φῶς καὶ AC | δέκα B | ἐπάνω] ἐπὶ B | ἐπάνω — θρόνους om C 4 ἐκάθηντο B 5 αὐτοὶ] αὐτὰ C | μετὰ] ἐπάνω C 6 παραυτίκα] εὐθέως B εὐθὺς C | μέγα om ABC 7 ἐξ αὐτὸν] ἐξ αὐτοῦ AB om C | εὐωδία καθαρὰ καὶ A 8 ἐν τῇ] ἡ ABC 9 τὴν — ὅλον] πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς C | τοὺς βουνοὺς AB | ὅλον τὸν κόσμον A 10 ὅλον om B | ὡς — ἐπληρούμην] πληρουμένης δὲ τῆς εὐωδίας C 11 πολλὰς] μεγάλας C | ἐρχομένας C 12 αὐτοῦ C | εἰκόνα C | καθαρώτερον A καθαρωτέρα ὑπὲρ τὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας C 13 ἡλιακῆς ἀκτῖνος καθαρωτέρα B | καὶ ἦλθεν om C | ἔστη ἔτι C | ἐν μέσῳ] μέσον C 14 ἤρξαντο] ἵσταντο πάντα C | ἓν καθ' ἓν om C 15 προσκυνεῖν] καὶ προσεκύνουν A | τὴν εἰκόνα B | ἐκείνῃ om ABC | παραχρῆμα om C | ἐπαύοντο τῆς ὑμνῳδίας C 16 μετὰ φόβου BC | τέσσαρας C τέσσαρεις AB 17 πυρίνους C | ἐκ] ἀπὸ C | αὐτὸς(!) A

*ἦλθον μετὰ τῶν ταγμάτων καὶ ἦν συναθροισμένα πάντα
πλησίον μου. ἐγὼ δὲ ἀπὸ τοῦ πολλοῦ φόβου οὐκ εἶδον
τί διαπράξασθαι. καὶ εἶδον πνεῦμα μέγα διαλῦον ὄρη
καὶ πέτρας· καὶ φωνὴ αὔρας λεπτῆς καὶ νεφέλη ὡς εἴδει
πυρὸς καὶ πλήθη ἀναρίθμητα ἐν μέσῳ τῆς νεφέλης. καὶ
ὡς ἦλθον ἀπὸ σταδίου, ἤρξαντο πάντα τὰ τάγματα
ψάλλον(!)· «Εἷς ἅγιος, εἷς κύριος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.»
καὶ ἦλθεν φωνὴ λέγουσα πρός με· «Γεώργιε, θὲς τὸ
πρόσωπόν σου ἐπὶ τὴν πέτραν καὶ ἄκουε ἐπιμελῶς.»
καὶ ἦλθεν ἀκτὶς ἡλίου καὶ ἔδωκέν μοι εἰς τὴν κορυφὴν
καὶ συνετάραξέν μοι καὶ ἡ ψυχή μου εἰς ἔγκλησιν τε-
λείαν ἐγένετο καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί
μου· καὶ ἦλθεν ἡ ἄχραντος καὶ ζωαρχικωτάτη φωνὴ τοῦ
cf. Gn 3 θεοῦ ἡ διαρρήξασα τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου καὶ ζοφώσασα
τὸν διάβολον καὶ τὸν Ἀδὰμ ἀναστήσασα καὶ λέγει μοι·
«Γεώργιε, ἰδοὺ ἐπλήρωσα τὴν αἴτησίν σου, κατῆλθα
διὰ σὲ ἐκ τῶν οὐρανῶν· οὐ δυνατὸν δὲ ἰδεῖν σε τὸ
πρόσωπόν μου, ὅτι οὐ μὴ εἶδε ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν*

1 *καὶ ἦν — πάντα*] *συναχθέντων πάντων B* | *καὶ ἦν — δὲ* om *C* 2 *ἐμοῦ B* | *ἐγὼ δὲ*] *καὶ B* | *ἀπὸ*] *ὑπὸ C ἐκ B* | *πολλοῦ* om *C* | *εἶδον*] *εἶχον C εἴδην B* 3 *διαπράξομαι B* | *μέγα* om *BC* | *δειλιῶν*(!) *B* 4 *καὶ ἤκουσα φωνὴν B* | *νεφέλην B* | *ἰδέα C ἰδέαν B* 6 *ἀπὸ*] *ἀφ' ἑνὸς C* | *πάντα* om *A* | *πάντα — τάγματα* om *C* 7 *ψάλλοντες A ψάλλειν BC* | *κύριος εἷς Χριστὸς A* | *ὁ* om *C* | *τῆς δόξης*] *τῶν ὅλων AB τῶν αἰώνων C* 8 *πρός με*] *μοι BC* 9 *τὴν πέτραν*] *τῆς γῆς B* | *ἄκουσε C* | *ἐπιμελῶς καὶ ἐποίησα οὕτως AC ἄκουε ἐπιμελῶς*] *ἐποίησα οὕτως B* 10 *ἡλίου ἀκτὶς C* | *ἔδωκεν — κορυφὴν*] *ἥψατο τῆς κορυφῆς μου C* 11 *μοι*] *με B* | *εἰς — ἐγένετο*] *ἐδειλίασε C* | *ἔκλειψιν AB* 14 *θεοῦ*] *κυρίου C* | *τοὺς δεσμοὺς B* | *ζοφώσασα*] *τρέπουσα C* 15 *λέγει*] *εἶπεν BC* 16 *ἰδοὺ ἐγὼ C* | *τὴν — σου*] *τὸ αἴτημά σου καὶ τὴν δέησίν σου C* | *σου καὶ AB* | *κατῆλθον AB* | *κατῆλθα — οὐρανῶν*] *ἐκ τοὺς οὐρανοὺς διὰ σὲ καταβέβηκα C* 17 *οὐ — ἄνθρωπος*] *ἔσο δὲ γινώσκων ὅτι πρόσωπον πρὸς πρόσωπον οὐ δύνασαί με θεάσασθαι· οὐ γὰρ ὄψεταί τις C* | *δὲ* om *B* 18 *ὅτι οὐ*] *οὐ γὰρ B* | *εἶδε*] *ὄψηται A ἴδη B*

*μου, καὶ ζήσεται, καὶ ἔσται σοι τοῦτο σημεῖον· σκεπάσει
σε ἡ δεξιά μου καὶ θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ σὲ καὶ ἔσει
πρῶτος ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς* Mt 16,19
*γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς
ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται λελυμένον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὃ ἐὰν
αἰτήσῃς ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσω σοι, καὶ ἔσται τὸ* Jo 14,13
*ὄνομά σου ἐν τῇ ἀθανάτῳ βίβλῳ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ μαρ-
τυρήσεις· τρίς σε θα|νατώσουσιν, κἀγὼ ἀναστήσω εἰς* f. 106v
*ἀγαλλίαμα ἐθνῶν καὶ ἔσται τὸ ὄνομά σου γνωστὸν ἀπὸ
περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης· οὐ μή σε ἐπι-
μαρτυρήσω, ἀλλὰ δι' αὐτὸ εἶναί σε ὑπομονὴ τῶν μαρ-
τύρων, διὸ ἠγάπησά σε ὡς τὸν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ
Ἰακὼβ καὶ ὅπου ἐὰν ἔσῃ, κἀγὼ μετὰ σοῦ· πορεύου εἰς
εἰρήνην, ὁ ἐκλεκτὸς τῆς βασιλείας μου, πορεύου εἰς τὴν
κάτω καὶ πατουμένην, μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν εἰσέλθεις
εἰς τὴν βασιλείαν μου τὴν ἀδιάδοχον καὶ ἀθάνατον.»
καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κύριος, ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν,
καὶ ἀναστὰς οὐκ εἶδόν τινα ἐξ αὐτῶν.*

1 *ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα B* | *καὶ ἔσται*] *ἔσται δὲ C* | *τοῦτο τὸ B* | *σοι τοῦτο* om *A* | *καὶ σκεπάσει A* 2 *σὲ*] *σοὶ AB* 4 *τῷ οὐρανῷ C* | *καὶ ὃ — γῆς* om *A* | *λύσῃς — γῆς*] *λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τῷ οὐρανῷ (καὶ ἐν τοῖς οὐρανοῖς B) BC* 5 *ὃ — αἰτήσῃς*] *ὅσα ἂν αἰτήσῃς μοι C* 6 *αἰτήσῃ B* 7 *σου γεγραμμένον C* | *ἀθανάτῳ βίβλῳ*] *βασιλείᾳ μου C* | *καὶ — μαρτυρήσεις*] *διὰ δὲ τοῦ γνῶναί σοι, ὅτι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ C* 8 *τρὶς*] *τρίτον AB* add *γὰρ B* | *τρὶς — κἀγὼ*] *θανάτῳ σε ἐκ τρίτου παραδώσουσι καὶ ἐγώ σε C* | *ἀναστήσω* add *σε AB* add *καὶ θήσω σε BC* | *εἰς* om *C* 10 *ἕως περάτων* om *A* | *μὴ — ἐπιμαρτυρήσω*] *γὰρ ἤθελον τοῦ μαρτυρῆσαί σε C μὴ γάρ σε ἐποίησα μαρτυρῆσαι B* 11 *δι' αὐτὸ*] *διὰ τὸ AC τὸ B* | *ὑπομονὴν B* | *μαρτύρων συνεχώρησα τοῦτο γενέσθαι C* 12 *διὸ*] *δι' ὧν B* om *C* 13 *καὶ — ἔσῃ* om *C* | *ἔσῃ*] *ἧς σὺ B* | *κἀγὼ*] *καὶ ἐγώ εἰμι C* | *πορεύου*] *πορεύομαι B* 14 *ἐν εἰρήνῃ BC* | *πορεύου τέως B* 15 *καὶ* om *A* | *ὀλίγον — εἰσέλθεις*] *ἐμοῦ δὲ C* 16 *διάδοχον A* 17 *τὸν οὐρανὸν*] (*τοὺς B*) *οὐρανοὺς BC* 18 *οὐκ — αὐτῶν*] *οὐδένα εἶδον C εἶδον τὸν κύριον ἀνερχόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς B οὐκ εἶδεν πνεῦμα ἐξ αὐτῶν A*

Ὦ τῶν παραδόξων θαυμάτων! τίς ἤκουσεν ἐξ αἰώνων
τοιαῦτα παράδοξα θαύματα, ἃ ὁ κύριος ἐποίησεν μετὰ
τὸν ἅγιον Γεώργιον. καὶ γὰρ παραυτίκα ἦλθεν ἓν τῶν
Σεραφὶμ καὶ ἐκάλεσέν με καὶ εἶπέ μοι· «Γεώργιε, θέλεις
μαθεῖν, ἃ ἐθεάσω, τίνα εἰσίν; ἐγὼ γὰρ ἀπεστάλην παρὰ
κυρίου, φανερώσω σοι ταῦτα πάντα, ἃ εἶδες· οἱ τέσσα-
ρες τροχοί, οἱ ἀπὸ ἀνατολῶν, εἰσὶν τὰ φρικτὰ Χερουβὶμ
cf. Is 6,2 καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν τὰ ἅγια Σεραφὶμ καὶ τὰ ἔνδοξα
ἑξαπτέρυγα καὶ οἱ ἀπὸ νότον οἱ δώδεκα λεγεῶνες τῶν
πολυομμάτων καὶ οἱ δώδεκα θρόνοι οἱ ἐπὶ τῶν νεφελῶν
εἰσιν οἱ δώδεκα μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ οἱ μέλλοντες κρῖναι
cf. Mt 19,28 τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, τὸ δὲ σκεῦος τὸ χρυσοῦν
τὸ τὴν εὐωδίαν πληροῦν τὰ πάντα τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας ἐστίν, καὶ ἡ νεφέλη ἡ ἔχουσα τὰ πλήθη τῶν ἀγ-
γέλων ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ οἱ τέσσαρες στύλοι
εἰσὶν οἱ ἀρχάγγελοι καὶ τὰ φοβερὰ τὰ ἐν αὐτῇ ὁ κύριός
ἐστιν ὁ συλλαλήσας· πορεύου εἰς εἰρήνην ὁ ἀγαπημένος

3 ἐν τῷ σεραφὶμ   7 (15) τέσσαρης   13 πληροῦντα

1 τοῦ παραδόξου θαύματος *C* | αἰῶνος *ABC*   2 παράδοξα θαύματα] θαυμάσια *C* | θαύματα om *AB* | ἐποίησεν ὁ κύριος *B* ἐποίει *A* ἐποίησεν — Γεώργιον] τῷ μάρτυρι ἐποίησεν· ᾧ ἡ δόξα. ἀμήν *C*   3 ἅγιον μεγαλομάρτυρα *B* | καὶ γὰρ — 147, 18 αἰώνων ἀμήν om *C* | γὰρ παραυτίκα] εὐθέως *B*   4 Γεώργιε om *A*   5 τίνα εἰσὶν om *B* | παρὰ κυρίου om *B*   6 φανερῶσαι *A* φανερώσω] μηνῦσαι *B* | ταῦτα om *A* | ταῦτα — εἶδες om *B* | ἃ εἶδες om *A* | τέσσαροι (!) *B*   8 καὶ pr. om *B* | οἱ om *A* | ἀπὸ τῶν *A* | καὶ sec. οἱ ἀπὸ τὸν βορρᾶν *B* om *A*   9 οἱ om *A* | ἀπὸ τὸν *AB* | λεγεῶναι *B*, in *A* prima manus corr. e λεγεῶνας   11 εἰσὶν om *B* | μαθηταὶ] ἀπόστολοι *A* | Χριστοῦ] δεσπότου *B* | κρίνειν *AB*   12 τὸ δὲ] καὶ τὸ *B* | δὲ om *A*   13 τὸ τὰ πάντα *B* | πληροῦντα *A* | τὰ πάντα] ἦν *B* | τῆς ἀληθείας] τὸ ἅγιον *AB*   14 ἐστιν om *B* | ἡ sec. om *A*   15 τέσσαρες *A* τέσσαροι *B*   16 καὶ ἡ νεφέλη καὶ *AB*   17 συλλαλήσας σοι *AB* | ὁ ἠγαπημένος *AB*

καὶ | ἐκλεκτὸς τοῦ θεοῦ, ὁ πεφωτισμένος παρὰ τῷ θεῷ f. 107
τίμιος.»
Ὦ τῶν θαυμάτων καὶ ξένων μυστηρίων! τίς ἤκουσεν,
τίς εἶδεν ἐξ αἰώνων τοιαύτην δόξαν; ποῦ σε ἐγκωμιάσω,
μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε, ἐν τῇ παλαιᾷ ἢ ἐν
τῇ νέᾳ; Ἠσαΐας ὁ μέγας προφήτης ἐν τῇ λαβίδι τοῖς Is 6,6
χείλεσιν τὸν θεῖον ἄνθρακα ἐδέξατο· σὺ δέ, ὦ παμμα-
κάριστε Γεώργιε, ὅλον ἐνεδύθης τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον·
Δανιὴλ ὁ προφήτης ἐν τῷ ποταμῷ Χωβὰρ εἶδεν θρό- Da 7,9. 10
νους καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο καὶ χίλιαι χιλιάδες
ἐλειτούργουν αὐτῷ· σὺ δὲ οὐ μόνον χίλιαι (!) χιλιάδες
εἶδας, ἀλλὰ καὶ μυρίαι (!) μυριάδες καὶ τὸν βασιλέα τῆς
δόξης μετὰ τῶν οὐρανίων δυνάμεων, πρόσωπον πρὸς
πρόσωπον οἶδας καὶ τὴν ἄχραντον αὐτοῦ φωνὴν ἤκουσας.
Ποῦ σε ἐγκωμιάσω, μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώρ-
γιε; εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀπόστολον Παῦλον; ἀλλ' ἐκεῖνος 2. Cor 12,4
ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ εἶδεν καὶ οὐκ ἠδυνήθη
τι διηγήσασθαι· σὺ δὲ τὰ φοβερὰ θαύματα τῶν ἐπου-
ρανίων ἐθεάσω καὶ τὴν αὐτῶν δόξαν διηγῆσαι ἔχεις.
Ποῦ σε ἐγκωμιάσω, παμμακάριστε Γεώργιε; εἰς ἐκεῖ-
νον τὸν πρωτομάρτυρα Στέφανον; ἀλλ' ἐκεῖνος μέλλων

1 ἐκλεκτὸς — θεοῦ om *A*   2 τίμιος om *B*   3 τῶν om *B* | καὶ om *B* | ξένων καὶ *B* | μυστηρίων παραδόξων *B*   4 αἰῶνος *AB* | σε] σοι *A* | ἐγγομιάσω *A*   5 τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυς *AB* | τῇ om *A*   6 μέγας om *B* | ἐν om *B*   8 ὅλως *B* | ἐνεδέσθης (!) *A*   9 ὁ προφήτης om *B*   10 ἐκάθισεν *AB*   11 αὐτὸν *A* | χιλίας χιλιάδας *AB*   12 οἶδας om *A* | καὶ — καὶ om *B* | μυρίας μυριάδας *A*   13 μετὰ πασῶν *B* | πρόσωπον — οἶδας om *B*   14 εἶδες *A*   15 ἐγγομιάσω *A*   16 τὸν μέγαν *AB* | ἀλλ' om *B*   17 εἶδεν καὶ] ἰδὼν *B*   18 τι om *A* | σὺ] οὐ (!) *A* | θαύματα ἐθεάσω *B* | οὐρανίων δυνάμεων *B*   19 ἐθεάσω om *B* | αὐτοῦ *A* αὐτὴν *B* | διηγῆσαι ἔχεις] διηγήσω *B* διηγήσασθαι *A*   20 ἐγγωμιάσω *A* ἐγκωμιάσω ὦ *B*   21 ἀλλ' om *B* | μέλλει *A*

Act 7,55 *παραδιδόναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτοῦ εἶδεν τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον καὶ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. σὺ δέ, ὦ παμμακάριστε Γεώργιε, οὐ μόνον τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶδες, ἀλλὰ καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον πνεῦμα.*

Ποῦ σε ἐγκωμιάσω, μεγαλομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε, κατ' ἀξίαν οὐχ εὑρίσκω, ὁ ὁδοποιὸς τῶν μαρτύρων, f. 107v *ὁ καταξιωθεὶς ἀκοῦσαι τῆς ἀχράντου φωνῆς, ὁ ἐκ|λεκτὸς τοῦ θεοῦ, ὁ συμπολίτης τῶν ἀγγέλων, ὁ γεγραμμένος εἰς τὴν ἀθάνατον βίβλον, ὁ ἡτοιμασμένος τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὁ λαβὼν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, ὁ γνώριμος τῆς ἁγίας τριάδος, ὁ καλὸς σύμβουλος τῶν χριστιανῶν, ἡ γέφυρα ἡ βαδίζουσα εἰς τὴν ζωήν, ὁ βοηθὸς τῶν ἐν ἀνάγκαις, ὁ ταχὺς βοηθὸς τῶν ἁμαρτωλῶν, ὁ κατὰ χάριν ἅγιος, τῶν αἰχμαλώτων ὁ ἐλευθερωτής, τῶν πλεόντων ὁ λιμήν, τῶν ἐν φυλακαῖς καὶ ἐν δεσμοῖς ταχεῖα ἐπίσκεψις, τῶν ἀπεγνωσμένων ἡ ταχεῖα ἐπίσκεψις καὶ βοήθεια· μακάριος εἶ, Γεώργιε, παρὰ πάντα ἄνθρωπον, μακάριοι οἱ εἰδότες σε, μακάριοι οἱ γνωστοί σου, μακάριοι οἱ προσομιλοῦντές σε, μακάριοι*

1 *τὸ ἅγιον αὐτοῦ* om *AB* 2 *ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα B* 3 *αὐτοῦ*] *τοῦ πατρὸς A* | *ὁ παμμακάριστος Γεώργιος A* 4 *οἶδας B* 5 *υἱὸν τοῦ θεοῦ B* 6 *Γεώργιε* om *A* 7 *κατ' — εὑρίσκω*] *οὐκ ἔχω λογισμὸν ἐγκωμίων οὔτε καρδίαν ἐξαρκοῦσαν, ἀλαλήτως εὐχαριστίας προσφέρειν σοι B* 8 *ἀξιωθεὶς A* | *τῆς φωνῆς τῆς ἀχράντου A* 9 *συμπολίτης*] *συγκληρονόμος B* | *τῶν ἁγίων B* 10 *εἰς τὴν βασιλείαν B* 11 *λύειν καὶ δεσμεύειν B* 13 *βαδίζουσα*] *ὁδηγοῦσα B* 14 *ἀνάγγαις A* | *ἁμαρτωλῶν*] *ἐν θλίψει B* 15 *ἐλευθερωτὴς*] *λυτρωτὴς AB* 16 *φυλᾶκῇ A* | *καὶ τῶν A* 17 *δεσμοῖς — ἐπίσκεψις*] *ἀνάγκαις ἡ ταχυτάτη βοήθεια B* | *ταχεῖα* secundum] *ταχυτάτη B* 18 *ἐπίσκεψις καὶ* om *A* | *καὶ βοήθεια* om *B* 19 *πάντων* (add *χριστιανῶν A*, sed iterum delevit) *ἀνθρώπων AB* | *ἰδόντες AB* | *σε μακάριοι οἱ τεκόντες σε B* 20 *μακάριοι* prim. — *σε* om *A* | *προσομιλήσαντες σοι B*

οἱ συγγενεῖς σου, μακάριοι οἱ διδαχθέντες ἀπὸ σοῦ, μακάριοι οἱ τόποι καὶ αἱ πόλεις οὓς διώδευσας, μακάριος ὁ ναός σου, μακάριοι ⟨οἱ⟩ ἱερεῖς οἱ τὰς ἱερὰς λατρείας ἐν τῷ ναῷ σου ἱερουργοῦντες, μακάριος ὁ λαὸς ὁ ἐν τῷ ναῷ σου καταφεύγων, μακάριοι οἱ τὴν ἀεισέβαστόν σου μνήμην ἐκτελοῦντες, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, Mt 5,3ss. *μακάριοι οἱ ἐπιχέοντες οἶνον εἰς τὴν ἁγίαν σου μνήμην, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται, μακάριοι οἱ ἀνάψαντες φῶτα μεγάλα ἐν τῇ ἀθλήσει σου, ὅτι αὐτοὶ φωτισθήσονται· ἅγιε Γεώργιε, σῶσον τὸν βασιλέα ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ, ὑπόταξον αὐτῷ τὰ βάρβαρα ἔθνη, τοὺς δὲ τὴν ἁγίαν σου μνήμην ἐκτελοῦντας λύτρωσαι ἀπὸ λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, χαλάζης, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων καὶ ἐμφυλίου πολέμου καὶ ἀπὸ τοῦ πο|νηροῦ δράκοντος·* f. 108 *σοὶ γὰρ ἐδόθη ἡ χάρις πρεσβεύειν ὑπὲρ ἡμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ σου πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.*

1 *συγκενεῖς* 3 *οἱ* om 4 *ἱερουργοῦντας*

1 *ἀπὸ*] *ὑπὸ AB* 2 *αἱ πόλεις καὶ οἱ τόποι B* | *οὓς*] *ἃς AB* 3 *οἱ ἱερεῖς AB* | *τῷ θείῳ B* 4 *ἱερουργοῦντες*] *ἐκτελοῦντες B ἐκτελοῦντας A* | *τῷ ἁγίῳ B* 5 *μακάριοι — ἐκτελοῦντες* om *A* | *μνήμην σου B* 7 *ἐπιχέοντες οἶνον*] *προσφέροντες ἔλεος B* | *ἐν τῇ ἁγίᾳ σου μνήμῃ B* 8 *ἀνάψαντες φῶς καὶ ποιοῦντες A* 9 *μεγάλα* om *B* | *σου* om *B* | *φωτισθήσονται ἐν τῇ μελλούσῃ ἡμέρᾳ B* 10 *σῶσον — εἰρήνῃ*] *τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν στερέωσον καὶ τὸν κόσμον εἰρήνευσον B* | *τὸν*] *πιστὸν A* | *ἡμῶν κατευόδωσον αὐτὸν A* 11 *αὐτῷ*] *αὐτοῦ A* *πάντα B* | *τὰ φῦλα A* | *ἔθνη ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν B* 12 *ἐπιτελοῦντας B* | *λιμοῦ*] *λοιμοῦ AB* | *σεισμοῦ καταποντισμοῦ* om *B* *σεισμοῦ καὶ A* 13 *καὶ — πολέμου* om *AB* 14 *δράκοντος*] *καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης καὶ βλάβης A* om *B* 15 *ἐν — πνεύματι* om *B* 16 *Ἰησοῦ* om *A* | *ἡ — κράτος*] *πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις A* 17*παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ A* 18 *ἀμὴν ἀμήν A*

Cod. Ioasaphion 308, p. 181

Ὕμνος εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Χριστοῦ μεγαλομάρτυρα καὶ τροπαιοφόρον Γεώργιον περιέχων ἐν συνόψει τὸν βίον αὐτοῦ, τὰ ἆθλα καὶ μερικὰ θαύματα. ψάλλεται δὲ οὗτος εἰς ἦχον γʹ. πρὸς τὸ Ἀκατάληπτόν ἐστι.

Δεῦτε κλίνατε τὸ οὖς,   τοῦ ἀκοῦσαι ἀδελφοί,
Γεωργίου τοῦ σοφοῦ   τὴν ἁγίαν βιοτήν.
Οὗτος ἔφυ μὲν βλαστὸς   Καππαδόκου ἐκ πατρός,
μητρὸς δὲ Παλαιστίνης   ὡς θεόσδοτος υἱός.
Οὗτος δὲ ὡς εὐσεβῶν   γεννητόρων ὢν καρπὸς
ἐβιοῦτο εὐσεβῶς,   θεαρέστως καὶ λαμπρῶς.
Στρατευθεὶς οὖν καὶ αὐτὸς   καὶ ἀξίας τε τυχὼν
ἐφημίζετο κοινῶς   ὡς στρατάρχης ἐκλεκτός.
Ἀλλ’ ἐπεὶ ὁ βασιλεὺς   νόθος ἦν πρὸς τὸν θεόν,
ὁ Γεώργιος αὐτὸν   διελέγχει ὡς ἐχθρόν.
Καὶ Χριστὸν εἶναι θεὸν   καὶ ἑαυτὸν χριστιανὸν
κατ’ ἐνώπιον πολλῶν   προκηρύττει ἐμφανῶς.
Καὶ θεοὺς τοὺς μὴ θεοὺς   ἐκφαυλίζει καὶ αὐτοὺς
τοὺς λατρεύοντας αὐτοῖς   τούτους κράζει ῥυπαρούς.
Τί τὰ μετὰ ταῦτα δέ;   συλλαμβάνεται εὐθὺς
ὁ Γεώργιος κακῶς   καὶ ἀδίκως κρατηθεὶς
Λόγχαις δέχεται σαρκὶ   καὶ τιτρώσκεται δεινῶς
καὶ καθείργνυται εὐθὺς   ὁ τοῖς πᾶσι θαυμαστός.
Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ εἱρκτῇ   πάθος φέρει οὐ σμικρὸν
cf. infra p. 151,20 ὁ Γεώργιός φημι,   τοῦτο κατὰ τὸ παρόν.
Λίθον μέγαν τὸ αὐτοῦ   στῆθος φέρει καὶ βαρὺν
καὶ οἱ πόδες τανυσμὸν   ἐπὶ ξύλου φονικοῦ. |

3 cf. supra 2,1   7 cf. supra p. 119,3   13 cf. Krumbacher l. c. 4,2   17 l. c. 44,13   21 l. c. 44,24

Εἶτα καὶ ἐπὶ τροχοῦ   καθηλοῦται φοβεροῦ p. 182
καὶ πληγοῦται πολλαχῶς   ὁ Γεώργιος σαφῶς.
Ὁ οὖν ἄφρων βασιλεὺς   ὁ Διοκλητιανὸς
εἰρωνεύεται κακῶς   καὶ δονεῖται τὰ ἐντός.
Ὁ δὲ ἅγιος λυθεὶς   ἐκ τοῦ φοβεροῦ τροχοῦ
δι’ ἀγγέλου ἐμφανῶς   θαύματι τῷ τοῦ θεοῦ.
Ταῦτα βλέποντές τινες   ἐπιστώθησαν εὐθὺς
μεγιστάνοι καὶ σοφοὶ   καὶ τυράννου ἡ εὐνή.
Καὶ ὁ ἅγιος σταθεὶς   ὑγιὴς τῷ βασιλεῖ,
κατενάρκωσεν αὐτὸν   τῇ αὐτοῦ μεταβολῇ.
Ὅθεν τίθησιν αὐτόν   ἐν βοθύνῳ φλογερῷ
τοῦ ἀσβέστου ὁ δεινὸς   τύραννος τῶν ἀσεβῶν.
Επιμείνας δὲ ἐκεῖ   τρεῖς ἡμέρας ἀβλαβὴς
κλόνον δέδωκε πολὺν   τῷ ἀπίστῳ βασιλεῖ.
Ὃς καὶ πάλιν σιδηρᾶ   ὑποδήματα ποιεῖ
ἥλους ἔχοντα ἐντὸς   καὶ αὐτὰ πυροθετεῖ.
Ὃς δεξάμενος ποσὶ   τρέχει ὅλως ἐν σπουδῇ
καί· «Γεώργιε, φησί,   τρέχε δράμε νῦν καὶ σύ,
Ὅπως φθάσῃς ὃ ποθεῖς,   ἐξ ὀνύχων ἁπαλῶν,
Ἰησοῦν τὸν λυτρωτήν,   τὸν ἀληθινὸν θεόν.»
Εἶτα δέρεται δεινῶς   ἐν τῷ στόματι αὐτῷ
καὶ ἐν πάσῃ τῇ σαρκί,   χαίρων ὅλως ἐν Χριστῷ.
Καὶ λαμβάνει ὡς ποτὰ   δηλητήρια δεινὰ
ἔκ τινος τερατουργοῦ,   μάγου καὶ κακοποιοῦ.
Ἀλλὰ ταῦτα πεπωκὼς   καὶ μηδὲν κακὸν παθὼν
ὁ Γεώργιος, πιστοί,   κρότον δίδει τοῖς ἐκεῖ.
Ὅτε δὲ καὶ τὸν νεκρὸν   ἤγειρεν ὡς ὁ Χριστὸς
καὶ τὴν αἴτησιν πληροῖ   τῶν ἀπίστων δι’ εὐχῆς. |

1 l. c. 44,28   5 l. c. 45,9   7 l. c. 6,22   11 l. c. 46,10   13 l. c. 46,26   21 l. c. 5,5   25 l. c. 47,17   27 l. c. 5,12

p. 183 Τότε δὴ καὶ ὁ δεινὸς   Ἀθανάσιος ἰδὼν
δοῦλος γίνεται Χριστοῦ   καὶ ἀθλοῖ ὑπὲρ αὐτοῦ.
Ὁ δὲ μάρτυς τῇ φρουρᾷ   ἐγκλεισθεὶς πάσῃ χαρᾷ
τὸν λαὸν πιστοποιεῖ   λόγοις, ἔργοις θαυμαστοῖς.
Ὅθεν οὐχ ὡς φυλακὴ   ἐλογίζετο αὐτῇ
ἀλλ' ὡς τόπος ἱερὸς   δι' ἁγίου καὶ ναός.
Διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς   ὁ δεσπότης τοῦ παντὸς
ἐμφανίζει ἑαυτὸν   Γεωργίῳ τῷ κλεινῷ.
Καὶ αὐτὸν καταφιλεῖ   καὶ θαρρύνει καὶ πληροῖ
χάριτος τῆς ἑαυτοῦ   τοῦ δεσπότου καὶ θεοῦ.
Ὁ δὲ τύραννος τολμᾷ   ἐν θωπείαις καὶ βοᾷ
τοῦ ἑλκῦσαι πρὸς αὐτὸν   τοῦ θεοῦ τὸν ἐκλεκτόν.
Καὶ εἰσέρχονται ὁμοῦ   εἰς τὰ ἔνδον τοῦ ναοῦ
τοῦ ἰδεῖν τοὺς ἐν αὐτῷ   ψευδωνύμους τε θεούς.
Τούτους ὁ αὐτὸς ἰδὼν   ἱσταμένους τῷ βωμῷ
δυναστεύει τοῦ εἰπεῖν   ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοί.
Ὅθεν ἔπεσον χαμαὶ   συντριβέντες εἰς λεπτὰ
τῇ τοῦ μάρτυρος ἀρᾷ   καὶ προστάξει φοβερᾷ.
Πρὸς αὐτὰ ὁ βασιλεὺς   ὀργισθεὶς ἐπὶ πολὺ
τὴν ἀπόφασιν εὐθὺς   γράφει καὶ γνωστοποιεῖ.
Τότε καὶ ἡ βασιλὶς   Ἀλεξάνδρα μαρτυρεῖ
ἑαυτὴν χριστιανὴν   καὶ τὸν σύνευνον ὠθεῖ.
Πορευθεῖσα δὲ αὐτὴ   εἰς ἑκούσιον σφαγὴν
παραδίδει τῷ Χριστῷ   τὴν ψυχὴν πρὶν τῆς τομῆς.
Ὁ οὖν μάρτυς προλαβὼν   διατίθεται καλῶς
τῷ θεράποντι αὐτοῦ   ποῦ τὸ σῶμα μεταθῇ.
Ὅτι δεῖ τὸ ἑα⟨υ⟩τοῦ   εἰς Παλαιστινῶν τὴν γῆν
σῶμα φέρειν εἰς ταφὴν   ὡς πατρίδα μητρικήν. |

5 l. c. 7, 9   11 l. c. 11, 7   13 l. c. 13, 20   21 l. c. 13, 33
25 de nomine pueri cf. l. c. 16, 30; 51, 9

Εἶτα εὔχεται θεῷ   ὃν ἐπόθει ἐκ παιδὸς p. 184
καὶ λαμβάνει τὴν τομὴν   διὰ ξίφους ἐπὶ γῆς.
Τότε χαίρων τὴν αὐτοῦ   παραδίδει τῷ Χριστῷ
ὑπερλάμπουσαν ψυχὴν   ἐστεμμένην πρεπωδῶς.
Τὸ δὲ σῶμα παρευθὺς   μεταφέρει ὁ ῥηθεὶς
ὑπηρέτης εὐλαβῶς   ὡς ἐτάχθη προσεχῶς.
Ἦν δὲ τότε ἡ εἰκοστὴ   καὶ ἡ τρίτη τοῦ μηνὸς
Φαρμουθὶ τοῦ ποθητοῦ   ὡς τοῦ ἔαρος καιροῦ.
Προϊόντος δὲ καιροῦ   οἱ ἐν Λύδδᾳ εὐσεβεῖς
ναὸν ἔκτισαν ἐκεῖ   Γεωργίου εἰς τιμήν.
Ὃν τελέσαντες καλῶς   καθιέρωσαν λαμπρῶς
τῇ τοῦ μάρτυρος σορῷ   Γεωργίου ἐν αὐτῷ.
Ἦν δὲ τρίτη τοῦ μηνὸς   Νοεμβρίου ἣν ἡμεῖς
ἑορτάζειν ὡς εἰκὸς   παρελάβομεν καλῶς.
Ταῦτα τὰ τοῦ κραταιοῦ   ἀριστάρχου στρατηγοῦ
Γεωργίου τοῦ σοφοῦ   τοῦ κλεινοῦ καὶ θαυμαστοῦ.
Οὗ ἡ δόξα καὶ τιμὴ   ὑπερλάμπει τοῖς ἐν γῇ
ὡς ἀστὴρ ὁ φαεινὸς   καὶ ὡς ἥλιος λαμπρός.
Οὗτος δόξῃ θεϊκῇ   ἐπλουτίσθη καὶ πλουτεῖ
ὁ Γεώργιός φημι   εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς.
Τοῦτον πάντες οἱ λαοὶ   ἄπιστοί τε καὶ πιστοὶ
προσκυνοῦσι πατριαὶ   γλῶσσαι πᾶσαι καὶ φυλαί.
Τοῦτον βασιλεῖς τῆς γῆς   εὐφημίζουσι πολύ,
ἄρχοντες καὶ ὁ στρατὸς   καὶ ὁ εὐσεβὴς λαός.
Πατριάρχαι καὶ σοφοί,   ἱερεῖς ἀρχιερεῖς,
μονασταὶ καὶ ἀσκηταί,   σχολασταὶ καὶ δικασταί.
Τροπαιοῦχος γὰρ αὐτὸς   νοητῶν καὶ αἰσθητῶν
πάντων τῶν ἐχθρῶν τῆς γῆς ὁ Γεώργιός ἐστι. |

1 l. c. 50, 24   5 in martyriis non invenitur cf. l. c. 30, 14; 40, 4   7 l. c. 16, 26   9 cf. Drachenwunder p. 3   13 l. c. p. 125; supra p. 124, 15   21 cf. Drachenwunder p. 170

p. 185 Τὰ δὲ θαύματα αὐτοῦ   ποῖος ἐξαρκέσει νοῦς
ἀριθμῆσαι καὶ γραφῇ   δοῦναι πάντα ἐν σπουδῇ;
Γράφω ὅμως μερικά,   ἀθλητά μου, ὡς αὐτὰ
πλέον πάνδηλά εἰσιν   ἐν τοῖς πᾶσί σου γνωστοῖς.
Πόλις γάρ σου μαρτυρεῖ   τῶν Λασσαίων ἡ αὐτὴ
τῆς ἀσπίδος τὴν φθορὰν   καὶ τὴν παγγενῆ χαράν.
Πῶς διέσωσας λαὸν   τὸν αὐτῆς καὶ πρὸς θεὸν
καθωδήγησας αὐτὸν   θαυμασίων σου πολλῶν.
Ὕδατός τε γὰρ πηγὴν   ἁγιάσματος ἐκεῖ
σὺ ἐπήγασας σαφῶς   ὡς θεοῦ θετὸς υἱός.
Καὶ τὸ βέλος τῷ ναῷ   ἀπηώρησας σαφῶς
εἰς μνημόσυνον τῶν σῶν   θαυμασίων σου πολλῶν·
Ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν ἐχθρὸν   τὸν τοῖς πᾶσι φοβερὸν
λίθον μέσον βεβληκὼς   κατεσώκλεισας αὐτόν.
Τὸν δὲ ἄπιστόν ποτε   ὃς τὴν θέαν σου, σοφέ,
καθυβρίσας θανατοῖς   ὦ Χριστοῦ μου ἀθλητής.
Πολλοὺς δὲ ἐξ ἀσεβῶν   αἰχμαλώτους ὁ αὐτὸς
ἐλυτρώσω τοὺς πρός σε   ἐκβοῶντάς σοι σοφέ.
Ἀλλὰ καὶ τοῦ γεωργοῦ   τὰ σφαχθέντα διὰ σοῦ
ζῷα πάντα καθαρὰ   οὐκ ἀφῆκας εἰς φθοράν.
Ὅσα γὰρ ὀστᾶ αὐτῶν   τόσα ἄτομα κτηνῶν
ἀνεζώωσας σαφῶς,   ὢ θαυμάτων φοβερῶν.
Καὶ ἐξίσου σὺ τὸ ζῆν   δίδως πάλιν καὶ πνοὴν
στρατιώτῃ ὃς σφαγῇ   ἀπωλέσθη φονευθεὶς
Ἐκ τοῦ σοῦ τοῦ τῷ ναῷ   προσμονοῦντος ἐν αὐτῷ,
ὃς χρυσίῳ δουλωθεὶς   καὶ τὸν νοῦν ἐκτυφλωθείς.
Ἐπὶ τούτοις καὶ αὐτὸς   ὁ δεινὸς Σαρακηνὸς
θαῦμα μέγιστον ἰδὼν   ἐν ναῷ σου τῷ σεπτῷ. |

1 cf. supra p. 40; 106, 5   5 cf. supra p. 113, 7   9 cf. supra p. 129, 4   11 cf. supra p. 8; 90   17 cf. supra p. 13; 18; 100   19 cf. supra p. 44   23 cf. supra p. 93   27 cf. supra p. 64 ss.

Ἐβαπτίσθη δι' αὐτὸ   καὶ μοναστὴς γεγονὼς p. 186
ἐμαρτύρησε καλῶς   τὸν Χριστὸν ὁμολογῶν.
Ἐν αὐτῷ σου τῷ ναῷ   διεδέχθης θαυμαστῶς
καὶ τῆς χήρας γυναικὸς   τό κιόνιον σαφῶς.
Καὶ ὁ τῆς Ἰόππης δέ,   ὦ Γεώργιε σοφέ,
μαρτυρεῖ σου ὁ ναὸς   χαρμονῆς συμβεβηκός.
Εἰ θελήσω γὰρ αὐτὰ   γράψαι πάντα ἀκριβῶς
οὐχ ὑπάρχει εἰς αὐτὰ   οὐ γραφὴ οὐδ' ἀριθμός.
Τοῦτο ἀληθές ἐστι   καὶ οὐδεὶς ἀμφιγνοεῖ
ὅτι ἄπειρά εἰσι   καὶ οὐ δέχονται γραφῇ.
Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς   πίστιν ἔχοντες ὀρθὴν
λέγομεν ὅτι ἀεὶ   ὅσα θέλεις κατορθοῖς.
Ἀλλ' ὦ μάρτυς ἀθλητά,   πάντων τῶν πιστῶν χαρά,
ὦ Γεώργιε, βοῶ·   «Δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν,
Δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν   τῶν τιμώντων σου λαμπρῶς
σοῦ τὴν θείαν τελευτὴν   ὡς τὴν ἀνακομιδήν.
Προστατεύεις γὰρ ἡμῶν   τοῦ τελέσαι εὐμαρῶς
τὸ καυσῶδες τοῦ καιροῦ   μέχρι καὶ τοῦ τρυγητοῦ.
Εἶτα πάλιν προνοεῖς   τοῦ ἡμᾶς διατηρεῖν
ἐκ τοῦ ψύχους καὶ βροχῶν   καὶ ἀνέμων βλαβερῶν.
Ἔχεις γὰρ ἐκ τῆς ἁγνῆς   τοῦ φρουρεῖν καὶ συντηρεῖν
θεοτόκου Μαριὰμ   τὰ ἐν Ἄθῳ ἱερά.
Ἔχεις σκήτας καὶ μονὰς   καὶ μονύδρια πολλὰ
ἔχεις οἴκους ἱεροὺς   καὶ εἰκόνας θαυμαστάς.
Ὀροφύλαξ οὖν κληθεὶς   τῆς καλῆς περιωπῆς
τῶν ἐν Ἄθῳ μοναστῶν   ὑπὲρ πάντων προνοεῖς.
Δέχου καὶ τὰς ἡμῶν,   ἀριστάρχα, εὐμενῶς
τὰς τοιαύτας τελετὰς   καὶ τὰς ὅσας ἀπ' ἀρχάς· |

16 καὶ] σου   19 τοῦ] τοὺς

3 cf. supra p. 2 ss.   23 cf. Drachenwunder p. 165 ss.

p 187
Πρόσδεξαι καὶ δὸς ἡμῖν
καὶ συνέσεως τὸ φῶς
Τοῦ νοεῖν καὶ προνεῖν
τὰ σωτήρια καλῶς
Καὶ ἐπεὶ τὴν πρὸς θεὸν
κατ' ἐξαίρετον πλουτεῖς,
Μὴ ἐλλείπῃς τοῦ αἰτεῖν
τοῦ σωθῆναι καὶ ἡμᾶς
Καὶ προσδέχου πεποιθὼς
ὦ Γεώργιε ποιμήν,
εἰρηναίαν βιοτὴν
τοῖς τιμῶσί σε λαμπρῶς.
καὶ διάγειν δὸς ἡμῖν
θεαρέστως ὡς εἰκός.
παρρησίαν ἀληθῶς
ὦ Γεώργιε, πολλήν,
καὶ πρεσβεύειν καὶ νοεῖν
καὶ ῥυσθῆναι τῆς φθορᾶς.
τῶν βοώντων σοι ἡμῶν,
τὸ ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.»

Cod. Monac. lat. 14473, f. 6 ⟨Miraculum sancti Georgii martyris. Incipit prologus. fratres carissimi, scriptum est:⟩

cf. Tob 12, 7 Mysterium, sicut scriptum est, regis celare et non detegere bonum est; prodigia atque virtutes propalare dei et in cordibus recondere fidelium oportunum et saluberrimum est. sicut enim, qui regalia secreta inordinate et f. 6ᵛ inconsulte produnt|, terreno offendunt imperio, ita ⟨qui⟩ miracula, que divinitus acta sunt, provide et decenter narrant, obediunt regi perpetuo. nam si non panduntur, cf. Rom 10, 14 non audiuntur. et si non audiuntur, quomodo amantur? ideo, dilectissimi, oportet narrare, convenit audire, expedit amare. quemadmodum enim cibus, si non manditur, nec glutitur nec sapitur, sic verbum vite indissertum si fuerit, neque aure auditur nec in ventre memorie retinetur. proinde eximius rex propheta David voce divina cunctos hortando fideles admonet dicens: «Gustate

1 miraculum — 2 scriptum est *om* 7 qui *om*

Cod. Rom. Capituli s. Ioh. in Later. A 79: 3 sicut scriptum est *om.* 6 sicut — ita] nam qui 12 quemamodum

et videte, quoniam suavis est dominus». Ps 33,9 et egregius doctor omnium gentium Paulus: «Quecunque, inquit, subaudis katholicis scripta sunt viris, ad nostram Rom 15,4 videlicet omnium fidelium doctrinam scripta sunt», ut per ea recto calle tendentes inoffenso operis pede gradientes ad promissum bravium pervenire satagamus. audiamus miracula, obsecundemus precepta, sanctorum sequamur vestigia, ut a perpetua liberemur iehenna, quoniam si non patimur, nec conregnabimus, et si non legi- cf. 2 Tim 2, 12 time certamus, utique non coronabimur. nunc cum ista premisimus, opitulante domino de miraculis, que per beatissimum militem suum Georgium ad laudem et gloriam sui nominis in basilica ipsius gloriosissimi martiris, que Rome sita est, ostendere dignatus est, que ob sacerdotum incuriam vel desidiam obstrusa sunt queque plures ante annos seu que modernis gesta sunt temporibus, sicuti verissime comperimus, salva fide, cunctatione seposita, summa cum devotione breviter eloqui accingamur.| f. 7

Igitur cum in iam prefata sancti Georgii martiris ecclesia mansionarius quidam die noctuque sicut idiota suo incubaret officio essetque uxorio artatus in vinculo, modo sui gradus obsequii, modo coniugii operam cuperet insistere. sed quoniam scriptum est: «Nemo potest Mt 6,21 duobus dominis servire» et amplius: «Nemo mili- 2 Tim 2,5 tans deo implicat se negotiis secularibus, ut ei placeat cui se probavit» et illud: «Qui sine uxore

8 iehenna *corr ex* hiehenna 11 promisimus 14 que] quas 18 eloqui] aliqua

10 coronabimur *om* | cum] cur 14 que] quem *in rasura* 18 eloqui] aliqua 20 Christi martiris 23 opera

1 Cor 7, 32 est, cogitat quomodo placeat deo et qui cum uxore est, cogitat quomodo placeat uxori» sic nempe sic iste, de quo loquimur, quoniam serviebat deo, offendebat uxori ⟨et quando placebat uxori⟩ aliquo modo despicere videbatur deo, in his itaque exercitiis die noctuque insistendo decubans interiori exteriorique quodammodo diremptus accidit, ut die quadam cum tempus iam immineret estatis suamque vellet invisere messem, quam secus mare manibus seminaverat suis; sed Agarenorum perterritus horrore illo properare nequibat. tandem cum inter amorem segetis terroremque Saracenorum, qui hac illacque iuxta mare ob hominum captionem aliarumque rerum depredationem se versabant, ⟨hesitaret⟩, prefatus custos uxori sue taliter est locutus: «Quid tibi, o coniux, inquit, cernitur aptum? satis plane in ancipiti sum, quod rumor gentis insonat barbarorum, ne cum progredero forsitan ducant me secum trans pontum captivum.» tuncque illa fertur tale dedisse responsum: «Nullo modo, o tu vir meus, paveas neque formides, sed quantocius properare messem videto». ecce o quam pessima presto est
f. 7v altera Eva! illa serpentino affatu ne-|cis propinavit poculum
cf. Gn 3 viro que prothoplastum delitiarum avulsit de paradyso. satanico ista instinctu custodem sancte basilice Saracenorum misit in regnum. en impiissima est illa regina Jezabel, cuius

---

4 et — uxori *om* | despicere *in rasura* **13** hesitaret *om* **16** rumor quod

---

3 quoniam] quando **4** aliquo displicere **5** direptus | tempora (*corr e* tempore) iam imminerent (*corr ex* immineret **8** suam | quem **10** horrore] terrore **13** hesitaret *om* **14** est taliter orsus | tibi inquit o coniux **16** rumore quod gentis **18** o *om* **19** meus tu vir **22** qui protoplaustum (!) avulsit deliciarum **23** ista satanico **23** basilice sancte **24** regno|en] et|Jezabel illa regina

terrore Helyas ad tempus declinavit propheta. hec suum cf. 3 Reg 19
movit virum ne paganorum paveret auditus. cumque utique vicissim affatio illa ⟨eum⟩ liberaret congestisque in marsupiis que vivere exigebat et in lectulo quievisset, apparuit illo dormienti iuvenis quidam aspectu pulchrior amictum indutus nitidiorem taliter ⟨que⟩ sciscitatus est eum: «Quo tendere gliscis, o custos?» «Messem, inquit, cernere malo, domine, meam.» Et adolescens: «Monita ne spernas videto tu mea. enimvero illuc si gradieris, Saraceni in suam te vehunt patriam absque difficultate convinctum.» at ille: «Quis enim es tu, o pulcherrime homo, qui mihi indigno provida consilia mones?» Ille inquit: «Georgius a fidelibus vocitor sanctus». illico, que viderat, expergefactus coniugi retulit sue. illaque: «Talia, inquit, vidisti, quod sero illa de gente locutus es. surge tamen vade, ne paveas». heu pro dolor, cuius sunt fortia virilia viscera, que non corrumpunt muliebria facilia verba! moxque surrexit tamen pavidus et abiit. et ecce repentino cursu ab Ismahelitis, sicut in visione predictum illi fuerat, captum cum aliis suam in regionem, videlicet Palormitanam, duxere ligatum. tuncque absque dila|tione ulla f. 8
nexibus ferreis manibus ac pedibus vinctis tetro proiecerunt in carcere. volens nolensque in se demum reversus eiulando atque susurrando clamitare taliter cepit:

---

3 eum *om* | congestaque **6** taliter **15** que **22** retro

---

1 terrore] pavore territus | suo monuit viro **3** utrique | eum *om* | congestaque **5** illi **6** amictu ind. nitidiore | taliterque *corr e* talique **10** ducent *corr e* duerit **11** at ille *om* | tu ait *add manus secunda* | michi (*ita semper*) **12** ille inquit *om* | Georgius inquit **13** vocitor *corr e* vocitator | que viderat *om* **14** factus que viderat **15** quod | tamen] tantum **18** et *sec om* | repentino statimque **21** sine ulla dil. **22** pedibus ac manibus ferreis | tetro **23** carcerem | demiam reversurum (!)

«Bene tibi contingit, miser, utquid contempsisti monita vite et obsecundasti voci muliercule tue! quis enim prevaricator extitit precepti divini et illi non accidit sicut et mihi?»

Ista et hec similia die noctuque cum lacrimis et suspiriis atque mugitibus deum incessanter obsecrare non cessans. ante oculos namque mentis deo inspirante posuit evangelicam illam, que iugiter intonat, tubam: «Pe-
Mt 7, 7 tite, et accipietis; querite, et invenietis; pulsate, et aperietur vobis». et ecce vir iste petiit et accepit solutionem, quesivit et invenit redemptionem, pulsavit et aperuit ei dominus carceris conclusionem. o mira pietas, o ineffabilis misericordia, o investigabilis clementia! deus, quis quesivit te ex toto corde, et non inveniris, quis erroneus vel inobediens ad te rediit et non est receptus, quis carceralibus vinculis retentus te invocavit et non est solutus? succurrat et nunc mihi indigno pietas larga, adiuvet me misericordia benigna, solvat me clementia summa! adesto mihi, sancte Georgi famule dei! ne respicias, venerande martyr, ignorantiam et procacitatem meam! interveni pro me ad deum, qui tua sancta sprevi monita vite ut eductus isto de carcere tuam domum queam sanctam videre ac devotissime deo et tibi
f. 8v omni|bus diebus vite mee possim servire.»

Hec cum ⟨in⟩remisse die noctuque flagitaret cum lacri-

---

8 illa **20** respicias me, *sed iterum delevit* **22** sprevi] spiritui | educto **25** remisse

---

1 contigit | tempsisti **3** preceptisque divinis (!) **5** hec] his **8** intonat jugiter **13** clementia] misericordia **14** invenit **16** carcerabilibus **17** et *sec om* **18** adiuvat **19** mihi] mei **20** ignorantie et procacitati mee **21** dominum **22** eductus *corr ex* educto **24** vite mee *om* **25** inremisse *corr* e remisse

mis, non multis elapsis diebus adest ei nocturna in visione iuvenis quidam, qui ei hortando benivolo affatu taliter inquit: «Surge o tu quis⟨quis⟩ es, surge homo qui deum verissime oras et ne mea renuas sequi vestigia cito!» et ille: «Quomodo, inquit, qui in carcere iaceo religatus te sequi valeo?» et iuvenis: «Jam dominus tua plane solvet ligamina et tetri carceris aperuit ianuam per servum suum quem fideli mente rogasti. surge tamen ne hesites!» hec cum audisset, gratias reddidit deo acceleravitque solutus iuvenem sequi. moxque iuvenis ante fores templi paratum candidum, cui sedebat, post se precepit conscendere equum. mira dei pietas, miraque dei clementia, sub unius hore momento reductus est illo bene, de quo sublatus fuerat male, et baiolus recolit: «Ubi iam es custos?» «Bene, inquam, bene, domine mi, in agro meo esse me agnosco.» tuncque ovando audacter sciscitando nomen portitoris requirit. «Quis es tu, o domine, qui mihi infelici atque contemptori solvisti incommoda vite?» et ille inquit: «Miles Christi Georius dicor redeasque meam in domum securus et tua vota completo. pande quanta et qualia tibi fecerit deus.» taliterque orsus, qui loquebatur, ab oculis eius est elapsus. consternatus statimque solo terre corpore totus exultando glorificando deum acutissime rediit Romam ingressusque basilicam

---

3 quis **7** tetre **13** reductus *corr prima manus e* reducto **16** suscitando

---

3 infit | quis **4** rogas **5** et quomodo | carceris religatus iaceo ima **7** tetri *corr* e tetre **8** tamen] tantum **11** candido **12** equo **13** momentum **14** sublatus] tultus | recolis(!) **15** custos et ille | inquam domine | meo — agnosco] me agnosco meo **19** et — inquit *om* | Georgius | redi iamque **20** in *om* **21** tibi] fidelibus | deus] dominus **22** est eius **23** glorificans **24** acitissime | ingressus

f. 9 sancti Georgii beatissimi militis Christi quan|to exultavit tripudio quantoque gestivit gaudio quantas lacrimas quantasque deo pro sua ⟨re⟩gressione reddidit gratias! quis dicere, quis explicare valet, quantas et quales viri et femine gratiarum actiones salvatori nostro deo et beato Georgio militi vero reddidere qui tam presto est Ps 118,2 suis qui eum in toto corde exquirunt. post hec ille sequestratus copulo femineo, sicuti retrusus spoponderat, fideliter ut heres deo servivit et almo Georio vernulo vero sutoriae namque arti ante valvas sepe dicte ecclesie iugiter incumbans, unde sibi necessaria ministrabat, sicque demum ex hac miserrima ad perpetuam vitam migravit. sed antequam mortis debitum predictus sepissime vir persolvisset, quasi quodammodo sua pro redemptione vicem rependere malens vultum sanctissimi Georii in unam ex columpnis marmoreis honeste depingere fecit seque eius pedibus poblitibus flexis expressit. nos denique qui pio ista amore digessimus sive ⟨qui⟩ fideliter legunt et audiunt, meritis ipsius adiuti beatissimi martyris ab inpugnationibus callidissimi hostis tuti esse valeamus prestante domino nostro Jesu Christo, cuius suffragio beatissimus Georgius grandia et plura toleravit certamina. et postquam ad regna pervenit etherea, hec atque alia multa, que relicta sunt, peregit miracula qui cum patre et filio ⟨et spiritu sancto vivit et regnat deus per infinita saecula seculorum. amen.⟩

3 gressione 4 quanta et qualia 8 sicuti *corr prima manus* e secuti 9 heres *corr prima manus* e heredes | ambo 10 sutoria namque ars | ecce 13 monitis | predictum 18 qui *om* 23 et *sec* — amen *om*

1 militis et martiris 3 pro *om* | regressione 6 vero suo 8 copula feminea 9 heres] habes | Georgio 11 ministrabat necessaria 15 Georgii 18 sive qui 20 valeamus] mereamur

Adamnanus, de locis sanctis.

Liber III., caput IV.

De Georgio martyre.

Arculfus homo sanctus, qui nobis haec omnia de dominica cruce narravit, quam ipse propriis conspexit oculis et osculatus est, aliam nobis de aliquo confessore Georgio nomine relationem contulit, quam in Constantinopoli urbe a quibusdam expertis didicit civibus, qui hoc modo narrare soliti eidem dicebant:

In Diospoli civitate cuiusdam confessoris Georgii in quadam domu statuta marmorea in columna, contra quam alligatus persecutionis tempore flagellatus est, formula depicta est; qui tamen post flagellationem e vinculis absolutus multis vixit annis. quadam vero die, cum quidam duricors et incredulus homuncio in equo sedens eandem intrasset domum, eandemque videns mamoream columnam ab his, qui ibidem inerant, interrogat dicens: „Cuius est haec imago in marmorea columna formata?“ quibus respondentibus et dicentibus:

10 cf. supra p. 8

P = cod. Paris. 13048 s. IX *Z* = cod. Turicinus 73 s. X *Y* = cod. Vindobon. 458 s. X *Br* = cod. Bruxell. 2921/22 s. IX (cf. P. Geyer, Itinera hierosolymitana [*CSEL 39*], p. XXXIII).

3 *om Z* | martyre] confessore *Br om P* 4 qui] quasi *Br, sed corr 2. m.* 6 et *om Z* | aliquo] alio *PZ* quodam *Y* | Geurgio *Br* Georgius *Y* 7 rationem *Z* | *post* Constant. *scissura in P* 8 quibus *Br* | dedicit *sed corr PZ* | civibus] quibus *Y* | qui] quasi *Br* 9 dicebant *om P* 11 statuta — 150,15 diem *deest in P, quia una scheda excisa* | statua *Br* 13 formola *Br* | qui] quasi *Br* | post *om Z* 14 absolutus *om Br* | quasidam *Br* 15 duri cordis *Z* | homo *Y* homontio *Br* 16 eandem — domum *a 2. m. superscripta sunt in Z* | eandem *Br* 17 qui] quasi *Br* | erant *Z* | interrogavit *Y* 18 cuius hoc imago *Br* 19 quibus quibus *Z priore deleto* | qui respond *(in fine lineae)* dicunt *Y*

„Georgii confessoris haec figura est, qui ad hanc vinculatus et mastigatus est columnam,“ quo audito ille stolidissimus homunculus valde iratus contra insensibilem rem sancti confessoris formulam instigante diabolo lancea percussit. quae videlicet eiusdem adversarii lancea quasi per globum nivis mollem mirum in modum facile penetrans lapideam illam perforavit columnam exteriore parte eius. cuius ferrum interius haerens retentum est nec unquam quomodo retrahi potuit, hastile autem eius ad sancti confessoris conlisum marmoream imagunculam exterius confractum est. illius quoque miselli homuncionis equus, in quo sedebat, eodem momento sub eo in pavimento domus cecidit mortuus. ipse autem simul misellus in terram cadens manus in illam marmoream misit columnam eiusque digiti quasi in polline vel luto intrantes in eadem inpressi inhaeserunt columna. quod videns miser, qui retrahere denos duarum digitos manuum ad se non poterat in marmorea sancti confessoris inhaerentes formula conligatos et insertos, nomen dei aeterni eiusdemque confessoris agens paenitudinem invocat et, ut ab eodem absolveretur vinculo, inlacrimatus precatur. quam eius lacrimosam Ez 18,23 paenitentiam misericors deus suscipiens, *qui non vult*

1 qui] quasi *Br* | hanc columnam vinculatus est *Y* 2 et — columnam] in astigatus columna *Br om Y* 3 homunculis *Br* homo *Y* 4 diabulo *ZBr* 5 adversariis *Br* | lancea adversarii *Y* 6 nivis] nimis *YBr* 7 penetras *Br* 8 ex interiore eius parte *Br* 9 quomodo] quoquo *Br* | quomodo nec unquam *Y* 10 conlissum confessoris *Br* 11 imaginem *Y* 12 homuncini *corr in* homuncii *Z* | in *om Z* | aequo *Br* 14 misellus simul *Z* | maius *Br* 16 eandem *Br* 17 columnam *Br* | quod] quam *Br* tunc *Y* | qui] quod *Y* quasi *Br ex* quae *corr Z* 20 deum *Br* | eiusdem *ZBr* | agiens *Br* 21 solveretur *Y* abseveretur *Br* 23 qui] quasi *Br*

peccatoris mortem, sed ut convertatur et vivat, non solum cf. supra p. 118,7 ab illo praesenti marmoreo visibili absolvit vinculo, sed etiam a peccatorum invisibilibus alligamentis fide salvatum subveniens misericorditer liberavit.

Hinc itaque manifeste ostenditur, quantae et qualis fuerit honorificentiae apud dominum Georgius suus inter tormenta confessor, cuius thoracidam in re natura inpenetrabili penetrabilem potentia fecit lanceamque adversarii aeque naturaliter inpenetrabilem mirabiliter effecit penetrabilem digitosque eiusdem homunculi infirmos in eadem natura inpenetrabili re potenter penetrales fecit, quos in marmore vinculatos primule et ipse durus retrahere non potuit, sed eodem momento valde perterritus et exinde mitigatus paenitens deo miserante retraxit. mirum dictu, usque in hodiernum diem eadem cf. supra 8, 12; 10, 9; 101, 2; 107, 9; Drachenwunder 69, 13 bis quinorum eius vestigia digitulorum apparent usque ad radices in marmorea insertorum columna, in quorum loco sanctus Arculfus suos denos proprios inseruit digitos similiter ad radices usque intrantes. eiusdem quoque homulli sanguis equi, cuius coxa in pavimento mortui cadentis in duas confracta est partes, nullo modo ablui aut deleri potuit, sed indelibilis in pavimento domus usque ad nostra permanet tempora idem equinus cruor.

2 presentibus *Br* | vinculos *Br* 3 fidei *Y* 6 honorificantiae *Br* | deum *Z* 7 confessor *om Z* | torace clam *Y* toraclicam *Z* toracletam *Br* | re] se *Y* 8 poenitentia *Z* potentiam *Br* | fecit *om Br* | lanceam *Br* 10 efficit *YBr* | penetralem *Z* | infirmes *ZBr, corr Z* 11 penetrabili rem *Br* | penetrabiles *Z* 12 prime *Br* 13 sed *in rasura Z* 14 preterritus *Br* 15 hodiernam *Z* 16 quasinorum *Br* | digitorum *P* digitolorum *YBr* 18 loca *Br* 20 humilli *Y* humili, *sed 2. m. corr in* homuli *Z* 21 confracta] constructa (*corr ex* constructas) *P* 22 delere, *sed corr Z* 23 ad *om Br* | aequibus *Br*

Aliam quoque de eodem Georgio confessore certam relationem nobis sanctus Arculfus intimavit, quam ab expertis quibusdam satis idoneis narratoribus in supra memorata Constantinopolitana urbe indubitanter didicit, qui hoc modo de illo sancto confessore pronuntiare soliti erant dicentes:

Quidam homunculus saecularis Diospolim civitatem in equo sedens ingressus eo in tempore, quo ad expeditionem faciendam multa populorum milia undique conveniebant collecta, illam accedens intravit in domum, in qua supra memorata marmorea extat columna in se sancti confessoris Georgii habens depictam imaginem, ad quam quasi ad praesentem Georgium loqui coepit dicens: „Me tibi Georgio confessori et meum commendo equum, et ut per orationum virtutem tuarum ab universis bellorum atque morborum aquarumque periculis liberati ambo ad hanc usque urbem post expeditionis tempus incolumes reversi perveniamus, et si tibi ita deus misericors nostram reversionem donaverit prosperam secundum optionem nostrae parvitatis, ego hunc meum, quem valde amo, ippum tibi pro munere donan-

---

17 cf. supra p. 103

---

1 alia *Z* | aliam quoque relationem certam de *Y* | deor Georgio, *sed* deor *deletum Z* 3 ex peritis *Br* | super *Z* 4 Constantinopoli *Z* | dedicit, *sed corr Z* 5 qui] quasi *Br* | Georgio confessore *Br* 7 homolulus *P* | de Diospolim *Br* 8 in *sec. om Br* | ad *om Y* 11 in se] in frem *Br* 12 sancti *om Z* 13 ad quam] atque *Br* 14 Georgi *corr ex* georgii *Br* | confessore *P* confessori *corr ex* -e *Z* | mecum *P* 15 per *om Z* | oratione *P* orationem *Y* | virtute (*corr ex* virtutem) *Z* virtutum *Y* | ab] ad *Br* 17 urbem *om Br* | post *in rasura, antea scriptum erat* propter *Z* 18 incolomes *PYBr* | perveniamus *corr 2. m. Z* | sit ibi, *sed corr Z* 20 secundum] faciens *Y* | optionem] oblationem *ZBr* 21 ippum] equum ipsum *PZ* | ipsum *YBr* (*in Br 1. m. superscr.* equum) ippum *Geyer*

dum offeram in conspectu tuae adsignaturus formulae.“ quis sermunculis ocius terminatis domum egressus inter exercitus multitudinem cum ceteris contubernalibus commeans idem homuncio in expeditionis comitatu emigrat, qui post multa et diversa bellica pericula, inter quae misella plurimorum milia homunculorum constituta disperierant, ipse in eodem suo sedens dilecto equo ab omnibus infestis casibus iuxta supra memoratam talem exemptus commendationem christicolae Georgio deo condonante ad Diospolim prospere revertitur illamque domum, in qua eiusdem sancti confessoris habebatur imago, secum deferens aurum in equi pretium sui gaudenter intrat sanctumque Georgium ac si praesentem adloquitur dicens. „Sancte confessor, deo aeterno grates refero, qui me per tuae celsitudinis firmitatem orationis sospitem reduxit. propterea hos tibi viginti solidos auri adfero equi pretium mei, quem tibi primule commendatum mihi usque in hodiernum conservasti diem.“ haec dicens supra discriptum auri pondus ante pedes sancti formulae confessoris deponit plus equum amans quam aurum et egressus foras ingeniculatione expleta

---

2 qui *Y* quibus *Z* | sermusculis *Br, sed 2. m. corr in* sermunculis | terminatis ocius *Y* 3 cumtubernalibus *corr 1. m. Br* 4 homo *Y* | comeatu *Br* 5 qui] quasi, *sed corr Br* | diversas, *sed corr Br* | belli *Br* bella periculosa *Y* | inter] vel *Y* interqu[a]: *corr 2. m. Br* 6 hominum *Y* 9 exemtus *P* | christicola *Y* 10 Dospoim *corr 1. m. Br* 11 habeatur *P* habetur *Y* 13 intravit *corr ex* intrant *Br* 14 gratias *YBr* (*in Br corr ex* gratis) 15 qui *ex* quasi *corr 1. m. Br* | per tuae] perpetuae *ZBr* (*corr 1. m. Br*) | firmitudine *Z corr ex* firmitudinem 17 equasi, *sed corr Br* | mei *om Br* 18 diem conservasti *Br* 19 discriptum *in Z corr in* descriptum 21 quam *corr ex* quia *Z* | ingenti locutione *Y*

tale iumentum supra sedens ad emigrandum instigat quidem, sed nullo modo moveri potuit. quod ille homunculus videns discendit de equo reversusque domum intrat, alios decem adfert solidos inquiens: „Sancte cf supra p. 107, 4 confessor, mansuetus quidem mihi equiti tutor in expeditione inter pericula fuisti, sed tamen, ut video, durus et avarus es in commercio equi.“ haec dicens X super XX solidos adiciens ad sanctum dicit confessorem: „Et hos tibi addo solidos, ut mihi placabilis fias, et meum ad ambulandum resolvas equum.“ hoc dicto egressus iterum ascendens equum ad meandum incitat, qui quasi infixus in eodem stabat loco nec etiam unum poterat movere pedem. quid plura? post equum ascensum discensumque per quatuor singulas vices intrans domum decem secum solidos adferens et ad inmobilem reversus equum iterum in domum regressus huc atque illuc currebat et tamdiu illius ippus nulla instigatione removeri poterat, usquequo numerus solidorum LX adinpleretur congregatorum. tum deinde supra commemoratum repetens sermonem de sancti confessoris man-

---

1 super *Y* 2 quod *corr ex* quam *Br* | homo *Y* 3 vidit *P* | descendit *YZ* deṅscendit *corr 1. m. Br* | domus *Z* 4 soledos *corr Br* 5 equique *Y* aequititii *corr in* aequitanti *2. m. Br* | equiti tutor] equitator *Z* | in̈ in *Br* 6 sed nunc *Z* 7 X solidos super XX adiciens *Y* | adiciens solidos (*corr ex* soledos) *Br* 10 hoc] haec *corr Z* | dictu *PZ* 11 regressus *P* 12 qui *2. m. superscripsit Br* | quasi quibus *Br*, *sed delevit* quibus | unum pedem *Br, sed delevit* pedem 13 qui *Y* | post] propter *Z* | equi *Y* | descensum *Y* 15 in domum *YBr* | secum *X Br* | ad *om Y* 16 regressus] reversus *Br* 17 ippus] ipsius *PYZ* equus *Br* ippus *Geyer* | nulla *om Y* | signatione *corr in margine 2. m. Br* 18 numerum *corr 1. m. P* 19 simul congregatorum *YBr* | commemoratum supra *Z* | commemoratarum *Y*

sueta humanitate et tuta in expeditione custodia et de eius quasi duritia vel etiam in commerciis avaritia commemorans, quae talia verba, ut fertur, per quaternales singulas vices in domum reversus repetebat, ad ultimum hoc modo sanctum adloquitur Georgium dicens: „Sancte confessor, nunc tuam pro certo agnosco voluntatem. hoc itaque iuxta id, quod desideras, totum auri pondus, videlicet LX solidos, tibi munus offero, ippum quoque meum, quem tibi prius promiseram post expeditionem condonandum, nunc tibi, licet invisibilibus alligamentis vinculatum, condono, sed mox, ut credo, resolvendum per tuam in deo honorificentiam.“ hoc terminato sermone egressus domum eodem horae momento absolutum repperit ippum, quem secum deducens in domum sancto donatum adsignavit confessori in conspectu imaginis ipsius indeque laetabundus Christum magnificans discessit.

Hinc manifeste colligitur, quod omne, quodcunque domino consecratur, sive homo erit sive animal, iuxta id quod in Levitico scriptum est libro, nullo modo redimi Lev 27, 20 possit aut mutari; nam si quis mutaverit, et quod mutatum est et pro quo mutatum est, sanctificabitur domino et non redimetur.

---

1 humanitatis, *sed corr Z* | tota *corr 2. m. Br* | in *om Br* 2 duritiam *corr 2. m. Br* | in *om Br* | commerciis *Br*, *corr Z* | commemoransque *Br* 3 quae tali *corr in* qui talia *Z* | et per singulas vices in domum quaternales *Y* | per] et post *Br* 5 Giorgium *P* 7 id q *Br* 8 videlicet] vidi *Y* | ipsum *PZY* 9 meum equum *PZ* | commiseram prius *Br* | post] propter *Z* 12 in *om PZ* | honorificatiam *PBr, sed corr 2. m. Br* 13 egrediens *Y* 14 reperiit *Br* | ipsum *PYZ* | ducens *Z* 17 collegitur *PZBr, sed corr ZBr in* colligitur | quod] quia *Y* 19 id q *Br* | libro *om Z* | modo *om Z* | redemi *PZBr, sed corr Z* 20 motari *P* mutuari *Br* | motaveri *PZ, sed corr Z* mutuaverit *Br* 21 quo] quod *Br* | motatum *P* | est *om Z* 22 remittetur *Y*

CITATIONES BIBLICAE.

INDEX NOMINUM[1].

1) Nomina *Γεώργιος*, *Ἰησοῦς Χριστός*, *Χριστιανός*, *Σαρακηνός* omissa sunt.

INDEX VERBORUM ET RERUM

ADDITAMENTUM AD MIRACULUM. 9 (p. 100 ss).

Collatio Synaxarii in Cod. Paris. Coislin. 223, ed. H. Delehaye in Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae, Bruxelles 1902, p. 623:

p. 100 1 *πᾶσαν ἀκοὴν καὶ ἔννοιαν καταπλήττει.*

p. 101 1 *ἁγίου* om 3 *ὀλίγον* | *συνέρχεσθαι* 4 *οἱ τῆς Κρήτης οὖν Ἀγαρηνοὶ τοῦτο μεμαθηκότες ἐπέθεντο* 6 *ὅσους μὲν τοῦ ναοῦ ἐντὸς εὗρον* 7 *αὐτῶν* om 8 *χρησαμένων καὶ τέως τοὺς κ.* 9 *οἷς καὶ νεανίσκος τις ἦν ὃς ἀπεχαρίσθη* 13 *ἐνδοξοτάτου* om | *μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* 14 *γονεῖς* | *μηδὲν ἐπὶ* 19 *ἀνακλῖναι*

p. 102 1 *καὶ — ἐπιστρέψασα*] *ἐν τῷ ναῷ* 2 *ἐπὶ τοῦ ἐδάφους*

ἑαυτὴν ἔρριψεν 7 *καταλαβὼν ἐπανασώζει τοῖς οἰκείοις τὸν παῖδα* | *ταύτης — ἐχούσης*] *ἐπεὶ γὰρ ἐκείνῃ τε τὰ τῆς εὐχῆς ἐν τῷ ναῷ τέλος εἶχε* 8 *ἀρθείσης* 9 *ἐν πρώτοις*] *ὡς ἔθος εὐφημήσας* 10 *παρειστήκεισαν* 11 *νεύσει — ὁμοῦ*] *δὴ θείᾳ νεύσει τερατούργημα γίνεται ὑπερφυὲς* 16 *τοῦτο — ἐκχέας*] *τῷ παρόντι ἂν οἶμαι διαπιστήσειε θαύματι· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οἱ δαιτυμόνες, ὡς ἔφημεν, ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν ἅγιον εὐχαριστίᾳ κρατήρων μετασχεῖν ἔμελλον, αὐτῇ δὴ ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καὶ ὁ νεανίσκος κατὰ τὴν Κρήτην ὢν καὶ ἐγχέων* 17 *ἐν Κρήτῃ*] *πόσιν* | *δοῦναι*] *ἤδη προσενεγκεῖν* | *τοῦ θαύματος*] *καινοτάτου καὶ ὑπερφυοῦς θαύματος, ὢ πολλῆς σου, Χριστὲ σῶτερ, περὶ τὸν μεγαλομάρτυρα χάριτος* 19 *Μυτιλήνῃ ἐν χειρὶ τὴν κύλικα φέρων καὶ* | *τὸν οἶνον ἐπιδοὺς* | *δὲ*] *οὖν*

p. 103 1 *ἰδόντες — τραπέζῃ*] *οἱ ἐν τῇ τραπέζῃ θεασάμενοι* 2 *ἐν μέσῳ*] *μέσον* | *ὁ — οἶνον*] *ταῦτα ἤκουον ἀποκρινομένου· «Τοῦτο γάρ, ἔφη, τὸ ποτήριον οἴνου γεμίσας* 4 *αἴφνης παρὰ ἀνδρὸς ἁρπαγεὶς* 5 *μιᾷ μὲν* 6 *κρατῶν*] *κατέχων* 7 *καθὼς*] *ὡς* | *ἀκούοντες* 8 *ἐξίσταντο* 10 *καὶ εὐχαριστίας*] *εὐχαριστηρίους* 11 *ἀπεδίδουν καὶ τῷ αὐτοῦ ἐνδόξῳ θεράποντι.*

ERRATA

p. 3 v. 16 (col. sup.) lege *προπάλαι.*
„ 5 „ 7 (col. inf.) lege *παίρνεις.*
„ 6 „ 1 (col. inf.) lege *διεγχαρᾶξαι.*
„ 7 „ 1 (col. sup.) lege *ἓν.*
„ 8 „ 13 (col. sup.) lege *θαύματος.*
„ 18 (col. sup.) lege: 13 *θαύματος*] *μαρτυρικοῦ θαύματος S θάνατος* (!) cod. Vatic. 1190.
„ 9 „ 3 (col. sup.) lege *πρωτύτερα.*
„ 4 (col. inf.) lege *καρδιᾶς.*
„ 13 „ 6 (col. sup.) lege *Φατρὶν.*
„ 17 „ 1 (col. sup.) lege *ἐξῆς.*
„ 7 (col. inf.) lege *ἐδὼ.*
„ 19 „ 1 (col. inf.) adde in margine p. 149.
„ 21 „ 3 (col. sup.) lege *φρούδας.*
„ 20 (col. sup.) 3 *φροῦδον* cod. Mosquens. 381.
„ 22 „ 4 (col. inf.) adde in margine p. 150.
„ 31 „ 4 (col. sup.) lege *κατηφής.*
„ 2 (col. inf.) lege *χλίον.*
„ 49 „ 17 (col. sup.) lege *αὐτοῦ.*
„ 18 (col. sup.) lege *δοκιμάσαι.*
„ 52 „ 10 (col. sup.) lege *ἅγιον* [*ὡς*] *νομίζεις.*
„ 54 „ 9 (col. sup.) lege *τοῖς παισὶ.*
„ 14 (col. sup.) 9 *τῶν παίδων* cod. Vat. 1190.

ADDITAMENTUM AD MIRACULUM. 9 (p. 100ss).

Collatio Synaxarii in Cod. Paris. Coislin. 223, ed. H. Delehaye in Synaxarium ecclesiae Constantinopolitanae, Bruxelles 1902, p. 623:

p. 100 1 *πᾶσαν ἀκοὴν καὶ ἔννοιαν καταπλήττει.*

p. 101 1 *ἁγίου* om 3 *ὀλίγον* | *συνέρχεσθαι* 4 *οἱ τῆς Κρήτης οὖν Ἀγαρηνοὶ τοῦτο μεμαθηκότες ἐπέθεντο* 6 *ὅσους μὲν τοῦ ναοῦ ἐντὸς εὗρον* 7 *αὐτῶν* om 8 *χρησαμένων καὶ τέως τοὺς κ.* 9 *οἷς καὶ νεανίσκος τις ἦν ὃς ἀπεχαρίσθη* 13 *ἐνδοξοτάτου* om | *μεγαλομάρτυρος Γεωργίου* 14 *γονεῖς* | *μηδὲν ἐπὶ* 19 *ἀνακλῖναι*

p. 102 1 *καὶ — ἐπιστρέψασα*] *ἐν τῷ ναῷ* 2 *ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἑαυτὴν ἔρριψεν* 7 *καταλαβὼν ἐπανασώζει τοῖς οἰκείοις τὸν παῖδα* | *ταύτης — ἐχούσης*] *ἐπεὶ γὰρ ἐκείνῃ τε τὰ τῆς εὐχῆς ἐν τῷ ναῷ τέλος εἶχε* 8 *ἀρθείσης* 9 *ἐν πρώτοις*] *ὡς ἔθος εὐφημήσας* 10 *παρειστήκεισαν* 11 *νεύσει — ὁμοῦ*] *δὴ θείᾳ νεύσει τερατούργημα γίνεται ὑπερφυὲς* 16 *τοῦτο — ἐκχέας*] *τῷ παρόντι ἂν οἶμαι διαπιστήσειε θαύματι· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οἱ δαιτυμόνες, ὡς ἔφημεν, ἐπὶ τῇ πρὸς τὸν ἅγιον εὐχαριστίᾳ κρατήρων μετασχεῖν ἔμελλον, αὐτῇ δὴ ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καὶ ὁ νεανίσκος κατὰ τὴν Κρήτην ὢν καὶ ἐγχέων* 17 *ἐν Κρήτῃ*] *πόσιν* | *δοῦναι*] *ἤδη προσενεγκεῖν* | *τοῦ θαύματος*] *καινοτάτου καὶ ὑπερφυοῦς θαύματος, ὢ πολλῆς σου, Χριστὲ σῶτερ, περὶ τὸν μεγαλομάρτυρα χάριτος* 19 *Μυτιλήνῃ ἐν χειρὶ τὴν κύλικα φέρων καὶ* | *τὸν οἶνον ἐπιδοὺς* | *δὲ*] *οὖν*

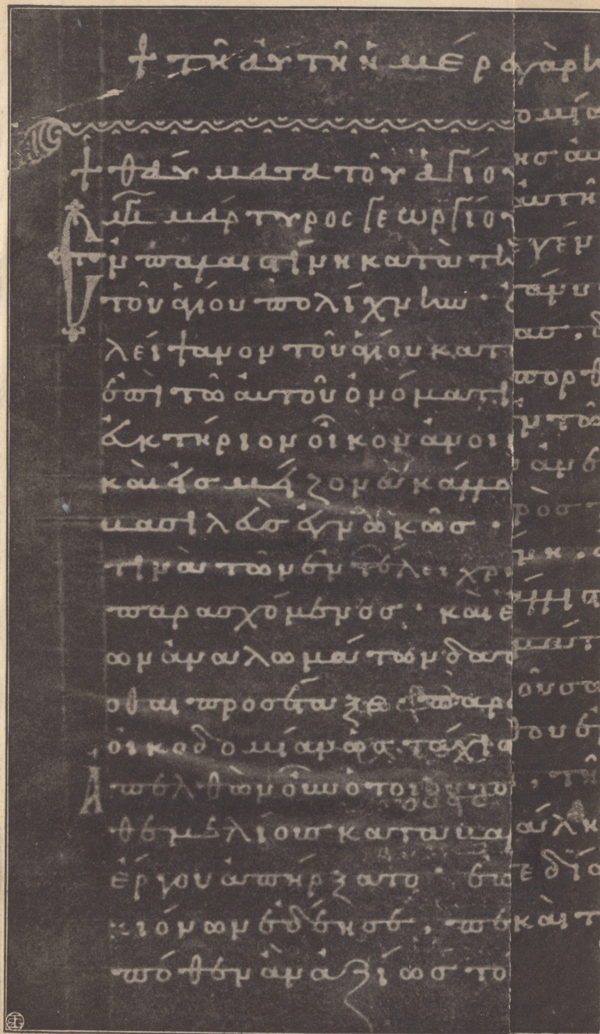
p. 103 1 *ἰδόντες — τραπέζῃ*] *οἱ ἐν τῇ τραπέζῃ θεασάμενοι* 2 *ἐν μέσῳ*] *μέσον* | *ὁ — οἶνον*] *ταῦτα ἤκουον ἀποκρινομένου· «Τοῦτο γάρ, ἔφη, τὸ ποτήριον οἴνου γεμίσας* 4 *αἴφνης παρὰ ἀνδρὸς ἁρπαγεὶς* 5 *μιᾷ μὲν* 6 *κρατῶν*] *κατέχων* 7 *καθὼς*] *ὡς* | *ἀκούοντες* 8 *ἐξίσταντο* 10 *καὶ εὐχαριστίας*] *εὐχαριστηρίους* 11 *ἀπεδίδουν καὶ τῷ αὐτοῦ ἐνδόξῳ θεράποντι.*

ERRATA

p. 3 v. 16 (col. sup.) lege *προπάλαι.*
„ 5 „ 7 (col. inf.) lege *παίρνεις.*
„ 6 „ 1 (col. inf.) lege *διεγχαρᾶξαι.*
„ 7 „ 1 (col. sup.) lege *ἓν.*
„ 8 „ 13 (col. sup.) lege *θαύματος.*
„ 18 (col. sup.) lege: 13 *θαύματος*] *μαρτυρικοῦ θαύματος* S *θάνατος* (!) cod. Vatic. 1190.
„ 9 „ 3 (col. sup.) lege *πρωτύτερα.*
„ 4 (col. inf.) lege *καρδιᾶς.*
„ 13 „ 6 (col. sup.) lege *Φατρὶν.*
„ 17 „ 1 (col. sup.) lege *ἑξῆς.*
„ 7 (col. inf.) lege *ἐδῶ.*
„ 19 „ 1 (col. inf.) adde in margine p. 149.
„ 21 „ 3 (col. sup.) lege *φρούδας.*
„ 20 (col. sup.) 3 *φροῦδον* cod. Mosquens. 381.
„ 22 „ 4 (col. inf.) adde in margine p. 150.
„ 31 „ 4 (col. sup.) lege *κατηφής.*
„ 2 (col. inf.) lege *χλίον.*
„ 49 „ 17 (col. sup.) lege *αὐτοῦ.*
„ 18 (col. sup.) lege *δοκιμάσαι.*
„ 52 „ 10 (col. sup.) lege *ἅγιον* [*ὡς*] *νομίζεις.*
„ 54 „ 9 (col. sup.) lege *τοῖς παισὶ.*
„ 14 (col. sup.) 9 *τῶν παίδων* cod. Vat. 1190.

p. 56 v. 7 (col. inf.) lege κοιμηθῶσι.
„ 62 „ 10 (col. inf.) lege τέτοια.
„ 64 „ 6 inscriptionis lege Ἱεροσολύμων.
„ 71 „ 2 (col. sup.) lege ἀράβῳ.
„ 72 „ 8 (col. sup.) lege πρᾶγμαν (!).
„ 76 „ 14 (col. sup.) lege τριῶν.
„ „ 3 (col. inf.) lege κρυφίως.
„ 77 „ 1 (col. sup.) lege ὄρει.
„ „ 21 (col. sup.) 1 ὄρος cod. Vatic. 1130.
„ 81 „ 20 (col. sup.) lege τί δειλιᾶς; καὶ σὺ λάβε . . .
„ 88 „ 11 (col. sup.) lege ἀκέραιον.
„ 90 „ 16 lege ἐξῆλθεν.
„ 92 „ 27 lege ὑμετέραν.
„ 94 „ 7. 8 lege ὀσπίτιον.
„ 104 „ 12 (col. inf.) et 105 v. 2 (col. inf.) lege πιλάλημα.
„ 106 „ 8 (col. inf.) lege Δεύτερον.
„ 108 „ 18ss lege Χώναις.
„ 112 „ 24 lege κατελθὸν.
„ 116 „ 16 (col. inf.) lege βύσσινον.
„ 131 „ 5 (col. sup.) lege στῦλον.
„ 132 „ 7 (col. sup.) lege ἐν τῇ ἀβύσσῳ.
„ „ 1 (col. inf.) lege τὴν ἐξουσί⟨αν⟩.
„ 136 „ 12 lege αἰσχρωμένην.
„ 138 „ 11 lege δοῦλόν.
„ „ 18 (col. sup.) 11 δοῦλός cod. Paris. 1164.
„ 141 „ 13 lege ἀκτῖνος.
„ „ 18 (col. sup.) 13 ἀκτῖνας cod. Paris. 1164.
„ 144 „ 1 lege ὢ.

Aufhauser, Miracula

Cod. Parisinus bibl. nat. 1604 s. XI 170ᵛ et 171ᵛ.

MIRACULA S. GEORGII — TEUBNER

1913